

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s): Blicher, Steen Steensen.; af St. St. Blicher.
Titel | Title: Samlede Noveller
Bindbetegnelse | Volume Statement: Vol. 1
Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn : C. Steens Forlag, 1833-1840

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

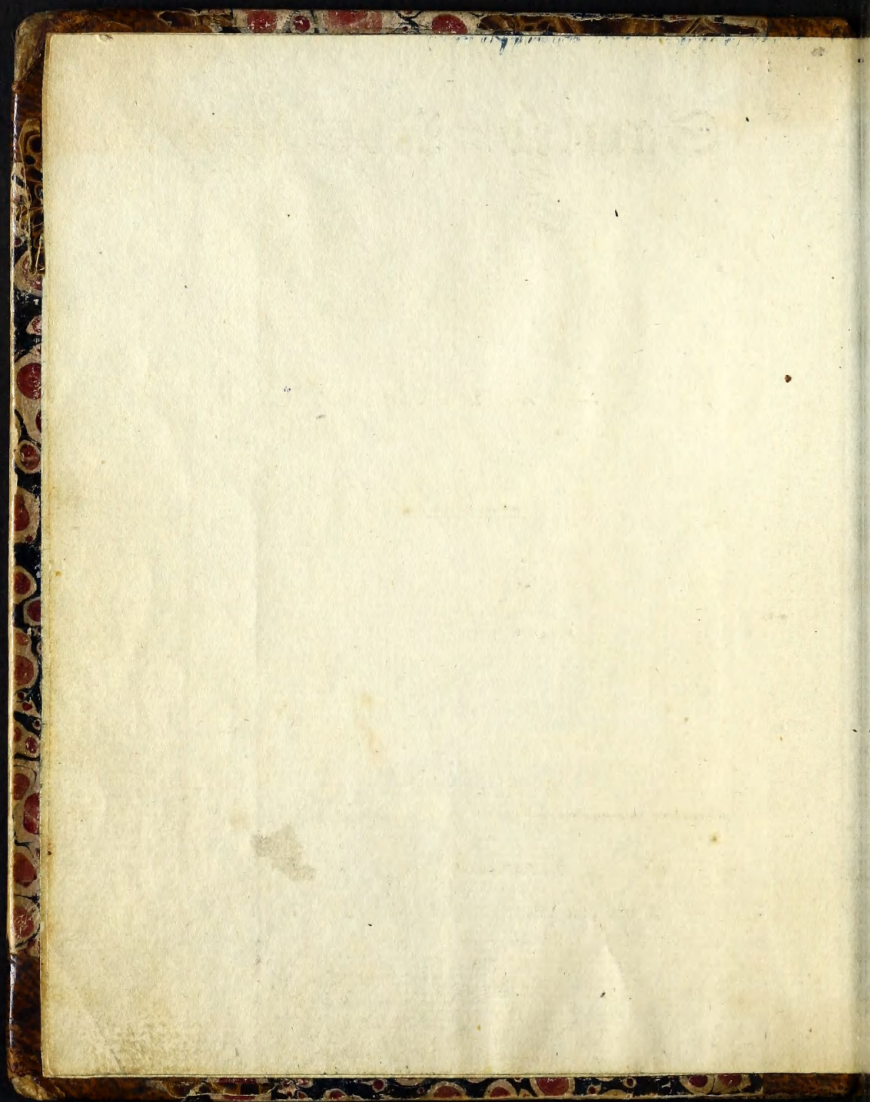
57. - 95.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130020705702

Samlede Noveller

af

S. S. Blicher.

Første Deel.

Kjøbenhavn.

Trykt paa Boghandler C. Steens Forlag,
hos Bianco Luno & Schneider, Pilestradet Nr. 105.

1855.

57,-95,-80

Handwritten text, possibly a title or reference number.

Handwritten text, possibly a name or address.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

KØBENHAVN

Handwritten text below the library name.

Handwritten text below the library name.

Handwritten text below the library name.

Handwritten text below the library name.

Handwritten text below the library name.

Handwritten text below the library name.

Handwritten text below the library name.

Handwritten text below the library name.

Subscribenterne.

Achen, Ritmester. Næstved.
Andresen, resid. Capellan i Randers.

Becker, P. W. Cand. theol. Kbh.
Beckmann, Postmester. Skive.
Beeken, Hofboghandler. Kbh.
Bjerring, Stud. theol. Bøstervedsteds pr. Ribe.
Brandt, Bog- og Galanteriehandler. Kallundborg. 3 Expl.

Carstensen, G. Student. Kbh.

Demas, Jfr. Kbh.
Drewes, Jfr. Kbh.

Elmenhoff J. M., Bogtrykker. Randers.
Enkebolle, Forvalter. Tersløsegaard.
Estrup, Directeur ved Sorø Academie.

Fløche, Kjøbmand. Ribe.
Fogh, Bogtrykker. Horsens.

II

Fogtman, Biskop. Ribe.
 Jonnesbech, Kladekrammer. Kbhn.
 Forbeck, Overrigskommissair. Holbek.
 Grimudt, Edvard. Kbhn.

Giegengack, Kollecteur. Mariboe.
 Gottschalck, Student. Kbhn.
 Graaz, Procurator. Ribe.
 Guldoberg, Kammer. Ribe.
 Götje, P. L. C. Kbhn.

Hansen, J. L. W. Kbhn.
 Hansen, S. S. Kjøbmand. Næstved.
 Heide, L. Odense.
 Hellemann, Student. Kbhn.
 Hillerup, Fr. Berglum Kloster.
 Hoffmann, A. Cadet. Kbhn.
 Holm, Boghandler. Sorø. 3 Exempl.
 Hornemann, Tolbetjent. Kbhn.
 Hornsyld, Præst. Kbhn.
 Hviid, Proprietair til Sorvad pr. Randers.
 Sonne, Præst i Roagger pr. Ribe.

Jensen, A. Odense.
 Jessen, Discipel. Herlufsholm.
 Isaacsen, Randers.

Kamp, Proovst. Skive.
 Kampmann, Bagermester. Næstved.

Keller, C. V. Kbh.

Kjeldsen, Chr. F. Hobro.

Kjeldsen, B. Proprietair til Lynderupgaard pr. Hobro.

Kjeldsen, M. Proprietair til Lerkensfeldt pr. Hobro.

Kriger, Cand. jur. Kbh.

Krøyer, Præst i Føhl pr. Ribe.

Lange, Chr. L. Apotheker i Hjørring.

Lund, P. B. Kbh.

Lund, W. Discipel. Herlufsholm.

Lundt, Boghandler. Kalborg.

Mazar de la Garde, Cancellieraad, Postmester i Holbek.

Milo, Boghandler. Odense.

Momme & Bruun, Randers.

Müller, Dr. Præst i Barret pr. Weile.

Müller, Lieut. Møllerup pr. Randers.

Müller, Postmester i Randers.

Mynster, Confessionarius. Kbh.

Nielsen, Justitsraad, Ribe.

Nielsen, Genr. Christ. Cand. jur. Kbh.

Næsted, Gæstgiver. Næstved.

Plesner, Præst i Glud pr. Horsens.

Prom, Capitain. Herlufsholm.

Randrup, Stiftsphysicus i Ribe.

Randrup, Stud. jur. Kbh.

IV

- Rasmussen, P. Odense.
 Ree, J. P. Randers.
 Reitzel, Universitets Boghandl. Kbh. 20 Exempl.
 Ring, C. Kjøbmand. Skive.
 Schandorph, Proprietair til Tidemansholm.
 Schmidt, Boghandler. Kbh.
 Schouw, Politi-Fuldmægtig. Kbh.
 Sehestedt, Branddirecteur. Skive.
 Seidelin, Brint-, Hjørring.
 Simonsen, Chordeg. Fredericia. 2 Exempl.
 Siorslef, Kontoirist. Skive.
 Smith, J. C. Kontoirist. Kbh.
 Steenstrup, Kammerraad. Ribe.
 Stocken, Apotheker. Ribe,
 Sørensen. A. S. Kjøbmand. Nykjøbing paa Morsøe.
 Tang, C. N. Cand, jur. Kbh.
 Tauber, Stateraad, Frederiksborg.
 Teilmann, Præst i Bøvlings pr. Lemvig.
 Tereus, Districtschirurg. Skive.
 Theil, Student, Dyrehavegaard pr. Corsør.
 Thorup, Professor, Rector i Ribe.
 Tofte, Kammerraad, Ribe.
 Tranberg, Secretair, Borgemester i Ribe.
 Treschow, Goldkasserer. Hjørring.
 Tuxen. Kbh.
 Vogelinus, Præst. Hobro.

Voss, Forvalter paa Hindsholm.

Voss, Præst. Aasnæs.

Warberg, Boghandler, Karhuus. 2 Exempl.

Weizmann, Lieut. Kbhn.

Wilde, P. Kammeraad. Randers.

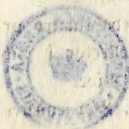
Wilde, Amtsforvalter. Randers.

Wisling, Skolelærer. Gylling pr, Horsens.

Wulff, J. A. Contoirist. Kbhn.

Ørsted, S. E. Colding. Randers.

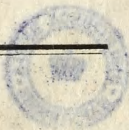
Østergaard, Stud. theol. Kbhn.

I n d h o l d.

	Side.
En Landsbydegns Dagbog	1.
Josepha.	40.
Præsten i Thorning.	58.
Fruentimmerhaderen.	68.
Røverstuen.	107.
Tøderne paa Halb	164.
Hosekammeren	213.
Kjeltringstiv	235.
Himmelbjerget	259.

En Landsbydegns Dagbog.

Soulum, den 1ste Januar 1708.

Gud skjenke os Alle et glædeligt Nytaar! og bevare vor gode Hr. Søren! han slukkede Lyset iafteſ, og Moder siger, han lever ikke til næſte Nytaar; men det har vel intet at betyde. — Det var ellers en fornøielig Aften: da Hr. Søren tog ſin Hue af efter Maaltidet og ſagde, ſom han pleier: “*agamus gratias!*” pegte han paa mig iſtedetfor Jens. Det var forſte Gang jeg læſte vor latinſke Bordbøn; idag et Aar læſte Jens; men jeg gjorde ſtore Mine, for da forſtod jeg ikke et Ord, og nu kan jeg det halve af Cornelius. Det bæres mig for, at jeg ſkal blive Præſt i Soulum; al, hvor vil mine Forældre glæde ſig, om de leve den Dag! Og ſaa Præſtens Jens kunde blive Biſkop i Viborg — ſom hans Fader ſiger — nu hvem kan vide det? Gud raader for Alting; hans Willie ſkee! amen in nomine Jeſu!

Ssulum, den 3die September 1708.

Igaar har jeg ved Guds Naade fyldt mit femtende Aar. Nu kan Jens ikke gjøre mig stort i Latinen. Hjemme er jeg flittigere end han: jeg læser, mens han løber i Marken med Peer Skytte. Paa den Naade bliver han vel ikke Bisp. Den stakkels Hr. Søren! han seer det nok: Taarerne staae ham i Øinene, naar han sommetider siger til ham: "mi fili! mi fili! otium est pulvinar diaboli!" — Til Nytaar begynde vi paa græff, Hr. Søren har givet mig et græff Testamente: „Er det ikke nogle underlige Aragetaer? det er som en Elibesteen endnu for dine Øine,“ sagde han ventlig til mig og kneb mig i Øret, som han altid gjør, naar han er fornøiet. Men Hillemand! hvor vil han see, naar han hører, at jeg allerede kan læse ræff indenad.

Föulum die St. Martini.

Det bliver feil med Jens. — Hr. Søren var saa vred paa ham, at han talte Dansk til ham hele Dagen. Til mig talte han Latin; jeg hørte engang, at han sagde som for sig selv: "vellem hunc esse filium meum!" Det var mig han meente. Hvor Jens ogsaa hakkede jammerlig i sin Cicero! Jeg veed godt, hvoraf det kom, for i forgaars, da hans Fader var til Bryllup i Binge, var han med Peer Skytte over i Lindum Skov, og — Gud bevare os! — en Bildebasse rev hans Buxer istykker. Han løi for sin Moder og sagde, at den Thiele Tyr havde gjort det; men hun gav ham en dygtig Kindheft — habeat!

Fönlum, Calendis Januar 1709.

Proh dolor! Hr. Søren er død! væ me miserum!
 Da vi havde sat os tilbords Juleaften, lagde han Steen fra sig, og saae ret længe vemodigen paa Jens — “fregisti cor meum” sagde han sukkende, og gik ind i Sovestammeret. Ak! han riste sig aldrig mere. Jeg har besøgt ham hver Dag siden, og han har givet mig mange gode Formaninger og Lærdomme; men nu seer jeg ham aldrig mere. I Torsdags saae jeg ham sidste Gang: aldrig skal jeg glemme, hvad han sagde, da han havde holdt ret en bevægelig Tale til mig: „Gud! giv min Søn et retskaffent Hjerte!” Han soldebe sine magre Hænder, og lagde sig tilbage paa Puden: “pater! in manus tuas committo spiritum meum!” Det var hans sidste Ord. Da jeg saae, at Madamen tog Forklædet op til Dinene, løb jeg ud ret ilde tilmode. Uden for Døren stob Jens og græd: “seras dat poenas turpi poenitentia” tænkte jeg; men han faldt om min Hals og hulkede. Gud forlade ham hans Bildskab! Den har bedrøvet mig meest.

Fönlum, Pridie iduum Januarii MDCCLXIX.

Igaar gik min kjære Fader til Viborg, at han kunde saae Middagsmad til mig, naar jeg skal i Skolen. Hvor længes jeg efter den Tid! Jeg læser vel hele Dagen, men den er saa stakket nu, og Moder siger, at det ei slaaer til at læse ved Lys. — Jeg kan ikke komme tilrette med det Brev til Tuticanus — nei, da var det anderledes, mens den gode Hr. Søren levede! cheu! mortuus est!

Det er en forstrækkelig Vinter! Himmel og Jord staae

i eet; der ligger en Sneedrive lige ud med Mønningen af vor Lade. Sidste Nat fjød Jens to Hare i vor Kaalhave — han har snart glemt sin stakkels Fader. Men faaer Peer Skytte det at vide, saa seer det galt ud.

Föulum, Idibus Jannarii MDCCIX.

Fader er ikke kommen hjem endnu, og Veiret er lige slemt — bare han ikke gaaer vild. Der gaaer Jens oppe paa Laden med sin Bøsse og nogle Fugle i Haanden — han kommer herind. —

— Det var Ugerhøns, han havde skudt paa Mads Madsens Mødning. Han vilde havt Moder til at stege dem, men hun torde ikke, for det kunde komme for Herstkabet

Föulum, XVIII Calend. Febr.

Åk! åk! åk! min kjære Fader er frosen ihjel! Manden i Røholm har funden ham i en Sneedrive, og kom kjørende med ham — jeg er saa forgrædt, at jeg ikke kan see ud af mine Dine — Moder med — Gud hjælpe os Begge!

Szulum, den 18de Februar.

Det var nær, jeg ikke havde kjendt Jens igjen: En grøn Kjole havde han faaet paa, og en grøn Fjer i Hatten. „Kan Du see, sagde han: nu er jeg en Jæger! hvad er Du? en Skolepebling, en Latiner!“ — „Ja Gud hjælpe os! svarte jeg: med Latinen er det forbi! Jeg kan blive Præst der, hvor Du er Bisp! Min Moder skal ikke sulte ihjel, mens jeg synger for Dørre i Viborg: Jeg maa blive hjemme og

tjene Brødet til hende. — *Uk Jens!* havde *Din Fader* levet.
 — *„Lad os ikke tale derom!* sagde han: *Jeg havde saa aldrig*
i mine Dage lært Latin — Fanden med det dumme Tøi!
Nei see Du kunde komme paa Gaarden! der ere gode Dage
 og en herlig Levemaade!“ — *„Hvorledes skulde jeg det?“*
 svarte jeg. — *„Da vil vi prøve det!“* raabte han, og løb
 sin Vej. Han har dog et godt Gemyt, den Jens; men vild
 og gal er han. For ser Uger siden begravede de hans salig
 Fader og for tre Uger siden fulgte hans Moder efter; men
 nu er det, som det aldrig var ham. Han kan græde den
 ene Time, og lee den anden.

Thiele, den 11te Mai 1709.

Saa er jeg da nu Tjener hos det naadige Herfskab!
 Farvel Præstefald! Farvel Latin! D mine kjære Bøger!
 valet plurimum! vendidi libertatem for 12 Steldaler.
 De 8 skal min stakkels Moder have, og naadig Herren har
 desforuden lovet hende Udviisning: saa hun skal hverken sulte
 eller fryse. Jens har rigtig skaffet mig denne Tjeneste. Han
 har meget at sige her paa Gaarden: det er en Poffers Jens,
 eller snarere en Pigernes Jens! Huusholderstken stak et stort
 Stykke Rage til ham; Meierstken smidskede saa ventlig ad
 ham; Fruerpigen ligesaa — ja selv een af de naadige Frø-
 kener nikkede mildt, da hun gif ham forbi. Det lader til,
 at han bliver Skytte i Peers Sted. Det værste er, at
 han har vænt sig til at bande værre end nogen Matros.

Thiele, den 12te Mai 1709.

Det gaær mig ret godt, Gud være lovet! Vi ere ser Tjenere om Herren, Fruen, Junkeren og to Frøkener. Jeg har Tid nok at læse, og jeg forsømmer heller ikke mine fiere Bøger. Vel har jeg ingen Nytte af dem, men jeg kan alligevel ikke lade det være. Igaar bleve salig Hr. Søren's Bøger solgte: jeg kjøbte for to Daler; jeg fik saa mange, jeg kunde bære. Deriblandt en stor Hob af Ovidius; een har til Titel: "ars amoris" en anden: "remedium amoris": dem skal jeg først læse, for jeg gad dog vide, hvad de handler om. Engang havde jeg faaet fat paa dem i Hr. Søren's Studerekammer, men saa kom han og snappede dem fra mig, og sagde: "abstine manus! Fingrene af Fittesfadet! det er ikke for Dig"

Thiele, den 3die Juni 1709.

Hvem der bare forstod Fransk! Herkabet snakker intet andet, naar de spise, og jeg forstaaer ikke et Ord. I dag talte de om mig, for de saae tit hen paa mig. Engang havde jeg nær tabt Dallerkenen; jeg stod bagved Frøken Sophies Stol, hun vendte sig om og saae mig lige op i Ansigtet — det er en deilig Frøken, den Frøken Sophie! jeg har en stor Glæde af at see paa hende.

Thiele, den 13de Sept. 1709.

Igaar var her ret en urolig Dag De vare her fra Biskum, og her var stor Jagt. Jeg var ogsaa med, og havde faaet en af naadig Herrens Bøsser. I Førstningen

gik det godt nok, men saa kom der en Ulv forbi mig. Jeg havde nær tabt Bøssen af Forstrækkelse, og glemte reent at slyde. Jens stod ved Siden af mig, og skjød Ulven. „Du er et Hoved! sagde han! men jeg skal ikke røbe Dig.“ Strax efter kom naadig Herren forbi mig. „Du est et Fjog, Martang! raabte han: Du har taget Stikkepenge.“ — „Jeg beder allerunderdanigst om Forladelse! svarte jeg: jeg er gandske uskyldig, men jeg har vist havt onde Fortalere hos naadig Herren. Jeg skal med Guds Hjælp tjene Dem ærlig og tro!“ Da loe han allernaadigst og sagde: Du est et stort Fjog!“ Men dermed var det ikke forbi. Da Herfabet kom tilbords, begyndte de igjen om Ulven, og spurgte mig: hvor meget hin gav mig? og saadant mere. Jeg veed ikke ret, hvad de meente; men det kunde jeg begribe at de gjorde Nar af mig baade paa Fransk og Dansk. Om det saa var Frøken Sophie, saa loe hun mig lige op i Ninene — det gjorde mig meest ondt. Mon jeg ikke skulle kunne lære dette Snøvlemaal? Det kan vel ikke være tungere end Latin.

Thiele, den 2den October 1709.

Det er ikke umuligt — det seer jeg nok. Fransk er slet ikke andet end galt Latin. Imellem en Kasse med gamle Bøger, som jeg kjøbte, var ogsaa en Metamorphosis paa Fransk — det traf sig ypperligt! Det Latinske forstod jeg i Forveien. Men een Ting er forunderlig: naar jeg hører dem deroppe snakke, tykkes mig ikke, der er et fransk Ord imellem — det er ikke om Ovidius, de discourerer.

Jeg kommer ogsaa til at lægge mig efter at slyde.

Naadig Herren vil endelig have mig med paa Sagten, men der kan jeg aldrig gjøre ham det tilpas: enten skjænder han eller ogsaa leer han — sommetider begge Dele paa eengang: „jeg bærer Bøssen galt, jeg lader den galt, jeg sigter galt og jeg skyder galt.“ Jeg maa have Jens til at undervise mig. „See til Jens! siger naadig Herren: Det er en Tæger! Du gaaer med Bøssen, som om det var en Høelee, Du havde paa Nakken, og naar Du sigter, seer det ud, som Da Kulde falde bagover.“ Frøken Sophie leer ogsaa ad mig — det klæder hende alligevel smukt — hun har nogle derige Tænder.

Thiele, den 7de Novembr 1709.

Igaar fik jeg en Kæv; naadig Herren kaldte mig en brav Garfong, og forærede mig et indlagt Krudthorn. Jenses Underviisning har frugtet godt. Det er moersomt nok med det Skytterie. — Med Fransken gaaer det nu bedre: jeg begynder at komme efter Udtalen. Forleden lyttede jeg ved Døren, da Namesellen læste med Frøkenerne. Da de vare færdige og gik op, listede jeg mig til at see, hvad for en Bog de vel brugte. Hillemand! Hvor blev jeg forundret! Det var just en, som jeg ogsaa har, og som kaldes: *L'ecole du Monde.*” Nu staaer jeg hver Dag med min Bog i Haanden udenfor og hører til — det gaaer meget godt an. Det franske Sprog er dog smukkere, end jeg tænkte; det lader Frøken Sophie nu saa nydeligt, naar hun taler det.

Thiele, den 13de December 1709.

Igaar frelste Gud min naadige Herre ved min ringe
 Haand. Vi havde Alapjagt i Lindum Skov. Da vi fik
 Graaskjær for, kommer der en Wildbasse frem og lige ind
 mod naadig Herren. Han skjød, og traf ham rigtig nok,
 men det forsløg ikke, og Wildbassen søger ham. Naadig
 Herren var ikke bange: han trækker sin Hirschfanger, og vil
 jage den i Bringen paa Svinet, men den gaaer midt over.
 Nu var gode Raad dyre — det skeete ogsaa altsammen i en
 Haandevending, saa ingen kunde komme til Hjelp. Just i
 det Dieblisk, som jeg vil derhen, seer jeg naadig Herren paa
 Ryggen af Wildbassen, og den affted med ham. „Skjd!“
 raaber han til Ridfogden — som var hans Sidemonn paa
 Benstre — men han torde ikke. „Skjd i Djævels Skind og
 Been!“ raaber han til Tens, idet han farer ham forbi;
 Tenses Bøse klukkede. Nu vendte Bassen sig og lige hen
 forbi mig. „Skjd Morten, ellers rider Bassen med mig til
 H.....!“ skreg han. I Guds Navn! tænkte jeg, holdt
 ham paa Bagparten, og traf saa heldigt, at jeg knuste begge
 Baglaarene paa Dyret. Glad blev jeg, og glade bleve vi
 allesammen, men meest Naadigherren. „Det var et Mester-
 Skud sagde han: og behold Du nu Bøsen, som Du brugte
 saa vel! Og hør: sagde han til Ridfogden: I Urtækjelling!
 stempl mig den største Bøg i Skoven til hans gamle Moder!
 Tens kan gaae hjem, og sætte en bedre Steen for hans
 Bøse!“ Da vi saa kom hjem om Aftenen, blev der en
 Spørgen og en Fortællen. Naadigherren klappede mig paa

Skulbren, og Frøken Sophie smilte saa venlig til mig, at mit Hjerte sad i min Hals.

Thiele, den 11te Januar 1710.

Et plaissant Veir! Solen staaer op saa rød, som en brandende Blod! det seer ret curieux ud, naar den saadan finner igjennem de hvide Træer; og alle Træerne see ud, som de vare puddrede, og Grenene hænge rundt omkring ned til Jorden. Det gamle Grand Richard faaer Skam, et Par Grene ere allerede knækkede. Accurat saadant et Veir var det idag otte Dage, da vi kjørte i Kane til Fussingøe, og jed stod bag paa Frøken Sophies. Hun vilde selv kjøre; men da et Dvarteerstid var gaaen, begyndte hun at fryse om de smaae Fingre: "J'ai froid" sagde hun for sig selv. "Skal jeg da kjøre, naadig Frøken?" sagde jeg. — "Comment: sagde hun: Forstaaer Du Fransk!" — "un peu mademoiselle!" svarte jeg. Da vendte hun sig om og saae mig stivt i Dinene. Jeg tog en Lømmestreg i hver Haand, og havde begge mine Arme omkring hende. Jeg holdt dem vidt ud, for ei at komme hende for nær; men hvergang Kanen gav et Slæng, og jeg rørte ved hende, var det ligesom jeg havde rørt ved en varm Kaffelovn. Det kom mig for, at jeg sløi i Lusten med hende, og inden jeg vidste det, var vi ved Fussingøe. Dersom hun ikke havde raabt: tenez Martin! arrester vous!" havde jeg kjørt forbi lige til Randers eller til Berdens Ende. Mon hun ikke vil ud at kjøre idag igjen? Men der kommer Jens med naadig Herrens Bøse, som han har gjort reen — saa skal vi paa Jagt.

Thiele, den 13de Februar 1710.

Jeg er ikke rigtig frisk. Det er ligesom bev laae en tung Steen paa mit Bryst. Maden gaaer fra mig, og om Natten kan jeg ikke sove. Sidste Nat havde jeg en forunderlig Drøm: det bares mig for, at jeg stod bag paa Frøken Sophies Kane, men med et sad jeg inden i Kanen, og hun paa mit Skjød. Jeg havde min høire Arm om hendes Liv, og hun sin venstre om min Hals. Hun bukkede sig og kyste mig; men idet samme vaagnede jeg. Ak! jeg vilde saa gjerne have blevet ved at drømme! — Det var en rar Bog, den hun laante mig; jeg diverterer mig med den hver Aften — hvem der engang kunde blive saa lykkelig, som den tartariske Prinds! — Jo mere Fransk jeg læser, jo bedre synes jeg om det; jeg er nærved at glemme mit Latin derover.

Thiele, den 23de Martz 1710.

Igaar, da vi kom hjem fra Sneppejagt, sagde naadig Herren til mig: „Dg jeg hører, at Du forstaaer Fransk?“ — „Lidt, naadig Herre!“ svarte jeg. — „Saa kan Du ikke heller varte op ved Bordet; vi kan jo ikke lukke Munden op for Dig.“ — Ak! raabte jeg: naadig Herren vil dog ikke forskyde mig?“ — „Point de tout, svarte han: Du skal fra nu af være min Valet de chambre! Dg naar Junker Kresten reiser til Paris, saa følger Du med — hvad synes Du derom?“ Jeg blev saa bevæget, at jeg ikke kunde sige et Ord, men kyste hans Haand. Alligevel jeg nu glæder mig saare meget, saa tykkes mig dog, at jeg nødig ville herfra, og jeg troer virkelig, at mit Helbred er blevet flettere.

Thiele, den 1ste Mai 1710.

Åh, jeg elendige Menneſke! nu veed jeg, hvad det er jeg feiler; Dvidius har ſagt mig det, han har ganſke accurat beſkrevet mig min Sygdom. Derſom jeg ikke tager feil, ſaa hebber den Åmor, paa Danſk: Kærlighed eller Elſkov, og den jeg er charmeret ubi, maa uden al Tvivl være Frøken Sophie. Åh, jeg arme Daare! Hvad ſkal dette blive til? Jeg maa prøve hans *remedia amoris*!

— Nu nyſens ſaae jeg hende ſtaaе i Gangen og tale meget ventlig med Jens; — det ſkar mig i mit Hjerte. Det kom mig for, ſom jeg ſkulde ſkyde ham for Panden, men ſaa hoppede hun mig forbi med et Smil; — jeg var tilmode, ſom naar jeg er paa Klapjagt, og et Stykke Vilbt kommer mig paa Skud; mit Hjerte klapper mod mine Ribbeen, jeg kan knap ſaae min Kande, og mine Dine ere ligefom groede faſt til Dyret — ah *malheureux que je suis!*

Thiele, den 17de Juni 1710.

Hvor dog Gaarden nu tykkes mig øde og keebſommelig. Det naadige Herſkab er borte, og kommer forſt hjem om otte Dage. Hvordan ſkal jeg ſaae Ende paa dem? Jeg har ikke Lyſt til nogen Ting. Min Bøſe hænger fuld af Støv og Ruſt, og jeg giber ikke gjort den reen. Jeg kan ikke begribe, hvordan Jens og de Andre kan være ſaa glade og lyſtige: de prate og ſkoggre ſaa det giver Echo i Ladegaar-den — jeg ſukker ſom en Rørdrum. Åh, Frøken Sophie! Sid Du var en Bondepige, eller jeg en Prinds!

Thiele, den 28de Juni 1710.

Nu er Gaarden for mine Dine, ligesom der nylig var kalket og pyntet. Træerne i Haven har faaet en deilig lysgrøn Couleur, og alle Folk see saa milde ud. — Frøken Sophie er kommen hjem igjen: hun kom ind ad Porten som Solen gjennem en Sky; men alligevel skjælvede jeg som et Spæløv. Det er baade Godt og Dndt, at være forlibt.

Thiele, den 4de Oktober 1710.

En magnifike Jagt, vi havde idag! Hvidding Krat var indstillet med 300 Klappere; for de var her baade fra Bis-kum og Füsingøe med alle deres Stovere. I Dagbræknin-gen vare vi fra Thiele der allerede. Det var ganske stille i Luften, og en tyk Taage bedækkede hele Eggen; kun Toppene af Bavnhoiene kunde man see oven over den. Langt borte kunde vi høre de buldrende Fodtrin af Klapperne og enkelte Hundeglam. „Nu kommer de fra Bis-kum, sagde naadig Herren: jeg kan høre Chasseurs Hals.“ Da kommer de ogsaa fra Füsingøe, sagde Jens: det er Perdrix, som gjøer.“ Endnu kunde vi ingen Ting see for Taage, men alt som de kom nærmere horte vi Bognenes Rumlen, Hestenes Pusten, Skytternes Snak og Latter. Nu kom Solen frem, og Taagen lettede. Da blev det levende paa alle Kanter. Skovfogderne begyndte allerede at stille Klapperne i Orden, man hørte dem hviffe og tyse paa dem der vilde snakke høit, og Rjeppeene kom sommetider i Bevægelse. Fra Vester og Sønder kom Skytterne kjørende, og bagefter Bognene med Hundene: deres Haler vikled over Bognfjelene, og imellem stak

der et Hoved op, som ogsaa strax fik et Drefigen af Jæger-
drenge. Nu satte naadig Herren selv af langs ned i den
lange Dal midt igjennem Krattet. Da han var færdig stødte
han i sin Pibe, og med det samme begyndte Hornblæserne et
lystigt Stykke. Hundene bleve koblede af, og det varte ikke
længe før de slog an, saa een, saa to, saa det hele Kobbel.
Harer, Ræve og Dyr smuttede frem og tilbage paa de skov-
begroede Bakker. Saa gik af og til et Skud, og Knaldene
gav Echo langs ned gennem Dalen. Klapperne kunde vi
ikke see, men vel høre deres Hujen og Skrigen, naar et Dyr
eller en Hare vilde bryde igjennem. Jeg forsvarte min Plads
og skjød to Ræve og en Buk inden Frokosten. Mens den
varede bleve Hundene kaldte sammen og koblede op, og
Hornblæserne spillede, og da det var forbi, gik det atter løs.
See! da holdt to Vogne oppe for Enden af Dalen med alle
de naadige Fruer og Frøkener og imellem dem Frøken So-
phie. Dette frelst en Ræv; mens jeg saae derop, smuttede
han mig forbi. Et Par Timer før Aften var Krattet renset
for Bildt, og Jagten havde Ende. Vi fik vist henved 30
Stykker, og Junker Kresten, som havde skudt de fleste Ræve,
blev beæret med et Stykke paa Baldhorn.

Thiele, den 17de December 1710.

Tgaar fulgte jeg min kjære Moder til hendes Hvilested.
Den nye Præst — Gud lønne ham for det! — hædrede
hende med en Siigprædiken, som varede i syv Quarteer. Hun
var mig en god og kjærlig Moder — Herren give hende en
salig Opstandelse! † † †

Thiele, den 23 Januar 1711.

En jammerlig Vinter! endnu intet Kaneføre! Derefter har jeg ventet lige siden Mortensdag, men forgjæves. Regn og Blæst, sydlige Vinde og trist Veir. Ifjor ved denne Tid var det vi kjørte til Fusingøe; naar jeg tænker paa den Aften! Maanen skinnede saa blank som en Sølvtaalerken paa den blaa Himmel, og kastede vore Skygger ved Siden af Veien paa den hvide Sne. Jeg hældede mig imellem saaledes, at min Skygge trak ind i Frøken Sophies: da kom det mig for, som vi to vare eet. En kold Vind havde vi lige imod, den blæste hendes søde Aande tilbage — jeg slugte den som Biin — ak, jeg Daare! jeg forliebte Daare! hvor-til nytte mig alle disse Considerationer? Paa Søndag reiser jeg til Kjøbenhavn med Junker Kresten, og der skal vi blive hele Sommeren. Jeg tænker, jeg er død inden Maidag. — Ah Mademoiselle Sophie adieu! un eternal adieu!

Paa Havet imellem Samsøe og Sjælland
den 3die Februar 1711.

Solen gaar ned bag mit hjære Sylland; dens Gjenstien lægger sig langs hen over det rolige Hav som en uendelig Ildvei. Jeg tykkes den hilser mig fra mit Hjem — ak, det et langt borte, og jeg kommer længere og længere derfra. Hvad monstroe de nu bestille paa Thiele? Det ringer for mit høire Dre — — mon det er Frøken Sophie, der nu taler om mig? ak nei! jeg er jo kuns er fattig Djener, hvi skalde hun tænke paa mig? sigesaa lidt, som Skipperen, der traver frem og tilbage paa Dækket med sammenlagte Arme — han

figger saa tidt henimod Norden — hvad mon der er at see?
En Svensker siger han; Gud hjelpe os naadelig og vel!

Kallundborg, den 4de Februar 1711.

En veed jeg, hvad Krig er — jeg har været i Bataille, og — den Herre Zebaoth være priset! — vi finge Seier. Det var rigtig, som Skipperen sagde, en svensk Kaper. Imorges, saasnart det dagedes, saae vi ham en halv Miils Wei borte; de sagde han gjorde Tagt paa os. „Er der nogen af Jer Pasenerer, sagde Skipperen: der har Mod og Mand's Hjerte og Lust til at bæres med den svenske Gæst?“ — „Jeg har en god Riffel svarte Junker Kresten: og min Tjenet har een; skal vi prøve den Tagt engang, Morten?“ — „Som Junkeren befaler!“ sagde jeg, løb ned i Kabytten, ladte vore Rifler, bragte dem samt Krudt og Kugler op paa Dækket. Der var to tydske Soldater kommen op fra Rummet, de havde hver sin Bøsse, og Skipperen et spansk Gevær saa langt som han selv, Styrmændene og Matroserne bragte Været og Haandspager. „Kan vi ikke seile fra ham, min Hære Skipper?“ spurgte jeg. — „Fanden kan vi, svarte han: Du seer jo, han haler ind paa os, alt hvad han kan; Du skal snart saae hans Stykker at høre; men er du bange, saa gaae hjem og læg Dig i Din Moders Dragkiste.“ I det samme valtede Røgen ud fra det svenske Skib, og strax derpaa hørte vi et forfærdeligt Rabalder og en Susen over vore Hoveder. Det varte ikke længe, saa kom der nok et Knald, og nok eet, og den sidste Kugle rev en Splint af vor Mast. Da blev jeg ret underlig tilmode: mit Hjerte tog til at

banke, og det suste og brusste for mine Ører. Men da Svensken kom saa nær, at vi kunde lange med vore Rifler, og jeg havde gjort det første Skud, da var det, som om jeg havde været paa en Alapjagt. Svensken kom bestandig nærmere, og vi stod i Skjul bag Kahytten, og fyrede bag ud paa ham alt hvad vi kunde. Der faldt flere af hans Følg, især for Junkerens og mine Skud. „Kan vi skyde en Snekke, Morten, kan vi vel ogsaa ramme en Svensker, naar han staaer stille!“ sagde han. „Raske Gutter! raabte Skipperen: Seer I den svenske Kapitaen, ham der gaader med den store Sabel frem og tilbage? Pil os ham ud, saa har vi Spillet vunden!“ Da lagde jeg an paa ham og trykte til, og som jeg tog min Riffel fra Kinden, saae jeg ham slaae Næsen mod Dækket. „Hurra!“ raabte Skipperen, og alle vi andre med; men Kaperen dreiede af og seilede sin Cours. Med det danske Flag paa Toppen fore vi ind ad Kallundborgs Fjord nok saa stolte og nok saa glade, thi ikke en Mand var saaret, skiondt Kuglerne sloi over og igjennem Skibet. Hovmesteren Monsieur Hartman var den eneste, som fik sit Blod at see, og det paa en pudsig Faagon: Han laae i Skipperens Køje og røgte sin Pibe, da Slaget begyndte. Lidt efter kom jeg ned for at hente Lærred til Kuglerne. „Martine! sagde han: qvid hoc sibi vult?“ men før jeg fik svart, foer en Kugle gjennem Kahytvinduet, tog Piben med sig — som han rakte ud af Køjen — og Mundbiddet rev Hul paa hans Gane.

Nu ere vi i Havn og paa tør Land, hvor Hvilen er sød efter saadant et Pust!

Kjøbenhavn, den 2den Juni 1711.

Mit Hoved er ganske fuldt af alle de rare Ting, jeg her har seet og hørt. Jeg kan ikke samle det i mine Tanker, thi det ene forjager det andet, som Skyerne hverandre i Blæst. Men det curioseste af Alt er dog dette, at jeg er nær ved at blive min Forlibelse quit. To længere jeg bliver her, jo mindre synes mig, at jeg længes efter Frøken Sophie, og jeg kunde næsten troe, at der ere ligesaa smukke Piger i Kjøbenhavn. Skulde jeg skrive Noter til Ovidii *remedium amoris*, da vilde jeg rekommandere en Tour til Hovedstaden, som et af de bedste Midler mod hiin farlige Maladie.

Til Anders under Kronborg, den 12te September 1711.

Åh, du naadige Himmel! Hvad har jeg oplevet! Hvilken Sammer og Glendighed har jeg seet med disse mine Dine! Gud har hjemstøgt os for vore Synder, og slaget Folket med Bylde. De faldt som Fluver omkring mig, men jeg Uværdige blev udfriet fra Dødens Strube. Åh, min klare Tunker! Hvad skal jeg sige, naar jeg kommer tilbage foruden ham? Men jeg forlod ham ikke, for han udgav sit sidste Suk; jeg vovede mit Liv for ham, dog Gud sparede det — hans Navn være lovet! Naar jeg tænker paa disse Rædselsdage, er mit Hjerte færdigt at bryde. Bange og tausé sad vi fra Morgen til Aften i vor eensomme Bolig, saae paa hverandre og sukede. Kun sjældent figede vi ned i de tomme Gader, hvor det før vrimelede af Mennesker, kun en og anden triste figure skred hen over Brostenene, ligesom en Gjen-

ganger; men indenfor Vinduerne saae man Folk sidde som Arresteranter, de fleste ubevægelige, som om de kun havde været malede Portraiter. Høretes saa den hule Rumlen af Pestdragernes Vogne, hvor foer de da alle fra Vinduerne, for ikke at see det rædselsfulde Syn. Jeg saae det kun engang, jeg forlangte det aldrig mere. Der kjørte disse sorte Dødsengle med de lange Vogne fulde af Viig: de laae slængte paa hverandre som Fæe. Bag ud af Vognen hang Hovedet og Armene af et ungt Qvindemenneske; Dinene stirrede fælt ud af det sortgule Ansigt, og det lange Hovedhaar seiede Gaden. Da rystede det Junkeren første Gang; han vaklede ind i sit Sovekammer, og lagde sig paa Dødens Leie; men jeg sukkede i mit Hjerte: „De skal lægges i Graven som Faar, Døden skal fortære dem; men Gud skal forløse min Sjæl af Gravens Bøld, thi han haver antaget mig, Sela!”

Thiele, den 29de Sept. 1711.

Saa er jeg da nu her igjen. Da jeg gik ind af Porten bankede mit Hjerte i mig ongefær som den Dag, vi sloges med Svensken. Og da jeg traadte ind til det naabige Herfskab, og saae dem alle i Sort, da græb jeg som et Barn, og de græb med. Jeg kunde fast ikke tale for Graad, og før jeg havde endt den affreuse Historie, vendte naadig Herren sig bort, og gik ind i sit Kammer — Gud trøste dem efter sin Barmhertighed, Amen!

Thiele, den 8de October 1711.

Idag var vi forstegang paa Sagt efter min Hjemkomst.

Åh! det var ikke som i forrige Dage, den gav kun liden Satisfaction. „Morten, sagde naadig Herren mange Gange til mig: vi savne Junker Kresten!“ og saa sukkede han, saa det skar mig i mit Hjerte. Vi kom hjem længe forend Aften med en fattig Hare.

Thiele, den 2den Novbr. 1711.

Det begynder atter at blive levende paa Gaarden; vi vente høifornemme Fremmede: Hans Excellence Hr. Gyldenløve med Suite. Han vil blive her nogle Uger og divertere sig med Jagten. Igaar talte det naadige Herfskab herom ved Bordet: „Han er af høifongeligt Blod og en fuldkommen Cavalier“, sagde naadig Fruen, og saae med det samme til Frøken Sophie. Hun blev rød, saae paa sin Talleken og smilte, men jeg blev kold som en Is over mit hele Legeme — ah! ah! jeg tænkte, at jeg var cureret for min daarlige Inclination, men jeg føler at Sygdommen er vendt tilbage med større Force. Jeg sprætter som en Agerhøne i Garnet, men det hjælper intet — gid jeg var tusinde Mile herfra!

Thiele, den 14de Novbr. 1711.

Endelig er Hans Excellence arriveret hertil, og det med allerførste Pragt og Herlighed: tvende Købere med hvide sølvbeslagne Huer, kom trippende ind i Gaarden en halv Fjerdingvei foran ham. De stillede sig med deres lange spraglede Stofke paa begge Sider af den store Dør. Naadig Fruen vrilledes ind ad een Dør og ud af en anden; jeg har aldrig

før seet hende i saadan Agilité. Frøken Sophie stod i Storstuen, og kigede snart i Speilet, snart ud af Vinduet. Hun saae mig slet ikke, naar jeg gik igjennem Værelset. Endelig kom han selv kjørende med sex gule Heste for sin Vogn, en smuk og magnifike Herre! Han saae baade fornem og naadig ud, alligevel syntes mig, at der var noget Noddydeligt hos ham. Han smilede mig saa vammelsødt og plirede med sine Dine, som om han saae imod Solen. Han bukkede for hver især af Herskabet, men det syntes som han kun bukkede for at reise sig høiere i Veiret. Da han kom til Frøken Sophie, steg lidt Blod op i hans blege Ansigt, og han hvidskede eller læspede en lang fransk Kompliment. Ved Bordet vendte han næsten ikke sine Dine fra hende, ikke engang naar han talte med Andre. Hun skottede imellem over til ham; men jeg brændte min Haand paa Tallerkenerne, saa den idag er fuld af Babler; gid det var det eneste Sted jeg havde ondt!

Thiele, den 20de Novbr. 1711.

So! det er sikkert nok; der bliver en Mariage af. Man behøver allene at attendere den naadige Frue. Naar hun seer paa Frøken Sophie, lægger hun Hovedet tilbage som en And, naar den har faaet Kroen fuld, vender Dinene og lukker dem imellem, som om hun vilde ret straxen falde i Søvn, og saa snadder hun: "un Cavalier accompli, ma fille! n'est ce pas vrai? et il vous aime, c'est trop clair?" Ja desværre, det er klart nok; og hun elsker ham igjen, det er ogsaa klart. Gid hun maatte blive lykkelig.

Thiele, den 4de Decbr. 1711.

Endnu har hans Excellence ikke profiteret for meget af Jagten: to Gange har vi været ude; men hvoengang er han bleven feet af det paa Halvveien. Der er et Stykke Biltet hjemme paa Gaarden, det drager ham til sig som en Magnet. Ak! Gid jeg var blevet i Kjøbenhavn!

Thiele, den 8de December 1711.

Idag blev Mariagen declareret, og idag 8 Dage skal Brylluppet staae. Hvor skal jeg skjule mig saalænge? jeg holder det aldrig ud; naar han lægger sin Arm om hendes Liv, er det som om En stak mig i Hjertet med en Kniv — —

Du milde Himmel! jeg troer, Jens er ligesaadan faren som jeg; da jeg sagde ham det om Mariagen, stødte han sin Bøsse saadan imod Jorden, at Kolben sprang istykker, og derpaa rendte han med Stumpen ud i Heden. Saa er jeg da ikke den eneste Nar i Verden.

Thiele, den 16de December 1711.

Froken Sophie har faaet Børnekopperne. Ak! hvor fjælvet jeg for hendes Liv! Gid jeg maatte døe istedetfor hende; men jeg kan jo ikke faae denne Sygdom mere end eengang. Hendes beilige Ansigt er gandske fuldt af Vabler.

Thiele, den 19de December 1711.

Her er stor Sorg og Bedrøvelse. Froken Marie er død; og Herren vil ikke lade sig trøste; men den naabige Frue taler kun om hendes Begravelse, hvorledes med samme skal

tilgaae. Frøken Sophie følger vel efter hendes Søster; thi hun er meget slet. Hans Excellence, hendes Trolovede, laver sig til at drage bort — Lykke paa Reisen! —

Thiele, den 13de Marts 1712.

Saa har jeg atter reist mig fra mit lange Sygeleie. Jeg troede, det skulde blevet det sidste, og sukkede af Hjertet til min Gud om Forløsning. Men jeg skal vandre endnu en Stund i denne Sammerdal — det er hans Billie — den skee! — Det er for mig, som om jeg var opstanden fra de Døde, og jeg tyktes at denne 3 Maaneders Sygdom har varet i tre Aar. Igaar saae jeg hende første Gang siden jeg blev lagt ned, og det med en god Contenance; næsten skulde jeg troe, at Sygdommen havde taget min daarlige Forlilselse med sig.

Hun var lidt bleg, og jeg syntes ikke, at hun saae ret fornøiet ud. Desværre! hun har nok ikke synderlig Grund dertil. Hans Excellence kom her igjen forgangen Uge, som jeg hører. Han er vist en stor Libertiner; jeg saae nu nylig igjennem Sprækken paa min Dør, at han tog fat paa Fruens Nige, og det paa en meget indecent Maneer. O den stakkels Frøken! Var jeg Hs. Excellence, jeg skulde tilbede hende som en Engel udaf Himmelen.

Thiele, den 1ste Mai 1712.

Hs. Excellence er reist bort, og har ladet sin Kjæreste blive her tilbage. Han var nok allerede feed af hende, og — Gud forlade mig det! — troer jeg ikke ogsaa hun af ham. Hun

længes da ikke efter ham; thi hun er ligesaa munter og vive som før, ja næsten mere; men alligevel af og til ligesom lidt hoffærdig. Sommetider taler hun til mig som til en Stodder, og sommetider, som om jeg var hendes Egemand. Jeg troer hartad hun vil have mig til Bedste — jeg fattige Staffel! Jeg er ikke bleven klog endnu, for hun kan gjøre mig glad og bedrøvet ligesom hun vil.

Thiele, den 30de Juni 1712.

Mit Helbred faaer jeg aldrig mere; min Ungdoms Munterhed er gandske borte. Jeg er tung og mat i mit hele Væsen, og ingen ret Lyft har jeg til nogen Ting. Jeg giber ikke jage, og jeg giber ei heller læse: min Bøsse og min Ovidius ere begge lige støvede. Fransken, som tilforn var blevet mig saa plaissant, kan jeg hverken lide at læse eller høre — det er et falsk Lungemaal!

Thiele, den 24de Juni 1712.

Jeg har byttet Kammer med Jens. Han vilde endelig have mit, for han torde ikke ligge ud til Kirkegaarden, den Tosse! Der skal han jo dog engang ligge for bestandig. Jeg er vel fornøiet med Byttet, her kan jeg fra mit Bindue see mine kjære Forældres Grave — de ere vel forvarede — Gud glæde deres Sjæle i Himmerige! Hift henne er Hr. Sørensen Grav, der groe allerede Tidslær paa den — dem maa jeg dog rydde bort!

Thiele, den 13de December 1712.

Fruens Pige har bekommen sig en ung Søn. Hun har udlagt en Kniplingskrammer — men hele Gaarden veed nok, hvem den Skyldige er. Den unge Frøken har selv rail-leret dermed. Jeg veed ikke, hvordan hun kunde; men hun tager sig Verden let — jeg er ikke af den Natur.

Thiele, den 27de Februar 1713.

Drømmer jeg, eller er jeg vaagen? Har mine Sandser duperet mig, eller var hun virkelig min? jo! hun var min — jeg har favnet hende med disse mine Arme, hun har hvilet ved mit Bryst, og bedækket mit Ansigt med Kys — med hebe Kys — nu vilde jeg gjerne døe, saa lykkelig kan jeg adrig blive meer. Men nei! Hvorlunde er det fat med mig? hvad har jeg gjort? ah, jeg veed ikke, hvad jeg skriver — jeg frygter, jeg er vanvittig.

Thiele, den 5te Martz 1713.

Lad mig kalde tilbage i min Hukommelse disse douce Dieblikke! Lad mig ret overtænke, hvor lykkelig jeg var; det er først nu, jeg begynder at opvaagne som af en Ruus — Herren kom hjem fra Jagten, og Jens var bleven i Skoven for at kaste Lar ud, som sad fast i en Grav. Jeg vidste vel, at han ikke kom hjem før Dag, og saa fik jeg isinde at ligge i mit forrige Kammer. Jeg var netop indslumret, da jeg blev vækket ved et Kys. Forstrækket reiste jeg mig og vilde raabe: da følte jeg en blød Haand paa min Mund, og en Arm om min Hals, og en sød hvidskende Stemme —

Himmel! det var hendes, hendes jeg ikke tør nævne. Da — da — o, jeg Synder! jeg forstokkede Synder! jeg har forraadt min Herre! og jeg kan ikke engang ret af Hjertet fortryde det. Hvergang jeg vil gjøre Poenitentse, forhindres jeg af en lønlig Fryd, som spotter min Anger. Jeg føler det: jeg længes efter at repetere den Misgjerning, jeg burde forbande. „Evindelig min!“ vare de første Ord, jeg kunde fremføre; men da rev hun sig med et let Skrig af mine Arme, og — jeg var allene. Døren knirkede, og jeg reiste mig overende i Sengen; jeg var i Tvivl om det ikke alt sammen var Spøgerie. Ak! hvorfor flygtede hun? hvorfor kom hun da selv ukaldet, ufristet? Har hun elsket mig som jeg hende, taus, inderlig, brændende?

Thiele, den 6te Marts 1713.

O Verden! Verden! hvad er du falsk! Urlighed er plat forfunden, Dyd og Vre traadt under Fødder! Dog hvorfor vil jeg beklage mig? er jeg bedre end han? Er min Synd mindre, fordi jeg troer, at min Kjærlighed er større? — Ah, jeg faaer min fortjente Løn, vi ere lige gode, den ene forraader den anden. — Ha! Du falske Dvinde! Du Potiphars Hustru! derfor var det, du skreg og flygtede, da du hørte min Røst. Det var altsaa gammel Bane — kjendt Vei, da du søgte min Seng — nei, Jenses Seng! Gammel Kjærlighed, gammel Synd! mens jeg tilbad Dig, mens jeg beskuede dig med Vrefrygt som en hellig Engel, har du bolet med min Medtjener! — — Det var Midnat. Drukken af søde Grindringer vankede jeg om i Haven. I en mørk Gang saae jeg noget

røre sig — det bares mig for, at det maatte være hende. Med hastige Skridt ilede jeg derhen — det var hende! ja det var hende, men hvorledes fandt jeg hende? paa Jenses Skjød, med Armene om hans Hals — hurtigen foer de fra hinanden, og jeg stod som om jeg skulde synke i Afgrunden. Solen fandt mig paa samme Sted; jeg frøs — jeg bævede som et Espeløv. O du usle, du falske, du fordærvede Verden!

Thiele, den 9de Marts 1713.

Jeg har seet hende første Gang siden hiin syndefulde Nat. En hastig Rødme foer over hendes Ansigt, hun kastebe sine Dine rundt omkring i Stuen, for ei at see paa mig. Jeg følte, at jeg blev baade kold og varm. I det Dieblik vi vare allene, gik hun mig hastig forbi og sagde med halvt tillukkebe Dine: "Silence!" Hun var ude af Døren inden jeg ret følte Trykket i min Haand.

Thiele, den 13de April 1713.

Alt er opdaget! Herren, Fruen, hele Gaarden veed det, og det er Mamsel Lapouce, som har opdaget og røbet dem. Den unge Frøken vilde gjerne raillere med hende, men det fik hun bag Øret. Ingen har kunnet mærke paa denne listige Dvinde, at hun forstod et Ord Dansk, og derfor har de engang uforfigtigen i hendes Nærværelse sagt Noget, hvoraf hun fik Binden. Hun har nu gaaet saa længe paa Sporet, indtil hun rigtig har faaet det rebet ud, og feget dem i Leiet. Himmel! hvilket Oprør her blev! Naadig Herren løb med sin Bøsse omkring som en Rasende for at skyde Jens; men

Zens var allerede paa sin Hest og langt borte. Den unge Frøken blev lukket ind i Hjørnestuen, at Herren ikke skulde forgrube sig paa hende. Ak Himmel! Hvad Ende skal dette faae? Jeg skjælver hvergang jeg hører hans Stemme. Min Samvittighed fordømmer mig, og gjør mig til Gufjon. Anger og Frygt har saaledes betaget mig, at Kjærlighed og Jaloufie var reent forjaget af mit Bryst. Ak! Sid jeg var femten Mile under Jorden!

Thiele, den 14de April 1713.

Zens har været her. Han kom i Nat ind i mit Kammer, for at høre, hoorledes her stod til. Han var som et drukken Menneffe, græd og bandte imellem hinanden. „Røb ikke, at jeg har været her, sagde han idet han gik: ellers er du et dødsens Menneffe!“ Han skulde vist holde Ord; jeg skal nok vogte mig. Men hvad mon han egentlig vil? han veed det vel ikke selv.

Thiele, den 17de April 1713.

Den unge Frøken er borte! inat er hun echapperet ud af et Vindue. Zens har sikkert været her og hentet hende, for En har ved Midnatstid mødt to Personer paa een Hest, men formedelst Mørket kunde han ikke see, om de Begge vare Mandspersoner. Der var paa Viborgveien, og vi har været ude hver Mand hele Dagen for at lede. Vi ere komne tilbage uden at finde dem. Jeg fik Nys om, at de vare komne over Skiern Broe, men jeg skal vel tage mig vare for at komme dem nær. Ak! ak! den Verden, vi leve i! min arme

Herre! Han tager vist sin Død berover. Han ligger, og intet
Menneske maae komme til ham.

Thiele, den 20de April 1713.

Ildag blev jeg kaldet til naadige Herren. *Å!* Du milde
Frelser! Hvor bleg og henfalden han var! Han lever ikke,
det kunde jeg grandgivelig see. „Morten, sagde han, da jeg
traadte ind: er det Dig? Kom hid til mig!“ Saasnart jeg
hørte hans Stemme, brast jeg i Graad. Før var det, som
om han talte ud af en Tønde, og naar han raabte ud af
den store Dør; „Morten! Kom med Hundene!“ Saa var det
som Gaarden skulde falde, og Høns og Vænder sloi forstræk-
kede omkring. Men nu talte han saa sagte, saa mat, at
mit Hjerte var færdigt at bryde. „Morten! sagde han: har
Du ingen Snepper seet?“ — „Nei, naadig Herre! svarte jeg
hulkende: Jeg har slet ikke været ude.“ — „Naa, har Du
ikke? sagde han: Jeg skyder ingen flere!“ — „Å jo! svarte
jeg: Gud kan endnu hjælpe!“ — „Nei, Morten! sagde
han: med mig er det snart ude. Ja havde jeg endnu havt
Kresten!“ Her trykkede han to Taarer ind igjen i de hule
Dine. „Hvor er Baillant?“ spurgte han. — „Han ligger ved
Kaminen,“ svarte jeg. — „Kald paa ham,“ sagde han. Hun-
den kom og lagde sit Hoved paa Sengestoffen. Herren klap-
pede ham længe og saae vemodig paa ham. „Du har været
mig en tro Svend, sagde han: Du har ikke forladt mig.
Naar jeg er død, skal du skyde ham og begrave ham under
den store Åsk udenfor Kirkegaarden, men skyd ham godt, og
lad ham ikke mærke, hvad Du har isinde — lov mig det!“

— „Ja, naadig Herre!“ svarte jeg. — „Han skal ikke i fremmed Bære,“ sagde han, idet han sank tilbage paa Puden: „Min Skydehest og Donner (det er hans Livbøsse) og mit Gehæng, skal Du have; min Blis maa Du aldrig skille Dig ved; naar han bliver saa gammel, at han ikke kan æde længer, saa skal Du skyde ham.“ — „Ja kjære Herre!“ svarte jeg; jeg kunde neppe for Graad. — „Dg der,“ sagde han: ligger en Lut paa Bordet, den skal Du have for din tro Tjeneste. — Gaae nu, Morten! og bed til Gud for min syndige Sjæl!“ — Jeg kyssede hans Haand, som han rakte mig, og tumlede ned i mit Kammer — o! Gud skienke ham en salig Ende! Han var mig en god og naadig Herre!

Thiele, den 3die Mai 1713.

Saa er han da ogsaa hjemfaren! Nu har jeg ingen Ven mere paa Jorden. — Her vil jeg ikke blive; jeg maa ud i Verden, at skille mig ved mine melankoliske Tanker. — Stakfels Vaillant! da jeg tog Bøssen, sprang den saa gladelig omkring, han vidste ikke at jeg førte ham til Døden. — Nei! saadant et Skud gjør jeg aldrig i mine Dage; da jeg spændte Bøssen, og han hørte Knækket, begyndte han at logre og see sig om, han ventede et Stykke Bildt, og tænkte mindst paa, at det gjaldt ham selv. Da Krudtet tændte, og han krummede sig i Dødens Krampe, var det som mit Hjerte skulde vâlte ud af mit Bryst. O! min kjære salige Herre! Det var den sidste, den tungeste Tjeneste, jeg viste Dig.

Til Ceils uuder Thunse, den 17de Mai 1713.

Andengang — kanslee Sidstegang — siger jeg dig Far-
vel, mit kjære Fødeland! Farvel du grønne Skov! du brune
Hebe! Farvel alle mine Ungdoms Glæder! Lettere om Hjer-
tet var jeg, da jeg for tvende Aar siden pløiede diase vilde
Bølger: da havde jeg min gode Herre; nu er han i Graven,
min Sunker ligesaa, og hun — som jeg gjerne vilde glem-
me — drager om i den vide Verden, Gud veed hvor og
hvorledes. Ogsaa jeg skal prøve Lykkens Spil, og læde mit
Brød blandt Bildfremmede. Ja! Krigen vil jeg prøve! den
gier Brød eller Død! Blis og jeg skal følges ad, han er
min sidste Ven paa Jorden.

Sverrig, den 13de Juni 1716.

Her sidder jeg en fangen Mand i fremmed Land. Saa-
langt har min Kaarde hjulpen. Min Oberst og jeg gjorde
lyst mellem Tjenderne; men vi vare kun to mod ti. Af!
min gamle Blis! Du maatte døe — gid vi havde fulgtes ad!

Stockholm, den 14de August 1717.

Saaledes skal det ikke blive ret lange! De har slæbt
mig omkring fra en Fæstning til en anden; fristet og truet
mig, at jeg skulde tage Tjeneste, men hellere vilde jeg svælte
tildøde i et underjordisk Fængsel, end sægte mod min rette
Konge og Herre. Endnu hellere vilde jeg have min Frihed.
Jeg vil forsøge det, og enten finde den eller Døden!

Norkjøping, den 3die Februar 1718.

Saa blev jeg alligevel svensk Soldat! hvor lange jeg end hyttede mig, og skjulte mig som et jaget Vildt i Skove og Klipper, saa fandt de mig dog. Hvad skulde jeg gjøre? Bedre under Guds frie Himmel mellem Kaarder og Kanoner, end mellem et Fængsels fire Vægge! De har lovet mig, at jeg aldrig skulde stride mod mine Landsmænds men allene mod Moscoviten — han har maastee den rette Kugle med Morten Vinges Navn.

Siberien, den 15de Mai 1721.

Herre min Gud! Hvor underlig ere dine Veie! Mange tusinde Mile fra Danmark, færdes jeg her i et raat og sørgeligt Land: jeg gaaer over tilfrosne Floder og vader i Sne til Knæerne; mens der hjemme er Skov og Mark iført sin grønne Sommerdragt. Udenfor mit gamle Kammervindue staaer Abilden nu i Blomster, Triften quibdrer i Stikkelsbærhækken, Staren sidder paa Kirken og fløiter sit lystige Stykke, og Larken synger høit i Sky. Her tuder Ulve og Bjørne, Høge og Ravn skrige i de sorte Skove. Hvor mon er Enden paa denne Udørf? Ak! hvor er Enden paa mit elendige Liv?

Riga, den 2den September 1743.

Skal jeg endnu opleve den Dag, da jeg seer mit Fødeland igjen? I fire og tyve lange sorrigfulde Aar, i fire og tyve Vintre har jeg jaget Sobel og Maar i Siberiens Skove! hvor mæt af Livet har jeg alt lange — lange været! men

jeg vil taalmodig bie til min Herre og Frelser kalder mig. Han vil maaskee lægge mine trætte Lemmer til Hvile i min Fædrenejord — ak! hisset seer jeg det danske Flag, Korsfets og Frelsens dyrebare Tegne! Min Sjel, lov Herren! alt hvad i mig er hans hellige Navn!

Salster, den 23de October 1743.

Atter nær ved Døden, og atter langt fra den! I Storm og Uveir nærmede jeg mig mit elskede Fødeland. Bølgerne knuste vort Skib og truede at opluge os; men Herren frelste mig, hans Haand opholdt mig — han vil ei heller drage den fra mig nu, skjøndt fattig og halvøgen jeg vandrer blandt Fremmede.

Corsefidse, den 2den November 1743.

Et Fristed har jeg fundet, et Skjul fra Verdens Storme; en from og adelig Herre, som har taget mig i sit Brød, og lovet at sørge for mig til min Dødedag. Saa skal jeg nu ikke mere skifte Bolig, førend de bære mig hen til den sidste.

Corsefidse, den 1ste Mai 1744.

Hvilket yndigt Land er dog dette! Alt i sin fulde Flor! Skoven grøn og Marken grøn! Blomster allevegne! I Sibirien er det endnu Vinter. Gud ske Lov for saadant et Bytte!

Min Herre holder meget af mig; jeg maa tidt sidde hele Timer og fortælle ham om Krigen og om alle de Lande, jeg har gjennevandret. Og vil han gjerne høre, vil jeg gjerne

snakke; det glæder mig at mindes mine mangfoldige ubstandne Fataliteter.

Corseidsø, den 2den Juli 1744.

O Du Barmhertighedens Fader! var denne bittere Skaal endnu tilbage! Skulle de gamle Saar oprives paa ny! ja, thi det var Dig saaledes behageligt! — Jeg har seet hende — hende? af nei! ikke hende! en falden Engel har jeg seet, en Mørkhedens Gestalt — tidt har jeg onsket mig Døden, men nu — nu ækles jeg ved Livet — jeg kan ikke skrive meer.

Corseidsø, den 8de August 1744.

Det er ikke for min Plaisser, at jeg atter tager Pennen; men dersom Nogen efter min Død skulle faae Die paa denne Journal, skal han dog see, hvorlunde Synden lønner sine Børn.

Jeg gik hiin bedrøvelige Dag og forlystede mig med en Promenade i vor smukke Have. Som jeg gaaer forbi den aabne Stakitport, staaer der en Mand, hvis Ansigt forkom mig bekjendt, uagtet et fortgraat tykt Skjæg og et skummelt Diekast næsten forstrækkede mig. „Er Du ogsaa her?“ sagde han med et sært Grin. Stokken faldt fra min Haand, og alle mine Lemmer skjælvede — det var Jens! „Herre Du min Gud! sagde jeg: skal jeg finde Dig her? hvor er Frøken Sophie?“ Han stødte en høi Ged ud: „Frøkenstabet har S... taget og Frueskabet med; men vil Du see min hjertelstede Kone, saa ligger hun derhenne og luger. Coffi! freg han: her er en gammel Bekjendter!“ Da vendte hun sig halvt om

— hun laae paa Knæerne tre Skridt fra mig — saae et Dieblisk paa mig, og gav sig derpaa igjen til at luge. Jeg fornam ikke den mindste Bevægelse i hendes Ansigt — dette Ansigt! dette fordom saa deilige Ansigt! hvor var det forandret! blegguult, rynket, fortrædent saae det ud, som om det aldrig nogensinde havde smilet. En hullet Ryse med lange Laaser af sorte Kniplinger, gjorde det endnu mørkere. Skibne Pjalter af Klæder, som engang havde været smukke og fine, hang om hendes tykke ildebannede Krop. Jeg følte, at jeg var nærved at saae ondt, og ingen Daare kom i mine Sinne. En Angst, en Bammelhed, som naar man pludselig seer en Hugorm, betog mig. Jeg kunde hverken tale eller røre mig af Stedet. Jens vakte mig igjen af min Bedøvelse. „Nu er hun nok ikke saa smuk, raabte han: som dengang hun krøb i Sengen til Dig?“ Jeg gyste. „Forgyldningen er slidt af, blev han ved: men det kjønne Sind har hun endnu, storagtig og malicieus er hun endnu, og Kneveren kan hun bruge. Hei! Naadig Frue! Snak lidt med os!“ Hun taug, og lod som hun ikke hørte det, skjøndt han raabte heit nok. „Nu viller det hende ikke, sagde han: men naar vi kommer hjem, saa jaaer hun nok Kjesten paa Gang. Har Du ikke til en Pæl, Morten! for gammel Kjendstabs Skjold?“ Jeg gav ham noget, og gif som i Søvne op til Gaarden. Ved Havdøren stod min Herre. „Kjender Du disse Mennesker?“ spurgte han. — „Ak Du gode Gud! svarte jeg: Ja, jeg har kjendt dem for mange Aar siden.“ — „Det er flette Folk, sagde han: hun er arrig og bandsat, og han drikker som en Svamp. De har boet et Par Aar i et Huus nede ved Stranden! Han

sister, og hun gjør Ugedage her i Haven. Hun skal vare kommen af skikkelige Folk?" Nu først brød mine Taarer frem og lettede mit beklemte Hjerte. Jeg fortalte ham, hvem hun var, og hans Forfærdelse blev ligesaa stor som min Bedrøvelse.

Corsetidse, den 14de September 1744.

Jeg tvivler paa, at jeg her faaer blivende Sted. Mit Ophold behager mig ikke langer, siden jeg veed mig i Nærheden af hende, og ofte ikke kan undgaae at see hende. Endnu har jeg ikke talt med hende, for jeg kyer hende som en ond Kand. Jens søger mig med en Paatrængenhed, som hverken behager mig eller min Herre. Naar jeg lugter hans Brændeviinsaande, er det som En bød mig Forgift at drikke. Han har fortalt mig deres Historie — o, hoor er den skrækkelig, væmmelig! I Danmark, i Tydskland har de slakket om fra en Stad til en anden — han spilte paa Baldhorn og hun sang og spilte paa Luth; derved opholdt de Livet, og naar dette ei kunde strække til, drev hun endnu een Næringsvei, som det sønderriover mit Hjerte at tanke paa. Omsider maatte ogsaa denne ophøre, og de skulde have omkommet af Mangel, naar ikke min medlidende Herre havde forbarmet sig over dem. — Gud forlade mig det! Jeg kunde ønske mig tilbage i Siberien.

Corsetidse, den 1ste Mai 1745.

Gud velsigne min rare, ædelmodige Herre! Han har mærket mit Ønske: at ende mine Dage i min Fødestavn; og

derfor har han — mig uafvidende — skaffet mig en god Condition hos det nye Herkab paa Thiele. Paa Tirsdag skal jeg affeile med et Skib fra Stubbekjøbing — Gud lønne ham derfor i Ewigbed!

Til Ceils imellem Sjælland og Samsø,
den 4de Juni 1745.

„Frygter ikke for dem, som allene ihjelslaae Legemet! men frygter for dem, som fordærve baade Legem og Sjel tillige!“ Jeg føler Kraften af disse Frelserens Ord. Da jeg i min Ungdom paa disse Bølger stod for Sovenskens Kugler, var jeg bedre tilmode, end da jeg i Corfeldts Hæde saae min Ungdoms faldne Engel. Raarder og Kugler, Hug og Stik, Saar og Død ere Intet at regne mod Sjælens Fortabelse, mod en uskyldig Sjæls Fordærvelse. Harde jeg dengang seet hendes skønne Legeme sønderrevet af vilde Dyr, ikke kunde det saaledes have knuget mit Bryst, som nu, da jeg fandt hende forspildt, fordærvet, foragtelig, uden Redning fortabt. Som hun laae der og grov i Jorden, syntes mig, at hun begrov mit sidste Haab, min sidste Levning af Troe paa Gode og Dyd. Men jeg vil sige, som den gamle Tyrk, min Medfange i Siberien, altid sagde midt i de største Glendigheder: „Gud er stor!“ ja, og barmhjertig! Han kan og vil gjøre langt over hvad vi arme Menneffer forstaae.

Thiele, den 4de Juli 1745.

Omsider er jeg da indløben i min sidste Winterhavn! Flere end tredive Aar er jeg omtumlet paa Verdens vilde

Hav, for at ende, hvor jeg begyndte. Hvad har jeg udrettet? hvad har jeg vundet? En Grav — et Hvilested hos mine Forsædte. Det er Noget, og endda ikke saa Lidet; jeg har Venner og Bekjendtere her baade over og under Jorden. Der staaer endnu Abilden udenfor mit Vindue, den er ogsaa bleven ældre, der er Kræft i dens Stamme, Stormen har bøiet dens Hoved, og paa dens Grene groer Mosset ligesom graae Haar paa en Oldings Hoved. Ved Kirkemuren seer jeg den store Afsk, under hvis Rod jeg begrov den stakkels Baillant. Saaledes gjenkjender jeg mangt et Træe, mangen en Lynggroet Høi og selv de døde Stene, der staae her uforanderlige i Kartusinder, og see een Slægt efter den anden opvore og forgaae. Den Slægt, jeg kjendte, er nu ogsaa borte. Nyt Herskab, nye Tjenere — jeg er en Fremmed, en Ublanding blandt dem alle.

Thiele, den 2den Septbr. 1749.

Idag er det sex og halvtredshindstyve Aar siden jeg saae Verdens Lys! Herre Gud! hvor ere disse Aar blevene af? disse mange tusinde Dage? Hvor ere mine Ungdoms Glæder? de ere hos mine Ungdoms Venner. — Paa denne Aarsens Tid var det, vi ret nøde Jagtens Fornøielse. Hvor lystigt gif det da til, naar vi om Morgenen drog ud; Sægene raabte og Hundene gjøede, og Hestene trampebe ligesaa utaalmodige som vi selv. Snart hjemsøgte vi Urfluglene paa Heben, snart de vilde Dyr i Skoven — med Spil og Sang fore vi hen og hjem. Nu er her stille som i et Kloster, den naabige Herre bryder sig ikke om Jagten. Læs og ene

gaaer Skytten ud, og stille kommer han tilbage. Denne Slægt er traurig som jeg selv.

Thiele, døg 12te Januar 1751.

En stille, herlig Vinternat! Alt hvad jeg seer, Blaat eller Hvidt. Maanen har jaget Stjernerne fra sig, den vil lyse allene. Saa deiligt skinne den ogsaa engang for mange — mange Aar siden, da jeg var Ruds for Frøken Sophie. Min unge Sjel straalede ligesaa blankt og lysteligt som Maanen, og hendes var ogsaa reen, uplettet som den nysfaldne Sne. Nu er min Sjel mørk som Heden, naar Vintersneen er borttøet, og hendes — om hun endnu lever — maa ligne en siberisk Dal efter Oversvømmelse: mørkt suret af Vandstrømme, trindt bestrøet med Luer, Stene og nedvaltede Træer. „Ja, Herre! Herre! Tugter Du Nogen med megen Straf for Misgjerning, da gjør Du, at dens ynkelige Skikkelse hensmelter som et Møl; viselig! alle Menneffer ere Forfængelighed!“

Søulum, den 12te Mai 1753.

Søndags forrettede jeg førstegang mit Embede som Degn til Thiele og Binge. Den naadige Herre kaldte mig paa sin Døds seng. Her boer jeg nu i min Faders Huus; men jeg boer her allene. Alle mine Ungdomsvener ere forlængst gangne til Hvile; jeg er endnu tilbage som et skaldet Træ paa Heden; men om soie Tid skal jeg samles til dem, og være den sidste af min Slægt. Disse Blade skulle være det eneste Mærke om mig. Om Nogen — engang naar jeg

er død og borte — læser dem, da skal han sukke og sige: „Anlangendes et Menneske, hans Dage ere som Græs; som et Blomster paa Marken, saa skal han blomstre. Naar Veiret farer over det, da er det ikke mere, og dets Sted kjender det ikke mere. Men Herrens Misfandhed er fra Evighed og indtil Evighed.“

Josephaa

1.

Spaniolerne.

Det var sibt paa Vinteren 1808, at jeg som femtenaars Knægt i Selskab med Forvalteren paa Herregaarden R.....d, reed ud paa Viborgveien, for at møde de ventede Spanioler. Der blæste en skarp Sydostvind, som gjorde Frostene dobbelt følelig; og Hestenes raske Hovslag knuste Skrogisen i de dybe Hjulspor. Min Forventning var spændt paa det højeste: paa Toppen af enhver Banke reiste jeg mig i Sadlen for at opdage de fremmede Gæster, og erfare, om de virkelig lignede dem, jeg havde seet paa Kobberne i Don Quixote. Endeligen kom de — Cavallerie-Regimentet El Rey — langsomt

travende paa deres sorte andalusiske Hingste. Hurtigt holdt vi ud i Heben, for at betragte dem, idet de drog forbi. Mit ustadige, frygtfomme Blik deelte sig mellem de raske, mobige, fiintbyggede Heste, de brune, sortsmudsede Ryttere og deres smukke Uniform. Bedøvet af det usædvanlige Syn, fulgte jeg efter dem til Gaarden, hvor Regimentet gjorde Holdt, og afskildtes til Indquartering i de omliggende Landsbyer. Vi beholdt en Major, en Cadet med deres Tjenere og sex Ryttere. Majoren var en ung, smuk Mand, og blond som en Korbbø. Cadetten, en Knøs paa min Alder, med et Ansigt som Melk og Blod — som der staaer i Romanerne. — Saa brune Mine, saa mørke hvalvede Dienbryn, saa røde Kinder — sagde min Moders Kammerpige — vare aldrig seete før i Jylland. Hans milde, skjøndt noget tungsindige, Mine, drog mig strax til ham; og han var den første, som jeg vovede at byde et spansk „Velkommen, Deres Naade!“ Imellem min salig Onkles efterladte Bøger havde jeg fundet adskillige spanske, hvoriblandt ogsaa den berømmelige Ridder af Manchas Levnet og Bedrifter. Ved det første Røgte om de spanske Troppers Indmarsch her i Landet, gav jeg mig til af alle Kræfter at studere deres Sprog, hvilket saldt mig saa meget lettere, som jeg var temmelig færdig i det Franske, og var i Besiddelse af et fransk-spansk Lexicon med vedseiet Pronunciation. Aldrig saasnart havde jeg fremsagt min spanske Hilsen, før Cadetten blegnebe — jeg troer af Glæde — og Laarer trillede ned over hans Kinder; men Majoren omfavnebe mig, og bestormede mig med en Strøm af Ord, der fløde saa hurtigt, at jeg ikke fattede Halvdelen af dem.

Beskjæmmet bad jeg stammende, at de vilde tale langsommere. Med Glæde, raabte han: Du søde Dreng! vi skal nok forstaae hverandre! inden otte Dage skal Du blive en fuldkommen Spanier!"

Bekjendtskabet var nu gjort, eller rettere: et inderligt Venfskab var stiftet mellem den danske Dreng og de spanske Krigere. Jeg var ret deres Yndling, og kunde næsten aldrig være fra dem. Naar Officererne slap mig, tog Ryttterne sat paa mig, slog en Kreds om mig, og gav deres Glæde og Forundring Luft i de meest entusiastiske Udraab. Havde jeg tilforn næret en hemmelig Frygt for Dolke og Knive, da maatte den snart forsvinde, og afløses af Villid og Hengivenhed. Jeg maatte tage Deel i deres Lege og Dands; de lærte mig at ride og styre de ellers uregjerlige Hingste ved spansk Lilstale. De lærte mig deres Fædrelands Sange, og Cadetten underviste mig paa Guitar, hvilket Instrument han spillede til Fuldkommenhed.

Aldrig glemmer jeg disse skønne, frydfulde Dage! Mage til dem fandt jeg hverken før eller siden. Hvilken dyb — dog, blid — Vemod betog mig, naar den lille Joseph med en Stemme, som bævede af inderlig Længsel, quod en begejstret Ekstovsang eller en Romance om Naturens Skønhed i Valencia's Dale. Hans Hoved lænede sig til den ældre Broders, Majorens, Bryst; hans Dine vare vendte mod Himmelen, medens Fingrene ligesom mekanisk, ham selv uafvidende, legte med Strengene.

Det var aabenbart, at begge Brødrene leed af Hjemvee: de bleve Dag for Dag mere stille og tungsindige.

Næsten altid vare de sammen, og ofte, naar jeg pludselig overrasfede dem, laae Joseph grædende i Majorens Arm. Jeg listede mig ud til Pedro eller Sanches, og galopperede med dem omkring i Marken og Heden.

En Dag kom Breve fra Spanien med Efterretning om Frankernes første Boldsbaad og det i Madrid udøste spanske Blod: Himmel! hvilken Virkning frembragte denne Hiobs-post! De tilforn saa godmodige Krigere vare med et som forvandlede til hævnførstende Vilde. De rædsomme Forbandelser, og rasende Fagter opfyldte os Alle med Skrak, indtil vi fik Årsagen at vide. Selv den stille, venlige Major beed Tænderne sammen i indødt Harme, og løstede tidt de krampagtigt knyttede Hænder; Joseph var den Gnefte, som ikke viste Brede, men vel en dyb, sonderknusende Sorg. Ikke mange Dage varede dette vilde Dyrer: Stormen lagde sig, og efter den fulgte en sørgelig Stilhed, som naar sorte Tordenskyer have bespandt Synskredsen, og man endnu ikke veed, om de have rasat eller ville rase.

Nogen Tid herefter blev der midt om Natten en forfærbelig Larm i Kjøkkeret; jeg hørte flere heftige Stemmer, og blandt dem Majorens. Da mit Kammer var lige oven over, kastede jeg nogle Klæder paa og iilte derned. Hvad saae jeg? Majoren blot iført Skjorte og Buxer flyvende omkring paa Gulvet imellem det qvindelige Lyende fra den ene til den anden bedende, raabende, bandende, næsten fortviblet over, at ingen forstod ham. Saasnart han fik Mie paa mig, foer han hen til mig, og snart kysfende, snart favnende, snart rivende mig hid og did, skreg han paa

Spanff: „en Gjordemoder! for Himlens Skyld en Gjorde-
 moder! en Gjordemoder!“ — „Til hvem?“ spurgte jeg. —
 „Til Josepha!“ svarte han. Jeg forklarede Damerne vœrlig-
 felig hvad han vilde; men istedet for at hente den forlangte,
 foer de under Strig og Fnisen ind i deres Celler. Kort og
 godt, jeg maatte selv ud i Stalden, og med et Par af Ryt-
 terne hente Gjordemoderen, som boede kun et Par Bœssekud
 fra Gaarden. Hun kom, og med det samme fik jeg Befal-
 ling af min Moder at forsœie mig tilsengs. Da jeg om
 Morgenen kom ned, gjenlœd Huset af den mig da gandske
 ubegribelige Nyhed, at Cadetten havde faaet et Barn.

Som jeg siden erfarede var den forklædte Cadet, Ma-
 jorens Kone, som mod hendes Faders Villie hemmelig var
 flygtet efter sin Kjæreste, og havde giftet sig med ham i
 Italien. Denne var en Hader af Fransmandene, Hiin der-
 imod en ivrig Josephiner, og tilmed Regimentschef i det span-
 ske Corps her i Landet: Aarsag nok for Josepha til at be-
 holde den engang antagne Forklæbning. Urolighederne i Spa-
 nien i Forbindelse med hendes bestandige Frygt og lønlige
 Sorg, havde fremstyndet hendes Nedkomst, der indtraf en
 Maaned før hun ventede; det var altsaa ikke besynderligt,
 at hun bragte en dødsødt Pige til Verden; men vel: at
 Ingen før havde anet den lille smukke Cadets virkelige Kjøn.
 Vel paastod Meierffen, min Moders Pige, og efterhaanden
 alle de Andre, at de hemmelig havde formodet noget saadant;
 men bagklog, siger man, er lettere end forklog.

Et Par Dage efter Cadettens Nedkomst blev det atter
 uroligt mellem de Fremmede; der var en idelig Løben fra

Gaarden og til Gaarden. Blandt de forsamlede Hobe hørtes en sky, hemmelig Hvidsten, som af og til blev afbrudt af et hastigt og dæmpet Blædeskrig og lystige Caprioler. I Skumringen var hele Regimentet samlet i og ved Gaarden til Hest med fuld Oppakning; vi saae nu, at de hemmelig vilde forlade os. Majoren havde hele Dagen gaaet omkring i angstelig Urolighed, snart i sin Kones Bærelse, snart udenfor; nu kastende sig paa en Stol, nu næsten i samme Dieblik springende op igjen, stundom vridende sine Hænder, saa fortviolet, at man kunde høre Fingrenes Knækken i næste Bærelse. Det var upaatvibelig hans stakkels Hustrues Tilstand, der saaledes angste ham, og Uvissheden, enten han skulde efterlade hende her eller tage hende med. Det sidste blev besluttet, og da Regimentet var samlet blev hun, indhyllet i Sengenklæder, lagt paa en Vogn, der langsomt kjørte foran, ledsaget af Majoren og nogle Ryttere. Da han tog Afsked med os, brast de første Taarer fra hans Dine; en taus, frampagtig Omfabnelse og et dybtthentet Suk, var hans hele Farvel. Da Josepha bares ud til Vognen, rakte hun mig sin Haand; jeg kyste den taus og grædende — Sorgen havde gjort mig ligesaa stum som de kjære Fremmede. — Lidt efter at de vare bortkjorte, satte hele Regimentet sig i Marsch under det Udraab: “Adio! Adio! Espanna! Espanna! Napoleon caput! Francese caput! Adio gute danese! Adio!” Som bebøvet stirrede jeg efter dem; de forsvandt snart i Mørket; kun enkelte Gnister fra de travende Hestes Fødder betegnede deres Vej, og en Buldren, der stedse blev svagere og svagere, tabte sig omsider i Møllebækkens Susen.

Denne Ende paa Bekjendtskabet med disse fjerne Eyd-
landere havde noget saa spøgelseagtigt ved sig, at det Hele
længe forekom mig som en Drøm, eller et Eventyr, Men
som et fjønt Skuespil, naar Tappet er rullet ned, og man
maa summe sig lidt, medens den opdigtede og den virkelige
Verden kunne faae Tid at affondre sig ret fra hinanden.

2.

Hedebranden.

Det var femten Aar siden jeg forlod R.....d. Tre
Maaneeder efter de mig uforglemmelige Spaniers Bortreise
sendte min Fader mig til Kjøbenhavn for at indlemmes i
Landcadetcorpset. Jeg gik Skolen igjennem, fik min Examen,
blev Officeer, og tog som saadan Deel i nogle af de sidste
Fægtninger i Krigen. Imidlertid vare mine Forældre døde,
efter først at have solgt Gaard og Gods til meget høie
Priser, og gjorde mig, deres eneste Søn, til Eier af en
betydelig Formue. Da Garnisonstjenesten ikke synderlig be-
hagede mig, tog jeg min Affæd, og traadte i russisk Tjeneste,
som jeg efter sex Aars Forløb atter orlovede mig fra med
et Par Ordener og et Par Skjepper Rubler. I to Aar
slagrede jeg en Deel af Europa igjennem, og ankom ifjor
Foraar til Kjøbenhavn. Jeg var træt af dette ustadige Liv,
og besluttede at slaae mig til Ro i mit Fødeland, da jeg
just fik at see i Aviserne, at R.....d var averteret til Salg.
Ved en Kommissionair købte jeg Gaarden, og befandt mig
paa Reisen derhen, da Natten overfaldt mig paa een af de

store Heber mellem Weile og Wiborg. Hele Eftermiddagen havde jeg forud seet en stærk, vidtubstrakt Røg. Saasnart Mørket faldt paa, sinede jeg Ilden, som bestandig tiltog i Styrke og Udstrækning. Jeg vidste nu, at det var en Hebebrand, som jeg i min Barndom saa ofte havde betragtet. Saadan en uhyre glimrende Illumination var mig altid et lysteligt Skuespil, og dette syntes mig nu øpført ret som for at feire min Gjenkomst til Hjemmet. Jeg bød Rudsken ile, og nærmede mig Ildhavet mere og mere. Snart syntes de utallige Luer at staae stille og ubevægelige som Lysene i en illumineret Sted; snart slyngede de sig vildt mellem hinanden, eller sloge høit iveiret, alt som Vinden snoede og hævede sig. Lykke, purpurbrammede Røghvirvler løftede hverandre op mod de mørkerøde Skyer. Jeg var nu kommen saa nær, at jeg kunde see de Stukkende, som med uopholdelig Travlhed fore hid og did foran Ilden: nogle afgnavede Skorpen med Spader, som de med Hestighed stødte frem foran sig, andre løbende med Hebetørv paa Forkene for at quæle Luen, og atter andre med flammende Lyngtoppe i Hænderne, stak i fulde Løb selv Ild i Heden. Knistren, Brægen, Susen og Buldren fuldenste denne Scenes rædsomme Skjønhed.

Ikke langt fra Ilden indhentede jeg en Vogn, som kjørte meget langsomt, og endelig holdt gandske stille. „Hvad holde I efter?“ raabte min Rudsk. „Hvad vi holde efter? svartes der: Har I lyst til at kjøre gennem Helvede, saa kan I jo kjøre omkring!“ „Her kan I ikke komme om, raabte en af Vønderne, som kom hen til os med sin Fork paa

Rakken: Vinden bærer lige over Landeveien, og Ilden har naaet den paa mange Steder." — "Kan vi ikke kjøre uden om?" spurgte man paa den forreste Vogn. — "Nei, svarte Bonden: der er en Mose her til Høire; dersom I kjendte Veien til Benstre, der kunde det maastee gaae an; men saa maa I kjøre et Stykke tværs over Heden, inden I igjen naaer Landeveien." — "Vil Du vise os Vei?" sagde jeg. — "Jeg tør ikke vel gaae herfra for Sognefogden!" svarte han. — "Men om jeg giver Dig en Bankosceddel?" gjentog jeg. "Det var en anden Sag, lod Svaret nu: vil I til Viborg?" — "Ja!" Bonden gav sin Fork fra sig, gik til Benstre hen uden om Ilden og bad os følge efter. Jeg dreiede først ind i Heden, og den forreste Vogn bag efter mig; men da det gik tværs over gamle tilgroede Hjulspor, faldt Kjørselen temmelig ujevn, og ved ethvert heftigt Skump hørte jeg et kvin- deligt "H!" fra den anden Vogn. Det var først nu, jeg saae mig om efter den, og fandt, at der paa den var, foruden Kudskene, en sær gammelagtig Mand og et ungt Fruentimmer. Jeg lod gjøre Holdt, stod af, gik hen til dem, og foreslog: at lade Vognene kjøre foran, og selv tilfods følge efter. Forslaget blev antaget, og jeg bød Fruentimmeret min Arm. Endnu havde jeg ikke ret seet hendes Ansigt, da hun stod af til den Side, som vendte fra Ilden, men en fuldkommen smuk Figur, hvis Omrids Luerne viste mig, opfordrede mig til at sige hende nogle Artigheder, som f. Ex. at jeg nu befandt mig imellem en dobbelt Ild (jeg gik imellem hende og Ilden), at dette vist ikke var Helvede, som jeg før hørte raabe, siden Englens vare saa nær, o. s. v. Mit

Tiltale blev saa vittigt besvaret, at jeg blev nysgjerrig for at see den Mund der talte saa vel. Pludselig lod jeg, som om jeg gjorde et Fæltrin, for at komme til at gjøre en Bending mod Ilden. Jeg saae — Himmel! jeg saae en virkelig Engel, en Engel saa deilig, saa majestætisk Fjøn, at — horte var al min Vittighed, alt mit Mod. Havde jeg før sagt for meget, sagde jeg nu for lidt, thi jeg sagde slet intet. Ofte vilde jeg igjen begynde paa den afbrudte Samtale; men alt hvad der falbt mig ind, syntes mig lutter erkendunt Dei. Kort sagt: jeg begyndte halvt om halvt at troe, jeg var forelsket, endskjondt der ogsaa falbt mig en anden Forklorkning ind, den nemlig, at dette himmelske Ansigt var mig bekjendt, hvorvel jeg slet ikke kunde komme paa, naar og hvor jeg først havde seet det. Jeg skammede mig jo længere jo dybere over min pludselige Taushed, og der falbt mig som en Steen fra mit Hjerte, da Pigen's Reisesælle indledte en Samtale om Hebebrande, ledsaget af Spørgsmaal, som jeg, til Lykke, var istand til at besvare. Saaledes naaede vi da atter Landeveien, men da Pigen slap min Arm, og hoppede op paa sin egen Vogn, havde jeg en Følelse, omtrent som naar man fra en varm Stue kommer ud i Kulden. Vognen rullede bort; hun vendte sig endnu engang, og nikkede til mig, men jeg blev staaende, og havde vel staaet der endnu, dersom ikke min Kubst havde spurgt mig, om jeg ikke nu vilde op at Høre? Jeg satte mig op; de andre havde imidlertid faaet et Forspring, og Hørte tillige rask; men hvor inderligt jeg end ønskede at naae dem, kunde jeg ikke hitte paa, at bede Kubstken ile — nok et Beviis, at det ikke var rigtigt med mig; og troer jeg

næsten, at jeg havde en Slags Frygt for at minde ham. Skjøndt jeg efter nogen Tids Forløb angreb min Dorstthed, saa trøstede jeg mig dog med, at jeg snart skulde samles med hende i Kroen. Jeg kom — saae — hende ikke. Jeg spurgte, man vidste af ingen Vogn at sige — de maatte være kjorte forbi. Jeg beskrev begge Reisende saa godt jeg kunde — man kjendte dem ikke, og gjættede snart paa en, snart paa en anden, hvorved jeg blev end mere forvildet. Jeg vilde efter dem, men hvorhen? Veien deelte sig ved Kroen i tre Grene, og hvilken Skulle jeg følge? Uergerlig, sulden, forelsket, gif jeg tilfængs, bandende min egen Dumbhed, at jeg ei engang havde forhørt om deres Navne og Bopæl.

3.

Ballet.

Efteraaret og Vinteren vare komne sammen, og strede om Herredømmet; det vil sige saa meget som, at det var sidst i November Maaned, da Sne, Stub, Regn, Blæst og Taage kappedes om at opløse Jorden og formørke Himlen og Humøret. Mit Landvaasen var organiseret, en Nolsforvalter antaget, amerikanske Plouge, Erstirpatorer, Tærskemaskiner etc. etc. anskaffede, Schweigerkøer og spanske Faar indkjøbte; Gaardens Huse vare reparerede og pent oppudsede baade udvendigt og indvendigt; moderne Lysekroner og Lamper, Divaner, Himmelsenge og skønne Malerier prydede de nylig gibsede Bærelser — med saa Ord: der fattedes ikke andet,

end en Kone. Men jeg havde nu fast foresat mig, ikke at ægte nogen Anden, end min Deilige paa Heden, som jeg efter tre Maaneders Forløb endnu ikke havde glemt, skjøndt jeg stundom var nær ved at ansee hele Eventyret for et Luftsyn, og hende selv for en Salamandersee. For at adsprede mig lidt og opmuntre mit Sind i det mørke Veir, som og for at gjøre et honet Bekjendtskab med Omegnens honette Folk, havde jeg ved min Forvalter — som heromkring var vel bekjendt — ladet dem Alle paa to Miles Omkreds indbyde til et Bal. Aftenen kom, og den ene Vogn efter den anden rullede ind i Gaarden med Herrer og Damer. I den mar-morslilse Vestibul modtog jeg dem nok saa galant, iført min russiske Husaruniform og smykket med mine Ordener. Her gjenkjendte jeg mangen en Barndoms Ven og Veninde, saae flere nye Ansigter, men Ingen blandt dem Alle, som var istand til at forandre Takten i min Puls. Saasnart Damer og Cavalerer vare omklædte og pyntede, og Forvalteren for-sikkrede mig: at de nu vare komne, som vilde komme, aab-nede jeg Ballet til Musikken af de tre nærmeste Kjøbstaders blæsende og bestrængede Instrumenter. Jeg havde dandsset Quadrillen igjennem paa sidste Par nær, uden enten saa noie at tage Damerne i Diesyn, eller lægge Mærke til, at just nu et nysankommen Par havde opstillet sig. Idet jeg gav denne Dame Haand til Rundt, saldt mit Blik paa hendes Ansigt — „o Amor! du Guders og Menneffers Herre!“ — det var hende! havde jeg tøret ved en Sitteraal, heftigere electrisk Stød skulle jeg ikke fornummet. Paa Stødet fulgte en sagte Skjalven; men enten det var min Haand eller

hendes, der Skjalv, vidste jeg endnu ikke; rimeligviis var det dem begge to. „Saaledes som sidst, begyndte jeg, da Touren var forbi: maae vi ikke stilles ad.“ — „Det var ved Siden troer jeg!“ svarte hun rødrende. — „Veed De, at den brænder endnu?“ vedblev jeg. — „Oh! sagde hun alvorlig: Det maa være en anden Ild, det fanger let i Heden —“ — „Men slukkes vanskelig,“ afbrød jeg. — „Oste gaaer den ud af sig selv,“ lagde hun langsomt til. — „Denne gang ikke!“ sagde jeg med Hestighed, og bød hende op til næste Dands. Hvorfor skulle jeg gjentage denne Nats forliebte Galskaber? Om Morgenens sad jeg i Kjærlighed til begge Dreerne, og næste Eftermiddag reed jeg ind i Hr. N....s Gaard, for at høre til hans Skønne Datters Besindende. God Gjerning kan ikke gøres for tidt, og derfor gjentog jeg mit Besøg, først hveranden Dag og siden hver Dag, indtil min elskede Josepha engang saa hændelseviis sank til mit Bryst, og tilstod mig sin Kjærlighed. Ufortøvet opsøgte jeg Faderen, og bad ham om hans elskværdige Datter. „Af mit gandske Hjerte, svarte han: under jeg dem Pigen; men — et Ord først: hun er — ikke min Datter! hvorvel jeg elsker hende ligesaa høit, som om hun virkelig var det.“ — „Hvorledes? raabte jeg: Hvis er hun da? —“ „Vil De endnu have hende?“ spurgte han. — „Om hun saa var Natmandens Datter i H....e, svarte jeg: saa maa og skal hun være min Kone!“ — „Velan! Jeg skal da aabenbare dem hendes Herkomst; men det bliver mellem os — mellem os To allene en evig Hemmelighed. Hun selv veed intet deraf, og bør intet vide, da det kunde være en hensigtsløs Forstyrrelse af hendes

Ko. De erindrer vel den Tid, da Spaniolerne vare herinde?
 — „Jo meget godt!“ — „Dg at en forklædt Majorinde fik et dødfødt Barn paa K.....d?“ — „Ja vel, ja vel!“ — „Nu da: Gjordemoderen, som vilde forsøge, at bringe Barnet til-
 live, men ikke havde de nødvendige Apparater dertil med sig, førte det hjem, og frembragte efter flere Timers uafbrudte Anstrængelser, virkelig Kandebrattet, og efterhaanden det fuldkomne Liv hos Barnet; men da dette desuagtet var yderst svagt, og hun frygtede for, at det alligevel maatte døe: saa vilde hun ikke berette Forældrene det første lykkelige Udfald af hendes Bestræbelser, før hun kunde gjengive dem det ganske friskt og uden Dødsfare. Endelig var denne over-
 staet, og en Morgen tidlig ilede hun til Gaarden, for at overraske Forældrene med denne glædelige Tidende. Da vare de reiste Uftenen før. Forfærdet som hun blev, fortaug hun ogsaa Barnets Dyrækkelse for Deres salige Forældre, og iilte hjem for at overlægge, hvad hun nu skulde gjøre. Da blev hun netop hentet til min afdøde Kone, som efter en haard Forløsning bragte et dødfødt og virkelig dødt Barn til Verden. Som et Lysglimt foer en Tanke gennem Gjordemoderens Sjel. Hun foreslog mig, at antage de bortreiste Spaniers Barn som mit eget; ja endog at lade min Kone selv være uvidende om dette fromme Bedrag. Dg saa skeete det: Om Uftenen bragte hendes Mand — den Gnefte, som var Medvinder i Hemmeligheden — den stakkels spanske Glut, tog mit døde Barn med sig, og lod det begrave. Den lille forklædte Skabning blev lagt til min Kones Bryst. Hun levede med det i tolv Aar, og døde i den Tro, at det var hendes eget.“ — „Høist-

forunderligt! raabte jeg: Men, tillad mig! Har De albrig søgt, at bringe Barnet igjen til dets rette Forældre?" — "Jo vist har jeg, svarte han: skjøndt oprigtig talt, med Frygt for at finde dem, da jeg i saa Fald maatte bebrøve min Kone mere, end jeg først havde glædet hende. Jeg har strevet flere Gange til en Svoger i Barcellona, men han har givet mig den Underretning: at Majoren og der formeentlige Gædet rimeligvis ere faldne i et Slag mod de Franste, hvor næsten hele Regimentet El Rey blev ødelagt." — "Men Navnet Josepha?" — "Saa hedder min salig Kones Mober, som endnu lever i Kjøbenhavn, hos hvem min Pleiedatter har været i de sidste tre Aar, og fra hvem jeg hentede hende i Sommer, da vi traf sammen ved Hebebranden."

Indertlig bevæget gik jeg tilbage til Josepha; hun sløi til mit Bryst og hoidskede: "Er jeg Din?" — "Ja Du er min! sagde jeg, bortkysende Glædestaaren paa hendes skjønne Kind: Du er min, og min allene!"

4. Brylluppet.

Vielsen var tilende. Endnu stode vi for Brudeskamlen, og modtog Selskabets Lykønskninger. Indigt blussede min hulde Brud, mægtigen rørt i sit Hjørte. Med stille Venlighed takkede hun de hilsende Venner og Veninder — hun smilte, ret egentlig talt, gennem Taarer. Da hun med barnlig Hjørtehed hele Tid omfavne sin Pleiefader, og næsten hulkende trykte ham til sit Bryst, da bleve hørken

hans eller mine Dine tørre: „Fader og Moder skal forlade Dig“ — her gvalte Graaden hans Stemme, og med Hefstighed kastede han sig om min Hals. Jeg forstod ham, men kunde intet svare for Rørelse. I min tause Sjel gjentog jeg, befastede den høitidelige Sed: trofast, helligt, evigt at elske denne faderløse Engel.

Endelig var alt det Ceremonielle forbi, og de dybe, alvorlige Følelser vege for lettere Glæder. Det talrige Selskab blandede, grupperede sig i den store af trende Lysekroner klart oplyste Sal, og snart blev Snak og Spøg og latter lydelig og almindelig. Jeg blev atter og atter lykønsket, nu af Een, nu af en Anden; men mine Dine fulgte uafslædig min beilige Brud, der svævede blandt de øvrige Damer som Maanen mellem Skyerne.

En Stund var saaledes forløben, da min Svigerfader kom og berettede mig: at nede i Dagligstuen vare tvende Reisende, som havde forvildet sig paa Heben; han kunde ikke komme tilrette med dem, da de talte et forunderligt Miskemaff af gebroffen Tydsk og andre Sprog, som han ikke kjendte. Da de vare godt klædte, og viste i deres Væsen, at de vare honette Folk, ønskede han, at faae dem op til Selskabet, og derfor bad han mig gaae ned at tale med dem. I det samme kom en af Præsterne til og fortalte, at det var Frankmænd, som forjagede fra deres Fædreland formedelst politiske Meninger, havde villet søge et nyt Hjem i den nye Verden, men fordreven af langvarige Storme vare de for to Dage siden strandede paa Sjllands Vestkyst. Nu vare de paa Reisen til Kjøbenhavn, hvorfra de atter vilde gaae under

Seil til Amerika; paa hans Anmodning kom de nu op til Selskabet. Som han sagde dette, traadte de ind i Salen — den Ene en høj, stærkpladen, midaldrende Mand, den Anden, et fjønt ungt Menneske af et blegt, tungsindigt Udseende. De hilste til alle Sider med en gratios Anstand, og Præsten og jeg — som de Gæster, der kunde conversere dem — gik dem imøde, og indledte en Samtale paa Fransk, ved at beklage deres Uheld. Den Ældste, til hvem jeg især henvendte mig, talte godt for sig, skjøndt i et noget trunget Sprog og med en særdeles Accent. Jeg formodede derfor, at han ingen Franskmænd var, men en sydligere Europæer, og spurgte: om han maaskee hellere talte Italiensk eller Spansk? Jeg ventede forgjeves paa Svar; han havde ikke hørt hvad jeg sagde, hans Dine vare derimod stivt heftede paa en Gjenstand bag ved mig, og Rødme og Dobbeltghed afløste hinanden i hans Ansigt. Jeg saae mig om — det var min Brud, han betragtede. I samme Diebtik blev hun ogsaa seet af den anden Fremmede, som med det Udraeb: „Giesu Maria!“ blegnebe, vaklede og greb sin ældre Reisesælles Arm. „Taler De Spansk?“ spurgte denne med svag og skjælvende Røst. Jeg bejaede det. „Hvem er den skjøne Dame?“ vedblev han. — „Just idag min Kone!“ svarte jeg. — „Eltgiv min Herre! sagde han: Synet af Deres Brud kan ikke andet end frappere os; vil De selv see, om De ikke finder en overordentlig Liighed mellem hende og min Broder?“ Jeg saae paa den Ene, paa den Anden, saae og sammenlignede, og nu var Røden til mig at lade hans Spørgsmaal ubesvaret. Jeg kastede atter mine Dine paa den Ældstes Ansigt, og som et

Lynglimt foer det gjennem min Sjæl. „De hedder G...a, og De Josepha?“ raabte jeg. — „D min Gud! jo;“ svarte den Ældste. „Saa — saa —“ vedblev jeg; overvældet af mine Følelser kunde jeg intet mere frembringe, men kastede mig om Majorens Hals. „Min Fader!“ hvidskede jeg, og Taarer gav mit beklemt Hjerter Luft. „Min Moder! hulkede jeg, og omfavnede Josepha: Jeg er Antonio; det er Deres Datter!“ Hele det forbausede Selskab havde sluttet en stiltiende Kredts omkring os, og ventede med spændt Nysgjerrighed Oplysningen af denne uforklarlige Gaade. Min Svigerfader — som han nu kun et Par Timer havde været *per Procurationem* — fattede først Sammenhængen, førte Bruden hen til os og raabte lidt ubesindigt: „See der har Du Dine Forældre!“ Forvirret af alt dette Ubegribelige, stred hun imod; men Josepha slap mig, slog sine Arme om hende, og trykte hende til sit Bryst. Den unge Josepha, der saae sig omfavnet af et ubekjendt Mandfolk, gav et Skrig og vilde rive sig løs. Moderen slap hende og syntes at tvivle om Virkeligheden af dette Gjensyn; men da blev hun omfavnet af Faderen. „Josepha, elskede Josepha! raabte jeg: De ere Dine Forældre!“ da hang hun bespimet i Faderens Arme — Moderen segnede i mine. Snart oppaagne de atter, og vi fire lykkelige Mennesker udgjød nu vore fulde, glædebrudne Hjerter for Himlen og for hverandre. Spørgsmaal og Svar, Udraab og Kjærtegn blandede sig i forvirret, frydefuld Tummel, og kun lidt efter lidt opløstes alle Tvivl, oplærtes det Mørke, fattede, forstode vi hverandre.

Saa jublende en Bryllupsfest er vel ikke i mange Aar

feiret paa de jydſke Heber. Mine elſkede Svigerforældres Sorger og Gjenvordigheder have opleſt ſig i Glæde og Rolig-
hed, deres Livskraft, deres Kjærlighed er opfrifket paany; de
politiſke Storme og Rædsler ere glemte; deres Reife er nu
tilende, og tillige min Hiſtorie.

Præſten i Thorning.

Tre Mile ſønden for Viborg, i den Egn, hvor Svend
Grathe fordem miſtede Liv og Rige, ligger Bondegaarden
No. l. Gamle og forrevne ere dens lave Bygninger, og ſynes
at være taſte med Mos. Dens tarvelige Udſeende oplibes
ſke af nogen Haves; thi dette Navn kan man neppe give en
liben Raalgaard, hvis Tørvediger ere fantebe med tynde,
forkrympede Hylbebuſke, og hvorover en gammel Ron krum-
mer ſig, forpidſket og høiet fra ſin Ungdom, af de ſkarpe
Beſtendvinde. Trindt og vidt omkring er den omgivet af
mange lynnagroede Bakker, mellem hvilke graagule Roſer
ſlynge ſig, og løbe næſten alle i hverandre gjennem mang-
ſolbige Bugtninger, ſnart ubvidende ſig og ligesom tilbage-
trængende de bølgefornige Bakker, ſnart af diſſe indknebne
til ſmalle Sneovinger. Ukjendte, ſom her vilde finde Bei,

Fulbe snart blive hildebede i denne Labyrinth af Moser, ikke ulig dem, der uden nødvendig Forkundskab, indlade sig i det findrige Spil, som man kalder „at trække i Dymb.“ Først henimod Efteraaret faaer denne mørke, eensformige Egn et mere livligt Udseende: i Moserne løfter erica tetralix sine blegroede Blomster, og Bakkerne faae et violet Skjær af den nu først udflyvende Lyng. Ikke frydeligere er her den levende Natur: Brokfuglen sidder eenlig paa sin Tue, og gjentager halve Dage sine langtrukne, tungfindige Fløitetoner. Moseværken quiddrer svagt og sørgeligt fra Porsbuxten — Drkens eneste Træe. En enkelt Urfugl, opjaget af en omluftende Ræv, hvirvler sig et stakket Stykke bort, men falder snart igjen og forsvinder i den tætte Lyng. Om menneskelige Beboere mindes man kun, naar en Hyrdebæng, omringet af nogle vantrebne Faar, hvisler paa sin Toffillingsfløite.

Ikke altid vare disse Banker saa øde og nøgne. I gamle Dage vare de tæt bevorede med Gran og Birk, og Moserne vare Søer, befrøede med talrige Flokke af alle slags Svømmefugle. Dengang laae, omtrent hvor Revl nu ligger, paa en Odde eller Revl i Søen, en stolt Herreborg. En frodig Ubildhave, og foran denne tvende Rader af høie Graner, omgav og aldeles skjulte Borgen til Landsiden; kun naar man drog over den sidste høie Banke, gleebe de hvide Skorstene hen mellem Granernes Toppe. Til Søesiden mod Sønden stod Borgen frit, og fra den modfattede Bred faae det ud, som om den hævede sig op af Vandet. Dens Bygningsmaade var som alle andre Stottes paa hiin Tid: umalet Egbindingsværk med mørkerøede Muursteens Tavt; tvende Stokværk,

det ene bygget ud over det andet med fremragende udhugne Bjelkehoveder; mange lange og smale Binduer med bitte smaae Ruder og Blyspraiser. Paa alle fire Hjørner runde udbygte Taarne med Slughuller, og midt foran Huset et større, hvis Platform rakte op over Skorstienene, og var prydet med otte Steenkamper. Saadanne Tvende forsoorede med opløstebe Træfabler den høie hvælvede Taarndør. Bag ved Borggaarden, mellem denne og Ladegaarden, løb en dyb og bred Grav, tildeels bevoret med Rør, og over den førte en Vindebroe. Paa hver Side af Broen stode firkantede Steenpiller, og ovenpaa disse saaes liggende Løver. Udenfor Ladegaard og Have var en ligedan Grav med Broe, som Borgens yderste Befæstning.

Mange Aar tilbage i Tiden boede her den velbyrdige og mandhaftige Ridder, Henrik Sandberg, gift med velbyrdige og dydgirede Tomfrue, Mette Daas. Deres Egteskab var velsignet med en eneste Datter, navnlig Else, og at see hende vel forserget, var Forældrenes hoieste Ønske. Mødrene pleie i dette Tilfælde ei allene at ønske, men ogsaa at handle. Fru Mette var ikke mere uirksom end andre Mødre; men havde indledet saa snilde, saavel som arbare Underhandlinger med den tappre og gode Mand, Hr. Mogens Munk til Munsberg, at Dagen til Dennes Søns Junker Jensens Trolovelse med Tomfrue Else, allerede var bestemt. Allerede var denne kommen, og, paa lidet nær, vel forbi: Det forlovede Par stod foran Præsten, som han, smykkede med valdbige Pibekraver; deres Forældre, Slægtninge og Kyndinge i en Halvcirkel bag ved ham. Junkeren

faae stivt og dristig hen over Præstens Skulder, og Jomfruen
 bly og beskedent ned til hans Fødder. Han begyndte at tale,
 hans Stemme var mandig og fuldbtonende; uvilkaarlig sam-
 menlignede Jomfruen den med hendes Fæstemands tykke,
 pluddrende, og, efter de Tidens Mode, læspende Mæle. Kon-
 ligt og hurtigt løstede hun sine Dine op til den Mund, hvorfra
 disse velklingende Toner udgik, og en anden Sammen-
 ligning begyndte mellem den velærværdige Mandes ungdomme-
 ligt skønne Ansigt og Junkerens Melkeffæs; over en høj,
 hvid og glat Plante skilte sig et mørkebruunt Haar, og faldt
 i naturlige Krøller paa Pibekraven. Sorte Bryn hvælvede
 sig over brune, syrige Dine. Mellem den smalle Underlæbe
 og den hæft opkastede Overlæbe, blinkede sneehvide Tandens
 Perlerader, og derunder bevægede sig i Dalens Iver, et zirr-
 ligt Fipstjæg. Bigesaa hurtigt trak sig Pigens lange Dien-
 haar ned over det rødmende Ansigts mørkeblaa matglimtende
 Stjerner. Hr. Søren var nødt til at see paa den yndige
 Fæstemøe; men jo tiere han saae, jo mere forvirret blev
 han: og dette forsøgede igjen hendes Fordirring. Kort at
 fortælle: just som Præsten havde begyndt en Smule at
 væve, for at faae Tid til igjen at optage Dalens tabte
 Traad, blegnede Jomfruen og begyndte at rave. „Hun saart
 ondt!“ raabte han, og derpaa segnede hun virkelig i den til-
 ilende Moders Arme. Om denne Besvimmelse reiste sig af
 Angest over Præstens Forlegenhed, eller af Medlidenskab med
 ham; om den var forstilt for at redde ham, eller frie sig
 selv fra Forbindelsen med Junkeren, derom vare Meningerne
 deelte, endskjøndt de maaffee snarere burde være forenede.

Svorom alting er, saa blev der intet af Trolovelsen nu, og da Tomfrue Else aldrig folte sig frist nok, heller ikke siden. Hermed var Junker Jens slet ikke fornøiet, især da han havde en dunkel Anelse om Aarsagen til denne Borttrykkelse af hans Dnsfers Maal.

Noget Tid efter hændte det sig, at han og Præsten traf sammen i Viborg paa et offentligt Sted, hvor ogsaa andre Adelsmand og Officerer vare tilstede. Ophidset af Viin og hemmelig Værgelse, begyndte Junkeren at stille paa Præsten og hans Tales synderlige Istat. Længe stred Denne af med Kulde og temmelig Sagtmødighed; dette gjorde Modstanderen driftigere og grovere. „Hr. Junker! sagde Hiin omsider opragt: I stoler paa den Kjole, jeg bærer, og som I vel veed hindrer mig i, at lære Eder Skikkelighed.“ — „I stoler selv paa Eders Kjole! svarte Junkeren: Fordi den giver Eder Lov til at være Poltron!“ — „Det er der Raad for! raabte Præsten, idet han trak Kjolen af: der ligger Præsten og her staaer Manden; har I endnu Lyst, saa kom an, Junker Jens! Er her Ingen af de gode Venner, som vil laane mig sin Kaarde?“ En Officere gav ham sin, og tilbød sig at være Secundant; en Anden traadte over paa Junkerens Side, og alle fire reed ud paa Heden, sønden for Byen. Hr. Søren havde i sine Studenterdage været Kaval for sin Kaarde, og flere Gange ved tydske Universiteter lært faade Burscher Mores; han var Junkerens Mand saavel. Denne blev jo længere, jo mere ophidset over Modstanderens Kulde og sikkre Parering. Han gjorde et forgjæves Udfald efter det andet; hans Kaarde gled bestandig ud forbi den færdige Fjende, i

hvis Vold han stedsse befandt sig, men som ædelmodigen skaaente ham. Da forenede han al sin Konst og Kraft i tre hurtigt paa hinanden følgende Dobbeltfinter, hvoraf Udfaldet blev, at han selv vendte sit Bryst i Contrapartens Raarde. Hans Fald gjorde Ende paa Tvekampen. Gaaret forekom Secundanterne saa betænkeligt, at de raadte Præsten, at sætte sig paa sin Hest og flygte. Dette gjorde han: naaede inden en Times Forsløb sit Hjem, samlede i en Skynding sine Penge og de nødvendige Klæder, og kastede sig paa en anden ligesaa raske Hest. Bespændt af Frygt, Anger og Uvished, lod han staae ud ad Sønden til. Hans Vel faldt forbi Revl. Solen var ved at gaae ned, og de høie Graner udbredte alle rede en Dæmring over Gaard og Have. I Skyggen vandrede langsomt, med nedsænkt Hoved, den skønne Nøe. De foldede Hænder holdt en Kist af spraglede Markblomster, og hvo der saaledes saae hende, maatte lettelig gjætte, at hun tænkte paa en elsket Ven, og endvidere: at Nykkeren, der travede hende imøde, var denne Ven, thi saasnart hun saae ham, tabte hun Blomsterne af sine Hænder, og bødiede længere ind i Alleen. „Farvel, ædle Zomfrue! sagde han, uden at standse Hesten: Forlader, saa skal Eder forlades!“ Med den høire Haand trykte han Hatten bydere ned og soer affed i tordnende Galop. Forundret, forvirret og hartad bedøvet, stirrede hun efter ham, og Mørket faldt paa, før hun kom tilbage til Slottet. Næsten ligesaa hurtigt kom det Skrækkens Bud: at Præsten havde ihjelskuffet hendes Fæstemand.

At Zomfruen viste en uforstilt Forførbelse og berefter

en ligesaa uforsilt Sorg, var meget naturligt; men den rette Grund til disse Sindsbevægelser var en Hemmelighed for Alle, undtagen for den sørgende Pige selv. Da imidlertid Forældrene tænkte, at Sorgen gjaldt Junker Tens, maatte de ei allene billige denne, men ogsaa hendes haardtakkede Bægning ved at indgaae nogen anden Forbindelse.

Saalædes henrandt et Par Aar, under hvis Forløb Fru Mette forlod det Timelige, just som hun var i Begreb med, andengang at bortgive Datterens Haand. Herved beholdt denne sin Frihed; thi Faderen paalagde aldrig noget Menneske Tvang, naar han kun selv uforskyrret maatte fiske og jage. Men desværre bleve begge Dele ham formeente; Krigstrompeten kaldte ham fra landlig Ro og Glæde til Kamp mod Sverrigs Krigere. Han maatte forlade sin Kjære Datter som Høifsbefalende paa Slottet, efter at han forgjæves havde foreslaaet hende, at begive sig til den gamle Farbroder, Hr. Enge paa Kjørsholm. Sandt at sige, anede ingen af dem Krigens ulykkelige Vending; thi aldrig før havde Sandbergernes gamle Herreborg seet en bevæbnet Svensker.

To Maaneder efter Ridderens Afreise, kom hans tvende Tjenere hjemridende med hans Kaarde og Standart, begge vare ombundne med sort Flor, og forkyndte den glæve danske Mandes hæderlige Død i uheldig Kamp med Danmarks seirende Fjender. Disse vare indtrængte over Landets Grændser, og drog hver Dag nærmere og nærmere. Endelig vaiede den første fjendtlige Fane over Grathe Hede, og en Rytterhob drog i blinkende Kryasser ind paa Revl. Anføreren var en Mand til Navn af et raat og vildt Udvoortes, hvis første

Diekast satte Skræk i Alle paa Gaarden, Kun ikke i dens jomfruelige Herkerinde. Med rolig Værdighed gik hun Kyraiseren imøde, tilbød ham alt hvad Huset formaaede af Spise- og Drikkevarer til ham og hans Folk, og udbad sig en Sauvegarde. „Den skal I faae, min vakre Flicka! svarte han: naar I saa vil skjenke vel; lad os allerførst bese Wiinkjelberen!“ Som sagt saa gjort: han besøgte Wiintønderne saa vel, baade den første og alle de andre Dage, at efter en Maanedes Forløb tømte han med sine Rytteres Hjælp den sidste. Og dermed var ogsaa hans Høflighed og gode Lune forbi. Sauvegarden maatte betales hver Dag med røde Penge. Tillykke varede det ikke længe, inden han forlod Gaarden, med samt sin fugtige Sauvegarde, efter først at have ret alvorlig tiltalt Frøken Elses Kasse. Neppes var han ube, før en Rytter-Eskadron drog ind, anført af en ung, smuk og beleven Adelsmand. Jomfruen gik ham som den Forrige imøde, og fremførte samme Bøn. „Behøves neppe, min heilige Dame! sagde han: jeg seer jo, at Gaarden allerede har en himmelsk Sauvegarde.“ Hun beklagede rødmende, at Formanden havde gjort reent Bord i Wiinkjelberen. „Skader intet, svarte den galante Kriger: istedetfor Wiin, beder jeg blot om nogle Draaber Nectar.“ Af denne Indgang seer man nok, hvorledes den stakkels Else Sandberg var faren med ham. Dog holdt hun ham, ved sin kolbe Udsærd og alvorlige Modstand, indensfor Sadelighedens Skranke. Maaskee havde den farlige Fjende alligevel tilsidst seiret, dersom han ikke just i rette Tid havde faaet Marschordre. Derefter kom en Polak, som ikke brød sig stort om Wiin og Kys, men var en desto større

Elsker af det rene Væsen. Han kunde intet danst, og af
 Dybsk ikkun de tre Ord: Geld, Gold, Silber; men dem
 anbragte han saa tidt og saa eftertryffeligt, at Tomfru
 Else, efter nogle Dages Forløb, saae Bunden paa sit Penge-
 skrin. Desforuden havde han den Skik, efter hvert Maaltid,
 at tage Skee, Kniv, Caffen og Bager til sig. En Dag ind-
 løb den Efterretning, at Brandenborgerne vare i Nærheden,
 og nu begyndte en ordentlig Plyndring. Hvad der fandtes
 af Guld, Sølv og Gyldestykkets Klæder, blev indpakket i en
 jernbunden Kiste, og denne sat paa en Vogn, som skulde
 føre bag efter de borttrübende Polakker. Neppe var den
 kommen op paa Bakken østen for Gaarden og Søen, før
 Brandenborgerne soer ned ad den vestre Bakke. Bedækning-
 gen, som saae, at den snart ville blive indhentet, og Kisten
 saaledes falde i Fjendernes Hænder, løstede den af Vognen,
 og rullede den ned ad den steile Skrant. Klingende væltede
 den sig om sin egen Axel og lige ud i Søen, som her var
 meget dyb. Der ligger den endnu den Dag idag, dog ikke
 længer skjult af Vand, men af Tørvejord og Lyng. Jern-
 ligen brænder Lys over den, og ofte er der gravet efter den,
 men forgjæves; Ingen kan finde det rette Sted, thi naar
 man nærmer sig, forsvinder Lyset, som aldrig viser sig uden
 i en temmelig Afstand.

Modfalden og næsten bedøvet af saamange Udplyndringer
 og Ansægtelser, traadte Tomfru Else den brandenborgske
 Officeer imøde med disse Ord: „Kjære Herre! I kommer
 her til et tomt Huus; Væde og Drikke, Penge og Penges
 Værd er alt blevet et Bytte for Ederes Forgængere. Kun

en Rødfilling og nogle Klenodier af mine salig Forældres, haver jeg gjemt, men jeg vil strax vise Eder, hvor det staaer, at I kan gjøre dermed efter Eders Villie." Disse Ord, saavel som Dens Skjønhed, der frembragte dem, gjorde et saa heftigt Indtryk paa den barske Kriger, at han længe ikke formaaede at svare. "Frøgt ikke, adle Tomsfru! sagde han omsider med svag og næsten skjælvende Røst: Jeg kommer jo som Ven," lagde han til med et særdeles ømt, langt Diekast, der virkede saa forunderligt paa hende, at hun, blegnende og forvirret, pludselig forlod ham. Først efter tre Dages Forløb fik han Tilladelse igjen at see hende, hvilken Tilladelse derefter hver Dag blev fornyet, og udstrakt til hele Dagen. For at springe til Enden af Historien, kan vi berette: at Treugersdagen vare de Mand og Kone, og Serugersdagen, da Freden nu var sluttet, fulgtes de ad til Tydsland, hvorsfra man aldrig siden har hørt et Ord om dem. Noget Tid efter deres Bortreise fandtes paa en Vinbuesrude i Officerens Varelse ridsede disse Ord: "Søren Madsen Lihme, forhen Præst i Thorning, nu Ritmester i Hurbrendenborgsk Tjeneste."

Sruentimmerhaderen.

S min Ungdom besøgte jeg ofte et Par Præstefolk af min Familie. De vare begge gamle; men alligevel kjere af Børn, som sædvanlig de Ugtefolk, der selv ingen have. Her satte mig altsaa Intet af alt det, Man i den unge Alder helst kan ønske; allermindst det kjæreste: en meer end almindelig Frihed. Denne benyttedes meest til Besøg paa en nærliggende Herregaard, hvis Eiermand tiltrak sig baade min Hengivenhed og min Nysgjerrighed. Middelaabrende, stor af Vært, mørkløden af Ansigt, havde han dog i dette Noget, som aldeles ikke frastødte den unge muntre Dreng; hvorvel hans mange deilige Malerier, Billedbøger og Blomster vare kraftigt medvirkende Bevæggrunde til mine hyppige Visiter paa Mørkedal. Denne Gaard laa dybt nebe i en snæver Dal, saa den ikke kunde sees, før man stod saa godt som lige oven over den. En Aae — næsten skjult af store, mørkløvede Elle — løb tæt under Binduerne og den i gammel Stiil prægtige Hauge, der til Overflødighed var forsynet med herlige Frugttræer, og derforuden omgivet og gennemfaaret af stolte Granealleer. Et Drivhuus — dengang vist det eneste i Jylland — befandt sig midt i Hagen; jeg gjenkjendte der i Virkeligheden mange af Sydlandenes Værter, hvis prægtige Udfoldninger saa ofte havde fortryllet mit Blik: den storbladede Pisang, som Man næsten troer at kunne see vore; den sødtduftende spanske Jasmin; Orangen, brammende paa eengang med Blomster og Frugt; Cactus, der forener

Villiens Skjønhed med Violens, Resedaens og Hyazintens
 Bellugt, foruden mangfoldige andre, som en varmere Sol
 opelster hiinsides Alperne. Gaarden selv gjemte inden sine
 tykke, mørkrøde Mure en Samling af Skjønne Sjældenheder:
 en Tubus, der fremstillede mig Maanen som et Landkort; en
 Electriferemaskine med et Batterie, der i det Smaa viste
 Lynets Virkninger; en Luftpumpe; en Harpe med meget
 mere. Dog, af alle Rariteter var ingen saa mærkelig, som
 deres Eiermand. Overmaade riig — som Besidder af tvende
 store Godser — levede han dog tarveligt og stille; gjorde
 aldrig Gjæstebud, søgte heller ingen, og smagte sjelden Vinen
 i sin velforsynede Kjelder. Han var Adelsmand; men søgte
 aldrig, fik ei heller nogen anden Udmærkelse, end det lille
 “de” foran sit Navn. Han klædte sig simpelt, ja vel under
 sin Stand: jeg saae ham ikke i Andet, end en lang grøn
 Frakke med store Opflag, gule Skindburer og flive Støvler;
 en lang sort Vidst — som Soldaternes fordem — hang ned
 ad den brede Ryg, og en lille spidspullet Hat bedækkede kun
 Tøsen af det fortløkkede Hoved. Hans Bohave, Equipage
 o. s. v. var en underlig Blanding af Gammelt og Nyt:
 ved Siden af et Ibenholts Skab, med uendeligt Snitværk af
 Engle, Kæmper, Blomster og deslige, hang et — dengang —
 moderne venetiansk Speil, og paa en engliseret Svedsux laa
 et luvslidt Plydses Ribedækken: kort, de enkelte Kostbarheder
 stak kun saa meget mere af mod de øvrige gammelbags og
 ofte smagløse Sager. Hr. Arthur (paa begge Godserne
 heed han blot „Herren“) var ellers intet mindre, end gjerrig:
 ikke alene at han pyntede sine mange Kirker saavel indvendig

som udvendig, byggede Skoler og Hospitaller, og testamenterte dem alle betydelige Legater; men han opbyggede eller istandsatte næsten alle Godsernes Bøndergaard, og hjalp med Laan, med Afgieters Henstand, eller aldeles Eftergivelse, Enhver, som vilde hjælpes. Desuagtet blev han ikke elsket efter Fortjeneste; maaskee fordi han ofte var knarvorn, bister og ikke ganske fri for at bære lidt Nag, hvilket vi paa Tydsk udtrykke ved „Niskhad.“ — „Men hvad gjorde da denne rige Mand egentlig til sin Fornøielse?“ — kunde Man spørge — „thi at gjøre vel — ja det er kjønt, det er adelt; men morsomt kan det dog ikke være, især naar Man ikke høster anden Løn end Utaknemmelighed for sit Udelmod; hvorledes fik Hr. Arthur Ende paa Tiden? spillede han?“ — ja paa Harpe — „jagede han?“ — nei — „spøgte han da med de smukke Bønderpiger?“ — ingenlunde; han var tværtimod en Hader af Fruentimmer. — „De skjæmter: hvo kan have Fruentimmer?“ — Ingen, min smukke Vaserinde! Ingen, som kjender det elstverdiggste af begge Kjøn; men det gjorde desværre den stakfels Arthur ikke; han — miskjendte det. Og heri stak just hans største og beklageligste Synderlighed: han skjædede Dvinderne til den Grad, at han ikke taalte et eneste quindeligt Vasen i sit Brød. „Men hvem lavede da hans Mad?“ — et Mandfolk. — „Hvem malkede hans Køer?“ et Mandfolk. — „Hvem vadskede, hvem feiede, hvem skurede, hvem polerede Vinduer?“ — Mandfolk, ingen andre end Mandfolk. Intet Bønderfruentimmer vovede at sætte Foden inden for hans Port, og kun med tvungen og kold Høflighed modtog han de sjældne Besøg af sine quindelige Paarørende,

der kom for at see hans Blomster og smage hans Wiindruer. Det eneste Fruentimmer, som han viste haade Agtelse og en Slags Belvillie, var Præstekonen, min omtalte Grandtante. Med hende hørte jeg ham endog stundom skjæmte paa en ret venstkabelig Maade, ellers vare hans Samtaler med det smukke Kjøn ligesaa korte som tørre, og bestod fra hans Side kun i laconiske Svar. Engang spurgte jeg min Tante: hvorfor der da slet ingen Piger vare paa Mørkedal? „Min lille Diefsteen!“ gav hun undvigende, med godmodig Skjæmt, til Svar: „har Du albrig hørt, at Piger ere mere dratsfingrede og værre til at slaae i Stykker, end Mandfolk? og Du har jo seet, at Hr. Arthur har saa mange kostbare Speile og Tjekopper.“ Saa meget mindre fornøiet med dette Svar, som jeg kort tilforn havde slaaet en Kop i Stykker, henvendte jeg mig til hendes Mand om bedre Underretning. „Hm!“ sagde han „det kan Du endnu ikke have nogen Gavn af at vide; naar Du bliver stor, skal jeg maafee fortælle Dig det.“ Han holdt virkelig Ord: efter hans Død, som indtraf en Deel Aar længere hen i Tiden, fandtes en forseglet Pakke til mig, med Formaning: ei at aabne den før min Forlovelsesdag. Her følger dens Indhold i ordret Afskrift.

Min kjære unge Ven!

Naar Du modtager disse Blade, er jeg vel, efter Naturens Orden og Guds Barmhertighed, samlet til mine Fædre; og Du har da opnaaet den Alder — vil jeg haabe — da Du ikke længer behøver mine Formaninger. Men derfor

vil Du dog vist ikke foragte mit Raad og mine Erfaringer: een af disse kunde maaffee være Dig nyttig i din Kjerestestand, da Følelse og Imagination saa let tage Toilen fra Fornuften; og det saa meget mere, som Du i Din Barndom kjendte og yndede den Mand, hvis Historie jeg nu vil fortælle. Du vil af den i det mindste lære: „at Skindet ofte bedrager,“ og det undertiden i den Grad, at Man neppe tør troe sine egne Dine.“ Gud give, at Du ved dydig Kjerlighed maa worde lykkeligere, end han, hvis Dine forblindedes af falsk Mistanke, og som ei sik dem aabnede før det var for sild, og Døden for bestandig tillukkede dem.

Da jeg havde taget min Attestats, blev jeg recommenderet til den gamle Hr. Arthur, og var saa heldig, at vinde hans Bevaagenhed og Løfte om det første Præstefald, der blev vacant. Indtil saadant maatte indtræffe, formaaede han mig til at tage Ophold hos sig, og informere hans eneste Søn om den levende Eprog. Den unge Hr. Arthur var et smukt Menneffe, vel opdraget og beleven, alligevel from og trohjertig. Han var munter, uden at være vild; skjemtsom, uden at henfalde til Satyre. Skjøndt han var nogle Aar yngre, end jeg, bleve vi dog snart Venner, formedelt Lighed i Principer og Tænkemaade. Vi vare begge gudfrygtige og dydige; men han var fyrig og hæftig i sine Sindsbevægelser — jeg derimod sat og alvorlig, hvorfor han ogsaa ansaae mig næsten som en ældre Halvbroder.

Den gamle Herre var i en Deel Aar beladt med en periodisk Brystkrampe, der regelmæssig indfandt sig hvert Efteraar, og det altid med tiltagende Hæftighed, hvorfor han

ogsaa betragtede ethvert Udfald som det sidste, han skulde opleve. Desaarfag ønskede han at see Sønnen gift forinden sin Død, skjøndt denne kun var lidet over de tyde. Et Par Måit fra Mørkedal boede — som Du vel mindes — Oberst P****, i ret gode Omstændigheder, med sin eneste Datter, Frøken Mathilde; denne havde Hr. Arthur udseet til Kone for sin Søn, og Frøkenen set, saavel som hendes Hr. Fader, vare begge tilbøielige til den paatænkte Mariage, for hvilken derimod den unge Herre viste stor Aversion. Alligevel troede de Gamle, at saadant nok vilde finde sig, og berammede en Dag til Forlovelsen, der skulde gaae for sig paa Mørkedal; men da Alle vare samlede, erklærede min unge Ven reent ud, at han endnu ikke vilde indgaae nogen Forbindelse. Faderen saavel som Obersten og hans Frøken Datter bleve meget nedslagne ved denne Erklæring; men herved var for det første Intet at gjøre, og man skiltes misnøiede fra hverandre. Da de Fremmede vare borte, kom den Gamle ind til Sønnen paa mit Bærelse, hvor han — saa at sige — havde forstukket sig. Han var meget opbragt og forlangte af Sønnen bestemte Grunde for hans Vægring. „Jeg vil ikke lade mig nøie“ raabte han „med det evige: jeg kan ikke lide hende; sige mig hvorfor? hvorfor?“ „Papa, hun er saa grim!“ svarte Sønnen. „Grim? Bærnesnak! hvori bestaer den Grimhed?“ „Jo Papa!“ sagde han, „grim er hun; afkeggraat Haar, afkeggraat Ansigt, sorte Dine ligesom udbrandte Kul i en Afkødnge, lysrøde Læber og graae Tænder; naar jeg seer hende, tænker jeg altid paa den gamle graa Kat, der smidskende og svinkende stryger sig op ad En; men

inden Man veed et Ord deraf, Kaster den Kløerne i." „Hør! hør!" raabte den Gamle — „hvilke Expressioner! Jeg siger Dig: Frøkenen er en smuk og propre Dame; som hun nu stod her i Dag i sin fulde Puds" — „lignede hun varhaftig" — afbrød den Unge — „en Urtepotte ovenpaa den Porcelains Kafelovn: bred forneden, som en Ladebø, og smal i Midten — saa smal, at jeg med en Nidepidsk kunde slaae hende midt over, som en Kaalstok!" — Saa vred den Gamle end var, kunde han dog ikke bære sig for at trække paa Smilebaandet; og da han selv mærkede dette, gik han hastig ud, og slog Døren i efter sig. Sønnen løb bag efter, da han havde et iegodt Hjerte, og ikke kunde udholde at see sin Fader fortørnet. Det har ogsaa lykkedes ham snart at formilde denne; thi da jeg kort derpaa traadte ind i Dagligstuen, saae jeg at han med Æmhed kysede den Gamles Haand. Fra nu af blev der ikke talt mere om denne Alliance.

Ikke længe herefter begav det sig, at den unge Hr. Arthur blev indbudet til et Gæstebud — jeg troer paa Silkeborg — hvor de da, eftersom det var i den glade Juletid, ogsaa fik sig en Svingom. Ved Hjemkomsten herfra bemærkede jeg hos ham en total Forandring; han var stille og tankfuld, talte Intet til mig, og spurgte jeg ham, fik jeg forkeerte og uforstaaelige Svar — kort sagt, han var for-
 elsket. Dette aabenbarede han mig endelig paa min venskabelige og stundom bekymrede Spørgen til hans Befindende. Paa Silkeborg havde han lært at kjende en ung Person, som gandske havde indtaget hans Hjerte — en slem Dmstændighed! hun var en Præstedatter, altsaa af borgerlig Stand,

og tilmed fattig. Jeg forestilte ham, at han under slige Coniuncturer neppe kunde vente sin Hr. Faders Samtykke, og bad ham besaarsag at slaae Pigen af sine Tanker. Jeg prædikede for døve Ører: med opbrusende Hæftighed spurgte han: „Kjender De Elisabeth Lund?“ Jeg svarte „ja, det var vel baade et kjønt og et skikkeligt Fruentimmer.“ „Kjøn“ raabte han, „skikkelig! Kjønt! Monsieur Andersen! hun er en Engel!“ „Kan blive,“ svarte jeg. „Man bør ikke være vittig,“ sagde han hidsig, „naar man taler om Somsfrue Lund; hun er for reen, for hellig — Monsieur Andersen! De skal ikke engang smile, naar Taleren er om hende!“ og dermed sprang han bort med en Ivrighed som om hans Velserd stod paa Spil; jeg saae ham ikke den hele Dag. Næste Morgen var han dog saavidt kommen til sig selv, at jeg kunde tale fornuftigt med ham — thi han havde det ret som i en Feber med Parorysmer og derpaa følgende Mathed — jeg spurgte ham noie ud: om Pigen havde ladet sig mærke med, at hun havde gode Tanker til ham? eller om han selv havde talt til hende om sin Inclination? Med dybe Suk benægtede han begge Dele: han havde ikke kunnet tale et eneste Ord, bare for at see paa hende: hun havde vel sagt Noget; men han havde ikke observeret hvad det var, da han havde nok med at beffue hendes Læber o. s. v., o. s. v.

Da jeg nu mærkede, at hans Fortilbelse var af saa hæftig en Natur, at det ikke vilde være mig mueligt med Held at befeide den, gav jeg ham det Raad: at bekjende Alting reent ud for den Gamle, og sætte Haabet til hans faderlige Kjærlighed — det torde han ikke; han var ganske frygtsom, raadvild, og

vidste hverken ud eller ind: det han kunde gjøre, vilde han ikke; det han vilde, torde han ikke. Saa gik da jeg til den Gamle, og skristede paa Sønnens Vegne. I Førstningen blev han meget fortørnet: han meente, at have viist Eftergivenhed nok, idet han afbrød den fordeelagtige Mariage med Fruken H****; skulde han nu endydermere tillade ham, at forbinde sig med en fattig Præstedatter? Men da jeg forestilte ham Styrken og Hæftigheden af den unge Mand's Kjærlighed; da jeg lagde ham paa Sinde, at han kun havde dette eneste Barn, som maaskee kunde tage sin Død over det, isald han ikke fik Pigen, at denne var et velopdraget og uberygtet Menneſke; at hans Søn jo blev mere end riig nok, til at gjøre en fattig Pige lykkelig; og endelig, at hun, just fordi hun blev opløstet fra Fattigdom og ringere Stand til Ure og Rigdom, vilde blive hendes tilkommende Uegtemage desmere hengiven; svarte han rørt „saamænd, Monsieur Andersen! I siger Noget — lad min Søn komme til mig!“ Med gode Forhaabninger sendte jeg den forlømte Ugersvend ind til Faaderen. Da de havde været en søie Tid tilsammen, kom min unge Ven springende ned i mit Kammer, tog mig om min Hals og kyste mig, løb saa ud igjen, uden at have talt et eneste Ord — som da ogsaa var overflødig — og inden jeg vel fik stoppet og tændt min Pibe, hørte jeg ham gallopere ud af Gaarden.

Jeg kan spare mig den Umage at fortælle hans Frierie, da han selv har gjort det i et Brev, som jeg erholdt nogle Dage derefter. Jeg vil anføre det heelt og holdent, da det

Kan vise Dig saavel hans sangviniske Temperament, som og afgive et Exempel paa hans curieuse Skrivemaade.

„Min kjere Monsieur Andersen!

Jeg er i Paradiis. Hun er min! den Skjoneste af alle Guds Engle paa Jorden er min! og hun elsker mig; den deiligste, klogeste, vittigste, frommeste Pige paa Jorden har Kjenket mig sit usfatteerlige Hjerte. Jeg er halv forrykt af Glæde: jeg drømmer om Dagen, og jeg vaager om Natten; men var det ikke en Skam at sove med et Hjerte saa fuldt af Kysfalighed? Er jeg hos hende, kunne mine Dine ikke lukke sig for at see paa hende; og er jeg borte fra hende, pines jeg af Uro og Længsel; og aldrig saasnart falde mine Dine til, før jeg drømmer om hende; at hun omfavner mig, eller flygter, er syg — død; da farer jeg op i Angest, og borte er Søvn. Jeg kommer virkelig til at tage en Dosis Opium hver Aften, ellers vaager jeg mig ihjel. Jeg er i ligesaa stor Fare for at hunge tilbøde; ved Bordet glemmer jeg baade at spise og drikke. Seer hun smilende til mig, taber jeg Skee og Kniv; jeg møttes jo af hendes Dines himmelske Straaler. Kysser hun mig, indsuger jeg den sødeste Livsnæring af hendes balsamiske Læber — De maa virkelig sende mig Lars, at han kan putte mig Maden i Munden. — Men jeg vilde jo fortælle dem min Forlovelse — ja — jeg veed neppe selv hvorledes det gik til. I trende Dage gik jeg paa Bløder — i trende Nætter sov jeg paa Knappenaale. I hendes Fraværelse var jeg modig som en Krigshelt, og besluttede hundrede Gange! nu skal det

være! men saasnart jeg blot udenfor Døren hørte hendes Englerøst — borte var da hele min Courage. Flere Gange tog jeg med Magt Mod til mig, og nærmede mig med nedslagne Dine — thi jeg vidste nok, at naar de mødte hendes, gik jeg strax fra Samlingen; — men det var eet og det samme; jeg kunde ikke undgaae at skimte Spidsen af hendes lille Fod og da sad atter Frieriet fast i min Hals — jeg ønskede mig tusinde Mile borte. Efter ethvert saadant frugtesløst Forsøg argrede jeg mig bitterligt over min Feighed og fattede nye dristige Beslutninger, der dog aldrig kunde naae Modenhed, formedelst den Uvisshed, hvori jeg svævede: om jeg nemlig torde haabe Gjenkjerlighed eller ikke. Snart syntes det mig umueligt at saa himmelsk en Skabning kunde elske nogen Dødelig, og snart tyktes mig, at hun nødvendig maatte bevæges af saa reen og hæftig en Tilbøielighed, som den, der fyldte mit hele Hjerte: Haab og Frygt foer i saa hurtig Ufverling igjennem min Sjæl, som Skyer og Solskin over Himlen paa Stormens Dag. Omfider var jeg Fortvivelsen nær, og da — o da slog min Lykkeligheds første Time. Jeg sad i et Lykstuus og græd; mit Hjerte bankede som om det vilde sprænge mit Bryst: med eet stod hun foran mig. Gjennem Taarerne saae jeg, at hun var bleg og skjælvende, som jeg selv — dette gav mig Mod: nu eller aldrig! Hvad jeg gjorde, hvad jeg sagde, hvad hun svarede? jeg veed det ikke; jeg veed end ikke, om der blev talt et eneste Ord; jeg mindes kun: at hun laa i min Favn, hendes Arm om min Hals, hendes Kind ved mit bankende Hjerte, og — og

nu er Brevet sluttet; jeg hører hendes Fodtrin. — Adieu!
adieu!

Deres lykkelige Arthur."

Jeg maatte mange Gange smile under Læsningen af denne rhapsodiske Skrivelse; men glædede mig dog ret af Hjertet over disse unge vakre Personers Lykke. Neppe havde jeg gennemløbet det, før jeg blev kaldet til den gamle Herre, som havde faaet et pludseligt Anfald af sin Sygdom. Jeg fandt ham siddende i sin Kænestol — thi han kunde ikke taale at ligge — med et lignende Brev fra Sønnen i sin Haand og faderlige Gædestaarer i sine Dine, uagtet hans Legeme leed under hæftige Smerter. „J har ogsaa faaet Brev fra min Søn, Monsieur Andersen!“ sagde han, „ja! Gud give det maa geraade til hans sande Vel! Men nu maa jeg dog have Bud efter ham; han skal have min Velsignelse inden Herren kalder mig — min kjære Andersen! jeg troer, min Time er kommen — denne Gang gaaer jeg neppe derfra. Inden jeg kunde yttre min dybe og oprigtige Bedrøvelse, traabte Præsten ind med det hellige Sacramente, og jeg gik, for at lade den unge Herre hente. Det varede ikke længe, inden han kom; og da kunde jeg see, at Kjærlighed til den Forlovede dog ikke havde fortrængt Kjærligheden til Faderen af hans fromme Hjerte. Han vilde absolut være hos ham baade Nat og Dag, og det var kun paa den Syges gjentagne Befalinger, han var at formaae til undertiden at nyde et Par Timers Søvn, hvortil han saa heiligen trængte. Med den Gamle blev det stedsse slettere og slettere; og kortelig at fortælle; efter otte Dages Lidelser hensov han salig

og stille. Skjøndt dette Dødsfald ikke var ganske uventet, foraarstagede det dog en inderlig Sorg hos Alle; thi den Hensøvede var en hjertens god og from Mand, og elsket af alle sine Undergivne. Ingens Smerte kunde alligevel lignedes med Sønnens; det var neppe, han skriftligt kunde melde Kjæresten sit sørgelige Tab. Dog — Sorgen har ingen absolut Magt over unge Hjerter; Naturen lader sig ikke afdisputere sin Ret; Haabets Solskin fordriver snarlig Nummerens Skyer fra den urykede Pande; Glæden er stærkere, end Sorgen, i den unge levelystne Sjæl. Strax efter Begravelsen begyndte min Ejer Arthur at længes saa hæftig efter sin elskværdige Brud, at Intet var istand til længere at holde ham tilbage, da der indløb et Brev, hvori hun meldte ham: at hun ufortøvet maatte afreise til sin Søster i Hovedstaden. Dennes Mand var pludselig død, og hun trængte nu høilig baade til Trøst i sin Smerte og Hjælp i sit Huusvæsen; saameget mere som hendes smaae faderløse Børn manglede det Tilsyn, hendes egen tunge Sorg hindrede hende at yde dem. Med Brevet fulgte, som Pant paa ubrodelig Trostkaab, en Fæstningsring istedet for mundtlig Afsted, hvilken Moderen, som ledsagede hende, ikke troede at kunne tilstøde. Dette Brev var en Hiobs Post for min stakkels Ven, som i Forening med Sorgen over Faderens Død, Nattevaagen, Sjæls og Legems Anspændelse og Udmattelse kastede ham paa et farligt Sygeleie, fra hvilket han først efter ti Ugers Forløb var istand til at reise sig. — I al denne Tid maatte jeg føre Correspondencen mellem ham og Kjæresten, hvis Ophold i Kjøbenhavn trak sig ud langt over Forventning.

Det var for mig en saare vanskelig Commissiön at skrive alle disse Kjerestebreve. I Fjertningen gif det godt nok, saalænge han selv var istand til at dictere mig; men da han dertil blev for svag, maatte jeg ogsaa føre dem i Pennen, derefter læse dem op for ham, og naar de saa vare rettede, og udpyntede med adskillige kjælne Epitheta, omsider reenskrev dem med omhyggelig Esterligning af hans egen Haand, paa det hun ikke skulde mærke hvor daarlig han var. Endelig tiltog Sygdommen i den Grad, at han i flere Uger var ganske uden Bevidsthed; alligevel maatte jeg fortsætte med Correspondencen; men da jeg havde faaet nogen Dvælse i den forløbte Brevstii, lod hun sig rigtig føre bag Lyset. Jeg var i Sandhed i en slibrig og angstelig Stilling, og tilsidst ganske confus over dette Skriverserie, der kostede mig langt større Hovedbrud, end nogenstomhelst latinisk Stii i min Skolegang; tilmed var jeg jo ogsaa betaget af stor Sorrig og Angstelse, saavel for min unge elskelige Ven, som for hans stakkels Kjereste. Endelig overstod han Sygdommens farligste Crisis, og befriede mig saaledes paa eengang fra min Frygt og fra hiin besvarlige Contoirforretning. Han havde neppe forladt Sengen, før han vilde have været afsted til Kjøbenhavn; dog, da han kun meget langsomt gjenvandt de tabte Kræfter, og da Gudssets Overtagelse medførte endeel uopsættelige Forretninger, hvilke formedelst hans langvarige Sygdom havde formeret og opdyngtet sig, hengik atter nogle Uger, inden han kunde tiltræde den forønskede Reise. Dagen før modtog han med Posten følgende omineuse Brev:

„Kjælne Damon! flyv paa Kjerligheds Duevinger til

„din Phyllis! der skal Du finde din Glæde fordoblet og Om-
 „stændighederne saa gode, som muligt. Luc. 1. 36. — Den
 „graa Kat.“

Denne laconiske Seddel opvakte hos Arthur hverken
 Skinsyge eller Forundring; ei engang Nyegjerrighed efter at
 kjende Auctor, saa fast var han i Troen paa sin Kjærestes
 Dyb. — Jeg derimod kunde ikke ganske dampe en vis Ahnelse,
 hvis Betydning jeg — besvære! Kun alt for snart skulde
 erfare.

Min Ven reiste saa veltilmode og let, som en Træk-
 fugl, mod Syden. Den første Uge erholdt jeg ingen Efter-
 retning fra ham; den anden ikke heller. Nu begyndte jeg at
 blive lidt urolig, og da den tredie ligeledes hengik uden
 Brev, besluttede jeg at reise efter ham. Det kunde umuligt
 hange rigtigt sammen: Forvalteren og jeg havde skrevet hver
 Postdag — og det endog i nogle for Gudsset vigtige Anlig-
 gender. Vel kunde han, efter sit hæftige Gemnt, over Kjæ-
 resten glemme os Andre; men dog kun for en føie Tid; og
 en saa langvarig uforsvarlig Glædesruus var ikke tankelig.
 Jeg tog over Land, og hjørte Nat og Dag. Paa den tredie
 arriverte jeg til Staden og ilede nu strax hen til den Gjest-
 givergaard, hvor han før sin Afreise havde bestemt — efter
 den i Kjøbenhavn velbekjendte Tjeners Anviisning — at ville
 logere. Det var paa den høie Tid, jeg kom. Han sad
 halv paafladt i en Lænestol, og trommede med Fingrene
 paa begge Stolearmene. „Herre! du min Gud!“ raabte jeg
 forskrækket „hvorledes er det fat?“ Jeg frygtede, at han var
 bleven vanvittig, og virkelig var han ikke langt derfra. Uden

at forandre en Mine i sit blege fortvilede Ansyn, fastede han kun et flygtigt Blik paa mig, og derpaa — som havde jeg været en ham ganske uevkommande Person — fastede han igjen sine Dine stivt paa Vinduet." „Gode, kjere Hr. Arthur!" sagde jeg, og greb hans Haand — kold og slap blev den liggende mellem mine. Jeg brast i Graad, og satte mig taus ved hans Side. Jeg erindrede mig Jobs Benner: „Og da de saae hans ynkelige Skikkelse, opløstede de deres Røst og grød, og de sadde hos ham tre Dage og tre Nætter; men Ingen talede et Ord; thi hans Smerte var saare stor." Jeg veed ikke, hvor længe jeg sad saaledes i stum Bedrøvelse, indtil omsider hans indvortes Corrig begyndte at faae Luft: han sukede dybt, og Taarer paa Taarer randt ned ad hans Kinder. Da forsøgte jeg at tale Trøstens Ord; jeg bad ham, dog at betro mig hans Rummer, og bryde den angstelige Taushed. Det var endnu for tidligt: Gaaret var for friskt og omsindligt til at berøres. „Min hjertens kjere Ven!" sagde jeg, fortviol dog ikke! om end Verden gaaer Dem imod." — „Verden er en Røverkule!" afbrød han mig hæftigt, og reiste sig i Stolen; men han faldt asmagtig tilbage, og hans Hoved sank ned paa hans Bryst. Jeg hørte Fodtrin paa Trappen; jeg gik ud og mødte Lars — han saae ligesaa bleg og forvirret ud, som hans Herre. „For Himlens Skyld!" hvidskede jeg, „hvorledes hanger det sammen her?" „Glendigt! Monsieur Andersen!" svarte han, „han maa endelig see at faae Herren bort herfra! Kjøbenhavn er ikke god for ham." Disse sidste Ord bragte mig paa den Tanke, at det stakkels unge Menneske

var bleven forført til Spil, eller anden Udsøvelse, hvortil desforuden hans fyrrige Temperament letteligen havde kunnet forlede ham. Jeg gik ind i Bærelset igjen. „Kjæreste Ven!“ sagde jeg, „forsag ikke! Gud er naadig til at forlade; saa lange De endnu har Troen paa hans Barmhertighed, er ikke Alt tabt; kast Dem med et angergivent Hjerter i hans Faderarme!“ Han saae taus og stivt paa mig, som om han ikke forstod min Tale — hvilket han rigtignot ei heller var istand til. „Ingen falder saa dybt, at han jo atter kan reises, naar han kun ikke fortoivler.“ Skjøndt jeg snart erfarede min Vildfarelse, havde samme dog den gavnlige Virkning, at den gav hans fire Forestillinger en anden Retning. Et nyt Saar synes jo at formindske, idet det fordeler Smerter af et aldre. Han rystede paa Hovedet med et bittert Smil: „De tager feil, min Ven! mig skader intet Andet, end at jeg er bleven ormslagen,*) men — men Under sen! naar Engle falde, da maae Mennesker fortoivle.“ Ved disse Ord sprang han op, og gik med Hænderid og vilde Diekast omkring i Bærelset. Nu fornåm jeg, at det var Kjæresteforger, som trykkede ham. „Herre Gud!“ raabte jeg med et allerede lettere Hjerter, „er Tomfrue Lund“ — Forbandet være hendes Navn!“ skreeg han „navn det aldrig mere! Hendes Billede sidder, som en Slangebraad, i mit Hjerter; men aldrig skal hendes Navn besmitte min Tunge! — Under sen, før mig bort herfra! langt bort fra denne Fordærvsens Afgrund!“ „Med den bedste Villie! min Hjer-

*) Bldt af en giftig Drem — et Provindsial-Udtryk.

ten's Ven!" svarte jeg og gik ud til Lars, for at lade ham bestille en Vogn. Vognen kom; men Lars blev borte, og jeg har aldrig seet eller hørt noget til ham siden denne Dag. Vi maatte reise uden ham, da Arthur aldeles ikke vilde bide, og inden en Time befandt vi os paa Hjemveien til Sjælland.

Paa denne saare bedrøvelige Reise var min ulykkelige Ven bestandig indsluttet i sig selv, og talte kun, naar jeg vakte ham af hans mørke Grublerier. Vel søgte jeg, paa alle mulige Maader at afsprede ham, ved at gjøre ham opmærksom paa de mange smukke Situationer, som præsenterede sig allevegne, og viste Naturen i sin mangfoldig afvekslende Skjønhed; men det var altsammen til ingen Nytte: han kastede et ligegyldigt Blik derhen, hvor jeg pegte, og drog det ligesaa hastigt uden Deeltagelse tilbage, for at fæste det snart paa Skyerne og snart paa sine Fødder. Et dybt Suk, en hastig tilbagetrykt Laare var det Eneste, som røbede hans indvortes Bevægelse. Kun een Gang prøvede jeg at lede Taleren hen paa den utro Kjæreste, baade for at erfare Sammenhængen med hendes Utroskab, som og for at han kunde lette sit bellemte Hjerte ved Meddelelsen af sin Ulykke; men da foer han forbitret op: „Dersom De taler endnu engang om hende, springer jeg af Vognen, og De skal aldrig see mig mere.“ Naturligviis undgik jeg nu siden at berøre denne Materie. Derimod talte jeg om hans salig Hr. Fader, om Guds Tilstand, de nødvendige Forbedringer ved Samme, ved Gaarden og Haven, med saadant mere. Hertil laante han dog stundom Dre, gav ogsaa undertiden et kort, dog ret fornuftigt Svar. Alligevel fornåm jeg ikke

noget ret mærkelig Forandring i hans Sindstilstand, før vi nærmede os Mørkedal. Gaasnaert han fik Dje paa Hjemmet, brast han i en hæftig Graad, som jeg aldeles ikke søgte at standse; jeg ansaae denne Taareflod for en lettende Udtømmelse af Sorgen, ligesom Aareladning — analogisk betragtet — fyller Feberpatienten ved en Deel af *Materia peccante*.

Uden at ville tale med noget Menneske paa Gaarden, ilede han ind i Faderens Sovekammer, hoilket han i de første tre Uger ikke forlod. Her var jeg alene og næsten bestandigt hos ham, og opfyldte trolig baade en Vens og en Tjeners Pligter, og bestyrede, som Mellemmand, alle Gaardens og Godssets Affairer. Een af de første og besynderligste var den: at affædige alle Tjenestekvinderne, lige fra Huusholberksen til Hønskepigen. Han var ubevægelig i denne Post; „Sagen af dette falske Kjon“ — sagde han — „skal herefter boe under Tag med mig; jeg vil aldrig have Andre, end Mandfolk i mit Brød.“ Gaasnaert dette var bragt i Rigtighed, syntes atter en Steen at være lettet fra hans Hjerte, og efterhaanden antog hans Sorg en mere blid og mindre folkesky Karakter. Han bekvemmede sig til, i mit Selskab at gjøre smaae Spadsereure i Haven og Skoven, fjøndt disse syntes at fornøye — dog med stedse aftagende Styrke — en Kummer, der aldrig ganske vilde lade sig udøbbe.

Ved denne Tid døde den nærmest boende Præst; og min Ven kaldede mig strax til hans Eftermand. Jeg maatte nu forlade ham, og dette gjorde jeg med Taknemmeligheds og Deeltagelses oprigtige Taarer. Han trykkede mig til sit dybt

saarede Hjerte og græb som et Barn, der skal skilles fra sin Faber. Jeg lovede, at besøge ham saa ofte som muligt, og næsten daglig opfyldte jeg dette Løfte.

Vinteren gik hen. Det var næsten allerede et Aar siden Hr. Arthurs ubeldige Forlovelse at han en Dag, ved min Bortgang, rakte mig et Papiir med disse Ord: „Min oprigtige Ven! De borde for længe siden været indviet i min Ulykkeshistorie; men først nu har jeg vundet Styrke til at fortælle den; deraf, at jeg har været istand til at føre den i Pennen, vil de kunne drage en beroligende Slutning med Hensyn til min nuværende Sindstemning.“ — Herunder følger en Afskrift:

„Siden min elskede Fabers Død har jeg ingen bedre — ingen anden Ven havt, end Dem, gode, kjære Andersen! De har med utrættelig Taalmodighed udholdt mine tungsin-dige og sikkert ofte besværlige Luner; ja! De er den, som har frelst mig fra Fortvivelse, som har lindret min dybe Kummer — skulde De da ikke erfare dens Aarsag? Men af! naar jeg paany opriver det pinefulde Saar? dog — maaskee selv denne smertelige Berørelse kan have nogen helbredende Virkning! — Velan! jeg vil vove det!

Bevinget af min hæftige, min inderlige Kjærlighed, itre jeg mine Længslers Maal imøde. Det sødeste Haab opfyldte mit umistænkelige Hjerte — af! jeg ahnedo ikke, at jeg hastede hen mod den Afgrund, der skulde opsluge alle mine Glæder i Livet.

I Roeskilde blev jeg, haardt imod min Billie, forsinket nogle Timer — Aarsagen dertil mindes jeg nu ikke mere.

Da jeg, meget utaalmodig herover, omsider steg tilvogns, mødte jeg i Forstuen Frøken H****, som i nogen Tid havde opholdt sig i Kjøbenhavn. Med et tvetydigt, høist mobbdeligt Smil ønskede hun mig en lykkelig og fornøielig Reise. Ligegyldig hilste jeg igjen og sprang hende forbi, ligesaa hastig som dette varselfulde Møde forsvandt af min Grindring. Først længe efter Opvågningen af min korte Glædes Drøm, tilbagekaldte jeg i min Hukommelse hendes søle Smil og sælsomme Betoning af Ordene „lykkelig“ og „fornøielig.“ — Snart naaede jeg Porten til den Bye, som inden sine Volde gjemte min Sjæls Udkaarede. Med pinte Utaalmodighed maatte jeg oppebie Enden paa Visiteurernes Undersøgelser; men endnu under disse drog Lars — stakkels Karl! — mig tilside, og bad mig stammende og skjælvende, dog ikke strax at opsøge min Kjereste. Denne Unmodning, hans forvirrede Tale, hans usædvanlige Forlegenhed indjog mig en dødelig Angest. „Er hun syg? er hun død?“ raabte jeg; men fik intet Svar; thi Lars sad allerede i Bognen — vistnok for ogsaa at faae mig derop, og saaledes unddrage mig de Dimstaændes Nysgjerrighed. Jeg sprang op til ham, og gjentog mine angstelige Spørgsmaal; men under den stærke og uaf-labelige Rumlen og Varmen kunde jeg ikke forstaae hans Svar. Havde det varet længere, kunde jeg have sprunget af Bognen og revet ham med mig — dog, strax indenfor Porten holdt vi ved den Gæstgivergaard, som han kjendte og havde anbefalet. „Er hun der?“ raabte jeg, idet jeg foran ham foer ind ad Døren. „Nei!“ svarte han, „det er her vi skal logere.“ — „Men saa bring mig da til hende!“

skreeg jeg forbitret, og greb ham ved Armen. Han bad mig; for Guds Skyld ikke at forhaste mig; men endelig bide til han havde fortalt mig, hvad jeg ligesaa godt først som sidst maatte vide. Jeg stod paa Gløder: han maatte næsten med Magt føre mig ind i det anviste Værelse. Længe martrede han mig her med Udflugter og Dimsob, før mine Trusler aftvang ham den sønderknusende Tilstaaelse: „han havde af en troværdig Ven i Roeskilde erfaret, at — min elskede, min tilbedede Pige var — en Skjæge.“ Havde dette Tordenord ikke lamslaaet alle mine Lemmer vilde jeg maaſkee have myrdet ham paa Stedet. „Kom Du Hjelpebes Sendebud!“ skreeg jeg, saasnart jeg blev istand til at røre min Tunge — „Du skal bringe mig til hende! een af Jer skal døe!“ Jeg greb ham i Brystet og slæbte ham mod Døren. „Naadige Herre!“ stammede han, skjælvende ligesaa stærkt som jeg selv — „hun er flyttet — lad mig først forhøre, hvor hun boer — inden et Dvarteer skal De see hende! vil De høre bide til jeg kommer igjen.“ Med disse Ord rev han sig løs, og var ude af Kammeret, inden jeg kunde standse ham. Jeg stod som fastnaglet og stirrede paa den lukkede Dør. Dersom nogen Tilstand paa Torden ligner Hjelpebe, da var det min: jeg veed ikke hvorlænge den varede; for de Tordømte maa enhver nok faa liben Deel af Lidens være uden Maal. Endnu troer jeg, at disse Diebliske vare Culminationen af min Sjælemarter — pinefuldere end selve det, der gjorde min Frygt til Visshed. Mit Ansigt maa rædsomt have udtrykt den indvortes Kamp mellem forskjellige Sindslidelser; thi en Pige, som kom ind med et Brev, tabte

det af Forfrækkelse, og fløt ud igjen med et Skrig. I det samme kom Lars; men inden han vilde seie sig efter min Billie, tog han mig ordentlig i Sed: at jeg blot maatte see og høre; men hverken tale eller foretage mig Noget, og uførtøvet følge tilbage med ham. „De maa dræbe mig“ sagde den tro Karl, og stillede sig for Døren — „eller og De skal love mig ved deres Salighed, at De vil være rolig!“ Jeg var nødt til at sværge. I dette Dieblik opdagede han Brevet, som Pigen havde tabt, og jeg stet ikke ændset. Han tog det op: „Det er vist fra Tomfruene“ sagde han „det er hendes Haand; vil De ikke læse det først?“ Jeg rev det op — det var fra hende; men jeg kunde ikke læse det, saaledes rystede jeg, saaledes dansede Bogstaverne for mine Dine. Han maatte læse det for mig: hun meldte blot korteligt, „at hun havde maattet følge med sin Søster til Holsteen, hvor dennes Svigerfader vilde tage hende og Børnene til sig; hun havde med Dagsposten tilmeldt mig det samme i et Brev til Mørkedal; men i Tilfælde af, at dette Brev kom for sildt til at hindre min Afreise, havde hun villet afslæppe et andet her, i hvilket hun bad mig, paa min Gaard at oppelie hendes Hjemkomst, der forhaabentlig ikke ret længe skulde udsættes.“ „Men saa er hun jo ikke her?“ raabte jeg. „Kom selv og see, naadige Herre!“ svarte han, „men husk hvad De har lovet mig!“ Vi gik langt — jeg troer til den modsatte Kant af Byen. Mine Fødder brændte under mig; snart forekom det mig, at jeg stod stille, og at Folkevrimlen foer med Stormens Hurtighed forbi mig; snart var det mig, som om jeg seilede og følte et Skibs gyngende Bevægelse.

Omfider førte han mig ind i et Huus nogle Trapper iveiret
 — jeg befandt mig alene med ham — han slog Skubben
 for Døren, og mindede mig atter om mit edelige Løfte.
 „Sæt Dem nu her ved Vinduet!“ sagde han, „og hold Die
 med den Stue i første Etage ligeoverfor! De vil snart faae
 hende at see — men kom ikke alt for nær til Vinduet!“
 Jeg saae hende allerede: hun kom og satte sig paa en Stol.
 Strax efter nærmede sig en ung Officeer, omfavnede og
 kysede hende, tog saa Hat og Stok, og gik. — Mit Bryst
 var et Hjerebe. „See! naadige Herre!“ raabte han bag
 ved mig „nu reiser hun sig og vender Siden til!“ Himmel
 og Jord! hun var frugtommelig. Det blev sort for mine
 Dine — jeg daaned. Af denne Inkelige Ubevidsthed vaag-
 nede jeg først ved Bognens Skumplen under mig: min Tjener
 havde faaet en Hylrekaret, hvori vi vendte tilbage til mit
 Logis. Jeg vilde hen til hende — Synet af mig skulde
 sønderknuse hende — jeg vilde udfordre Officeeren — men den
 tro Karl hindrede ethvert Udbrud af mit Raserie. „De kan
 jo skrive hende til!“ sagde han, „at De nu kjender hendes
 Utroskab.“ Jeg greb dette Raad; men kunde ikke følge det:
 Pennen bandsede paa Papiret — jeg kunde ikke trække et
 Bogstav — han maatte skrive for mig. Flere Aar rev jeg
 istykker: naar han læste for mig, hvad han havde skrevet,
 var det Utsammen ikke bittert nok. „Jeg tykkes ikke“ sagde
 han tilsidst, „at hun er deres Brede værd: var det ikke nok,
 naar De ganske kortelig slog op med hende?“ Dette fandt mit
 Bifald; saaledes kunde saavel den frænkede Stoltthed, som
 den skuffede Omhed, bedst see sig hævede. For at gjøre

Hvænen fuldkommen, angav jeg slet ingen Grund til vor Afskillelse; men meldte hende blot: „at jeg fandt det rigtigt at have vor Forbindelse, og skikede hende derfor Fæstningsringen tilbage; al Correspondence og muligt Forsøg paa fremtidig Nærmelse frabad jeg mig, som noget ganske unyttigt.“ „Derfor hun“ sagde jeg til ham i Bortgaaende, „ikke leverer Dig hendes Ring, skal Du forlange den, og sige, at din Herre havde foræret Dig den.“ Da han var borte, foer en iisnende Kulde igjennem mit Bryst. Med ufravendt Blik skrebe jeg paa den Finger, der havde baaret hiint — engang saa dyrebare — Kjerligheds-Pant. Ligesom dens Indtryk gradviis forsvandt, saaledes — svoer jeg lønligen — skal hendes Minde udslætted af mit Hjerter! Ak! min Ven! min Ven! Eden er endnu uopfyldt! — „Hvad sagde hun?“ spurgte jeg den tilbagevendende Tjener. „Hun smilte og sagde det var godt“ sagde han. „Gødt!“ gjentog jeg; og dette var det sidste Ord, jeg talede, indtil De kom, og atter aabnede mine Læber og mit Hjerter.

Fra dette Tidsrum har jeg isøvrigt ingen anden Erindring, end at jeg spiste, drak, gik tilsæns og stod op, naar min Tjener mindebe mig. Jeg var saa aldeles nedfunken i hiin døsig, til Vanvid nærgrændsende, Egegnbdighed, at end ikke Synet af Dem, min dyrebare Ven! mægtede at vække mig.

Saaledes visnede mine Skjønneste Forhaabningers Foraarblomst! saaledes sønderrev en vellystig, troløs Kvinde min stærkeste Livetraad — men Venskab og Religion, de Ulykkeliges særdeles Ven, har igjen Enyttet andre — Gud veed, hvor længe disse skulle holde.“

Nogle Dage efter at have læst denne Beskrivelse over hans uheldige Kjerlighedshandel, modtog jeg atter et Brev af følgende Indhold:

„Min meget kjære Ven! —

Jeg maa forlade Dem paa nogen Tid — uvidt hvor længe; jeg reiser — uvidt hvor hen. Engen grønnes; Træernes Knoppe svulme; Violerne blomstre allerede: deres søde Duft har vakt smertelige Minder i min Sjæl — ah! hvorledes skal jeg undsøge dem? — Jeg maa bort — her kan jeg ikke oppebie den skønne Vaar. Da den ifjor smykkede Mark og Skov; da Blomsten aabnede sit Bager; da Bøgen bekrandsede sit Hoved; da Fuglen lokkede sin Mage — da lokkede mig Sirenenes Sang — jeg kan ikke taale her at stå den atter oplevende, evig unge Natur. — Lev vel, min trofaste Ven! Lev vel til vi gjenses — om Gud vil — jeg da med et roligere Hjerte.“

Jeg vilde have taget Afsked med ham; men han var allerede borte. Ingen vidste hans Reises Maal; Kudske og Tjener havde blot to Timer iforveien modtaget hans Befaling, at spænde for og pakke ind. Denne pludselige Resolution gjorde mig ikke urolig; jeg haabede tværtimod ret glædelige Følger af saadan Udspredelse, hvilke ei heller udebleve.

En Maanedstid herefter læste jeg i de offentlige Tidender; at Fr. Elisabeth Lund var død i Kjøbenhavn. Der stod alene: „at en Døring havde gjort Ende paa hendes langvarige Lidelser,“ uden nærmere at antyde disses Beskaffenhed eller Aarsag. Ogsaa af dette Dødsfald ventede jeg gavnlig Virkning paa min Vens Sindstemning: nu hendes

forførte og skrobelige Legeme var skjult i Jordens Skjød, maatte — tænkte jeg — en fuldkommen Tilgivelse fra hans Side lettere finde Sted, og Hadets giftige Braad uddrages af hans Hjerte, og saaledes give Rum for bedre og mildere Følelser.

Niingersdagen efter Arthurs Bortreise havde jeg den Glæde at gratulere ham til en lykkelig Hjemkomst. Han havde i dette Tidsrum gennemreist det nordlige Lybfland; men ikke opholdt sig længe paa noget Sted. Jeg mærkede nok, at han forgjæves havde strabt at reise fra den besværlige Følgesvend Sorgen, som Horatius saa smukt siger: sætter sig bag ved Rytteren, om end Hesten er nok saa rap. Dog behagede det mig, at han havde medbragt en Deel nye Bøger; blandt hvilke jeg ellers siden saae een med Titel: „Leiden des jungen Werthers.“ Samme Bog var af en meget forlibt og sværmerisk Tændent, hvorfor jeg tit, men forgjæves, vilde overtale ham til at confiscere den. Han havde ogsaa faaet sig en Harpe, hvilket behagelige Instrument han snart lærte at tractere med megen Douceur.

Han var endnu uvidende om Tomsrue Lunds Død, og jeg var meget forlegen, for at faae ham denne Begivenhed bibragt paa den lemsældigste Maade, saasom det gamle Saar jo herved igjen maatte oprives. Efter passende Forberedelse gav jeg ham Avisen at læse, og lod ham derpaa være alene. Da jeg kom tilbage, saae jeg, at han havde grædt. „Fred med de Døde!“ sagde han stille, og med nedslagne Dine, og rakte mig sin Haand. „I hendes Navn,“ svarte jeg „som nu staaer for den barmhjertige Dommer, modtager jeg deres

Gaand, som et Forsoningstegn — Gud forlade os vor Skyld
 som vi forlade vore Skyldnere!" „Amen!" sukkede han. —
 Jeg mindes saa tydelig, som om det var skeet igaar, at
 Maanen just i det samme brød frem fra en mørk Sky, og
 kastede et pludseligt Lys ind i Bærelset paa den Bæg, hvor
 Harpen stod: det saae virkelig ud, som noget Hvidt skred
 hen forbi den — Strengene dirrede med en sagte Klang.
 Jeg er ikke overtroisk, veed ogsaa meget vel, at sligt kunde
 have en ganske naturlig Aarsag; alligevel forekom dette
 Phænomen mig som et Glimt af Hændernes Verden; og
 min Ven har vistnok havt en lignende Fornemmelse: han
 faldt om min Hals og grød — han blandede sine Taarer
 med mine.

Tjeneren bragte Lys. Jeg lod mig forevise de medbragte
 Bøger og Skilderier, hvilken Lidsfordriv opmuntrede os begge
 og opholdt mig til silde paa Aftenen. Jeg tog hjem, uden
 at have forrettet mit vigtigste Errende, som var, at bede
 ham bivaane mit Bryllup, der havde været udsat til hans
 Hjemkomst. Næste Dag oprettede jeg min Forsømmelse: han
 lovede at ville være Vidne til min Egteforening. Paa
 Bryllupsdagen fortrod jeg at have afsnødet ham dette Løfte;
 thi hans indvortes Bevægelse undgik ikke min Opmærksomhed,
 „Modtag en velmenende Vens Lykønskning! sagde han til
 mig efter Wielsen: Deres Kjæreste har bevaret sin Trofskab
 mod Dem i fem Aar. Sid Konen maa være Dem ligesaa
 tro og ligesaa fjer i ti Gange fem!" — Uagtet sit Fruentim-
 merhad, havde Hr. Arthur virkelig Agtelse for min Kone,
 og jeg kan med Sandhed sige: at hun var den eneste Kvin-

delige Skabning, som han med Fornøielse saae paa sin Gaard. Maaskee hans Venskab for mig bidrog meget hertil, Hændt hun sandeligen, formedelst sin Fromhed og Forstandighed, fortjente at agtes og elstes af Enhver.

Vinteren randt hen, uden at have medført nogen anden Forandring paa min Vens Gemyt, end den: at han stundom viste sig lidt opfarende og vanskelig mod Tjenestefolkene. Overalt — mærkede jeg — at jo ældre han blev, jo mere tog hans Tungindighed af, og hans Værdselighed til; dog maa jeg ikke sige: at han enten var urimelig eller uretfærdig mod Noget. Værdseligheden bestod blot i et mørkt Diekast og et Par butte Ord.

Min Kone og jeg begyndte nogle Gange paa Capillet om Siftermaal; men det var spildt Umage: hans Satirer herover vare saa skarpe, og smagte saa stærkt af indvortes Bitterhed, at vi omsider besluttede at lade den Fugl flyve. Du kan sagtens vide, at Oberst H****s Forsøg paa, atter at knytte den afbrudte Alliance, ikke vare heldigere.

Næste Foraar gjorde han sin anden Udflugt, og denne Gang til Paris, hvor han opholdt sig en Maanedstid, og hvorfra han medbragte — foruden Bøger og Musikalier — et Assortiment af udenlandske Blomster og Planter. Ved at bygge det Orangerie — som Du fra din Barndom af kjender — og udstyre dette med Sydeuropas skønneste Producter, fandt han om Sommeren en behagelig Moroe. Hans Ungdoms Munterhed lod endog til for en Deel at ville vende tilbage; og snart havde jeg vovet at haabe en fuldkommen Helbredelse, hvis ikke en vis Begivenhed havde viist mig

et ubetrageligt Symptom paa indgroet ulægelig Sjæls Egen-
dom. Efter en usædvanlig lang Graværelse af mit Huus,
kom han en Dag til os i et ret muntert Lune; men dette
forvandlede ligesaa pludselig, som uventet, i det Dieblit
min Kone traadte ind og bød ham Velkommen: han blev
med eet bleg, forvirret, og svarte paa hendes Diltale med
korte usammenhængende Ord. Saasnart hun forlod Stuen,
spurgte jeg til hans Befindende, saasom jeg ikke formodede
Andet, end en hastig paakommen Upasfeligbed; desværre! det
var langt fra Mening: „Hav Taalmodighed med mig!“
svarte han „der sidder endnu Noget her, som ikke vil ud.
Jeg maa oprigtig tilstaae Dem: at siden hiint usalige Die-
blit, da jeg sidst saae hende, paa hvem jeg endnu alt for ofte
tanke, da jeg i hendes før saa ranke og deilige Skabning
saae hiin frygtelige Forandring — ikke Kjerlighedens, men
Vellystens Bærk — siden den Tid foraarsager Synet af en
frugtommelig Kvinde mig steds en ubetvingelig Modbydelig-
hed. Tilgiv mig, min dyrebare Ven! deres Kone er i gode
Omstændigheder — Gud skænke hende og Dem Lykke og Vel-
signelse! hun er det paa Grensens Bei. Og tilgiv Du mig,
o midde Gud! at jeg gyser for det skønneste Tegns paa din
Skabermagt! — Kære Andersen! undskyld mig hos deres
brave Husfrue; men skjul min Svaghed for hende. — Har
Du Tid, da ledsag mig lidet paa Veien?“ Jeg fulgte ham
hjem, og blev hos ham til langt ud paa Aftenen. Han saae
ikke vort Huus før lange efter min Kones Nedkomst med et
dødsødt Barn, som — efter Herrens urandsagelige Willie —
baade var det første og det sidste.

Jeg vil ikke trætte Dig med en lang Beskrivelse over vor Arthurs meget eensformige Liv. Det ene Aar lignede det andet, med den liden Forskjel: at hans Reiser efterhaanden bleve kortere, baade med Hensyn til Tid og til Rum; de indskrænkedes omsider til Smaafarter inellem Mørkedal og Geberg — hans anden senere tilkjøbte Gaard. Hans Harpe, hans Bøger, hans Blomster udgjorde hans Fornøielse; Gudsbernes Forbedring hans Arbejde — Du kjender Noget til begge Dele — hvoraf dog ingen forskaffede ham den fuldkomne Sindssro, som er Livets største Lykjalighed. Til Beviis herpaa vil jeg meddele Dig et af hans Breve, som er skrevet hele 20 Aar efter hiin ulykkelige Kjærlighedshistorie.

„Derfor ingen vigtige Forretninger hindre Dem, saa kom og besøg mig iaften! Det er et trist Veir: Efteraarstaaen ligger som et Liiglagen paa de livløse Marker; Naturen sørger i Graat. Vestvinden tuder i Tagstjæget, og svinger med Trærnes afklæbte Grene. De have mistet deres skjonne Sommerdragt, de gule Blade hvirvle omkring paa den mørke blomsterløse Jord. Men et andet Foraar skal atter smykke dem med ungdommelig Ynde, og vække den sovende Blomst. — Min Vaar er forbi; den vender aldrig mere tilbage. Snart skal jeg, som hiint visnede Løv, bortføres af Tidens Strom. Jeg skal falde som et udlevet Træ — jeg — den sidste af min Slægt. Al! jeg har intet Barn, som kunde gjenoplive mit hændende Minde. — Min Ven! o min Ven! Til hvad Ende var jeg her? Jeg veed det: jeg har forfeilet mit Maal; jeg har faret vild af min Vej, men det er for

filde at finde tilbage. — For hvem har jeg virket her i Verden; hvad har jeg udrettet? Intet, mindre end Intet! De Træer, jeg plantede, skulle fremmede Hænder ombugge; fremmede Fødder skulle nedtræde mine Blomster, som Græsset paa min snart forglemte Grav! kom min Kjere! kom og abspred — hvis De kan, de skumle Skyer, der samle sig omkring mig og sammenpresse mit arme Hjerte."

Al saadanne Breve har jeg flere, hvoriblandt nogle af langt sildigere Dato; men det anførte viser noksom den stakels Arthurs melankolske Sindsstemning, og stedsevarende Utilfredshed. Ak! denne ophørte ikke, førend Herren indkaldte ham til den evige Fred. — Det er nu ti Aar siden, jeg overgav hans Støv til Støvet. Min kjere unge Ven! — jeg er en gammel Mand, som forlangst har givet Afkald paa Verdens Glæder, og besæftiget mit Hjerte mod dens Sorger; men denne ene — Sorgen over min Vens ynkelige Død — vil ikke forlade mig, før jeg forlader Livet.

Arthur gik i sit tredsindstyvende Aar. Fyrgetive Aar vare henrundne siden hans Hjerte aabnedes — og atter hastigt og volubelt tillukkedes for den stærkeste og farligste af alle Passioner. Det var en Søndag, just som Gudstjenesten var ude, at hans Tjener kom galloperende ind i Gaarden — bleg som et Blig: hans Herre var bleven hæftig syg, og forlangte uophørlig at tale med mig." Jeg skyndte mig til Mørkedal. Da jeg kom ind, sad min Ven i sin Lænestol og stirrede bønligt paa mig, som om han vilde tigge Livet af min Haand; men Dødens stærkere Haand havde allerede grebet ham med Kampkraft; jeg saae, at den ikke mece

vilde slippe sit Bytte. Han pegede til Bordet — af! der laa hans Dødsdom! Hør den, min unge Ven! og tag Advarsel af den grusomt bebragne Mand's rædsfulde Skjæbne, Jeg vil affkrive Dig disse Ulykkesbreve i samme Orden, som jeg, Hjelvende af Forbauselse og inderlig Sjælesmerte, læste dem. De sidste havde været indsluttede i det som nu følger:

„Naadige Herre!

Paa min Dødsjeng, og nu, da jeg haver udsonet mig med min Gud, vil jeg ogsaa forsones mig med Menneffene, og lette mit Hjerte fra en Hemmelighed, som i mange Aar haver betyngt det. Ikke som om jeg selv havde været Døpsfinder af det Bedragerie, jeg nu skal aabenbare Dem; men, desværre baade for Dem og Flere, har jeg været Medvinder deri, og vist nok dulgt det alt for lange. Nu vil jeg fortælle Dem den rene Sandhed.

I mit syttende Aar kom jeg som Kammerypige i Tjeneste hos den nu salige Frøken H****. Det var just i den Tid, at det stod paa med Formalingen mellem hende og naadige Herre. Hun havde stor Godhed for Dem, og troede at De var lige saadan findet mod hende. Da skete det, at De ganske uventet forlovede Dem med Fr. Elisabeth Lund. Dette tog min Frøken sig meget nær, og lovede at ville revangere sig ved Leilighed; denne tilbød sig snart saaledes.

Frøkenen reiste i et Besøg til Kjøbenhavn, og jeg fulgte med hende. Kort efter hørte vi, at Fr. Lund ogsaa var kommen der, for at see til sin Søster, som nylig var bleven Enke, og strax derpaa erfarede vi deres høisalige Hr. Faders

dødelige Afgang, samt at De selv med første ville i egen Person afhente deres ny Kjereste. Dette sidste blev tilmeldt os af deres daværende Tjener, Lars, som allerede længe havde været bestukken til at forraade os alle deres Hemmeligheder. Smidlertid saldt De i en Sygdom, der et Par Maaneder udfatte deres Reise. Kort førend De tiltraadte denne, mødte min Frøken og jeg paa Gaden et Fruentimmer, som vi formedelst den fuldkomneste Lighed, begge antog for Fr. Lund. Hun gik med en ung Officier, og, da hun kom nærmere saae vi, at hun var høi frugtommelig. Min Frøken standsede foran hende, neiede og sagde lidt spodsk; „Jeg gratulerer lille Tomfrue! en lykkelig Nedkomst!“ Fruentimmeret saae forundret paa hende; men hendes Ledfager brast i Latter og svarede: Min Kone er ikke Tomfrue, lille Tomfrue! ellers takker jeg Skyldigst for Gratulationen!“ „De tager mig formodentlig for en Anden;“ sagde hun, „thi jeg har ikke den Ære at kjende Dem.“ Med det samme gik de os forbi og ind i et Huus i Nærheden. Hendes Kjøbenhavnske Udtale og ganske fremmede Mæle overbeviste os fuldkommen om vor Viltsfarelse; men denne besynderlige Lighed gav første Anledning til et Bedragerie, som ikkun alt for godt lykkedes. Da vi vare komne hjem, sagde Frøkenen til mig: „Cicilie! vi vil spille den unge Hr. v. Arthur et Puds; idetmindste skulle vi indjage ham en lille Forfrækkelse! skaf mig at vide hvem dette Fruentimmer menne være!“ Jeg indhentede snart den Efterretning: at hun var en Officers Frue, og boede paa første Sal i det Huus, hvor vi saae hende gaae ind med hendes Mand. Paa Frøkenens Befaling leiede jeg, paa den

anden Side af Gaden, et Værelse paa anden Sal, hvorfra man kunde see ned i Officierens Stue — jeg foregav at det var til en Slagtning, som jeg ventede med det første fra Inland. Mod den Tid, da vi af deres Tjenere Skrivelse vidste, at De skulde komme, reiste vi Dem imøde til Koeskibe, for med Lars at aftale det Fornødne. Hertil fandt han ogsaa Tid og Leilighed, ved at forarsage Dem et Par Timers Ophold.

Hvorledes han derefter førte Dem ind i det af mig leiede Værelse, og ligeoverfor viste Dem den omtalte Officers Frue; hvorledes De blev fluffet af hendes store Lighed med deres Kjereste: Alt dette husker De maaskee selv alt for godt. Det Opsigelsesbrev, som De i deres Hidsighed tilskrev Tomfruen, bragte Lars først til min Frøken. Da hun læste det gav hun et Skrig og sagde: „Det overgaaer min Forventning! Hans egen Blindhed fordømmer ham — lad os see, hvorvidt det kan gaae!“ Lars bragte nu Brevet med Fastensringen hen til Tomfruen — hvis Bopal vi vidste — men hendes Svar til Dem, saavel som et senere Brev, kom ikke i deres Hænder, fordi han leverede dem til min Frøken. Disse Breve læste hun siden mange Gange, da de aldrig manglede at sætte hende i meget godt Humeur; men da Isr. Lund et Lars Tid efter døde, var min Frøken uenig med sig selv, om hun strax skulde sende Dem Brevene, eller beholde dem en Tid endnu. Dette sidste besluttede hun sig til, baade fordi hun ikke nante saa snart at stille sig ved dem, og „fordi — sagde hun — jo længere jeg bier med at vække ham“ (det var Dem, naadige Herre! for siden De ikke vilde beile til

hende, kaldte hun Dem aldrig andet, end — ham) „jo større skal hans Forførdelse blive!“ Nogle Aar herefter var det, at min Frøken faldt til at frante, og endeligen ogsaa saligen hensov. Paa sin Døds seng flyede hun mig disse Breve, og paalagde mig strengelig, at jeg strax skulde besørge Dem Samme sikkert tilsendte; men Frøkenens Død og Begravelse var Skyld i, at det gik mig af Glemme; siden have de ligget i min Dragkiste; men sendes nu her indsluttede. Det, som gjorde mig meest ondt, var at Fr. Lund tog sig det saa nær, at hun blev syg og siden døde i Lungsyndighed. Da De var reist fra Kjøbenhavn, kom Lars og fik en betydelig Forøring af min Frøken — men hvor han saa er bleven af, ved jeg ikke.

Jeg haver nu oprigtigen bekendt min Forseelse, hvorom min Samvittighed ofte haver paaminde mig; men beder baade Gud og Dem allerunderdanigst om Forladelse! I Haab derom vil jeg da sige Dem og Verden Adieu.

Deres allerydmygste Tjenerinde
Cicilie Hansen.

Ulykkesbrevet faldt ud af min skjælvende Haand. — Jeg vilde tale; men kunde ikke finde Ord — Taarer vare de stumme Vidner om min dybe Smerte. Arthur betydede mig ved Tegnet, at jeg skulde læse de andre Breve. De vare virkelig fra hans elskelige, hans trofaste og dydige Elisabeth, frøve, kort efter hinanden, saa inderlige og rørende, at der maatte en Frøken H****s Hjænehjerte til, for ikke at bevæges ved dem.

Det første lod saaledes: „Åh Arthur! Arthur! Du

har stødt et Sværd igjennem mit Hjerte — jeg Ulykkelige! hvad har jeg dog forbrudt, at Du saa grummelig vilde sønderknuise mig? Er dette dine Løfter om en evig Kjærlighed? Er Du den Arthur, der saa ofte med Glædestaarer trykte mig til Dit Bryst? Rev Du mig derfor ud af mine Forældres Arme, at Du siden kunde forskyde og træde mig i Støvet! Af min Gud! er ikke alt dette en Drøm? Det er dog umuligt, at Du, hvem jeg elsker af min ganske Siæl, kan være mig utro; ja spotte den arme bebragne Pige — o kom, kom dog og siig mig, at dette var kun et Blendværk! Mine Fødder mægte ikke at bære mig, ellers skude jeg flyve til Dig — men kom da Du, min inderlig Elskede! og udriv mig af denne Dødsens Angst!

Din tro Elisabets."

Det andet, som sandsynligviis var skrevet Dagen efter, var af følgende Indhold! „Du kommer ikke — Du svarer mig ikke — saa skal jeg da fortvivle! Arthur! Døden er i mit Hjerte — den løber som en Sid igjennem alle mine Aarer — for Guds Barmhertigheds Skyld, kom dog sørend jeg døer! lad mig dog see dit Ansigt, der var mig som en Engels Ansigt; om der da ei er et Spor af den forrige Kjærlighed tilbage! Seg besværg Dig, ved din evige Salighed, kom! Du er i en strækfelig Bildfarelse; Du er, Du maa være bedraget — det er umuligt, at Du kunde forvandles til en saa Grusom — kom Du Forblindede, ellers maae vi vorde Offere for en Feiltagelse eller for den forfæstede Dndskab. Hvad Du end har hørt eller tænker — jeg er uskyldig; det swærges jeg ved den Gud, for hvis Domstol jeg maaskee snart skal møde! D Arthur! min

Gneste! lad mig dog i det mindste kysse den Haand, der myr-
dede mig — tilgiv Dig, og — døe!

Din ulykksalige Elisabeth."

Saa snart jeg løftede mine taarefyldte Dine fra disse jammerbringende Breve, rakte han efter dem, og stak dem ind paa sit Bryst. „Disse skulle følge mig i Graven!“ sagde han — de ere det Gneste jeg har tilbage af hende — de skulle hvile ved et Hjerte, som var hende tro, selv i sit blinde Hab!“ — „Nei!“ raabte han derpaa smerteligt, rev dem atter ud og tryktede dem i mine Hænder — „jeg er ei engang værdig til denne Trøst — jeg, den Ukyldiges Morder!“ „Min elskelige Ven!“ tog jeg til orde; men min Røst forsa-
gebe mig; jeg ledte angstelig, men forgjæves, om Trøst for den arme, for sit hele Livs Ulykksalighed saa grusomt bedragne Mand. Han saae min Sjæls Urolighed, og lagde sin Haand paa min Mund. „Siig mig Intet!“ sagde han „men bliv og luk mine Dine! o min Gud! min Gud! var det saa din urandsfagelige Willie!“ „Det kommer mig for“ — vedblev han efter et Ophold — „som om jeg var oppaagnet af en lang og dyb Søvn; som om jeg havde drømt i disse fyrge-
tive Aar. Mit Liv ligger bag mig som en øde Ørken — jeg staaer nu ved Bredden af Ewighedens umaalelige Hav — o Du barmhjertige Gud! forkort, forkort mine Pinsler!“ Krampagtigt foldede han sine Hænder, og rakte dem knagende mod Himlen! Da løstes min Tunge; jeg bad høit og inderligt; en Draabe af Trøstens Balsom faldt i hans bristende Hjerte. — Jeg veed ikke hvorlange vi saaledes bleve tilsammen; thi for Sorgens Børn gaaer Tiden istaae — omsider hensant

den Ulykkelige i en kort Slummer. Da han vaagnebe smilede han, som forklaret. „Jeg har seet hende“ hvidskede han, „hun tilgav mig, og vinkede mig til sin Himmel — hun stod blandt Englene og udstrakte sine Arme imod mig.“ — „Elisabeth!“ raabte han med en Ynglings klare Stemme „Engel! nu kommer jeg!“ Han reiste sig, og — sank affjaelet tilbage.

Saaltes adfildte et Menneſkes Ondſkab de tvende adleſte Hjerter, indtil Kjerlighedens Gud atter forenede dem. Han haver nu omſkiftet deres Sorrig til Glæde — hans hellige Navn vere lovet!

Her ender Arthurs Hiſtorie.

Jeg har formyſtig været paa Mørkedal — hvor den var forandret! Græsſet groede frodigt i Borggaarden, og Tidſler og Bulmeurt langs hen med Væggene. Sønderſlagne Ruber vare overkliftrede med Papiir, og afblaſte Tagſteen erſattede med Halm og Lyng. Drivehuſet var et Brandeſkuur; den ſørſte Deel af Haven ublagt til Græs. Grænerne og Frugttræerne vare borte, og kun et Hjørne var beplantet med Kaal. — Jeg ſkyndte mig op af den ſørgelige Dal. De ſtolofe Banker ſkjulte den ſnart for mine Dine. — Hvor ſkjules det menneſkelige Hjertes Uro og Trangſel? Kun der, hvor Ormen ſiger til Menneſket: „Du eſt min Broder!“

R ö v e r s t u e n .

1.

Hjorterytteren.

Danmarks Der have et saa yndigt, venligt, fredsalt Udseende, at Man, ved i Tankerne at gaae tilbage til deres Oprindelse, aldrig erindres om nogen voldsom Naturbegivenhed; de synes ikke ved noget Jordskjælv at være oplastede, ei heller gjennemfurede af en vældig Vandflod; men snarere at have opdukket sagtelig af det synkende Hav. Sletterne ere jævne og store; Bakkerne saa og smaae, og bliid afrundede. Ingen bratte Skrænter, ingen dybe Guler minde om Jordens Fødselskamp. Skovene hange ikke vildt paa styhøie Fjeldrygge; men leire sig, som et levende Hegn, om de frugtbare Marker. Bækkene styrte sig ikke ned i flummende Fosser, gennem dybe og mørke Kløfter; men glide stille og klare hen mellem Siv og Krat. Naar man fra det heilige Nyens Land seiler over til Sjælland, troer Man i Førstningen blot at have passeret en Flod, og kan ikke ret overbevise sig om, at Man nu er paa det faste Land; saa lignende og nær beslagtet med Derne er her Halsøens Skikkelse. Men jo længere Man nu kommer ind, jo mere forandres Egnen: Dalene blive dybere; Bakkerne brattere; Skovene see ældre og mere affaldige ud; mangt sivgroet Kjør, mangen med kort Lyng bevoret Jordplet; store Stene paa de høiryggede Agre — Alt vidner om ringere Cultur og mindre Befolkning.

Smalle Veie med dybe Hjulspor og høie Balker i Midten hentyde paa mindre Færjel og Samvem mellem Beboerne. Disſes Vaaninger vorde mod Vesten alt flettere og flettere, lavere og lavere, som om de dukkede sig for Vestenvindens voldsomme Anløb. Ligesom Heberne blive hyppigere og større, blive Kirker og Byer færre og længere fra hinanden. Ved Gaardene seer Man istedetfor Hæsse sorte Tørvestakke, istedet for Frugthaver Raalgaarde. Store, Lynggroede Moser, Fjædesløst og ødøst behandlede, sige os: at her er nok af dem. Intet Markhegn, ingen Pileplantning gjør mere Skjæl mellem Mand og Mand; Man skalde troe, at Alt endnu var i Fællesskab. Naar Man omsider Rogningen af Sylland, udbreder sig for Diet de uhyre, slade Heber, i Førstningen bestroede med Gravhøie, hvis Antal dog stedse aftager, saa at Man med Rimelighed kan formode, at denne Strækning aldrig tilforn har været opdyrket. Denne høie Landbyg forestiller Man sig, ikke uden Grund, at have været det første af Halvøen, der kom tilsyne, lettende sig op af Havet og veltende det til begge Sider, hvor da de nedrullende Bølger sammenfjullede Bakker, og udhulede Dale. Paa Østfiden af denne Lynglette findes dog hist og her noget kort, puslet Egekrat, der for Bildfarende kan tjene istedetfor Compas; thi Trærnes Kroner ere alle høiede mod Østen. Forresten siner Man paa de store Lyngbakker kun lidet Grønt: en enkelt Græsplet, eller en ung Baveresp, som Man da med Forundring adspørger: hvor est Du kommen her? Løber en Bæk, eller Nae gjennem Heben, da forkynde ingen Enge, ingen Buss dens Nærværelse; dybt nede mellem udhulede Bakker

inoer den sig lønlig og med en Fart, som om den skyndte sig ud af Drken.

Over en saadan Bæk reed en smuk Høstdag et ungt velklædt Menneſke henimod en liden Rugmark, som den fiernſe Eier havde opdyrket ved at brande den affrællede Skorpe til Afke. Han ſelv med Familie vare juſt ifærd med at afmeie den, da Rytteren nærmede ſig og ſpurgte Bei til Herregaarden Ansbjerg. Efter at Bonden forſt havde gjengjalbet Spørgsmaalet med et andet: nemlig hvor den Reifende kom fra? fortalte han denne, hvad han allerede vidſte, at han var rebet wild, kaldte derpaa ad en Dreng, ſom ſatte Regene ſammen, og befalede ham, at viſe den Fremmede paa rette Bei. Men endnu førend Drengen havde begyndt at udføre denne Ordre, viiſte ſig et Syn, ſom for en Tid tilbrag ſig ſaavel Rytterens ſom Høſtfolkeneſ hele Opmærksomhed. Oppe fra den nærmefte Lyngbakke foer lige ned mod dem, med Stormens Fart, en Hjort med en Mand paa Ryggen. Denne — en høi, fær Mand, brunklædt fra Top til Taa — ſad indflemt mellem Kronhjortens Tæffer, hvilke den havde kaſtet tilbage henad Ryggen, ſom diſſe Dyr gjøre naar de ret hale ud. Den ſælſomme Rytter havde ſandſynligviis tabt Hatten ved dette Ridt; thi hans lange forte Haar fløi bag ud fra hans Nakke, ſom Manken paa en gallopperende Heſt. Hans Haand var i beſtandig Bevægelse, for at hugge en Kniv i Hjortens Nakke; men dennes voldsomme Spring hindrede ham i at træffe. Da Hjorteridderen kom nær nok til de forbaufede Tilſkuere — hvilket ikke varede længe — blev han kjendt af Bondens; thi denne

raabte: „hei! Mads! hvor vil Du hen?“ „Det maa Hjor-
 ten og Satan vide!“ svarte Mads; men inden Svaret kom
 fuldt ud, var han allerede saa langt forbi, at det sidste Ord
 neppe naaede Spørgerens Ore. Inden saa Minutter for-
 soandt baade Hjort og Mand fra de Stirrendes Blik. „Hvem
 var det?“ spurgte den Fremmede, uden at vende sine Dine
 bort fra den Kant, hvor Centauren var forsvunden. „Saa-
 mand!“ svarte Bonden, „det er en sølle Mand, som de kalde
 Mads Hansen, eller sorte Mads; han har et lille Huus
 paa den anden Side af Naen. Det er knapt for ham; han
 har mange Børn — kan jeg troe — og saa bjerger han sig
 som han kan: han kommer imellemstunder over paa denne
 Side og tager sig en Hjort; men idag lader det til, at Hjor-
 ten har taget ham — dersom det ellers var en rigtig Hjort?“
 lagde han betanksom til — „Gud frie os fra Alt det, som
 ondt er!“ men den Mads er rigtignok en forovoven Kumpen
 — alligevel jeg veed ikke Andet, end Ure, Dyd og Godt om
 ham. Han skyder et Stukke Dyr engang inellem; hvad skal
 vi sige derom? det er nok af dem — alt for mange, hvem
 der maatte sige det; der kan I selv see, hvordan de har
 Klippet Vipperne af min Rug! Men — jo min sandten! der
 har vi Niels Skytte; jo Du skal lure sorte Mads!
 idag er han bedre ridende, end Du.“ Som han sagde dette,
 saaes en Tager ilende i langstrakt Trav hen imod dem, fra
 den samme Kant, hvor de først havde seet Hjorteridderen.
 „Saae I ikke sorte Mads!“ raabte han endnu før han
 kom dem nær. „Vi saae rigtignok En paa en Hjort; men
 vi kunde ikke see enten han var sort eller hvid, eller kjende

hvem det var, for han kom afsted, saa En Knap kunde følge ham med Dinene," svarte Bonden. "Fanden tage ham!" sagde Tageren, idet han holdt sin Hest an, for at lade den puste lidt; "jeg saae ham oppe i Haverdalen, hvor han gif og luffede efter en Hjort. Jeg holdt mig bag en Høi for ikke at forstyrre ham. Han Fjød, Hjorten falbt, Mads løb til, sprang op paa Ryggen af ham, for at give ham Fangst; men da Hjorten følte Kniven, reiste han sig op, klemmede Mads ned mellem Takkerne, og hallo! Hans Bøsse fik jeg: men jeg vilde hellere have ham selv." Med disse Ord satte han sin Hest i Trav, og ilede efter Krybeskotten, med den ene Bøsse foran sig paa Sadelknappen, den anden i en Klem paa Ryggen.

Den Reifende skulde omtrent samme Vej; og drog med sin Weiviser afsted, saa hastig, som denne kunde smaaatrave, efter at have stilt sig ved sine Træskoe. Da de havde tilbagelagt en god Fjerdingmil, og vare komne op paa Ryningen af en Bakke, der straanede ned ad mod Naen, fik de Die paa begge Rytterne. Den Første havde naaet Enden paa sit forfloine Ridt: Hjorten var styrtet død ned i Naen, paa et Sted, hvor der var meget lavt Vand. Dens Vane- mand stod endnu skrævs over den, og stræbte at gjøre sig løs fra dens Takker, som havde boret sig ind i hans Klæder. Just, som han blev færdig hermed og sprang iland, kom Skytten — som først var redet feil af ham — farende forbi vor Reifende, med Tøilen i den ene og Bøssen i den anden Haand. Et Par Favne fra den uheldige Hjorterytter standsebe han Hesten, og med de trøstelige Ord: "nu skal Du døe,

din Hund!" lagde han Geværet til Rinden. "Holdt, holdt!" raabte Delinquenten, "giv Dig Stunder, Niels! det jager vel ikke; vi kan jo snakke os tilrette." "Ingen Snakken længere!" svarte den forbittrede Jager, "Du skal ligge paa dine Gjerninger!" "Hei bie dog et lille Gran endnu!" raabte hiin igjen: "lad mig først læse mit Fadervor!" "Hvad, vil Du læse?" sagde Niels, idet han lod Bøssen synke lidt fra Rinden, "i Himmerig kommer Du ikke alligevel." "Saa er det din Skyld, Niels!" svarte den Anden, "naar Du vil undtve mig midt i mine Synder." "Det har Du fortjent, din Hjortetøv!" raabte Niels, og hældede atter Rinden til Kolben. "Hei, hei!" freg Mads igjen, "bie et bitte Korn endnu? Naar Du nu skyder mig, saa — aa tag dog den Bøsse fra Diet! jeg kan albrig lide at Man peger ad mig med et ladt Gevær —" Niels løftede atter Hovedet — "skyder Du mig, saa kommer Du selv til at klæde Steile og Hjul." "Fanden hvilket!" svarte Skytten med en tvungen Latter, og sigtede paany. "Niels, Niels!" raabte hiin igjen, "her er Bidner; men hør! jeg vil give Dig et andet Raad: nu har Du mig jo vis nok; jeg kan ikke gaae fra Dig; kan Du ikke føre mig til Gaarden (Herregaarden), lad saa Manden (Herremanden) gjøre med mig hvad han vil. Saa beholde vi begge To vort Liv, og Du fortjener Dig tilmed en god Drickesfilling." Idetsamme kom den Reifsende til, og raabte til Skytten: "For Guds Skyld! kjære Ven! gjør dog ingen Ulykke; men hør hvad Manden siger!" "Manden er en grov Misdæder," sagde Skytten, men spændte dog Hanen ned og lagde Bøssen paa Sadelknappen; "men siden

den fremmede Mosefis beder for ham, vil jeg skjanke ham Livet. „Du er ellers gal Mads!“ sagde han til denne, „for nu kommer Du til at gaae med Skubkarren din Livstid; havde Du ladet mig skyde Dig, var nu Altting forbi — kom da din Kjeltring! og hold Dig ved Siden af mig! Kom nu og tag Skankerne med Dig!“ Derpaa satte de sig i Gang, og den Reisende, der ligeledes skulde til Ansbjerg, gjorde Følgeskab med.

Et Stykke gik det fremad, uden at der blev talt et Ord: naar undtages, at Skytten af og til med et „hæ!“ et Skjeldsord og en Gød afbrød Tausheden. Endeligen knyttede Krybeshytten en ny og mindre lidenskabelig Samtale. „Dyffes Du ikke, det er Synd,“ sagde han, „at jeg her skal gaae og vade i det lange Lyng?“ „Det er Du vant til, din Hund!“ svarte Niels. „Du kunde gjerne,“ vedblev den Anden med et polidist Diekast, men dog i en Tone, som viste, at han ikke ventede at faae sin Bøn opfyldt: „Du kunde gjerne lade mig sidde op bag ved Dig.“ „Ho ho!“ svarte Skytten med en Skogger: „Du har redet nok i Dag; nu har Du godt af at røre dine lange Been,“ „Naa naa! et godt Ord igjen! Niels Skytte!“ mumlede hiin, „Du er saa iband contradi*) idag.“ Niels Skytte svarede Intet hertil; men sløitede en Bisetone, imedens han af Sagtastten fremtog Tobakspung og Pibe. Da denne var stoppet, gav han sig til at slaae Tid; men Sønderet vilde ikke fange. „Jeg kommer til at hjælpe Dig“ sagde Mads, og uden at

*) Bandsat contrair.

faae eller vente Svar slog han Ild i sin egen Fyrtønde, blæste paa den og rakte den til Skytten; men idet denne tog derimod greb hiin fat paa Kolben af den ladte Bøsse, som laa over Sadelknappen, rev den med et vældigt Ryk ud af Stroppen og sprang tre Skridt baglænds ud i Lyngen. — Alt dette skete med en Hurtighed, Man ikke skulde have tiltroet den bredskulbrede, føre og allerede lidt aldrende Krybeskytte. „Nu falder Godtaar mig til“ sagde denne. „Tykkes Dig ikke, jeg nu kunde pirre Dig overende, som en Skurrehat, bitte Niels? Men Du var rimelig før; det er din Lykke.“ Den arme Skytte stirrede bleeg og fjælvende af Arrighed paa sin Modstander, uden at være i Stand til at fremsføre et eneste Ord. „For lidt siden“ vedblev Mads, „var Du saa ivorvorn,* der kunde ingen faae et Ord indført; men havde jeg ikke dengang hørt, hvordan Du lod din Mund løbe; skulde jeg hartad tænkt, at Du havde glemt den hjemme paa Ansbjerg — tænd din Pipe! ellers brænder Tønderet ud — Du seer saa vis paa min Fyrtønde? Du tykkes vel, det er et maadeligt Fytte, Du har gjort? Denne her er rigtignok bedre;“ — han klappede paa Bøssokolben — „men Du skal faae den igjen, naar Du flyer mig min egen.“ Niels tog denne strax over Hovedet, rakte den hen til Krybeskytten med den ene Haand og udstrækkede den anden for at modtage sit Gevær. „Wie lidt!“ sagde Mads: „Du skal love mig først — aa! det kan endda være det Samme, for Du holder vel ligemeget af det; men skulde Du engang herefter høre et Puf i Heden, saa var

* I Hidsig, arrig og fivagtig.

ikke saa hidfig, men tank paa idag og paa Mikkel Rævehale!" Han vendte sig til den Reifende: „Staaer hans Hest for Skud?" „Skyd kun!" svarede denne. Mads holdt Skyttens Bøse, som en Pistol, med den ene Haand op i Luften, og skjød den af. „Den giver jo ikke anderledes et Knald" sagde han, „end som naar Man slaaer en Potte mod en Dør." Derpaa tog han Stenen af Hanen, og gav sin Modstander den med de Ord: „Der har Du din Skyder! for det første skal den ingen Skade gjøre. — Farvel! og Tak for idag!" Saaledes sigende hængte han sin egen Bøse over Nakken, og gik tilbage mod den Kant, hvor Hjorten laa.

Skytten, hvis Tunge hidtil syntes at have været bunden ved en magisk Kraft, gav nu sin lange indeklemt Harmeluft i en Strom af Eder og Forbandelser, hvis Begyndelse lød saaledes: „Nu saa gid da Dævlén inderlig —" etc. etc. — Det er beklageligt, Ejere Læser! ligesaavel for mig som for Dig, at min Muse ikke er af de agte humoristiske; thi ellers havde jeg her den ønskeligste Leilighed til at udpynte min Fortælling med de kraftigste Eder, mod hvilke de, der oplive vore genialste Comedier, vilde kun lyde som Fruehundebiaf mod Løvebrøl. Som sagt: min ensfoldige Muse har endnu ikke været istand til at fatte den dybe Betydning af Sammelstrandsconversationsen; desaarfag faaer Du selv *ad libitum* fylde de mange Huller i Niels Skyttes og andre Kraftgeniers Tale. Jeg beretter nu simpelthen — dog med tilbørlig Reservation af meeromvorte Niels Skyttes lovlige Ret til Djævelen og hans Rige — hvad Paasfar, der videre forefaldt imellem ham og den Fremmede paa Veien til Ansbjerg.

Denne, hvis Melidenhed havde vendt sig fra den undslupne Frijager til den hartad fortvivlede Herregaards-Skytte, søgte at trøste saa godt som han formaade: „Han har jo dog i Grunden Intet tabt,“ sagde han tilsidst „uden den uæle Glæde, at gjøre en Mand med sin hele Familie ulykkelig —“

„Intet tabt?“ raabte Jægeren: „Det forstaaer han ikke. Intet tabt? Den Hund har, saa vist som jeg er en Synder fordarvet mig mit gode Gevær!“

„Hvorledes?“ sagde den Reisende! „fordarvet hans Gevær? Lad det og sæt en anden Steen for!“

„Vnt!“ svarede Niels med en ærgerlig Latter; „den skyder hverken Hjort eller Hare meer; den er forgjort, det svarer jeg til; og dersom ikke eet Raad vil hjælpe — terr! der ligger een og slikker Solskin i Hjulsporet; han skal ikke spise Lærkeunger idag.“

Med disse Ord standsede han Hesten, satte hurtig en Steen i Hanen, ladede Geværet og sprang ned. Den Fremmede, som var ganske uindviet i Jagtvidenskaben, og altsaa kjendte hverken dens Terminologie eller Magie, holdt ligeledes stille, for at see hvad Grønkjolen nu vilde foretage sig. Denne trak Hesten ned, gik nogle Skridt frem og pirrede med Bøsepipen til Noget, som laa i Veien. Nu først opbagede den Fremmede, at det var en Hugorm.

„Vil Du herind!“ sagde Skytten, stedse stikkende med Bøssen efter Slangen; endelig fik han dens Hoved ind i Piben, holdt nu denne i Beiret og rystede den indtil Ormen var heelt derinde. Derpaa stød han Bøssen af i Luften, med sin besynderlige Forladning, hvoraf ikke den mindste Stump mere kom tilsyne, og sagde: „vil det ikke hjælpe, saa er der Ingen, der kan surere den, uden Mads eller Mikkel

Røvehale." Den Rejsende smilede lidt vantro, jaavel over
 Trolddommen, som over den snurrige Maade at løse den paa;
 men da han allerede havde gjort Bekjendtskab med den ene
 Sortekunstner, ønskede han og at vide lidt om den anden,
 der bar et saa ualmindeligt og betydningsfuldt Navn. Paa
 hans Efterspørgsel, fortalte Skytten, medens han atter la-
 dede sit Gevær, Følgende: "Mikkel Røvehale — som
 de kalde ham, fordi han kan lokke alle de Røve til sig, der
 ere i Landet — denne Mikkel er ti Gange væcre, end
 sorte Mads; han kan gjøre sig haard, den Hundetamp!
 der bider hverken Blye eller Sølofnapper paa ham. Engang
 traf jeg og Herren ham hist nede i hiin Dal, lige saadan
 ved en Hjort, han nylig havde skudt, og som han var ifærd
 med at tage Skindet af. Vi reed lige hen til ham, og han
 mærkede os ikke, før vi vare ham paa tyve Skridt nær.
 Men tænker han, at Mikkel blev bange? Han saae bare
 om til os, og gav sig derpaa igjen ifærd med Hjorten. ""Saa
 skal Du da times en lille Ulykke!"" sagde Herren. ""Niels!
 Fjød ham paa Pelsen! jeg svarer for Alt!"" Jeg holdt ham
 med et Skud Rendebugler lige midt paa hans brede Ryg;
 men Pyt! han agtede det ikke mere, end om jeg havde skudt
 paa ham med en Hyldebøsse. Knægten dreiede blot Ansigtet
 et Diebtik om til os, og blev endnu ved at flaae. Da Fjød
 Herren selv — det var lige kraftigt: han Fjar just Skindet
 fra Hovedet; og først, da han havde søbt det sammen, tog
 han sin lille Riffel, som laa paa Jorden, vendte sig imod
 os og sagde: ""Nu kommer nok Turen snart til mig; og
 dersom I ikke seer til at I komme bort, skal jeg dog prøve,

om jeg kan faae Hul paa een af Jer." Saadan en Karl er Mikkel Ravehale! Efter denne Fortalling, der er ligesaa utrolig, men mere sandfærdig end mange andre, som vi forskrive fra Udlandet, fortsattes Reisen til Ansbjerg.

2.

Ansbjerg.

Naar Du, kjære Læser! giver Dig ifærd med en dansk Bog, som — vel at mærke! ingen Oversættelse er, og Samme finder Naade for dine Dine: da opfaster Du sikkert det høist billige Spørgsmaal: „Hvo, monns troe haver været denne Forfatters Monster og Forbillede?“ Thi at en dansk Skribent — in specie en Digter — skulde være saa selv-
klog og dumbristig, at vove sig uden fremmed Veiledning ud paa Autorbanens Glatis, det er jo hverken tankeligt eller tilraadeligt.* Om Du derhos læser kritiske Blade — in specie den danske Pasqvino — vil Du vorde end mere overbeviist om Rigtigheden af din Forudsætning; thi i Saadanne vil Du hyppigen støde paa Uttringer, som denne: „Vor Forfatter har aabenbarligen dannet sig efter A*, eller B*, eller C*,“ og — om han er en af de stemplede — „vår Digter har heldigen opfattet D*s eller E*s eller F*s Mand; eller — om han er blandt de uprivillegerede — „dette Pro-

*) Du erindrer vel ogsaa Holbergs:

„Gid aldrig i vort Land sig Nogen saa forsynder,

„Med danske Bøger han at skrive ret begynder!“

Skjænt vi af Holbergs eget Exempel lære: hvormeget lettere det er, at give Andre gode Raad, end selv at følge dem.

duct er en mislykket Efterligning af G*, eller H*, eller I*.
 — Nu da: dersom ogsaa mine Smaafortællinger, eller om
 Du hellere vil — Noveller, have vundet dit Behag, skulde
 Du ikke have spurgt Dig selv: „Hvo er vel denne Forfatters
 Mønster og Forbillede? E.....? Nei! dertil ere hans Helte
 og Heltinder ikke englelige nok. v.. d.. B...? Ikke heller!
 dertil ere de ikke djæblemæssige nok; tilmed begynder han
 heller ikke sine Capitler ad modum! „I sin storblomme-
 grønne Damastes Cloprof, med den sneehvide rødtoppede
 Bomulbsnathue paa det ærværdige Hoved, sad paa sin brand-
 gule Silkevæderstinds Bedstefaderstoel den fem og firestinds-
 tveaarige etc. etc.“ eller, „Paa en kastaniebrun vælig Araber
 som tnyggede det skumbesprængte Solobisfel, reed igjennem
 den hvælvede Borgport den underbeilige“ etc. etc. „Skulde“
 spørger Du videre — „vor Forfatter have dannet sig efter
 G....., H....., I...? Ikke heller! dertil ere hans Eventyr
 alt for rimelige, troværdige og dagligdags; dertil har han
 alt for liden Commerce med Gjengangere, Nisser, Trolde,
 Varulve, Vampyrer og Djævl.“ „Hvo i al Verden kan det
 da være?“ bliver Du ved: „een maa han have! W..... G....?
 Paa min Ære! det er han!“ Ak! Kjære gunstige Læser!
 det er endnu ikke den rette. Du gjør mig virkelig for megen
 Ære; thi hans Fuldkommenheder ere hans Ejendom, som hver-
 ken jeg eller nogen Anden kan tage fra ham, og hans Feil
 — om han har nogen — vil jeg gjerne overlade til G.... og
 Andre, der kunde fylde et Arf med at beskrive et Shawl og
 Maaden at bære det paa, og som ikke kunne føre os ind i
 en Bondes Roghytte, uden at gjøre os nøie bekendte med

enhver Stoel paa Gulret, enhver Høne paa Ranen, og enhver Pjalt, de uskuldige Børn have paa; ja som, hvor de end føre os hen, ikke lade os slippe forbi nogen Steen eller Pind ved Veien, uden at vi først maae lære dens omstændelige Beskrivelse. Overalt kan denne se...e Maneer bedre betale sig i andre Lande, end her, hvor Man hellere laaner Bøger, end kjøber dem, og hvor Leiebibliotheker og Læseselskaber sørge for, at Forfattere ikke skulde give deres gistesfærdige Døtre Manuscripter til Udfor. Nei, min høistærede Kaser! havde dette været Tilfældet — som Man siger — da stode vi endnu nede ved Karup Aae, tabte i Beskuelsen af dens lynngrøede Bredder, eller vi med en Landmaalers Nøiagtighed fulgte alle dens Krumninger lige til det Sted, hvor Liimfjorden vilde standse vore Skridt. Havde jeg været en C....., vare vi vist i dette Dieblik meget behageligen sosselsatte med at talle de brune Pletter paa Niels Skjottes forresten hvide Hønschund (om hvem vi endnu ikke have malet et eneste Ord); eller Urfuglene i hans Sagtasse. Men — det er nu ikke anderledes — jeg gaar min egen Hæve og Ujerne Gang — vil Du følge med, skal det være mig haade en Ure og en Fornøielse — snart staaer jeg, snart gaar jeg, snart løber jeg, og snart tager jeg Mend til og gjør et gevaldigt Spring, som for Exempel fra Karup Aae til Ansbjerg. Og vil Du nu endelig give mig et Monster, kan Du jo — i Betragtning af denne lange snalsomme, parenthesiske Indledning — lade det være Forfatteren til Siegfried v. Lindenbergs.

Summa Summarum: A* og B* og C* have deres

eiendommelige Skjønheder — de være og forblive deres! de ere vel ei heller ganske frie for Feil — hvad skulde jeg med dem? jeg har nok i mine egne. Nei, forend Du skal sige: „Hænderne ere Esaus, men Stemmen Jacobs!“ maa Du hellere udbrænde: det er Esau heel og holden!“ Og skulde jeg da stuttelig ikke altid være efter dit Sind; skulde min Pegasus stundom løbe for stærkt, stundom gjøre sig stædig; saa tag i gunstig Betragtning, at den ikke er tilredet af nogen Kunstbereder; men har bestandig sine egne Nykker, som det hverken for Dig eller mig vil være muligt at pille ud. Sid op, Høistarede! riid med mig ind ad Anshjerg Port, og lad os see, hvad Eventyr — kort eller langt, troeligt eller utroeligt — vi der monne opleve!

Jeg hører sjelden det Ord „Herregaard,“ uden at tænke paa Spøgelse. Disse ærværdige Levringer fra Oldtiden, fordum beboede af mandhaftige Riddere og høvste Fruer, hvilke vi ere vante til at forestille os strænge og alvorlige, stive i Klæder, stive i Væsen, stive i Sind, haarde og barske selv i Kjerlighed: disse savntykke Mure, disse lange, snævre og mørke Gange, disse hvalvede Kjældere synes os ret indbydende for Midnattens Vænder: de aabne, vide Kammeret ret bekvemme for hine luftige Væner, der hellere gaae igjennem Skorfstenen, end gjennem Døren. Jeg troer virkelig heller ikke, at der findes nogen gammel Herregaard uden saadant natligt Puslerie; uden i det mindste eet skummelt Værelse, en Hjørnestue, et Taarnkammer, hvor det ikke er ganske rigtigt, og hvor Man ikke gjerne sover alene.

Det glæder mig oprigtigt, at Ansbjerg i denne Henseende er ligesaa complet en Herregaard, som nogen anden i Landet; og håaber jeg snart at opleve den Nat, da jeg kan opparte Læseren med en ægte phantasmagorisk Forestilling; men Alt til sin Tid! og derfor vil jeg nu i Historien gaae frem med chronologisk Orden.

Da de toende Ryttere vare komne indenfor Ladegaardsporten, dreiede de — Skytten som Veiviser foran — om til Staldbøden, affadlede her hver sin Hest, og gik derfra op igjennem den Lindeallee, der ledte til Borggaarden. Denne bestod af trende Fløie: Hovedbygningen til Venstre, toende Stokværk høi, havde en Dvæst, som nød Prædicat af Taaen; maaffee fordi Man syntes, at intet ægte Herresæde burde mangle et Saadant; og et Navn er — som Man veed — ofte nok til at fornøie Folk. Saaledes har jeg hørt, at et Bærelse, hvori var en Bogreol med en Snees tyktbestøvede Bager, et Skab med Flasker og Glas, et Bord med Skriveretoi, og en blødtubstoppet Kanestol, er kaldet et Studere-kammer. Saaledes har jeg seet en Samling af et Par hundrede forknyttede Træer, som heed Skoven, og en Karudsbam, der heed Søen. I samme Betydning kaldes et Klædeskab Garderobe, et Par Bøndergaarde og en halo Snees Huse et Gods, og Tiendetageren paa diisles Marker Forvalter eller Inspecteur. — Den midterste Fløi, ogsaa teglhængt, men kun af eet Stokværk, var bestemt for det talrige Tyende, ligesaa Ribefogden til Hundebrengen. Den høire var Forpagterens Bolig. I Krogen mellem begge stod Træhesten;

i den Tid ligesaa uundbarlig paa en Herregaard, som det abelige Baaben over Hoveddøren.

I det Dieblig, da Skytten aabnede Stakitsporten ind til Borggaarden, aabnedes et Vindue i nederste Stokværk af Herskabets Floi, og et Bryststykke kom tilsyne, hvilket jeg troer at burde beskrive, for at lede de Læsere, der have seet lignende afmalede, til rimelige Gissninger over Tiden for nærværende Begivenheder. Den naadige Herre, hvis svære Corpus fyldte Bredden af det store Vindue, var iført en mørkegrøn Floiels Jakke med een Rød Knapper, der sluttede tæt om Halsen, store Opslag og store Kommeknapper; en kulsort Paryk — ikke af de grundmurede, men af dem med een Bukkel eller Valk trindt nedem om — skjulte ganske hans Haar. Den Deel af hans Paaklædning, der var at see, bestod følgerig kun af tvende simple Stykker; men da hele Personen siden kommer tilsyne, vil jeg, for at undgaae Gjentagelse, ligesaagodt strax nævne de øvrige tre Dele af hans Dragt, som vare: ovenpaa Parykken en tætsluttende grøn Floiels Kasket med langt udstaaende Skygge, ganske liig hine sorte Rabudser, som Præster og siden Degne endnu i Mands Minde have baaret; Benene vare bedækkede af et Par lange, vide, besporede Støvler, og sorte Beenklæder af den Slags, som enkelte gamle Bønder endnu i vor Tid have brugt, under Navn af Rulleburer, fuldendte den synlige Deel af Paaklædningen. „Niels Skytte!“ raabte Herren. Den Tiltalte viste sin Medfølger den Dør, han skulde søge, og traadte derpaa, med sin lille, graa, trekantede Hat i Haanden, hen under Vinduet, hvor den ærlige og velbyrdige

Mand ordentligviis gav Audients til Domestiquerne og Godsets Bønder baade i Vaadt og i Tørt. Skytten maatte her underkaste sig det samme Ceremoniel, som alle Andre, hvorvel et mindre tvungent Forhold fandt Sted mellem Herre og Tjener paa Jagten; thi saalange denne varede, suspenderedes Etiquettens strange Lov. „Hvem var den?“ begyndte Hiin, idet han med Hovedet gav et Sidenis mod den Kant, hvor den Fremmede gik. „Den ny Eri-verdreng, naadig Herre!“ lod Svaret. „Ikke Andet! jeg tænkte det havde været Nogen. Hvad har Du der?“ spurgte Herren igjen, nikkende til Jagttassen. „Den gamle Rok*) og to Kyllinger, naadig Herre!“ (Dette „naadig Herre“ ville vi for Fremtiden som oftest udelade; men det skal nødvendig underforstaaes ved Slutningen af enhver Reptique). „Det er lidt for to Dages Jagt;“ sagde hiin, „kommer der ingen Hjort bagefter?“ „Ikke dennegang;“ svarte Niels sukkende: „naar Krybskytter bruge Hjorte til at ride paa, vanker der ingen til os.“ Denne Yttring forbrede naturligviis en nøiere Forklaring; men da Læseren allerede iforveien har modtaget Samme, ville vi imidlertid henvende Opmærksomheden paa det, der foregik bag Naadigherrens brede Aug.

Her stod nemlig det unge forlovede Par: Junker Kai og Frøken Mette. Den Første en smuk Ungersvend paa fem og tyve, og derhos elegant og fuldkommen paa den Tids nyeste Mode. For at vise, med hvilke Vaaben Pigehjerter dengang angrebes og besejredes, bør jeg ikke forbigaae Jun-

*) Hane have vi tilfældes med Tydskere; Rok med Engellændere og Franske. De to sidste Folk have upaatvivelig Ordet fra os.

ferens Udportes; men begynder ved Fødderne, for stedse at
 stige i min Beskrivelse. Disse vare bedækkede af ganske bred-
 næsede, korte Støvler, hvis vide Skafter slubrede i mange
 Folder nede om Smalbenene. Hvide Silkestrømper omslut-
 tede Læggene, og trak sig netop en Haandsbred op over
 Knæerne, foroven garnerede med en Strimmel af de fineste
 Kniplinger. Derefter kom et Par snævre sorte Fløielsbuxer,
 af hvilke dog ikkun lidet lod sig tilsynes, formedelst de uhyre
 Skjød af en ligeledes sort Fløielsvest. En carmoisinrod
 Stoffes Kjole, med een Rad store, overtrukne Knapper, korte
 Ermer, der kun rakte til Haandledene, men Opflag til Al-
 buerne, sammenholdt med en Hagte over Kalvekrydset, fuld-
 endte Paaklædningen. Hele Haaret var strøget glat tilbage,
 og bundet i en lang, fiv Pidstæt op i Nakken. Jeg skulde
 kun fortjene mig iiden Tak af mine Laserinder, hvis jeg
 ikke med samme Nøiagtighed afbildede den velfornemme Frø-
 ken; men her kan jeg fatte mig kortere, og betragte hende
 under trende Hovedstykker: 1) de spidsnæsede, heibalede,
 sølvbespandte Skoe, 2) den lille, røde, guldgalonerede Hue,
 som gik ned med en spids Snip i Panden, og skjulte hede
 det opsmagede Haar, og 3) den storblommede, i Grunden
 himmelblaa langlivede Damaskes Kjole, hvis vide Ermer
 naaede kun lidt nedenfor Albuerne, lod Skuldrene og Brystet
 bart, og — vel at mærke — ikke var smukt. — For dem,
 som kjende, og tilbørligen beundre de nuværende Moders
 Skjønhed, vil det synes ubegribeligt, hvorledes en saadan
 ubstafferet Dame kunde sætte et Mandfolkehjerte i Brand, da
 det eneste tæffelige og smagfulde i Hynen var de nøgne Skuldre

og Bryster; men jeg maa lægge til, at Frøken Mettes Ansigt virkelig var saa overmaade deiligt, at Man over dette gjerne kunde glemme Klæderne.

Disse toende vakre Personer stode da, som sagt, bag ved den gamle Herre, Haand i Haand, og — som det syntes — beskæftigede med høit Gjakkerie. Junkeren rakte hyppigt de tilspidsede Læber frem til Kys, og Frøkenen dreiede ligesaa tit Ansigtet bort, ikke just med Uvillie, men med et skjelmst Smil. Det synderligste var, at hun, hvergang hun boiede Hovedet tilbage, kikkede ud forbi Faderen i Gaarden, hvor der dog for Diebliffet ikke var Andet at see (thi Skytten stod for dybt inde under Vinduet), end Træhesten og den ny Skrivedreng, der, saasnart han var kommen ind i Skriverskuen, satte sig ved det aabne Vindue. At denne — uagtet Prædicatet Skrivedreng — var en overordentlig smuk Karl — vilde dog ikke sige stort; thi for det første havde han et mægtigt Ar over den ene Kind, og for det andet, tredje, fjerde og femte var han klædt ganske og aldeles som Skrivedreng. Hvorledes denne Dragt tog sig ud, finder jeg ikke passende at fortælle, da jeg nu saa nylig har leveret en Beskrivelse over Standspersoners. Gi heller behøver jeg vel at opholde mig længere ved Frøken Mettes Moder, den gode Frue Kirsten, der sad i et andet Vindue, og med velbehageligt Smil bemærkede de unge Menneskers Elskovsspøg. Med saa megen større Feie kunde den gode gamle Dame rigtignok ogsaa glæde sig over dette Partie, da det fra Begyndelsen af — var hendes eget Værk. Selv havde hun (som Raadigherren i Jagtspøget skjøntois udtrykte sig) blandt

en heel Kulle Junkere veiret den fædste, samt først sla aet an paa hans Fod. Da den unge Herre var eneste Søn, Arving til Palstrup og flere Godser; da han ydermere var en ægte Sertenender, blev Mariagen snart besluttet mellem Forældrene og declareret for Børnene. Brudgommen, der just var kommen hjem fra Paris, som Frue Kirsten tog ham paa Kørnet, troede godt; hvilket ikke var at takke ham for; Frøken Mette var ung, bellig, eneste Barn og Arving til Ansbjerg, hvis Hjorte, Wildsviin og Bønder vare ligesaa gode som Palstrups; men som med Hensyn til Uhrhøns og Vænder havde meget forud. Hvad Bruden angaaer, da var hun Forældrenes jernfaste Villie saa ubetinget undergivet, at vi for det første maae lade uafgjort, hvorvidt hendes egen bødte sig til Junkeren. Man veed jo, at Pigehjertet helst vælger selv, og ofte forfaster en Veiler af ingen anden Grund, end fordi han er valgt af Forældrene; dog, dersom Junker Kai blot har været den første, tør vi ikke frygte for ham.

Efter denne — ikke aldeles unødvendige Digression, fortsatte vi Historien. Da Skytten havde fortalt sit hele Uheld, hvilket han ikke turde dølge, saasom baade Skrivdrængen, dennes første Veiviser, og Hjorterytteren maastee selv alligevel vilde have gjort det bekjendt, udbød den strange, haarde, og i sin Brede tit næsten rasende Herre i de hjerteligste og oprigtigste Forbandelser over Krybskytten; og under denne Regn af Duffer dryppede det af og til paa den arme Niels, der af Frygt for Høsbonden maatte nedsluge sine ligesaa velmeente Eder. Saa snart det første Stød af Vredens

Storm havde sagnet sin Boldsomhed og givet Forstanden Rum, blev foreløbigen udkastet en Plan til hastig og tilstrækkelig Gavn: den frække Forbryder skulde gribes, og, som den, der nu lettelig kunde overbevises om Bildttyverie, overgives i Justitiens Hænder, og derfra efter behørig Forberedelse, til Bremerholm. Knuden sat i at fange ham vist; thi skil han mindste Nys om Faren, vilde han rimeligvis flygte, og lade Kone og Børn i Stikken. Den paa sit allerømmeste Sted saa haardt saarede Hveremand vilde først have været sieblittelig affted: der var saameget tilbage af Dagen, at Man netop ved den indbrydende Nat kunde naae forte Madses Hytte. Men den naadige Fru, i hvis Havn altid viste sig sikkrere Plan og modnere Overlæg, forestillede sin fremsusende Egtesalle: at Mørket og Laa vilde begunstige Misbæderens Flugt, og — om denne forhindrede — et fortovet Forsvar; bedre altsaa, at drage ud lidt efter Midnat, saa at den hele bevæbnede Magt ved Daggry kunde omringe og erobre Hytten. Dette Forslag blev eenstemmigen antaget, og Junkeren indbudet til at deeltage i Expeditionens Fare og Hæder. Og saa Ridfogden, der kom for at rapportere den ny Skriverdrængs Ankomst, og fremvise den medhavende anbefalingskrivelse fra Ridfogden paa Vestervig, blev befaleet at holde sig færdig tilligemed Gartner, Lædefoged og Staldkarle, samt at bude en Bondedogn til at følge Toget.

Under de nødvendige Forberedelser til dette, gik Solen ned og Maanen op; og Kæseren faaer Tid til at trække sin

Kande, inden han begiver sig til næstfølgende indholdbærigt Capitel.

5.

Nisfen.

Hvo kjenner ikke — i det mindste af Navn — dette Bæsen, hvis Smaaapudserier næsten alle bære Præget af godmodig Overgiveness? Hvo har ikke hørt tale om hans lille buttede Figur, og hans røde Jacobinerhue — Symbolet paa uindskrænket Frihed? Hvo veed ikke, at det Huus, han vælger til Opholdssted, er fuldkommelig betrygget mod Ildsvaade og anden Ulykke? (For ikke siden at glemme det, vil jeg strax in Parenthesi anmærke: at der ogsaa gives Skibsnisser, hvis Function bestaaer deri, at de om Natten — i Skyggetegning, om jeg saa maa sige — gjøre Udkaft til alt det Arbeide, der næste Dag vorder udført: lette Anker eller kaste det, heise Seilene eller lade dem fa'ede, bestaae dem, rebe dem — hvilket altsaa betyder Storm; ja han ho'nder sig end ikke for god til en Svabergastes Bestilling; men vaffer Dækket nok saa pent. Belunderrettede paastaae! at denne Spiritus navalis ogsaa viser sit nære Slægtskab med Huus- eller Land-Nisfen i Skjelmstykker. Undertiden dreier han Floiet, slukker Lyset i Nathuset, driller Skibshunden, og om der ombord befinder sig en Passageer, som ei kan taale Soen, vil Man see Skjelmen med hjertebrækkende Miner gylpe i Posen. Skal Skibet forgaae, springer han Natten for Afreisen overbord, bestiger et andet Skib, eller svømmer iland. Sluttelig maa jeg anmærke: at da det kun er

saare Faa givet at see denne luftige Person, kommer hans Advarsel ikkun sielden tilnytte.) Huusnisfen, med hvem vi her i Særdeleshed have at bestille, er en sand Betsignelse for den Vaaning, som han bærer med sin Nærvarelse: den er sikker mod Ild, Storm og Tyrehaand. Hvo vilde derfor regne det saa noie med den lille Fyrs Krumspring? At han inellemstunder rider sig en lille Tour paa Hesten i Spil-touget, og herved bringer den i Skumsveed, skeer vistnok kun for at skaffe denne en gavnlig Bevægelse; at han malter en Roe førend Pigen, er alene for at bringe hende til at reise sig lidt før om Morgenen; at han nu og da kniber et Hensæeg, gjør Tav med Mis paa Loftet, eller valter en Nat-potte, hvo vilde tage ham det saa ilde op, eller derfor misunde ham den smule Tulegrød, som ingen betænksem Huusmoder undlader at hense til ham i en Krog paa Loftet? Kun i Tilfælde af at dette forsømmes, antager hans Character et svagt Anstrøg af Høveløst; thi da kan Mutter i Huset være temmelig vis paa at faae sin Grød svøden, eller sin Suppe snarret; hendes M vil kaste sig, eller Melken vil ikke oste sig, eller og hun maa finde sig i at kjerne en heel Dag uden at faae Smør.

Nu da: et saadant lille Huusspøgelse havde fra umindelige Tider (og har endnu, kan jeg troe) havt sit Tilhold paa Unsbjerg; skjøndt Man turde antage, at denne Herregaard ikke var hans eneste Bopæl; thi stundom forløb flere Aar, uden at Man mærkede det mindste til ham. Men just i den Tid, paa hvilken vor Historie indfalder, begyndte han atter at drive sit Væsen, eller Uvæsen — om Man saa vil. —

Gartneren savnede af og til nogle af sine skjønneste Blomster, eller flere af de største og modneste Ferkener: det mærkeligste var, at begge Dele undertiden om Morgenens bleve fundne i Frøken Mettes Kammer, hvoraf Man med Rimelighed sluttede sig til, at denne Dame stod høit anskreven hos meere bemeldte Niise. Endvidere fortalte Staldkarlene, at det maangen en Nat ikke var rigtigt mellem Hestene, og om Morgen befandtes een af dem saa ilde tilrasket, som om den havde været taget i Tjeneste til et langt og heftigt Ridt. De forsikkrede — og hvo vilde tofele derpaa? — at de ofte havde sprunget ud i Stalden; men saa havde Alt paa Diebskiftet været stille. Kun een gang syntes de at kunne skimte den fatale røde Hue; og siden efter blandede de sig ikke mere i Niisens Affairer; og deri gjorde de meget vel. Hvad der lagde end mere Bægt til disse Beretninger var: at Niels Skytte, da han en Aften kom fra Vilorg, og hverken var fuld eller gal, alligevel ikke havde været Mand for at finde Beien fra Demstrup ned til Gaarden, skjøndt den gik saa lige som en Snor, og det var Maaneskin. Enten han vilde eller ei, maatte han ud i Storhuusellene, hvor den røde Hue flere Gange pippede frem mellem Træstammerne. Da han var Karl for sin Hat, raabte han Spøgelseset an; men hvergang han oplod sin Mund, faldt han, og hørte ligesaa ofte en fal Latter, der løb snart som en Uhrhanes Skoggren, snart som en Hørsegjøg. Da han endelig, tilfølet og forreven, var sluppen ud af den moradsige Tynning, hørte han bag ved sig Raalen blade og Snekpen floite, skjøndt det endnu var langt fra Klade og Snekpe-Tiden. Saa uforkastelige Vidnesbyrd

unbloed ikke at gjøre et dybt Indtryk paa hele Gaardens Personale, især det kvindelige. Sa Naabigherren selv modtog slige Efterretninger med en betydningsfuld Tausched.

Saaledes stode Sagerne, da Toget mod sorte Mads foretoges: hvilket gjorde Epoche i Ansbjergs Historie, og mange Aar efter brugtes som en Era, saa at det længe heed: „det var det samme Aar, som vi var paa Tugt efter sorte Mads; det var to, det var tre Aar efter *M. s. v.* Med spandt Forventning ventede de Tilbageblevne hele Dagen paa Executionsarmeen. Det blev Middag, Aften og Midnat; og endnu var Ingen at høre eller see. Man besroligede sig med den Formodning, at Delinquenten maatte være ført fra sit Hjem lige til Viborg; i dette Tilfælde kunde det nok have taget Dagen med sig, og efter en saa ubemattende Marsch var det billigt, at Tropperne fik en Aftens Bedrøvelsel og en Nats Hvile i Staden. Paa Grund af denne høist rimelige Hypothes gik altsaa baade Herkøb og Lyende tilfængs, kun en Tjener blev oppe. Endeligen en Time efter Midnat kom Junker Kai og hans Rideskagt. Men inden jeg gaar videre, var det vel passeligst at forklare Aarsagen til disses tidlige Hjemkomst, og de Andres fuldkomne Udeblivelse. *af i de tre mot andre m. k. m.*

Krybskystens Hytte, som han selv havde bygget i en meget simpel Stil, med Vægge af Grøntorv, og Tag af Lyng, der hvilede ubunden paa krumpne, i Form af Sparer, sammenføjede Eggegrene, havde en som Fæstning betragtet, fordeelagtig Beliggenhed. Midt i en Nese, der holdt to stive Mil i Omkreds, hævede sig en lille Forhøjning, som

end ikke det voldsomste Tøebrud nogensinde satte under Vand, og hvortil i det mindste ingen Riddende kunde komme, undtagen ad en smal Jordstrimmel, der bugtede sig hen imellem Tørbegrave og Bælgunger; paa denne havde sorte Mads opslaaet sin idylliske Bolig, hvor han med Kone og fire Børn levede af Jagten. Det større Bildt spistes færskt, saltet og røget; det mindre solgtes underhaanden, tilligemed Hjorteskind og Næbebalge, og for de vundne Penge kjøbtes Brød og Suul. Mælk tiggede Kone og Børn af de omboende Bønder. Lyst som det begyndte at grye af Dag naaede Anshjergmanden og hans Hær Mosen. Niels Skytte, som den der noie kjendte Terrainet, reed nu forud, og førte lykkelig hele den forenede Magt til det Sted, hvor Hytten skulde ligge. Med Forbauselse stirrede han hen for sig: der var ingen Hytte at opbæge; og dog var det allerede saa lyst, at Man nødvendig maatte kunde see den. Det første, han greb til, var — hans sædvanlige Tilflugt i al Nød og Forvirring — en lang og kraftig Eed. Naabigherren, der kom til for at erfare Anledningen til en saa hjertelig Udgydelse, gav sin Skytte en ligesaa hjertelig Morgenhilsen, og paastod at han var redet vild, og havde ført dem paa en urigtig Vej. Men denne, som var vis i sin Sag, forsikkrede, ja kaldte et Doustin af de sorte Engle til Vidner paa at Hytten laa der; men at Mads maatte have gjort den usynlig, og det vist nok ved Hjælp af sin gode Ven — ham med Hestefoden; — thi det var udenfor al Tvivl, at han forstod hvad Almuen kalder „at hverre Syn.“ Herren var nær ved at træde over til denne Mening, som den rimeligste, da

Junkeren, der var redet længere frem, raabte: „her ligger
 Ald!“ Alle stumede nu til, og snart opdagede Man, at hele
 Hytten laa i Aske, hvori Blødet endnu hist og her frem-
 glimtede. Denne Opdagelse ledte Niels Syntte til det
 Resultat: „at meerrørte, langhalede Person havde taget
 ham og den hele Yngel.“ Junkeren derimod var af den For-
 mening, at han selv kunde have sviet Hytten af, og derpaa
 være flygtet. Da det under disse Debatter var blevet klar
 Dag, undersøgte Man Brandfonten nøiere; men fandt intet
 Andet, end Aske, Emmer, Kul og forbrændte Been, som
 Jægerne erkjendte for Hjorteknokker. I Henhold til Junke-
 rens Hypothese, besluttede Man at gjennemføge de omlig-
 gende Heber, da Flygtringen med Familie og Bagage dog
 umuligt kunde være kommen ret langt bort. Til den Ende
 deelte man sig i fire Hobe, for at lede efter alle fire Ver-
 dens Hjørner; Junkeren valgte med sin Ridsknægt og en
 anden Karl den østlige — maafløe for at være Anshjerg og
 Kjeresten desto nærmere; men spildte vare alle hans Bestræ-
 belser; til Ingen Nytte foer han hid og did, og udmattede
 baade sig selv, sine Folk og Heste. Stundom troede han at
 sine noget Bevægeligt i det Fjærne; men ved nærmere Un-
 dersøgelse fandt han, at det var Gaar eller Stakke af Hebe-
 tørv. Gangang var han ganske vis paa at see Mennesker paa
 det Strog omtrent, hvor nu den tydske Kirke ligger; men
 efterhaanden, jo mere han nærmede sig, jo utydeligere bleve
 Skikkelserne, indtil de omsider ganske forsvandt. Ridsknæg-
 ten forklarede dette optiske Bedrag efter et gammelt Sagn:
 at her i Oldtiden havde staaet et Slag, og at de Faldnes

Han der endnu stundom gjentog den blodige Leeg. Ja, som
 Hyrbedreng, havde han ofte ved Solens Dpgang seet hele
 Regimenter opmarschere, Officierer til Hest fare op og ned
 forbi Geleberne, de fjendtlige Hære blandes og brydes, nu
 den ene vige, og nu den anden. I hans Bedstefaders Tid
 derimod havde Man tydeligt kunnet høre Anførernes Com-
 mandoraab, Trompeternes Skratten, Vaabnernes Klirren, og
 de Saarebes Klagekrig. Men Junkeren, som havde hørt
 Noget om kata morgana, og paa Havet været Vidne til
 lignende Phenomener, uploet sin fynske Djener, og forbandede
 i sit Hjerte den sorte Krybskytte, med al hans Afkom, lige
 til det fjerde Led. — Under Dispositionerne til dette forma-
 ledede Streiftog havde Man — hvilket undertiden han der
 i vigtigere Krige — glemt at sørge for Proviant, Heltemo-
 det's nødvendige Basis. Den tredje Deel af Junkerens Di-
 vision blev altsaa udsendt, for at oprette det Forsømte:
 men da Kærten henimod Aften endnu ei var vendt tilbage,
 besluttede den forhungrede Junker at vende Nafsen hjemad.
 Dog, dette var lettere besluttet, end udført: Hestene vare
 ligesaa udmattede og forsmægtede som Rytterne. Det gik
 derfor saare langsomt, og Man var ikke istand til at vinde
 ud af Heden, førend Mørket faldt paa. Følgen deraf blev,
 at Man forvilde sig, og først efter Midnat naaede Ans-
 bjerg.

For at undgaa flere Tilbagespring, vil jeg her forte-
 lig berette: at de tre andre Divisioner havde ligesaa tynd en
 Lykke; de fandt Intet af hvad de søgte. Forjæves gennem-
 ledte de enhver Løvemose, forjæves omkredsede de enhver

Dal og Huling, enhver Høi og Bække; forgjæves forespurgte
 dem ved alle tilgrændsende Byer og Genskedgaarde; sorte
 Maden havde Ingen seet eller hørt det allermindste til.
 Dagen gik med og der maatte sørges for Natteherberg.
 Unsbjergmanden selv lændede paa Rydhauge, hvorfra han
 forst efter toende Dages heldige Uhfuglejagt naaede sit Hjem.
 Høstkerde, Læser og Læserinder, Saamange, som tage
 denne sandfærdige Historie i Haanden! for deres egen Skyld
 vil jeg raade dem ikke at læse det Efterfølgende i Genrum
 og ved Læsningerne de flere, skader det ikke, at de ikke
 saa nær sammen som muligt der kommer en Spøgelse-
 historie ind. Den troette Sunker havde neppe faldstjort Hungeren
 for sit Raad, før han aloorligen tænkte paa, at betale Sø-
 nen sit. Han befalede derfor Tjeneren at løse ham op paa
 hans Coveværelse, men da denne vilde aabne Døren, håndte
 det sig, at han dored Nøglen i stykker, saa at Rammen blev
 fiddende i Låsene. Hvad var her at gøre? At hande Dø-
 ren, Låsen, Nøglen, Smedens, Tjenerens og sorte Maden
 med. For en Feils Skyld blev prøvet uden Nytte.
 Til at faae Låsen fra Udforbredees Brækjern og Hammer,
 og tilsted vilde den der ved foraaufagede Larm vække det hele
 Huus. Til hvad Ende havde han da hidtil forholdt sig saa
 stille, ja for ikke at forstyrre Damernes No. Labet sig
 nede med et Stykke koldt Steeg, som Tjeneren ad en lønlig
 Gjenvej havde vidst at forskaffe ham. I saadant Tilfælde
 ere de første Raad de bedste, ogsaa herfor vidste Tjeneren
 eet: "Daarkammeret!" sagde han med halvsgt Rost og et

uist Blik til Junkeren. Ved Naevnelsen af dette velbekendte,
 men ildeberyggede Værelse overførte ham en let Gysen; men
 han stræbte at dølge Frygten baade for Tjeneren og for sig
 selv ved et forceret Smil, og ved det i en ligegyldig Tone
 henkastede Spørgsmaal: om Sengen der ogsaa var lavet til
 rette? Svaret lod bekræftende; thi den naadige Frue havde
 her altid for Nødstilsælde en opredt Seng, skjøndt den i
 Mand's Minde aldrig havde været brugt. Da hun selv gjemte
 Nøglerne til de andre Gæsteværelser, men sandt en saadan For-
 sigtighed usødvendig med dette, der kun indeholdt en Seng,
 et Par Stole og et Bord, og desuden ved sin aandelige Sal-
 vegarde ansaaes tilstrækkelig betrygget mod Lyvehaand: saa
 hjalp nu ingen videre Udslugter eller Indsendinger. Junke-
 ren lod sig vise derop, og da Tjeneren havde klædt ham af
 og sat Lyset paa Bordet, gik han og lukkede efter sig. Men
 Det var en mørkagtig Høstnat. Næst nærmede sig
 sidste Kvarteer; dets krumme Halvskibe stød byt paa Him-
 len, og skinnede ind ad Kammerets eneste høie og smalle
 Duevindue. Det blæste i Smaaaflyve dreve om Mån. saa
 kan sige i hurtig, næsten regelmæssig Takt over Maanen;
 Skyggerne af dem glide, som Billedet i Camera clara,
 hen paa den høide Bæg, og forsvandt i Kammeret. Bliv-
 duet Kirrede under Vindstøderne; det hvilede og pæb i Ru-
 berne; det bundrede i Skorstener; Kamindøren klappede.
 Junker Kai var ingen Cujon: Hans Hjerter sad vel endog
 saa temmelig nær paa det rette Steb. Men den Egenkab
 som vi kalde Mod, er en ganske relativ Beskaffenhed, lige-
 saa mangfoldig og forskjellig i sine Uttringer, som i de

Betingelser, af hvilke det afhænger. Manges Kriger, som uden at skjælve gaaer Kugler og Bajonetter imøde, skal ikke uden Hjertebanken ene og i Mørke træde ind i en Kirke; og den, som freidigen henter en Fane ud fra sjenndtlige Skarer, vil maaskee ikke lade sig overtale til ved Midnatstid at hente Møsebogen fra Alteret, eller en Hjernekal fra Beenhuset. Soldaten, der staaer som en Mand paa Landjorden, bærer maaskee paa det ham uvante frygtelige Hav. Og Sømanden, der smiler ad Storm og Bølger, bliver heel alvorlig mellem Bøsser og Sabler. Den, der commanderer et Regiment, har undertiden ikke Mod til at commandere en Kone; og en Anden, som har Konen under Pidsken, gaaer rad afveien for enhver vred Mand's Dickast. Der gives dem, der ikke ere bange for Noget i Verden, undtagen for deres egen Samvittighed; Andre forstaae at kue denne Rebet, skjøndt de i alle øvrige Henseender have Hjertesomheder. Ikke heller vor Dunksers Mod var heelt og fuldkomment: han turde møde sin Mand, ride sin Hest — om det saa var en Bucephalus — kort, han frygtede just ikke for nogen Levende, eller rettere, Legemlig Skabning; men for Mander havde han al mulig Respect. Tid og Omstændigheder, men især Bærelsets Bannrygte, satte hans Blod i en hastigere Gang; og alle gamle Spøgelsehistorier fremstillede sig ganske ubudne for hans exalterede Indbildningskraft — Phantasia og Morpheus strebe om hans Besiddelse; den Første havde Overmagten. Han vovede ikke at lukke Dinene, men stirrede uafslædig paa den modstaaende Væg, hvor de usformede Skygger syntes efterhaanden at faae Skikkelse og

Betydning. Under saadanne Omstændigheder er det en Trost at have Ryggen fri, og alle sine Fjender en Saee. Han reiste sig derfor overende, slog Gardinet ved Hovedgjerdet tilside, og saae sig tilbage. Sengen stod i et Hjørne; ved Fodderne, dog lidt fremad, var Vinduet; midt for Sengen den ene brede Væg, Kaminen og bag denne Døren. Hans Dine gled forbi denne til Bagvæggen. Der hang et gammelt Skilderie, en mandhaftig Ridder i Staal og Plade, med et Ansigt saa stort som et Græskar, ombølget af tykke sorte Bokker. Ved dette dvælede hans speidende Blik. Det viste sig og forsvandt, alt som Skyerne gik fra Maanen, eller bedækkede den. I det første Tilfælde syntes Ansigtet at udvide sig til et Smil; i det sidste at sammenskrumpes i skummet Uvordighed. Maaskee en fordums Besidder af dette Herresæde; der nu under fremmede Giermand, efterat hans Slægt maaskee var uddød, havde faaet Plads i denne Ufærog og ved natlige Besøg hævdede sig over Efterkommernes ligegyldige og forægtelige Behandling. Som Skyggerne paa Væggen, jog Mod og Frygt hinanden i Junkerens Sjæl. Dmsider forcerede han Modet, lagde sig ned, og overgav sig ganske i Morpheus Magt. *Et gammelt is mod vand ved hans fod*
Efter den voldsomste Udmattelse søker Man ikke roligst. Maaskee havde han endnu ikke slumret en halv Time; da han vaagne ved en Larm, som naaar en rustet Dørlaas oplukkes. Han aabnede uvilkaarlig Dinene; de faldt paa den mobstaaende Dør, hvor en hvid Figur viste sig og forsvandt næsten i samme Dieblis — Døren gik til med en jagte Knirken. En snurrende Kulde løb over hans Hoved, hvilket vi

udtrykke ved den Talemaade: Haaret reiset sig. Dog blev han endnu Herre over sin Frygt: Indbildningskraften havde endnu ikke ganske betvundet den kolde Fornuft. „Det kan have været Tjeneren“ tænkte han, „som — endskjøndt afladt — har villet eftersee, om Lyset var slukket.“ Nogetlunde beroliget ved denne Hypothes, drog han sit Blik tilbage; men saae nu for vinduet den øverste mørke Halvdeelt af en menneskelig Skikkelse. Omridset af Hoved og Skuldre var ganske tydeligt, og Ybertkanterne oplyste af Maanens Skin; den syntes at vende Ryggen til. Strækken vandt overhaand, og dæmpede hans Aandedraet. Skikkelsen sunkede, rakte den ene Haand ivedret og krev paa Ruderne. Da svandt Junkerens Mod; det gik ham som Beljazar: hans Farve flittedes, hans Tanker forfærdede ham, hans Lænders Ledbeaand slappedes, og hans Knæer stødte sig mod hverandre. Hvad var her at gjøre? Flugt var ikke at tænke paa; thi søgte han Døren, gennem hvilken det hvide Bæsen var forsvunden, kunde han falde i et Baghold; Vinduet forsvarte sig selv, og flere Udgange havde han ikke bemærket. Rigtignok er der en Tilflugt, som mange i lige Tilfælde skulle gribe til — at krybe under Dynen; men da det er vitteligt nok, at somme Spøgelses ere saa grusomt spøgefulde, at de endog trække Dynen paa Jorden, tør jeg ikke ubetinget tilraade Brugen af dette Middel. Enten kjendte vor Junker det slet ikke, eller og han skammede sig ved at betjene sig deraf. I hans naturlige Mod reiste sig endnu engang til den Hvide, at han anraabte Skikkelsen med et: „Hvem der?“ Ved dette Raab syntes den at gjøre en hurtig

Vending, men svarte ikke; og efter nogle Diebliske sank den
 ganske langsom ned under Vinduet, og siden var Intet mere
 at høre eller see. — Ingen forvildet Vandrer kan længes
 faa inderligt efter Dagens Lys, som den stakkels Junker.
 Han turde ikke lukke sine Dine af Frygt for, naar han atter
 aabnede dem, at faae Noget at see, som han ikke ønskede.
 Han vedblev meget mere at stirre paa Døren, Kaminen og
 Vinduet med angstelig Forventning; han lattede med steds-
 spændt Opmærksomhed, men hørte dog intet Andet, end
 Vindens Puffen, Mødernes Klirren og sit eget Aandedræt.
 Omfattet frembrød Dagen, og saasnart det var blevet lyst
 nok til at skjæln enhver Gjenstand i Værelset, stod han op
 og undersøgte dette med største Nysgierighed. Forgjæves; han
 fandt intet Spor af de natlige Besøg; Kamindøren vare
 lukkede; Døren til Kammeret ligesaa; Vinduet havde alle
 sine Kroge paa, og flere Udgange gaves der ikke. Han havde
 altsaa Troen i hænde, og skyndte sig at forlade dette urolige
 Natteherberg, med det oprigtige Forsæt, aldrig mere at be-
 træde det.

Saasnart Herfskabet havde forsamlet sig til Frokosten, og
 Junkeren havde givet Rapport om det mislykkede Tog, gjorde
 Fruen ham det naturlige Spørgsmaal: hvorledes han havde
 søvet ovenpaa saamegen Strabads? „Ret godt!“ var Svaret.
 Fruenen smilede: „Har I ikke lagt paa Taarnkammeret?
 jeg synes, min Pige talte derom.“ Junkeren bejaede det;
 men da han sov Næresten vilde skjule sin Frygt, fandt han
 det nødvendigt, ganske at fornægte sit natlige Beskedsfab.
 Fruenen syntes ligesaa opsat paa at gsnøde ham en Besien-

delse; hun forsikkrede: „Man kunde see paa hans Dine, at han ikke havde sovet, og at han saae overmaade bleg ud.“ For at ende dette paaenlige Forhør, erklærede han det beskylbte Bærelse for aldeles purificeret, og lagde til: at hun gjerne selv kunde sove der, naar hun blot havde Mod. „Da troer jeg og“ sagde hun leende, „at jeg engang skal forsøge det!“ Hermed syntes denne Materie udtømt, og Man gik over til andre.

Efter den gamle Herres Hjemkomst forløb et Par Dage for Taarnkammeret kom paa Bane; thi først havde Man fuldt op at gjøre med at optænke, fremsætte og bestemme de mange forskjellige Maader, paa hvilke sorte Maads kunde have været fanget, samt med at opfinde de rimeligste Hypotheser angaaende hans nærværende Opholdsstied. Og dernæst medtog det en lang Tid, omstændelig og nøiagtig at fortælle de tvende Dages Uhrsuglejagt ved Rydhauze. Da nu ogsaa dette rige Omme omsider var udtømt — det vil sige: da enhver baade skudt og feilet Fugls Historie var fortalt, tilfredsstillende Grunde anførte ved ethvert Feilskud, skarpsindige Sammenligninger anstillede mellem Hunde og Geværer o. s. v., o. s. v. — begyndte Frøkenen at lede Samtalen hen paa det berøgte Bærelse, idet hun fortalte sin Fader Kjerestens Natteleie der, og gjorde ham opmærksom paa dennes usædvanlige Alvorlighed. Han havde nu i dette sit andet Forhør tvende Inquisitorer, af hvilke især den unge Dame gik ham saaledes paa Klingen med sine Hjelmske Drillerier, at han omsider fandt for godt at tilbagekaabe sin forrige Benægtelse, og tilstaae, at han ikke skjøttede om at ligge der oftere. „Er det for en Cavalier“ sagde Frøkenen, „at være

bange for en Snygge? jeg er kun et Fruentimmer, og dog tør jeg prøve at bestaae et saadant Eventyr.“ „Det koster min Fux,“ svarede Junkeren, „I roover det ikke!“ „Jeg sætter min Belle lige imod!“ raabte hun. Man troede, det var hendes Spøg; men da hun haardnakket paastod Bæddemaalets Holdelse, stræbte baade Kjeresten og Faderen at formaae hende til at afstaae fra saa roveligt et Foretagende. Hun var ubevægelig. Nu ansaa Junkeren det, altsaa for nødvendigt, at skrifte Alt reent ud. Den Gamle rystede paa Hovedet; Frøken Mette loe, og paastod han havde drømt, og for at overbevise ham derom, fandt hun sig saa meget mere forpligtet til at opfylde sit Løfte. Den gamle Herre, hvis Faderstolthed smitredes ved Datterens Mod, gav hende nu sit Bifald; og Alt, hvad Junker Kai kunde opnåae, var: at en Klokkestrenz blev anbragt ved Sengen, og at hendes Kammerpige maatte ligge paa en Feltstæng i samme Værelse. Frøkenen betingede sig derimod, at alle Mennesker paa Gaarden skulde forblive i deres Senge, at det ikke siden skulde hedde: Man havde bortskrammet Spøgelsset, og at Ingen maatte have Bys efter Klokken ellers. — Fader og Kjereste maatte tage Nattegardeer i det saakaldte forgylbte Gjaestekammer, som kun var adskilt fra Laarnkammeret ved en lang Gang. Hos dem hang den Klokke, med hvilken den unge Dame i Nødsfald kunde ringe Storm. Moderen — ikke mindre heroisk end Datteren — gav villig sit Minde til Eventyret; og næste Nat blev bestemt til dets Udførelse.

Bortførelsen.

Derfom jeg hos nogen skulde have vaft Forventninger om et nyt Spøgerie, gjør det mig virkelig ondt; og det faa meget mere, som det første maaſkee nu ogsaa tør tage mod en naturlig Forklaring, og ende ſig med et: „Vnt! ikke Andet!“ Men ſaa glæder det mig igjen, at jeg til Erſtatning for en rigtig Spøgeliſtorie kan opvarte med en ſaa regulair Bortførelſe, ſom nogensinde fandtes i Romaner: en Bortførelſe ikke om Dagen, men om Natten; ikke gjennem Døren, men gjennem Vinduet; ikke tilvoogs, men tiſteft.

Den vigtige Nat, der ſkulde afgjøre Furens og Hſabelens fremtidige Skjæbne, gav Herſkab og Dyende kun lidt Søvn: alle laae i ſpændt Forventning af de Ting, ſom ſkulde komme. Rattemjav, Ugleſkriig, Hundetuden forjog: De Lukøie hvergang han kom liſtende. Staldkarlene hørte Heſtene puſte, ſnorke og ſparke; det kom Ladefogden for, at Man flæbte med Sække paa Loftet; det var for Mejerſken accurat ſom om Gyngekjernen var igang; og Huusholderſken fornam tydelig, at det rumſterede i Spiſekammeret. Der kom ikke mere Søvn i det forgyldte Kammer: Herren og Sunkerens laae tauſe og ſkottede imellem til den lille Solflokke, ſom hang imellem dem; men den var og blev ſtum. Da Taarnuhret ſlog ſet, begyndte Sunkerens at anſee ſit Væddemaal for halv tabt; men troſtede ſig med, at Tab til ſin Rone er dog kun af den ene Haand i den anden. — Kort at fortælle: Natten gif bort og det — hvad Taarn-

Kammeret angaaer — saa roligt, som om der aldrig var
 Spogerie til i Verden. Med første kjendelige Dagstjær stode
 begge de kun halvafklædte Herreer op, og ilede med en Morgen-
 hilsen til den bristige Kambebetvingerinde. De pikkede paa
 Døren — intet „entrez“ — Begge maatte vel endnu ligge
 i den søde Svov. Papa gaabede — Man traadte ind —
 Peste! Frøkenens Seng var tom, og Drevdønnen fastet til
 siden. „Beard!“ raabte Junkeren, „hun er echapperet, og Isa-
 bellar er min.“ Den gamle Herre sagde ikke et Ord, men
 vendte sig til Høgens Seng: hun lod sig ei heller tilsynes,
 men da han lettede Dønnen, laa hun der virkelig blussende rød
 og speddampende som i den hastigste Feber. Paa Herrens
 første tvivle Spørgsmaal svarede hun Intet, men skrede
 kun paa dem med et forbitret, uvantligt Udsagn. Om sider
 gjenfandt hun sit Mæle, og berettede i en afbrudt, ufam-
 menhangende Tale, at hun kort efter Midnat havde seet et
 frøgteligt Spøgelse komme igjennem Baggen. Forfærdet havde
 hun puttet sig under Dønnen, som hun heller ikke siden havde
 været at lette, og hvad der videre var passeret vidste hun
 Intet. „Dog dette viste sig snart, thi Rinduet var aabent,
 og nedenunder stod den Stige. Frøken Mæle var bort-
 fort, men af hvem? — Hvilket Dyrer i hele Gaarden? hvilken Larmen? Skri-
 gen? og Samren? Forbandelsen uden Gjenstand, Spørgen
 uden Svar. „Efter dem!“ var Faders og Brudgoms næste
 Tanke; men hvorhen? — Fruen den besindigste af dem Alle,
 foreslog først en almindelig Hærskue (som det hedder paa
 Dansk); og Herren foretog den i egen Person: han optraadte

ethvert levende Væsen ved Navn, og erklærede omsider, at han Ingen savnede. Hele den opstillede Besætning var i samme Bildfarelse, indtil Frue Kirsten spurgte: „hvor er Skriverdrengen?“ „Skriverdrengen! Skriverdrengen!“ løb det fra Mund til Mund. — Man saae sig omkring, Man saae paa hverandre, Man saae paa sig selv — nei! Skriverdrengen var der virkelig ikke. Ridesfogden og et Par Andre foer nu afsted over til Skriverstuen; og Herren raabte til Staldkarlene: „sabl op og for Døren, som Torden og Lynild!“ Fogden kom snart tilbage hæsblassende og angst med den Beretning, at den Savnede virkelig maatte være borte; thi Sengen viste, at Ingen havde lagt der sidste Nat; hans Sporer og Ridespidst vare ei heller at finde. I samme Dieblik kom en af Staldkarlene løbende, og fortalte, at Isabel var væk. Alle stode forstenede i indbyrdes taus Beskuelse, indtil Frue Kirsten brød Stilheden. „Vor Frøken Datter,“ sagde hun, „kunde ikke bortføres af en Skriverdreng; men han har indsnegget sig her som Spion. Det ahner mig, at Røverer er vestre fra — seer efter om I ikke kunne spore dem paa Biumveien; og saa afsted! Det var endnu muligt, at naae dem; thi Isabella skal ikke løbe ret langt med To.“ Hendes Gissning var rigtig; paa den betegnede Bei saaes Sporet af en skarptravende Hest, og til ydermere Bevist fandtes ikke langt fra Gaarden en Gloise, og lidt længere borte en Handske, begge tilhørende Frøken Mette.

Bevåbnede med Bøsser, Pistoler og Kaarder borttjulede nu Herren, Junkeren, Ridesfogden, Skytten og fire andre velubrustede Karle; og efter dem raabte Fruen: „bring dem

døde eller levende!" Et Stykke ville vi ledsage Ansbjergmanden paa hans andet Tog. Til Bium stod Sporet tydeligt; men her skulde man have tabt det, hvis ikke en Bonde, hos hvem Man forespurgte sig, havde berettet: at han et Par Timer før Dag havde hørt Hestetras vester ud af Byen. Man fulgte dette Vink, og gjenfandt Sporet; det gik i samme Retning forbi Hvam Kroe. Her erfarede, at Hundene omtrent for to Timer siden havde holdt et slemt Huus. De Flygtendes Fart havde altfaa begyndt at sagtnes sig, hvilket Sporet ogsaa tydelig gav tilkjende. Forsølgerne kom til Sjørup. Her havde en Karl, som i et vist Grinde stod udenfor Gaarden, hørt en Hest gaae forbi, og troede at skimte Tvende paa den. Men nu ophørte Sporet. Her løb adskillige Veie; alle med dybe og snevne Hjulspor — hvilken var den rette? Flygtningerne havde ingen af dem fulgt, formodentlig af Frygt for at Hesten skulde falde; men vare redne ind i Byngen. Man gjorde Holdt for at raadslaae. Af trende Hovedveie løb een i Nordvest, een i Sydvest, og een midt imellem. Medens disse, den ene efter den anden, toges under Betragtning, faldt Taler ogsaa paa Natens vigtige Begivenhed, og især paa den mistankelige Skriverdreng. Een af Karlene fortalte: at det forekom ham, som om han skulde have seet denne etsteds tilforn, da han stod ved Hestfolkene; men hvor, kunde han ikke mindes. En anden havde et Par Dage isorveien seet en Ubekjendt tale hemmelig med ham i Skoven, og forekom det ham, som om denne et Par Gange havde sagt: Hr. Cornet! Nu opgik der et pludseligt Lys for den gamle Herre. „Ha!" raabte

han, „saa følge vi den midterste Veil den gaaer til Vester-
vig. Jeg tør spørge paa, at Skriverbrengen er ingen Anden,
end Majorens tredie Søn, der stod som Cornet ved Cui-
rasierererne. Jeg mindes at Frue Kirsten engang har ad-
varet mig for ham, og sagt, at han snusede efter Frøken
Mette. Og I" — raabte han til Ridefogden. „Naadig-
herre!" tog denne Ordet, „I saae jo selv Ridefogdens Skri-
velse paa Vestervig; det er ham, som har narret os Alle;
eller ogsaa Brevet har været falskt; tilmed var han saa
stille, ordentlig og arbeidsom, saa høflig og saa ydmyg, at
det aldrig kunde falde mig ind, at han var en adelig Herre."
„Herstabet ligger i Maanen" sagde den Gamle, og satte sin
Hest i Trav; „den som først faaer Die paa Deserteuren,
giver jeg tre Kroner." — Droppen havde vel halvanden Mil
at ride, inden den kunde naae det tilsigtede Badsted gjennem
Karup Aae. Imidlertid vil jeg, med Kasserens Tilladelse,
ile foran derned, og nærme mig de Flygtende, som nu netop
berøre den anden Bred.

Den stakkels Hjabelle, udmattet af sin dobbelte Byrde,
og den første Mils hæftige Løb, gik langsomt og vaklende
opad Hynghakken. Cornetten — thi det var virkelig ham —
saa sig ofte tilbage med en bekymret Mine; og hentede sig
hvergang et Kys hos sin søde Mette, der i Ridedragt sad
bag ved ham, og holdt ham tæt omfavnet. „Seer I endnu
Intet?" spurgte hun angstelig; thi selv turde hun ikke see
sig om. „Endnu ikke" svarede han; „men jeg frygter — Co-
len er allerede et Stykke over Torden; de maae være paa
Veien efter os — naar kun Hoppen kunde holde det ud."

„Men Eders Broders Vogn?“ spurgte hun efter et Ophold.
 „Den skulde have mødt ved Naen i Dagningen“ svarede han;
 „jeg kan ikke begribe, hvad der opholder den. Vi have endnu
 to Meil, inden vi komme ud af Heden, og dersom de imid-
 lertid have fundet det rette Spor. —“ I det han saaledes
 talede, havde de naaet det Overste af Banken, og den store
 vestlige Hebe udbredte sig nu, som et Hav, foran dem; men
 ingen Vogn, intet levende Væsen var at opdage. Cornetten
 holdt stille, for at lade Hesten puste, og gjorde en halv Ven-
 ding, for des mageligere at kunne overse den nu tilbagelagte
 østlige Alhede. Ogsaa den var lav og øde: Intet at see,
 uden enkelte Tørvestakke; Intet at høre, uden Uhrhanernes
 Skoggren, Naens Susen, Isabellens Pusten og deres egne
 Sukke. En Stund bleve de saaledes holdende, indtil Profe-
 nen brød Tauscheden med det Spørgsmaal: „er der ikke No-
 get, som rører sig langt borte?“ Hun sagde dette med dæm-
 pet Røst, som om hun frygtede for, at det skulde høres paa
 den anden Side af Drken. „Det er ikke Tid at tøve læn-
 gere“ svarede han, „jeg frygter at det er Eders Fader, som
 kommer hieset ude.“ Med disse Ord dreiede han atter mod
 Besten, og sporede Hesten. „Ak min Fader!“ sukke hun,
 og omsnoede end fastere sin Bortfører. „I Ungern“ sagde
 han, „— det er nu i denne Tid fem Aar siden — laae vi i
 Natteqvarter i en Landsby. Om Morgenen bleve vi over-
 rumplede af Tyrkerne. Da jeg steg tilhest, var der allerede
 Ild i et Par Huse; vi maatte retirere, og jeg var een af
 de sidste. Om trent en halv Fjerdingvei fra Byen kom en
 lille Ungarer, en Dreng paa ti, tolv Aar, løbende efter mig,

forfulgt af en Trop Janitskärer. Han var halv nøgen. Lange kunde han ikke holde det ud. Jeg reed tilbage, og tog ham op paa Hesten; i dette Dieblis havde den første Janitskær naaet os. Førend han faldt, gav han mig denne Grindring over Ansigtet. Men jeg reddede min lille Ungarer. Han er hos min Broder, og skulde idag være kommen os imøde. Min Dyrebareste! jeg var dengang bedre tilmode, end nu." Han saae sig atter om: "Det lader til, at de nærme sig — forcerer jeg Hoppen, vil hun styrte." De reede et Stykke videre frem — han med et beklæmt, hun med et ængsteligt bankende Hjerte. "Jeg maa gaae" sagde han, og stod af, "det vil hjælpe den saa meget. See Jer ikke tilbage. Hjerefte Fruken!" "Ak Gud!" raabte hun, "er det dem?" "Der ere syv eller otte;" svarede han: "saavidt jeg kan skønne, ere de ridende." "Hvor langt kan de være borte?" spurgte hun atter. "Lidt over en halv Mil — tre Fjerdinge!" svarede han. "Uagtet hans Formaning saae hun atter tilbage. "Jeg seer Ingen" raabte hun. "Jeg ikke heller nu" sagde han; "men de ere vel nede i en Dal — der kommer een frem igjen, og nok een — kom, kom! stakkets Belle!" raabte han og trak den efter sig; "Du pleier ellers at gjøre krum Hals, og løfte Dine Fødder høit nok: nu slæber Du dem hen ad Jorden, og strækker Dit Hoved lige ud, som en Gist, Man med Magt maa drage op af Bandet." Efter et Ophold spurgte Fruken: "mon de kunne see os?" "De ride lige efter os" svarede Cornetten, "de vinde meer og meer —" "Himmel!" raabte hun, "dersom de naae os! ak! jeg frygter, at min Fader vil dræbe Eder; men jeg vil beskytte

Eder med mit svage Legeme, Kjæreste Holger! jeg kan ikke overleve Eder!"

Under deslige ængstelige afbrudte Samtaler vare de komne omtrent en lille halv Meil fra Naen ind i Vesterheben. Forsølgernes vare nu tæt ved den østlige Nærbred; de kunde allerede tydeligt skjælmes og talles. De Flygtendes Angst var nærved at gaae over til Fortvivlelse — intet Bliint af Redning. Cornetten pustede omkaps med Hesten; Frøkenen græd. Da reiste sig pludselig tæt foran dem en stor, bruunklædt Mand op af den høie Lyng, med en Bøsse i den ene Haand og en Lappullet Hat i den anden. De Flygtende standsede. „Hvem der? — hvor er Du fra?“ raabte Cornetten paa sin militairsk. „Derfra“ svarede Manden, „hvor Husene staae ude, og Gæssene gaae barsod; og hvor ere I fra, og hvort“) vil I? Men hold lidt har vi To ikke seet hverandre for- nys? Er I ikke den Person, der bad godt for mig, da Niels Skytte vilde have smækket mig overende?“ „Sorte Mads!“ raabte Cornetten. „Saaledes kalde de mig“ svarede Krybskytten; — men hvordan kommer det sig, at jeg træffer Jer her, saa tidlig Morgen, med saadan en lille Tomfrue? I har vel ogsaa været ude paa Krybskytterie? Kan jeg hjælpe Jer i Noget; maa I tale mig til!“ „I Nøden“ sagde Cornetten „er den nærmeste Ven den bedste. Jeg er Majorens Søn paa Vestervig, og har hentet mig en Kjæreste paa Ansbjerg. Hendes Fader og en heel Troop Ryttere er efter os. Kan Du redde os, eller skjule

*) Hvorhen.

os, vil jeg takke Dig saalange jeg lever, og belønne Dig saa
 godt jeg kan; men det maa være snart" lagde han hurtig
 til, idet han vendte sig om, "for der komme de paa hiin
 Side Naen." Mads holdt sin Hat over Vinene for Solen:
 "Saamænd!" sagde han, "der har vi ham selv og alle hans
 Karle. Frænde er Frænde værst, sagde Naven, de
 røde Hunde vare efter ham. Vil I love, at I aldrig røbe
 hvor jeg fører Eder hen, saa vil jeg see, at hitte paa Raad!"
 Frøkenen lovede, og Cornetten svær. "Hør ifkuns nu Børn-
 lille," vedblev han, "der ride de just op ad den sidste Banke
 paa den anden Side af Naen; inden de vinde op igien paa
 denne Side, gaaer et godt Stød*) hen, og de kan ikke see,
 hvad vi tage os for. Imidlertid vil vi rejse dem et Gjærde,
 som de ikke saa let skulle hoppe over." Saaledes talende
 lagde han Bøssen ned, tog sit Fyrstøi frem og slog Ild.
 Derpaa rev han nogle Haandfulde tørt Mos sammen, satte
 Fyrstønden derind, pustede indtil han fik Luc, og kastede saa
 Mosfen ned i Lyngen, hvor Ilden øjeblikkelig knistrende og
 huldrende greb videre om sig. Under denne Beskjæftigelse, hvis
 Hensigt de Flygtende ikke strax begrebe, vedblev sorte Mads
 at give sine Tanker Luft i følgende afbrudte Sententser:
 "Vinden holder med os — og Lyngen er tør — nu kan
 Niels Skytte snart faae sin Pibe tændt — det er anden
 Gang han har Gavn af min Fyrstønde — Manden vil sag-
 tens bande og dominere for hans Uyrhøns — fordi jeg
 steger dem uden Dhyppelse — men Nød bryder Lov — og

*) Ild.

brav Karl hytter sig selv — see saa! nu lumrer hun!“ Derpaa reiste han sig op, og sagde til Cornetten: „gjør nu som I seer, jeg gjør! riv en Lyngtop op, tænd den, løb saa ti Trin hist hen imod Nord, og stik an! riv saa atter op, løb og stik an, alt Nord paa, indtil I naar hiin Lyngknold, I seer hist et Par Bøsseskud borte! Jeg bærer mig ligesaadan ad imod Sønden; og saa løbe vi ligesaa hurtigt her tilbage. Frøkenen saar imidlertid blive her ved Hesten — Det skal snart være bevilst. Nu begynde vi! By st æ f o r a a m ø r k l æ b a a g!“*) Med denne Formular begyndte Arzbeflytten at operere. Cornetten fulgte hans Anvisning, og inden saa Minuter stod en Hebestrækning af en halv Meil i Bredden i fuld Brand, og begge Antanderne samlede igjen hos den skjælvende Dame. „Nu er Davren fortjent!“ raabte Mads, „vær saa god, følg med, og tag til Takke med fattig Leilighed! — men, Kronebød! hvad gjør vi ved den?“ Han gav Isabelle et Kladsf med den flade Haand: „Kan Du finde ene hjem?“ „D!“ svarede Frøkenen, „den følger mig, hvor jeg gaaer —“ „— Nei det maa den, vor Herrelil! ikke; for saa forraader den os. Døren til mit Huus er den alt for trang, og udenfor tør vi ikke lade den staae. — Du var vel god endnu til at lægge øde“ sagde han til Dyret, idet han spændte Sadel og Pakke af; „men Gen er sig selv nærest.“ Cornetten, som mærkede hans Hensigt, tog sin Kjereste ved Haanden, og drog hende nogle

*) I et gammelt Eventyr fortælles om en Prindsesse, der med disse magiske Ord kunde gjøre sig usynlig.

Skridt tilfide, som om han vilde være hende for Ilden, der — skjøndt langsomt — dog ogsaa slikkede sig op imod Vinden. Krybeshytten tog sin Bøsse, spændte, gik til Siden af Hesten, holdt den bag Dret, og trykkede til. Frøkenen vendte sig med et Angstskrig, og saae netop den stakkels Isabelle segne ned i Lyngen, uden at give den mindste Lyd. Et Par medlidende Taarer randt ned over Pigens blege Kinder. „Dget er saa dødt som en Silb!“ raabte Mads trøstende, „hun hørte ikke engang Knaldet.“ Og dermed tog han Bibselet af, lagde Sadel og Palle paa den ene Skulder, Bøssen paa den anden, og satte sig i Gang. Han opmuntrede de Flygtende til at følge efter, saa saare de kunde, med den glædelige Forsikkring: „at der ikke var langt til hans Stof.“ „Dg see Der kun ikke tilbage“ lagde han til, idet han fordoblede og forlængede sine Skridt; „men tænk paa Løths Hustru!“ Ikke ret længe kunde den unge Pige, skjøndt i Ribdragt udholde at gaae saa fast i den høie Lyng. Hun snublede tit, og hildede sig i Dvifstene; hvorfor Cornetten, uden først at indhente Tilladelse, tog hende paa sine Arme; og uagtet hendes Vægning bar hende afsted. — Skjøndt en smuk Piges specifiqve Tyngde maa være æqvael en Hæslig, saa har jeg dog ladet mig sige: at den Første skal være meget lettere at bære, især for en ung og forelsket Cavalier. Man bør selvfølgelig ikke bære mindste Tvivl om min Sandruehed, naar jeg beretter, at Cornetten uden at hvile bar sin Kjereste henved en halv Fjerdingvei. Vel tilbød sorte Mads et Par Gange, at ville bytte Byrde med ham; men da han med Hovedrysten afflog det, kunne vi nok indsee, at saadant

et Skifte ikke havde villet svare Regning. At Frøkenen ideo-
lig, med den ene Arm om hans Hals, med den anden Haand
løftede hans Hat, og vifte ham, astørrede ham Svæden og
kyste den glødende Pande, maatte jo ogsaa gjøre hende let-
tere, og ham stærkere.

„Nu ere vi hjemme!“ raabte omsider Føreren, idet han
slængte Sabel og Bylt ved Foden af en lille lynchgroet Bakke.
„Hvor!“ raabte Cornetten, og skilte sig ligeledes ved sin
Byrde. Han saae sig omkring, uden at kunne opbage Noget,
der lignede menneskelig Vaaning. En Mistanke sloi hurtig
op i hans Sjæl, men forbandt næsten i samme Dieblis:
hadde Manden været en mordisk Røver, kunde han jo for-
længesiden have fuldført Misgjerningen, uden at frygte for
Modværge, saalange nemlig han selv havde, i egentlig For-
stand, begge Hænder fulde. „Her!“ svarede hiin, idet han
løftede en meget stor og bred Kynstovr op, og lagde den til-
siden. „For nogle Dage siden boede jeg ovenpaa Torden: der
maatte jeg ikke blive; men det er en fattig Muus, der har
kun eet Hul.“ Medens han sagde dette, lagde han fire, fem
store, dog for en stærk Karl handelige, Steen tilside, og nu
vifte sig en Nabning, rummelig nok til at krybe ind ad.
„Det seer jo ud, som om Man her havde kastet Ræve ud!“
sagde Cornetten. „Saaledes skal det see ud“ svarede Mad s;
„men inden vi gaar ind, ville vi see os omkring — ikke for-
de Ansbjerg Folk; de kan endnu ikke nær være komne forbi
Branden — men der kunde maaffee være Andre i Nærhe-
den.“ Man speidede til alle Sider: mod Syden, Vesten og
Norden var intet levende Væsen at opdage, og hele den

øftige Kant var indhyllet i Røgskyer, saa tykke, at Morgensolens Straaler ikke magtede at gjennemtrange dem. „Vær saa god og buk dem!“ sagde Mads, idet han paa alle Fire krøb ind, „og følg kun efter mig! Døren er lav; men Stuen kan nok rumme os; eders Pakkenilliker skal jeg strax hente.“ Med nogen Besværlighed fulgte de Veiviseren, og befandt sig snart i den underjordiske Vaaning: en rummelig Stue, hvis Vægge vare opsatte af svære Kampesteen, og hvis Loft bestod af tæt til hinanden lagte Bjælker. Ved fra dette hang en Lampe, der med sit matte Skin kun dunkelt oplyste de herværende Gjenstande, som vare: paa den ene Side tvende Senge, en større og en mindre, paa den anden en Bænk, et Bord, et Par Stole, en Kiste og et Par Hængeskabe. I den lille Seng laae tre nøgne Børn, som ved de Fremmedes Ankomst dukkede, som Bilballinger, ned under Dynen. Paa Kanten af den store Seng—saa Lisbeth Madame Madses og bandt paa en Strømpe, hvilken hun af Forbauselse lod synke med begge Hænder i Skjødets. For Bordenden stod en lille rødhaaret Mand, klædt i Skind fra Hagen indtil Knæerne, og hvem Barten forestillede sine Gæster, som sin gode Ven Mikkel Røvehale. „Vi kastede engang her“ lagde han smilende til, „efter hans Halvbroer, og saa fandt vi dette Lukas. Mikkel mener, det har været en Røverstue i gamle Dage; men kanskee har det ogsaa været en Kjempebegravelse, for her stod et Par sorte Potter med Aske og Been i. Ved det Ord Røverstue foer en Gysen over den unge Dame. Kjæresten mærkede det, og sagde paa Fransk: „Frygt ikke min Dyrbare! her ere vi sikke; men

det smerter mig, at den første Vaaning, jeg indfører Dem i, skal indjage dem Skræk og Uffrye." "Jeg vil vise Dem alle mine Herligheder" vedblev Krybeskotten, i det han aabnede en Dør i Baggrunden. "Her er mit Kjøkken, hvor vi kun om Natten tør have Ild paa; her er ogsaa mit Spisekammer" lagde han til, visende paa et Salttrug og nogle Hjortekøller, som hang i Røg over Urnen; "Brød og Kjød har jeg, og en lille Taar Mjød købte jeg i Viborg for det sidste Hjorteskind." Med disse Ord satte han en Dunk og et Træfad med de omtalte Spisevare paa Bordet: "Ed og drikk saameget I lyster af hvad Huset formaaer! og naar I vil affted, skal I faae en sikker Veiviser." Cornetten trykkede den ærlige Troglobyts Haand, og sagde: "I dette Dieblif har jeg ikke Andet at byde Eder, end min hjertelige Tak—" "— Jeg tager ingen" afbrød for te Mad s; "men for mig blot, at I aldrig vil røbe mig eller min Hule!" Med de helligste Forsikringer blev dette lette Løfte givet; og de Forcelfkede node nu en Frokost, som Hungeren, og Glæden over deres Redning gjorde dobbelt velsmagende.

Efter Bærtens Forslag fattede de den Beslutning, at oppebie Aftenen, inden de paany tiltraadte den afbrudte Reise. Smidlertid tilbød Mikkel, at han vilde gaae ud paa Recognosering, saavel for at iagttage Forfølgerne, som for at indhente Underretning om den fra Vester sig forventede Bogn. Første Gang kom han ikke længere end til Huzlens Nabning, og berettede derfra: at hine nu havde omredet Hedebranden, og satte i tvende Ufdelinger Vester paa. Nogle Dimer derefter vovede han sig et Stykke ud i Heden,

og vendte tilbage med den Underretning, at de nu rede mod Nordvest, og at Heben rimeligviis nu vilde vorde sikker for dem, da de ikke kunde formode, at de Flygtende endnu befandt sig i Samme, og de vistnok ved falske Underretninger vare bragte paa Feilspor. — Lidt over Middag gik baade han og Varten ud — den Første for at bestille en Vogn i een af de mod Vesten liggende Landsbyer. Den Sidste kom efter en halv Times Forløb tilbage, og fortalte: at han derude havde truffet en ung Klør, der forekom ham for-dægtig. Paa hans Maal lod det til at vare en Tydsker. Han spurgte om Vei til Svam Kroe, og om der ikke havde færdedes nogen Rejsende derforbi den Dag. Cornetten spurgte noiere om dette Menneskes Udseende og Klædebragt; og efter Beskrivelsen kunde han ikke længere tvivle paa, at det var hans Ungarer. De gik da begge ud, og vare saa heldige at indhente ham en Fjerdingvei omtrent fra Hulen. Vi ville ikke lange opholde os ved Ungarerenes Beretning om Ursagen til Vognens Udeblivelse, der var denne: at han og Rudken havde forverlet Karup Aae med den, som løber et Par Mil vestligere, ved hvilken altsaa Vognen endnu befandt sig. Ligesaa kortelig ville vi ogsaa bemærke: at han noget før Middag var bleven anholdt og udspurgt af de eftersættende Ryttere, og at han ikke alene snildelig havde redet sig ud af dette Forhør; men endog vist dem paa en Vej, som han vel formodede ikke førte dem paa Spor efter de Flygtende, om hvis Ekjæbne han ellers havde sværet i den pinligste Uvisshed.

Sluttelig finder jeg mig ei heller beføiet til større Vidtløftighed i Catastrophens Udvikling; men vil — som andre

Romanfrivere — ile mod Enden: Cornetten og hans Kjereste kom lykkelig den følgende Morgen til Vester vig, bleve der Mand og Kone, og fik for det første af Ejeren, den ældste Broder, en liden Sædegaard i Lhye til Beboelse. Junker Ka fik for det første en lang Nase, og for det andet — et Mars Tid efter — en endnu rigere Frøken i Fyen. Ansbjergmanden og hans Frue sloge reent Haanden af Datteren, og vare — uagtet alle hendes og hendes Mand's ydmyge og angerfulde Skrivelser — ikke til at forsones.

5.

Hestehaven.

Genimod den vestlige Ende af Ansbjerg Skov er en aaben Plads, en temmelig stor Grønning, heelt omgivet af gamle høierverdige Bøge. Paa Vintsefestens første Estermiddag samles her aarlig den største Deel af de omliggende Sognes Beboere. Mange Huse staae paa denne Dag tomme; og flere bevogtes kun af Blinde eller Sengeliggende; thi Halte og Krøblinger — naar de kun ikke mangle Diets Cands — maae dog een Gang om Aaret forlyste sig i den ny udsprungne Skov, og hjembringe en lysgrøn Bøgeqvist — som Noahs Due fordem — til den mørke Baaning, ofte en Noahs Ark i det mindre.

Hvilken Glæde! hvilken Brimmel! Hestehaven — saa hedder dette Forsamlingssted — er da at ligne ved en uhyre Bikube: bestandig Uro, uophørlig Trængen, frem og tilbage, ud og ind, Alle kun sysselsatte med at indsuge Glædens Honning og inddrikke den oplivende Sommerluft. Hvor de ile,

hvor de flaggre fra Blomst til Blomst! hilse, berøres, adskilles, fortroligt, let og skyndsomt! Hvormangen Ungersvend har eller finder her sit Hjertes Dronning! hvor troligt følger den forelskede Knøs sin Biser! Selv langt udenfor denne mægtige Kude, hører Man en uafslædig Surren og Brusen — det er Sværmen, som raader ud.

Jo nærmere Du kommer, jo høiere lyder den muntre Larm. Det dumpe, eensformige Drøn opløser sig i Raab, Sang, Latter, Bladestrald, Piolers og Fløiters Klang. Det mylrer ud og ind ad Skovens grønne Kanter: Almuen i sin bedste Søndagsstads, Honoratiorens i pyntelig Sommerdragt, Cavalierer i Sort, Damer i Hvidt. — Er her Dands? Ja! her er Skovbal, Dands paa det elastiske Grønsværgulv. Seer Du ikke hist ved Bogen hiin Landsbyspillemand hoit over den omringende Sværm? Seer Du ikke hvor hurtig hans Bue firmer op og ned mellem blomsterprydede Hatte? Og hisset: en ordentlig Quadrille, en virkelig Scotz!

„Er jeg i Dyrehaven? i Charlottentund?“ spørger Du; „see hvilke mange Bogne! smukke Equipager! Kubke i Livree, Heste med pletteret Seletoi, Tette med Restaurationer, koldt Kjøkken og Bagværk! Kaffeskjedler paa Ilden! Familier leirede i Græsset omkring den medbragte Madkurv!“

Du er i Hestehaven. Dette er Vintsefestens Aftensang i Lysgaard Herred, den skønne, evig unge Naturs Hylingsdag, Skovens Courdag, Sommerens Triumph. Saaledes feires den nu til Solen daler, og Skoven atter overlades til de forjagede Fugle og Dyr; men tilforn samlede her

kun de to eller tre nærmeste Sognes Almue. Dog er denne ufskiltige Stadsfest sikkerlig en gammel Skik, og ligeal-
drende med Skoven selv.

Ti Aar efter den i forrige Capitel — for saavidt endte — Begivenhed var, som sædvanlig, Sommergilde i Hestehaven. En Mand, af hvis Sønesøn jeg i min Ungdom hørte Historien, har besangaaende fortalt, som følger: „Det var første Aar jeg tjente paa Kjærsholm for Ridesfoged. Jeg havde min Kjereste i Bium; hun var lidt i Familie med Præstens. Første Pintsedag satte hun mig Stavne i Hestehaven, hvor vi ogsaa mødtes saa betids, at vi To bleve de første. Vi vandrede nu en Dimestid eller to omkring i Skoven, indtil Varmen og Lyden af en Fiolin forkyndte os, at Folk vare samlede. Vi gik derhen, for at see til. Vi satte os, og betragtede de Dandsende. Efter nogen Tids Forløb saae jeg, at der paa Stien, som gik til N s b j e r g, nærmede sig tvende fornemme Herrer, en ung Dame og tvende Smaadrenge. Da jeg var ganske ubekjendt i Egnen, spurgte jeg min Kjereste, hvem det var? „Lys!“ svarede hun, „det er Herstkabet. Den store, store Mand, det er den gamle Herre, som for fem Aar siden blev Enkemand. Den unge, med Arret over kinden, er hans Svigersøn, Fruentimmeret hans Datter, og de to smaae Junkere deres Børn. For ti Aar siden stjal den unge Herre hende ud om Natten. Saalænge den gamle Frue levede, var der intet Forlig at tænke paa; men da hun var død, lod den gamle Herre sig dog bevæge, og tog dem til sig. Naar han falder af, arve de haade Gaard og Gods.“ De bleve nogen Tid staaende og fornøjede sig med at see paa

Bønderne; og derefter gave de dem Noget at drikke op. Paa en Bindfælde, ikke langt fra min Kjæreste og mig, sad tvende gammelagtige Mænd med et Mikruus imellem sig, og røgte paa deres Piber. — Herstkabet gik hen til dem, hvorpaa de rejste sig, og toge Piberne af Munden. „Bliv siddende!“ hørte jeg den unge Herre sige; „nu kommer I bedre tilrette end dengang Du slog Tid til Nielses Pibe, ved Karup Aae.“ „Ja, naadige Herre!“ svarede den Uldste af de Tiltalte, med et Smil: „der er aldrig saa lidet et Dyr, der jo fægter for sit Liv — ildet gik det og vel var det.“ Herstkabet loe. „See til“ sagde den gamle Herre, idet de gik bort, „at Du ikke kommer ind imellem Talkerne af den Hjort, Du der rider paa!“ Da loe de atter ret hjerteligt, og jeg kunde af og til høre Unsbjergmandens Skoggren, der klang huult som en Rordrummes, langt inde i Skoven. Hvad skulde det betyde? sagde jeg til min Kjæreste, og hvem ere disse to gamle Mænd? Den Ene — svarede hun — ham i den grønne Frak, med den graa Hat, det er Skytten. Den Anden i de brune Klader, er Mads Skovfoged, der boer her tæt ved, og som den unge Herre har ført med sig. Den Snak om Hjorten skal jeg udtyde Dig. Medens hun gjorde dette, og tillige fortalte mig den hele Historie om de Unges hemmelige Forlovelsesmaal, faldt mine Bine paa et Par Folk, der ganske alene fik sig en Svingom, medens alle de Andre stode og gabebe paa dem. Hvem er det, spurgte jeg? de see mig lidt aparte ud, især den unge Karl i de lange gule Skindbuxer, i denne blaa Trøje med de mange Knapper og med den fære Hue paa Hovedet. — Det er ingen

Ungkarl, svarede hun; men en gift Mand, og det er hans Kone, som han danser med. — Det er en snurrig Dands! — raabte jeg — han tramper saa stærkt i Torken, og spanker omkring hende saa prynst som nogen Pommerkol; det er ingen rigtig polst Dands. — Det skal ogsaa være ungerst, — svarede hun — for han er derudefra Tyrkiet, og fulgt med den unge Herre herind fra Krigen. Han er Skriver og han er Gartner, og han er Potte og Pande paa Gaarden. Hans Kone har tjent Fruen i mange Aar for Kammerpige, og Man vil sige, at det var hende, som hjalp hende bort, dengang hun rømte fra Foralbrene."

Og saa er da Historien reent ude. Flere Menneskealbre ligge mellem den og os. Der er ringet og sunget over adskillige Slægter, siden de omskrevne Personer gif til Hvile. Baa'de den gamle og den unge Herre ere forlangst glemte der i Eggen, og sorte Mads veed nu Ingen mere af at sige. Gaarden har ofte skiftet Ejermand; Gødsset er frasolgt og afplittet. Kun om Røverstuen har et mærkt og forvirret Sagn holdt sig vedlige. I den store Hede, en Halemilsvest Vesten for Karup Aae, ligge nogle Lynghøie, som endnu bære og stedsse ville bære hiint skumle Navns; men Ingen tænker paa, at der engang har været et Fristed for om og trofast Kjerlighed, en Himmel under Torden.

Løderne paa Bald.

Den nuværende Gaard af dette Navn er den fjerde, som har været opbygget paa en Jordsmøen af nogle tusinde Aens Omkreds. Intetsteds i Landet findes saa talende Mærker af Tidens ødelæggende Bølge, eller rettere af Menneskets Foranderlighed. Man skal troe, at Vandeverdenens dunkle Magter havde huset her, og Tid efter anden forebrevet de legemlige Beboere: saaledes — siger Man — flytter Ræven ud, naar den maa dele sin Bolig med den daglige Grævling.

Den allerældste Borg, hvis Tomt endnu hedder Sammelhald, laa paa en forðum omfhydt Høi i den sydvestlige Ende af Søen. En stummel Krog, paa tre Sider omgivet af høie, skovgroede Bakker, og kun aaben mod Norden. Paa denne Kant sees Viborg i en Milsvøjs Afstand. Man kan forestille sig Sammelhald som en Røver, der lurende har ligget paa Udkik efter Landets ældgamle Hovedstad. Dens Opbygger omtaler Sagnet ikke; men vil, at „Ebbe og Nage, de Hellebe to,“ som i Kong Snies Hungeretid førte Longobarderne ud mod Sønden, skulde have boet her; samt at den danske „Arthur med det runde Bord“ „Stærk Tidrik“ og hans Kæmper, her have huseret. Den sidste Beboer var hiin djarve trodsige Riddermand, Niels Bugge, hvem Danekongen forgjæves søgte at betvinge med Baabenmagt, og som kun maatte bukke under for Snigmorderdolkens.*) Han

*) Paa givet Lejde drog han til Middelfart, hvor Baldemar opholdt sig; men blev her lumskelig myrdet. For at walte Skylden

skal have nedrevet Gammelhalv, og af dets Ruiner opbygget det andet, siden saakaldte Halv Slot, ligeledes paa en Banke i Søen; men længere mod Nord. Her var det han udholdt Belejringen; ligeoverfor paa Fastlandet sees endnu Levingerne af den saakaldte „Kongens Skanse.“ Og her vorder Skuepladsen for den Begivenhed, som indeholdes i efterfølgende Haandskrivt. Middelalderens Halv stod fra Midten af det fjortende Secul i halvserde Hundrede Aar. I dette Tidserum tilhørte det først den myrbede Opbyggeres Slægtninge; siden de viborgske Bisper, indtil den sidste catholske, Jørgen Friis. Derefter blev det kongeligt Slot og Lehnsmands Sæde, og omsider Amtstue. Den sidste Amtsforvalter, Jacob Brockman, skal være død i Fængsel, i hvilket han tredie Gang for Gæsemangel var hensat. Nu blev det pantsat, og siden taget i Besiddelse og nogen Tid beboet af tre rige hollandske Jøder — Brødrene Lima.

Disse folgte det efter kort Tids Forløb til Gregers Daa, der faldt, som Oberst, i Slaget ved Gadebush. Denne bygte det tredie Halv, paa en fjøntbeliggende Banke, midt imellem begge de ældre.

Ogsaa dette er nedrevet, og det Fierde og Sidste oprejst, noget længere tilbage fra Søen, for omtrent halvtred-
sindstyve Aar siden.

Her findes endnu trende gamle mystiske Billeder, hvis Betydning Man forgjæves har villet abgrunde, og om Orignalerne til hvilke Sagnet kun dunkelt taler.

fra sig selv, paalagde Kongen Borgerne en aarlig Skat, som endnu den Dag i Dag udvæds under Navn af Hr. Bugges Mandelod.

Det ene er et Bryststykke, og forestiller en middelaldrende Mand af atletisk Skabning, med et stort, trindt og glubst Ansigt. Hans eenradknappede, grove Vams slutter tæt op om den tykke Hals. Det sorte Mankehaar deler sig over Panden, og falder i bløgende Lokker ned til de brede Skuldre. Hans store, mørkblaae Dine, overskyggede af tykke Bryn, har ofte forfærdet mig som Barn, naar jeg gik ene gennem Galen, og de treunde fulgte mig fra Dør til Dør. Næst den hornede Figur i *orbis pictus*, har intet Billede holdet mig i saadan Respekt, som „Niels Bugges“ paa Halv. Om det ogsaa virkelig var hans, skal vort Haandskrivt maaskee siden aabenbare. *)

Det Andet er ligeledes et Bryststykke; men i meget mindre Format. En mørkladen, mager, senestart, i en sort Kappe indhyllet Figur; Hovedet bedækket med en turbanformet Peltshue; den ene Haand griber i Barmen — sandsynligviis efter en Dolk. Man har sagt mig, det var en Jøde; og jeg tænkte uvilkaarlig paa Esau, den vilde, trodsige Jæger; saaledes maa han have seet ud, da han mærkede Moders og Broders Bedrag, og da han siden mødte denne med fjendst Hu og blodige Tanker. Da jeg blev ældre, tyktes han mig at maatte ligne Barcocha, som han beslutter at gjenreise det sønderplittede Rige. I dette skumle Mafyn præger sig Harmen over Folkets Fornedrelse, vællende Haab om Fornyetelsen af den talte Herlighed, og mørke Afhnelser

*) Men vist er det, at denne Afbildning ikke modsiges Forestillingen om en ægte, gammel dansk Kæmpe.

om et sørgeligt Udfald paa dette fortviede sidste Forsøg. Hvorhen stirrer dette skulende, hadske Blik? Til *Elia Capitolina* — til Romerørnen paa Zions Bjerg — vogt Dig! see! allerede udspiler den sin Kloe, for at sonderrive Dig! Han skjælver ikke — han har endnu Dolken — den sidste Tilflugt og Frelse.

Det Trede skal ogsaa forestille en Jøde — den Forrignes Broder. Hvor ulig hiin! saa forskjellig, som *Jacob* fra *Esau*. Ja! dette er — maa være tegnet efter Naturen: Snildhed, Sagtmodighed, Bøjelighed; — patriarchalsk Børighed, Godmodighed; dog ikke uden lidt underfundig Tilbageholdenhed. Saaledes har han smilet, da han bortbyttede Lindserne, og da han lagde de spraglede Kjepper i Vandtrugget. Han er omgivet af Blomster — Symboler paa søde, talrige Familiegleder, paa Haabet om Israels tilkommende Flor. En Hane — Karvaagenheds, Paapasenheds Symbol — staaer paa hans Skjød; han klapper den med et sømt og kjerligt Djekast. — „Vist nok“ — har jeg siden tænkt, da jeg som *Udø* gjensaae Billedet — „vist nok behøver Du, forunderlige Nation! Hanens hele Karvaagenhed, for at bevare din skrøbelige Tilvarelse; kun Skade, at Du saa ofte lader Dig henrive eller rettere oppuste af dens Overmod, og glemmer: at de Kjerner, der gjorde dig fyldig og kjepehøj, vare — ofte majsommeligt nok — opsamlede i strenge Herrens Gaarde. Derfor have de ogsaa tit stækket dine Binger, naar Du baskede for høit med dem, og afrevet dine pralende Fjedre, saa baade Fidt og Blod fulgte med. Men Du opholdes stedse af en højere Magt, der har afsprebt Dig blandt

alle Jordens Folkeslægter, for at undervise og advare med dine Dyder, dine Byder og Udykker."

Det er en røm Tid siden, at jeg under en Morgenvandring satte mig paa Kongeskandsen, og skuede ud over den yndige Sø. Dagens Konge stred frem i sin ufordunklede Ungdoms-Glands, og klæbte de østlige Lyngbjerge i Morgenrødt. Søen vaagnebe og krusede sin tindrende Barm. Skoven løb, og de modstaaende Bakker gjentød af Fuglenes Vaarsang; højt over den kredsede Ornen, og dybt underneden skummede Biddanden de blinkende Bølger. Den blege Taage havde sig fra Bugges De, og hensmeltede i Morgentuset; den steg fra Ruinerne som en Vand fra sin natlige Bolig. En Ræv sad oppe paa Volden og keeg efter de forbylshvende Fugle. Tvende Svaner sejlede ved dens Fod; de saae Fjenden, krummede deres stolte Halse og bruste med de mægtige Vinget; men han forsvandt bag Muren, og de mellem Strandbreddens Siv. En Baad skød sig ud fra Skovpynten; sagtelig klappede dens Arer den glimrende Flode. Den gled til Land; en Fisser steg ud med sin tidlige Fangst. En gammel, men endnu kraftfuld Mand; hans Haar syntes ældre, end han selv; thi det saldt i hvide Lokker om et fyldigt, bruntadent Ansigt.

Hans Vej gik forbi Skandsen. Jeg tiltalede ham i det Haad at fiske eet og andet Sagn om den ødelagte Ridderborg; det opfyldtes langt over min Forestilling. „Min Fader,“ fortalte han „der var Fisser før mig, har været med at bryde Slottet ned, og flytte Stenene over til den ny Gaard, strax efter at Toderne vare rejste og Obersten

kommen her. Det var et strengt Arbejde: de kunde ikke nær saa snart rive ned, som de hist henne kunde bygge op. Hver en Stump maatte brækkes løs med Staalstanger; og før Solen gik ned, maatte alle Mand være ude af Slottet, for det var ikke rigtigt sat der. En Dreng havde engang tovet for længe; men han blev aldrig Menneſke siden. Det bares ham for, at der sad en Skriver ved et Bord og skrev; foran ham paa Bordet stod et Mandehoved, og hvergang han vilde dyppe Pennen, gabebe Hovedet, og saa dyppe han i Munden. Et Skilderie havde de et grumme Bryderie med: en Kone skulde bære det op til den ny Gaard; men da hun var kommen over Dæmningen, blev Skilderiet saa tungt for hende, som om det havde været Bly. Saa lagde de det paa en Vogn; men Hestene kunde ikke røkke det af Steedet. Tilslidst maatte de have Bud efter Præsten. Han bar det. Men da de saa hængte det op, blev det lige nær, for det faldt ned hver evige Nat: enten faldt Sømmet ud, eller gik Snoren i stykker; men saa fik de et Søm af en Liggliste — det holdt. De sagde, det var den gamle Hr. Bugge, der havde bygget Slottet; han vilde nødig flytte detsfra. Jeg kan endnu huske, — lagde han til — „at jeg som Dreng var med at gjøre reent der til Hove; for Kjelberne vare tilbage, og dem maatte vi seje engang om Aaret.“ „Fandt I aldrig Noget derne?“ spurgte jeg. „Ikke det jeg veed“ svarede han, „undtagen noget gammelt Skrivt, som Ingen kunde læse.“ „Hvor blev det?“ gjentog jeg ivrig; men hartad haabeløs. „Jeg troer min Kone har det endnu;“ lød det velsignede Svar: „det laa i mange Aar i Læddiken

i min Kiste; men nu har hun faaet det til at svøbe om sit Roffehoved." — En Oldgrandsker kan bedst tænke sig min Utaalmodighed, inden jeg naaede Fiskerens Hytte, og saae for mine Øjne, hvad jeg endnu neppe vovede at troe — den raske Gamle havde ondt ved at følge mig.

Jeg kom; jeg saae; jeg — fandt!

Bed Siden af „Kammersvenden af Morland“ paraderede tvende Hoveder, Fiskerkonens og Roffens. Efter dette sidste greb jeg med rovgjerrige Hænder, til stor Forbauselse for den gamle Mutter, der saae sig saa usforanlediget af en Wildfremmet sit Hørfutteral berøvet. Men hendes Forstrækkelse kan dog aldrig have været saa stærk, som min Glæde da jeg opdagede et Haandskrift, om hvis Ude Bogstavernes Træk og blakketgule Farve klarligen vidnede. Det var en Slags Dagbog i det hollandske Sprog: der løb mig som en kirlende Kulde ned ad Ryggen, og antiqvaristisk Belyst sammenpressede Blodet omkring mit Hjerte.

Derfor Nogen skulde saae isinde, at forlange Hjemmel for Rigtigheden af denne Opdagelse, eller fyldestgjørende Beviis for dette Haandskrifts Tilværelse: da vil jeg bede en Saadan, for det første at lade sig nøje med mit Digterord. Og synes denne Bekræftelses-Formular ham ikke at kunne give antagelig Sikkerhed — ja — saa faaer han i Apolløs og Musernes Navn holde sig til den almindelig antagne Mening: at Sandhed og Phantasi ere ikke lette at adskille hos Folk af min Profession; undertiden formaae vi det ej engang selv. Man kan saa tit gjentage en Løgn, til Man selv troer den. Saameget er vist: at Ha l b med dens

Omgivelser, samt de tre forhen beskrevne Billeder, existere endnu og kunne af Enhver behagelig tages i Njeshn; og at Haandskristen — skjøndt noget defect — findes nu — i Nordhysen.

Sald Slot, den 11te October 16...*)

Jeg har hørt om Søfarende, at der i yderste Havsnød ikke er dem nogen skrækkeligere Forestilling, end den: at de skulle forsvinde fra Havets Overflade, og begraves i Dybet, uden mindste Spor eller Efterretning for rentende Slægtninge og Venner. De opskrive desaaarsag Omstændighederne ved deres sidste Ulykke, og overgibe denne Meddelelse i en lukket Glaske til Bølgerne. Saaledes vil da ogsaa jeg, der kan ansee mig selv for levende begravet og udslettet af Jorden, optegne mine sidste Tanker; om maaskee denne min underjordiske Bolig engang i Fremtiden kan vorde aabnet, og mine Been overgivne til et helligere Hvilested.

Det er nu fire Maanedes siden jeg blev indmuret og jeg har Fødevarer for dobbelt saa lang Tid endnu. Men kunde min Fader ikke forlangst have været her igjen? — af! om nu hans Haab har slaget ham fejl! om han ikke har faaet Hjælp hos sine Venner i Holland! eller om han var falden i Sygdom, eller — død! — død! ja, saa maa det være. Det var ikke muligt, at han saaledes kunde forlade en Søn, der opofrede til hans Redning baade Verre og

*) De tvende bageste Karstæl vare ganske utarselige; men formodentlig skal det være „nogle og halvsems.“

Liv — Opofrede? Hvad har jeg da opofret? et Liv uden Vard, enten for Andre eller for mig selv; et Liv uden Forbindelse, saa ligegyldigt for Verden, som min Død. Og Uren? hvad Ure har en navnløs Bastard? Her har jeg jo bortgivet, hvad jeg egentlig slet ikke har ejet. Dog, er dette ikke en Bebrejdelse mod min Fader, hvis ulykkelige Kjerlighed gav mig Tilvarelse? Fort derfor med denne usønlige Tanke! Han elskede mig jo saa ømt og inderligt: min Opoftring, min Opdragelse er det jo, der har forarsaget hans Gjæld, og fristet ham til den ulyksalige Forgrubelse, som nu koster ham Uren og mig Livet.

Hvad binder mig til dette usle Liv? de tvende eneste Baand ere løste: min Fader og — o Sulamith!

15de October.

Idag fylder jeg mit eet og tyvende Aar — det sidste af mit unge Liv. Barmhjertige Gud! tilgiv mig arme Dm, at jeg tør spørge hvorfor? at jeg i mit Hjertes Bitterhed tør tvivle om Nødvendigheden af min jammerlige Tilvarelse? Men var da Verden kommen aflave, om jeg ikke var bleven til, og havde udgjort en affondret Deel af dens Glendigheders Masse? Et Aar til Banare — til Søndertrædelse! Stille, du usle Leer! lides ikke med den, som dannede dig.

O Kjerlighed! Kjerlighed! Universets underfulde, opholdende Kraft! hvorfor skulde min Fader kjende og lyde dit vældige Bud? hvorfor skulde dette Bud gjøre Brud paa menneffelige Love og Forhold?

Ikke før jeg taber baade Tanke og Følelse vil den Time

udslættet af min Grindring, da han førstegang trykkede mig til sit Bryst. Det er to Aar siden jeg blev hentet fra Holland og ankom hertil. Han kaldte mig ind i sit Kammer, og sluttede mig med lydelig Graad i sine Arme. Moder havde jeg aldrig vidst af at sige — nu fandt jeg da en Fader. „D min Søn!“ sagde han, „den første Gang, din Fader taler med Dig, er det for at skrifte sin Ungdoms Synd — for at bede om din Tilgivelse!“ Jeg skjulte mine taarefulde Øjne i hans Haand. Han fortalte mig om min Moder; hvorledes han havde fundet og elsket hende, hvorledes Kjærlighed bebaarede dem saaledes, at de gav mig Tilværelse, og hvorledes haarde Slægtninge omsider afsilte dem — hun var af en anden Troe — de vidste at skjule hende. Forgjæves vare alle hans Eftersøgelsler; mig — kun mig havde han beholdt. „Min Søn, min Søn!“ sagde han tilsidst med Hulken og dybe Hjertesuk, „lov mig helligt, ved din Faders Ager og Sjælsmerte, at Du aldrig vil lade Dig henrive af forbuden Kjærlighed! Det øverste i Vellostens Bager er sødt, som Honning; men paa Bunden er Gift og Galde.“

Den 16de October 1788

Efteraaret er allerede forhaanden. Gjemmelt mit lille Slughul kan jeg see Nordpynten af Bogeskoven; den begynder kjendelig at gulnes. Snart kommer Vinteren, og efter den atter Foraar — hvor er jeg da? der hvor ingen Morgensol vækker den Slumrende. Ak! er jeg da ikke allerede blandt de Dødes Tal? død fra Jorden og alle dens Glæder,

og levende blot for min haabløse Fortvivlelse? — Ha! hvor-
 efter seer jeg? hvi forlanger jeg denne forfærdelige Døds-
 Kamp? Det samme Staal, hvormed jeg skjærer Brødet,
 som opholder mit elendige Liv, kunde jo i et Djeblisk affjære
 den snart udspundne Livstraad, og bringe det sorgbespændte
 Hjerte til Nulighed? — Viig fra mig Frister! tilbage til
 den Afgrund, hvorfra du er opsteget for at fordærve min
 arme Sjæl! Frivillig lod jeg mig begrave, for at frelse det
 eeneste menneskelige Væsen, jeg tilhører; men Døden maa
 komme fra hin usynlige Haand, der gav mig Livet.

Er ikke denne min Handling en Frucht af sønlig Kjer-
 lighed? af Taknemmelighed, af uomgængelig Pligt? Hvilken
 rædselsfuld Time, da min Fader aabenbarede mig sin Ulykke!
 Han havde haabet saa vist at kunne erstatte Mangelen; men
 der var Intet at faae, med mindre han selv rejste til Hol-
 land. Han foresloz mig at følge med sig til Amsterdam,
 hvor han endnu havde dette Nødanker. Da var det, at
 Himlen — ja! en saadan Tanke har ikke sit Udspring fra
 Mørkets Hjem — Himlen indskød mig, at rove mit Liv og
 Ære for at frelse hans: først vilde jeg have angivet mig
 selv, som den der havde besveget Gassen (det var jo dog mig,
 som Pengene vare komne tilgode); dette afflog han med
 ubøjetlig Haardnakkethed. Men da jeg derpaa med bræn-
 dende Taarer besvoer ham, at tillade mig, her at holde mig
 i Skjul, indtil han kom tilbage fra Holland: da sejrede om-
 sider mine inderlige Bønner. I trende Nætter hjalp han
 selv til at forsyne mit iønlige Fængsel med alle Fornøden-
 heder. O, hvor skjaly han i mine Arme, da jeg for sidste

Gang maatte løsrive mig af hans Faen. Muursteen, med hvilken han tillukkede mit underjordiske Fængsels Indgang, klappede mod Stenene. Og da han nu igjennem den sidste snævre Nabning rakte mig sin kolde, bævende Haand — o! disse Taarer, hvormed jeg vædede den, disse Taarer, som randt i Mørket, ere de da ikke seete af Forbarmerens alseende Dine? ere de ikke bleve en lindrende Balsom paa mit Hjertes dødelige Saar? —

Uk! min Fader! dit har vel allerede lange ophørt at slaae — Du er vist allerede nu i et bedre Hjem, hvor Du med Sangsel venter din Søn! Min Gud og Frelser! udløs mig snart af dette skrækkelige Fængsel!

Den 18de October.

Er det muligt, at jeg ulukkelige Dødsfange endnu kan nære en daarlig Lyst til Livet? at jeg med Sangsel kan faste mine Dine paa hine Volger, der tindre i Morgenlyset? at jeg kan misunde Swanen, der svømmer histude, sin Frihed? — O, at jeg kunde glemme min egen Frihedsstand, min forte Ungdomslyst! o, at jeg aldrig havde stuet diæse Naturens Undigheder! at jeg dog hellere havde steds levet indsluttet som Padden i Steenklippen! uden Sangsel — men ogsaa uden Savn! O, at jeg med Friheden ogsaa var skilt ved Grindringen! — Det var ifjor paa denne Tid, at jeg derovre i Skoren besøgte mine Doner — nu er jeg selv en fangen Fugl — naar skal jeg udløses af Dødens Snare?

Kommer jeg nogensinde mere for Dagens Lys, da veed jeg, at Galgen vorder min Lod; og dog kunde jeg sprænge

mit Fængsel, for paa Vejen til Retterstedet endnu engang at møtte mine Dine med Jordens Beskuelse. Men nej! det var jo et Selvmord — det var endnu værre: at vove min Faders Hemmelighed; Hvo veed, hvilke Bekjendelser, Pinebanken kunde afpresse mig? — Jeg vil tøve til Forløsningens Time slaer — naar skal jeg høre den?

Den 20de October.

Dgsaa nysgjerrig kan jeg endnu være. Jeg kan ofte ønske et vide, hvo der færdes over mit Hoved, hvo der nu boer i Slottet. Det var pantsat af Kongen til nogle Læder i Amsterdam — monstroe de skalde nu have det i Besiddelse? Jeg horte iafstes Rumlen af Vogne paa Broen og en ualmindelig Tummel herovenpaa. Dog, hvad angaar det mig? hvad vedkommer det den Døde, hvo der træder paa hans Grav?

Den 21de October.

Skal jeg betroe til Papiret mit Hjertes sødeste og smerteligste Lødom? Skal jeg fornye Grindringer, der paa een gang henrykke og martre mig? hvorfor ikke? — Undflye dem er mig alligevel umuligt — maaskee kan det lindre min Smerte, at jeg opskrider dem — jeg vil prøve det, om jeg endog skalde trykke Braaden længere ind i mit saarede Bryst.

Sulamith — Mit Hjertes Drøm! min første, min — sidste Kjærlighed! men lovet være Gud! den var reen og uvanbelliget; derfor er der endnu en Sødhed i Mindet om hine flygtige, fluffende Glæder.

Sulamith! jeg vil tænke Dig, som første Gang, da jeg saae dit dejlige Ansyn mellem Hyacintherne. I dette Øjeblik følte jeg — om jeg end vidste det ikke — at Du var min Sjæls udkaarede Brud. Det syntes mig et Tilfælde, at jeg den Dag, uden at jeg selv vidste hvorfor, paa min jævnlige Vandring til Børsen just valgte denne usædvanlige Vej — Nu gik jeg ingen anden. Saasnart jeg drejede ind i Gaarden kjendte jeg dit Bindue langt borte. Godt havde mit Hjerte, jo nærmere jeg kom; mine Skridt bleve kortere; men jeg torde ikke vende mit Ansigt om til Dig; jeg fløttede fra Siden: og dog opdagede jeg, at Du lagde Mærke til mig. Jeg veed ikke hvormange Dage, der forløb, inden jeg vovede at hilse. Jeg forbausedes over min Driftighed; men, o Himmel! Du hilste mig igjen — mit Lod var kastet.

Den sidste Wintermaaned randt hen — Foraaret kom: en Dag savnede jeg Dig, den anden — tredie ligesaa. Da syntes mig, at min Sol var dalet. Unavnelig Længsel bespændte mit Bryst. Min Principal flyttede ud paa sit Landsted. Jeg sukede, jeg græd — jeg vidste ikke, hvornær jeg kom Dig.

Jeg sad i Jasminlysthuset og drømte om Dig, min Elskede! da horte jeg et dybt Suk bag mig i Naboens Hauge. Jeg saae igjennem en Sprække i Plankeværket — Sulamith! det var Dig: Du sad der ombølget af dine brune Silkeloffer; dit Hoved halved mod din Skulder; dine sneehvide Fingre legede med Blomsterne i dit Skjød; dine Dine vare hos Leokjerne, men dine Tanker — ja, de vare hos din ukjendte Ven. Jeg Kjald af Henrykkelse; men min

Lunge klæbde til min Bane, jeg magtede ikke at frembringe en Lyd — ak! jeg vidste jo ej engang dit Navn — Du rejste Dig, gik langsomt ind; og jeg sad endnu drømmende paa min Bænk, da Principalen oplebte mig, og kaldte mig til mit Dagværk.

Hvor bankede mit Hjerte, da jeg næste Dag nærmede mig Lysthuset med min "Soleil brillant" — Hun var i Sandhed min Sjæls rette „glimrende Sol," derfor valgte jeg denne Blomst — hun var der ikke; jeg svingede mig op paa Plankeværket, og satte den forgyldte Vase med den skjønne Hyacinth paa Steenbordet. — Jeg skjulte mig og ventede — hun kom, hun saae Blomsten, rødmede, kiggede til alle Sider — endogsaa over Plankeværket — jeg kunde høre mit Hjertes Slag. Dmsider opdagede hun mig i min Krog.

Hvad jeg sagde, hvorledes jeg kom over til hende — det har jeg glemt, eller jeg har nok aldrig vidst det. For-gjæves søger jeg at vække min Huskommelse; den tier lige til det Djeblig, da hun løsrev sig af mit Favnetag, og spurgte: „hvem er De?"

Men alt for vel mindes jeg den Blegghed, der udbredte sig over hendes Ansigt, da jeg sagde hende mit Navn og min Stilling, som første Bogholder hos van der Leete. Hendes formørkede Djekest sank til Jorden, hendes Hænder foldede sig: „Jeg tænkte," sagde hun neppe hørligt „at De var En af Bores."

Bed hendes Ord opsteeg et Bjerg imellem os. Hun forsvandt fra mine Dine; uden at jeg mærkede hendes Bortgang.

Jeg kan ikke skrive længere. Jeg vil kaste mig i Sørens Arme — af! hvorfor er den saa kort? hvorfor varer den kun til imorgen?

Den 22de October.

„Gen af Borets!“ — Virkelig! Man har ofte antaget mig for Tøde! Bekjendte have hjemteviis forsikret mig: at min Næse og mine Øjne vare ganske israeltiske. Vel muligt: min Moder var jo ikke af min Faders Troe — milde Himmel! af hvad Troe er da Kjerlighed?

O, at jeg havde været een af Hendes, eller hun een af Mine! da havde vi opfyldt et Bud, som kom — ja, som kom fra Himlen; men Menneffene have andre Bud — anden Lyfsalighed — af Gud! den er derefter.

Hvor stille og klar er Søen idag! et Spejl af den Himmel heroventil, som jeg nu aldrig meer skal see — den kommer i Bevægelse — det er Fiskeren i sin Baad. Ak! mit Hjerte bevæger sig ogsaa ved at skue et Menneske; jeg føler, at jeg endnu ikke er skilt fra Verden. Han fortøjer Baaden — han udkaster Medesnoren — han sløjter Tonen af en Morgenspsalme. O, min Gud! min Gud hvor underligt røres jeg! Jeg kan ikke see Bogstaverne for Læreren — Pennen fjælver i min Haand. —

Den 25de October.

Nej! min Pensel skal ikke vanhellige hendes himmelske Naahyn. Behøver jeg da vel et Billede af hende; og er det

ikke altfor dybt indpraget i mit Hjerte? O! det udslettes ikke, for dette arme Hjerte har ophørt at staae.

Først igaar opbagede jeg mine Tegneredskaber — Min Fader har da lagt dem i Skrinet, at jeg kunde have Udspredelse i min Gensomhed. O, min elskede Fader! Du min eneste Ven paa Jorden! est Du nu i det Land, hvorefter din Søn længes? eller est Du endnu landsfugtig i mit Fødeland, mens jeg er en Fange i dit?

Er Du hos min Moder? har en medlidende Himmel nu omsider forenet, hvad grusomme Mennesker adskilte? Fader! Moder! naar ville I hente eders Søn?

Hvor smerteligt er det dog, aldrig at have kjendt de Arme, der første Gang omslyngede os; det Bryst, der gav os første Næring! ikke at kunne mindes det Nafn, der med Æmhed og Henrykkelse hvilede paa vort! Ak! mon ogsaa paa mig? mig — forbuden Etkøvs uhyfsalige Frugt? Mon ikke snarere de bitterste Taarer have vaded mine spæde Kinder? og den dybeste Kummeres Sukke blandet sig med mine Skræg?

Den 26de October.

Sa! han er død! — Gud glæde Dig i sin Himmel!

Det var ingen Drøm! Vel sov jeg; men Forestillingerne vare alt for levende, for sandsynlige til at være det sædvanlige Blandværk af en lankebunden Phantasi, hiint væmmelige Sammensurium af opfugte Historier.

Var det min Moder, hvis yndige Skikkelse svævede ved hans Side? Det var hende — hun lignede Sulamith.

Den Synlige smelter sammen til eet Væsen med den Usynlige: saa elsker jeg i den Ene dem Begge.

Forunderligt! høist salsomt! Fravarelse og Tiden — siger Man — dæmper Kjerligheden? tvertimod hos mig: jeg har aldrig elsket hæftigere end nu. Er dette en Tilgiot, endnu en Malurt-draabe i mine Lidelsers Kalk? Nej, det er Trostens klarttindrende Dugperle. Daarlige har jeg handlet, idet jeg saalange stræbte at tillukke mit indre Dje for denne venlige Skikkelse, der tilhvisker mig det søde Haab: „vi sees igjen.“

Førend jeg overgav mig selv til denne Gensomhed, troede jeg at være paa Vej til at glemme hende — var det maaskee virkelig — men det var Rejsen, Omgang med saamange Mennesker, Naturens Skjønheder, Livets mangehaande Glæder, der endnu ikke havde opgivet Kravet paa mit unge Hjerte — Alt dette var det, som afsprebte mig. Nu, i denne min fuldkomne Afsondring fra Verden, gjør den stærkeste af alle Følelser atter sin Ret gjældende. Nu først undrer det mig, hvortledes jeg har kunnet finde Fornøjelse i Jagt og Fiske-rie, Musik og Dands. Var det en Forbrydelse mod Dig, min Elskede! den vorder tilfulde affonet.

Hvad er dette? Baaden glider forbi; den bærer tvende fremmede Skikkelser — i hollandsk Dragt! Skulle det virkelig være disse Tøder? Sula miths Landemand? — De forsvinde.

Beslynderligt! det forekommer mig at være hine selvsamme Figurer, der vare i Baaden hos hende, da jeg Dagen før min Afreise saae hende sidstegang. Da jeg sad i

Jasminlysthuset, og de sejlede forbi mig paa Canalen. Hun saae mig; thi pludselig blegnebe hun, og greb fat paa Rejlingen. Een af dem raabte: „Su! a mit h! hvad sejler Dig?“ Su! a mit h! det var første Gang, jeg hørte dit søde Navn — at det var sidste Gang, jeg saae dit himmelske Ansigt!

O, du skrøbelige Hjerte! hvi lader du dig atter daare af et bebragerisk Haab? hvortil disse Duffer, som aldrig ville opfyldes? kunne disse Tøder aabenbare mig Noget, som det var værd at vide? Nej, de kunne ikke forudsige mig min Dødsstund.

Den 1ste November.

En valdig Storm! Det er Vinterens Herold — dens vilde Basunblæser. Han tuder i Sivene, og knækker de raslende Rør. Han har afklædt Skoven; jeg seer den graa Himmel gennem dens tynde, svajende Kviste. Bølgerne brøle; deres Skum pidsker som Sneefog forbi mit Vindue. Jeg vil lukke for det; jeg vil sætte Stenen ind, og tænde min Lampe. Jeg vil gjøre Dag til Nat — er mit Liv vel Andet?

Tgaar var der Jagt i Skoven. Da jeg saae ud af mit Righul, opbagede jeg paa Skovpynten — den eneste Plet af Jorden, der endnu ligger for mine Djne — en statelig Hjort. Han saae sig tilbage over Ryggen, og rystede sine mægtige Takker. Jeg hørte Hundeglam — da sprang han ned i Søen; Bølgerne sloge sammen over ham; Fraaden glindede i Morgentysket. Endnu en Stund saae jeg hans grenebe Hoved over Vandet; men snart var han ube af den snævre Glimme, jeg fra mit lille Vindue kan overskue — han har

føgt Landet og Bindumovergaard's Skove. — Nu hørte jeg et Skud — atter eet — det rullede som Tordenkrald hen ad Almind og Branum Bakker. Mit Hjerte bankede af Jægerslyst; men jeg sad som Ræven i sin Grav. — Jagten nærmede sig — flere, stærkere Skud — højere Halsen — Belle-reines klang som en Sølvklokke mellem de andre; jeg kjendte den grandt. Hvor ofte har jeg ledt den til Jagten, naar den hylende af Glæde sprang omkring mig, og svinkede med sin brune Hale! Staffels Hund! nu har du en anden Herre; den gamle sidder der, hvor han hverken seer Sol eller Maane; du springer ikke mere foran ham om Morgenens; du træder ikke mere i hans Spor om Aftenen med hængende Hale og lubende Hoved. — Naar Alt blev stille, hørte jeg Michel Skyttes vældige Hallo Hallo! Mon han endnu tænker paa sin gamle Jagtcammerat? eller og han har glemt mig, som Belle-reine og alle de andre? Ja! mig mindes Ingen, uden Themis; hun alene gjemmer den formeentlige Forbryder i blodtørstig Grindring.

Besyderligt! uforklarligt! aldrig tilforn har mit Fængsel forekommet mig saa snævert; Væggene ere mig for nære; Loftet hænger alt for lavt ned over mit Hoved — jeg maae røre mig. — Indgangen er tilluftet — skulde der ikke være en Udgang? Hiin Gruuebynge har jeg endnu ikke prøvet paa at borttrødde — jeg maae vide, hvad der er bagved. —

Den 8de November.

Saa er jeg da ikke længere levende indmuret! jeg kunde hvad Djeblig jeg vilde, atter forskaffe mig Friheden — mig

tykkes, jeg allerede har den; — at jeg — glemmer, at Galgen staaer udenfor Fængslet. —

At Ingen dog har vidst af denne Løngang at sige! at Ingen har fundet paa at røbbe disse Muurbrokker tilside! Vel, jeg tager Alt hernebe i Besiddelse — Huuslejen er dyr. Liv og Vre! Og saa tør jeg nok gjøre mig Catacomben saa nyttig som muligt. Som en Muldvarp vil jeg robe omkring hernebe, vogte mig for Dagslys og Mennesker. Til Natten fortsætter jeg mine Undersøgelser — nu — Stenen for Glughullet! Lampen tændt! og Penslen i Haanden! Jeg vil arbejde paa Prospecten af mit Fødested: mit første Dje-kast var ud paa det uendelige Hav, over den øde stormfulde Strandbred — jeg forudsaae min sorgelige Skjæbne. —

Den 9de November.

Løngangen endes ved Kaminen i den store Ridderstue. Svaderstenen kan lettelig tages ud; og Nabningen er stor nok til at krybe derigjennem. Et sniødt Naafund med det lille trænde Hul, der er boret gennem Stenen! derfra kan Man magesigt høre hvad der foregaaer i Salen, og oversee en Deel af den. Med hvilken hastig — jeg kunde sige glædelig Nørelse gjensaae jeg dette Bærelse. Jeg gjenhilsede det store Ibenhølt Skab, Marmorbordet, Tægerne, Hundene og Hjorten paa Tapetserviet som gamle Bekjendtere. Morgensolen kastede sine Straaler ind paa Træernes Toppe — jeg syntes at en Haabets Straale faldt ind, og oplarede min Sjæls dybe Mørke — Blandværk! en Lygtemand paa Afgrundens Rand!

Den 11te November.

Det er dem, de selsomme jeg saae i hendes Selskab —
de rige Limaer; og hvo er da hun? og hvor? —

Almanacken havde Maanestien. Det var paa den Tid
at den skulde staae op Kl. 11. Der paakom mig en ube-
wingelig Lust, at tilbringe et Par natlige Timer paa Rid-
dersalen. Saameget mindre tog jeg dette i Betænkning, som
denne Fløj endnu rimeligvis er ubeboet, og Salen tilmed
ikke i det bedste Rengte. Det Sidste kunde ikke afholde mig,
Gravens Søn, Dødens Fortrolige.

Stenen var snart borttaget — jeg indaandede den kule
forstikkende Vinterluft — mit Hjerte slog i salsom Bedæ-
gelse — Daarer valdede frem af mine Dine.

Det var mørkt i Salen; jeg satte mig ved det midterste
Buevindue. Den østlige Himmel begyndte at lysne. Maan-
nen bebudede sin Fremkomst; jeg ventede den, som en elsket,
længe savnet Ven. Det klarede mere og mere; de mindre
Stjerner forsvandt; luerød fremsteeg Nattens Dronning over
Bogeskovens mørke Kant; Bolgerne lagte med hendes venlige
Billede.

Sødt henrykket, glemmende mig selv og al min Sten-
dighed blev jeg siddende i uafbrudt Beskuelse af den maane-
lyse Himmel. Alle mine Tanker vare ved Fortiden; ved de
Dage, da min uskyldige Sjæl var ligesaa reen og klar som
hiint Nattens Fjonne Lys; da frejbig Livslust gjennemskin-
nebe, smeltebe mine Smaasorger, som Maanen de tynde
Blaaner, der glede hen over dens milde Nafsyn. Da nær-
mede sig en sort, uhyre Skye, som dens Straaler ikke mægtede

at gennemtrænge — den sank ned, suktes, forsvandt i det tykke Mulm. Frygtelig vækket af mine falske Drømme, sukkede jeg af tungt sammenpresset Bryst: „D min Ungdoms Lyksalighed! saaledes est du ogsaa forsvunden — opslugt af min skumle Skjæbnes uopløselige Mørke!“

Jeg vendte mig ind mod Galen; mit Hoved sank ned paa min Barm; mine Taarer vendte tilbage til deres Kilde — den lukker sig for Fortvivlelsen.

Ikke længe: et pludseligt Glimt oplyste den skumle Hal — Maanen var atter befriet. Dens Skin saldt lige paa — himmelske Gud! — paa min Faders Ansigt.

Ikke Straf, ikke Glæde var det, der greb baade Legeme og Sjæl; ingen mig hidtil bekjendt Følelse; men vistnok den, vi fornemme naar Sjæl og Legeme skal adskilles, den sidste nedsinkes i Gravens lange Vinternat — den første opstige til hiint Lys, hvorpaa den haaber, hvorefter den længes, men med Bævelse.

Ak! det var ikke hans Aand! mit Hjerte slagrede ham imøde — han kom jo at forkynde mig Friheden? — Nej! det var kun hans Billede. Maanens fulde Frembrud af Skyen rev mig ud af min Bildfarelse — hvorfor varede ogsaa den kun saa kort?

De have altsaa flyttet det fra Dagligstuen herop — til Selskab for mig i mine natlige Timer? ja! jeg vil hver Nat besøge dig, elskelige Afbildning! jeg vil tale til dig; jeg vil sukke, græde for dig; og troe at læse Svaret i dit atvordlige Blik! jeg vil trøste mig ved din Skygge, indtil jeg — Gud give snart! træder selv ud af Livets. —

Maanen Fred længere frem! den forlod min Faders Billede for at belyse — Joseph Lima's, den gode ærlige Joseph! som han hedder paa Børsen og alle Contoirer. Godt truffet! ham livagtig; det samme milde, kloge Ansigt, der altid sig selv liigt snoede sig omkring mellem Jøder og Christne. God Yndest, god Credit er indpræget i enhver af disse mange Rynker — det er Joseph! lige from og lige snild mellem Brødre og mellem Egypter. Han er mig ret Fjer denne Jøde; han kender jo Sulamith! — maaffee er han hendes Narbeslægtede?

En dygtig Maler har forfærdiget dette Stykke! hvor naturlige ere disse Blomster! hvor livlige deres Farver! Og saa en soleil brillant er imellem dem — mon den er tegnet efter hün? mon hun har plejet Originalen, og maaffee mindet sig med Veemod den arme Giver?

Endnu et Portrait! det er Broderens; ved første Ojeblik gjenkjenner Man den barske, trodsige, fremfusende Salamiel, den bedste Billardspiller og forbovneste Skøjteløber i Holland. Disse tvende ere altjaa her! Den ældste — Contoirchefen, hjemme i Amsterdam; ah! men hvor er Sulamith?

Saa urolig, som endnu albrig tilforn i disse fem Maaneder, forlod jeg Ribbersalen. Det var mig, som om jeg usødig maatte bryde op fra et hjert Selskab, som om min Hules Gensomhed havde noget, hidtil ukjendt, Lønligtrædsomt. Ja, jeg forekom mig selv som et Gjenfærd, hvem Morgensluft og Hanegal bortjager fra elskede Slumrendes Leje tilbage til Gravens øde Bolig.

Den 12te November.

Spikken Nat! Har jeg vel troet, endnu at skulle opleve en saadan? eller at hiint søde Beemob, som Musikken vækker, kunde finde Vej til mit Hjerte? Min egen Mandoline ligger jo urørt paa Ristebunden — hvo spiller vel i Graven? — Næsten var jeg istand dertil — kun at jeg kunde gjøre det uhørt; eller hørt blot af dem, som vel nu alene have Dre for Seraphers Halleluja.

Men var det ogsaa et Bryst af Jord, der udsendte disse Toner? udfød denne smeltende Klang fra synlige Streng. O! lad mig troe, at det var hendes forklarede Aand, der talte til mig paa Englenes Tungemaal!

Jeg stod foran min Faders Billede. Mine Sukke tolede min Lidelse, min Langsel; da lod en Harpes lifflige Toner, mildt hølgende Accorder, og derpaa en Stemme, klar som Harmonicaklang, og sød som Hjertets første Elskovsdrømme. Jeg stod som fastnaglet til mit Sted. — Det blev stille; jeg nærmede mig Døren til Corridoren: fra Hjørnestuen ved hiin Ende af Samme syntes Lyden at komme. Her kommer ingen om Vinteren; da den har Binduer mod Nord og Vst, bruges den kun i den varme Sommertid. — Skulle det da ikke være et kvindeligt Besøg fra den fjerne Ridderold? En Aand, som her i sin Ham af Jord har elsket, og elsket haabløst, ubesvaret eller grusomt bedraget? — Nej; Harpen og Sangen lobe sig atter høre; den sidste var — portugisisk. Jeg kjendte den paa hiin sørgmodige Nationalmelodie, og paa den melancholske, tit gjentagne, længe

ubholdte Lyd af Ordet Coração. *) — Min Hufommelse fløj tilbage til van der Leetes Landsted, i Naboen's Hauge. Natten efter vor første og sidste Sammenkomst, havde jeg hørt disse sorgmodige Toner.

D Gud! var det Sulamith, eller hendes Mand?

Den 14de November.

Igaarnat var der Folk i Ridder salen! Jeg listede mig tilbage i min Celle. Med Billeder kan jeg tale; med Mænd kunde jeg være fortrolig; men — for Mennesker Fjæver jeg. Ved min Forsvinden har jeg jo erklæret mig selv for deres Fjende; og jeg frygter en Straf, som jeg ikke har fortjent.

Endnu afsigte Nat vovede jeg mig ikke ud af mit sikke Skjul. Længere udholder jeg det ikke: naar Solen kommer op under Nordpolen, maae jeg afsted.

Den 15de November.

Dybsgjerrigheden var altsaa stærkere end Frygten. Jeg ræddes for Mennesker, og dog søger jeg dem; jeg forekommer mig selv som en Schakal, der om Dagen lurar i sin Hule, men som i Mørket sniger sig hen til de menneskelige Boliger.

Det var vel ikke langt fra Midnat, da jeg forsigtig steg op med min Lampe. Endnu før jeg naaede Enden af Løngangen, hørte jeg atter Stemmer i Salen. Sagtelig blev jeg ved at gaae frem. Jeg lagde Dret til Stemmen,

*) Udtale's Corasaung a: Hjerte.

Udg. Anm.

men kunde Intet tydeligt fornemme: da vovede jeg at tage Proppen ud.

Ved Bordet sad begge Brødrene: Joseph med Ansigtet imod mig; Salamiel vendte Ryggen til. Deres Samtale angik en Gjenstand, der strax vakte min hele Opmærksomhed: de havde grundet Karsag til at vælge dette affides Bærelse.

„Sag mig oprigtig, Broder!“ sagde Salamiel, „er det ikke Guld og Sølv, som regjerer Verden? For disse Metaller kan jeg skaffe mig Huse og Torder, Skibe, Waaben — ja selv Soldater. Er det ikke dem, der har gjort os til Herrer af denne gamle Midderborg, og et Par tusende Bønder til vore Fievegne? Og kunne vi ikke hvilket Djeblik vi ville, ved disse samme Midler opsvinge os til danske Grever eller Baroner? Ja, er det ikke endogsaa muligt, paa Trappetrin af Guld at bestige en Trone?“

„Salamiel“ svarede Joseph med sit sædvanlige Smil, „Penge have stor Magt; men Gud regjerer Verden. Vort Folk er det rigeste, og — det asmagtigste paa Jorden. Har alle vore Gulddynger hidtil kunnet kjøbe os en eneste Plet Jord, som vi torde kalde vor egen? Kan en Fader sikke sine Børn Besiddelsen af sine dyrekjøbte Ejendomme? Leve vi ikke meget mere i en stedsevarende Ublandighed? Maae vi ikke idelig være beredte til at opofre vort Guld og vort Guds, for at redde vor usikre Tilværelse? Vore Fædre vandrede fyrgetide Nar i Drken — fyrgetide Gange saalange omvanke vi nu, eller rettere, jages vi nu fra Land til Land af disse Fremmede, som vi frygte og affry.“

Salamiel sprang op, gik nogle Gange hæftigt frem

og tilbage, og traadte derpaa hen foran Broderen. „Joseph!“ sagde han, „hvad er Skyld heri? er det ikke vor egen Mangdel paa Samdrægtighed, paa Planmæssighed i vor Virken? er det ikke vor egen — ja, vor egen Feighed?“

„Eller Jehovas Willie“ sagde Joseph; hans Svar lød som et Spørgsmaal.

„Jehovas Willie! gjentog Salamiel: „at dovne Munkene udjog os fra dette Spanien, som vor Flid havde beriget? at disse Wandbier bemægtigede sig den Honning, vi i Aarchundreder stille og fredeligt havde indsamlet? Var det Guds Willie, at Portugal først modtog os med aabne Arme, for siden at udrive Børnene af Forældrenes Favn? At —“

„Broder afbrød Joseph mildeligt; „hvorfor skulle vi oprive de gamle Saar?“

„For at beskjærme os mod nye!“ raabte Salamiel. „Det var dog vel engang paatide, at vort ulykkelige Folk lærte at kjende og tilstoppe Rilderne til dets egen Fordærvelse: at det omsider lærte at høste istedet for evindeligt at saae for Andre; at ansee Guldet for Middel til Uafhængighed og ikke for Tilværelsens Djemed.“

Joseph slog Djnene ned, og lagde sine Hænder paa Bordet. „Hvorkænge, Salamiel!“ sagde han med dyb og dæmpet Røst, „vil Du endnu hænge ved dine politiske Drømme? Femten hundrede Gange har Aaret fuldendt sit Løb, siden Stjernens Søn forgjæves opofrede fem hundrede Tusinde af sine Brødre; og endnu herske Hedningerne i Herrens hellige Stad. Endnu dagligen opfyldes Jeremiah Spaadom: „Jeg vil give dem til Ustabighed, til Ulykke i alle

Riger paa Jorden, til Forhaanelse, og til et Ord-
sprog, til Spot og Forbandelse i alle Stederne,
hvorhen jeg vil fordrive dem."

Salamiel kastede sig paa sin Stol, og stirrede taus
og mørk hen for sig. „Hvo har sagt" gjemmalede han efter
et Dphold, „I skal søge mig og findes; jeg skal om-
vende eders Fængsel, og samle eder fra alle Hed-
ningene, og fra alle Stederne, derhen jeg lod for-
drive eders; og lade eder komme tilbage til det
Sted, hvorfra jeg bortførte eder?"

„Dette er allerede fæet" svarte Joseph, „dette er op-
fyldt een gang, efterat Folket var prøvet og ndmngt i Babel
i halvfjerdsindstive Aar. Men sig mig: Hvo kan nu see
eller haabe Gnden paa en sextenhundredaarig Trældom? Hvo
skal nu samle et Folk, der er adspredt over den ganske
Jordens Kreds? der ved Sprog og Sæder er mere fremmet
for hinanden indbyrdes, end for de Nationer, blandt hvilke
de leve?"

„Den der har Mod dertil" sagde Salamiel; „Mod,
Klogskab og — Penge — det er Alt hvad der behøves."

„Og Forsynets Bistand" lagde Broderen til. „Penge
kan tabes hastigere, end de vindes; Klogskab har Grandsær,
og Mod er ofte Galenskab: Sabathaj Sevi greb efter
Scepteret, og fik et Stegespid!"

„Joseph!" afbrød Salamiel bittert, „din Hufom-
melse synes helst at ville dvæle ved de sørgelige og fornedrende
Epocher i vor Historie. Jeg mindes hellere de Tider, da Assien
skjalv for Davids Hyrdestav; da Tyrus og Sidon, Dphir og

Saba bejlede til Salomos Beskaf, og lyttede efter Viisdommen fra hans Læber."

"Hvorfor dvæle ved Minder" sagde Joseph, "som kun føre os til nedslaaende Sammenligninger? hvorfor ikke hellere holde sig til bittere, men nyttige Erfaringer?"

"For af dem at lære?" spurgte Salamiel noget spods.

"At vi have overlevet" svarede Broderen bestemt og alvorligt "vor Tilværelse som Nation, vort Haab, og vore — Spaadomme. Tredstidstive Slægter have ventet forgjæves paa den Frelser, som tøver vel længe i to og tve Secler, om — han ikke allerede var kommen."

"Her rejste sig atter Salamiel, og gik med hurtige Skridt op og ned bag ved Broderen. Denne skrev med Fingeren paa Bordet og vedblev: "De Folk, vi kalde Hedninge; men hvis Sværd ere over vore Hoveder, tilbede en Prophet, som vore Fædre udstødte af Synagogerne; de bygge deres Haab paa en Hjørnesteen, som vore vise Bygmestere forstøde. De stige og vi synke; de florere og triumphere, medens vi opfylde Herrens Trusel: see jeg vil give dem Malurt at æde og Galdevand at drikke; jeg vil give eder i Fremmedes Haand og udføre mine Domme over eder. Er ikke Hedningenes Messiah udsprungen af Abrahams Land? er han ikke udgangen af Davids Huus? I syttenhundrede Aar svinger han sit Scepter over Jorden. og udvider stedse sit Riges Grændser — Salamiel! hvor er vor Messiah?"

Salamiel svarede ikke, men gik endnu hastigere frem og tilbage. "Broder!" vedblev Joseph: "der staaer

skrevet: Mørket skal skjule Jorden, og Dumhed Folkene; men Hedningene skulle vandre ved dit Lys, og Kongerne ved det Skin, som er opgangen for dig. Broder! hvo haver sagt disse Ord? til hvem ere de taledede? Er det ikke vort Lys, ved hvilket Hedningene og deres Konger vandre? Og ere vore Beje ikke, som meget slibrige Beje i Mørke?"

"Hvis Lys er klarest?" sagde Salamiel stedse gaaende; "de Christne have revet deres i mange Stykker; Enhver priser sin Stump, som det eneste rene og ægte Lys, og vover Liv og Blod for at slukke den Andens —"

"— De ere dog alle Dele af et eneste Hælt" faldt Broderen ind; "det ligger i Menneskets strøbelige-Natur, at ville rette og fuffe paa Mesterstykker, at plette det Rene, forfalske det Ægte, og altid at forblande og vanhellige Religionens himmelske Gave med frække Tilfætninger af egne Drømme og egne Lidenstaber. Have vore Rabbinere gjort det bedre? Lange lange før de christne Præster, har Herren sagt: baade Prophet og Præst ere Djenskalke — de spaae Løgn i mit Navn, sigende: Jeg drømte, jeg drømte — ja, de ere Propheter, der spaae deres Hjertes Bedragerier."

"Men de Christne" blev Salamiel ved, "have omgjort deres Religions Lys til en Nordbrændersfakkel; paa Enden af deres Hørdestav have de fastet en Løddeløse; de fængste og pine, de myrde og brande — ej alene Fremmede — men deres egne Børn."

"Det er da kun de romerske, Broder!" svarte Joseph

„Fordi de ere de mægtigste“ sagde Salamiel; „lad Protestanterne først faae Overmagten; de ville misbruge den, som hine.“

Joseph smilte; og trommede med Fingerne paa Bordet. „Nu er Du ogsaa Prophet!“ sagde han, „og dine Drømme ere mørke. Lad os ikke alene betragte de Christnes Gjerninger! de ere ufuldkomne, som alt Menneskeligt: vi, vi fore Alle vild som Faarene, vi vendte os hver til sin Dei, siger Esaias. Men deres Religion! er den ikke en Datter af vores egen?“

„Hvorfor“ raabte Salamiel „antog vore Fædre den da ikke? hvorfor blev den kun annammet af Fiskere, Bønder og Betlere?“

„Fordi“ svarte Joseph „det var en Troe for Peltlere, saabelsom for Konger; fordi de lærde vare bedaaede af deres egen Wiisdom; fordi vore Præster, de Rige og de Valdige drømte om jordisk Magt og politisk Glands og Storhed: vi saae ham; men der var ikke Anseelse, at vi kunde have Lyst til ham. Denne advarende Spaadom er forkyndet Aarhundreder før han kom.“

Der blev et langt Ophold. Salamiel gik hen til Vinduet, og saae ud i Natten. Joseph rejste sig og sagde: „Tro mig, Broder! dine Forhaabninger ere ligesaa dunkle som Natten hist ude, og ligesaa løse som hine Skyer, der forsvinde og komme aldrig mere igjen. Tro mig Salamiel! med vort Rige er det lange siden forbi; det gjenrejses ikke mere. Endnu er vi et Folk — desværre! men et Folk uden Land, et Samfund uden Samdrægtighed, et Selskab

uden selfabelige Fordele og Rettigheder. Vort Rige er opløst — som alle andre paa Jorden: de staae til en Tid, og synke da i Gruus. Af deres Ruiner opbygges nye, for at friste den samme Skjebne. Kun eet Rige vil kunne bestaae, fordi det er et aandeligt Rige. Dets Grændser bestemmes ikke af Bølger eller Bjerge; det indskrænker sig ikke til eet Land, eet Sprog, een Lovbog. Det overskrider alle Grændser, og gjennembryder alle Skranke; thi Anden kan ikke bindes med Lænker af Støv. Er dette Rige ikke allerede grundfæstet, da er alt en Drøm, og Gud har aldrig indblæst sin Aand i Menneskets Legeme."

Salamiel traakte hen foran Broderen, og saae længe og taus paa ham. Derpaa foldede han sine Hænder, vendte sig og gik med sænket Hoved langsomt ud af Salen. Josef stod endnu længe hensunken i Tanker; omsider udbredte han sine Arme, som til en Dmsfærelse, saae op til Himmelen, og fulgte efter sin Broder.

Den 16de November.

En særdeles Følelse drager mig til disse Tøder. Oprigtige, adeltænkende Mennesker! De lede arligen efter Sandhed — Gud give, de maae finde den!

Inat ventede jeg dem forgjæves. Da Midnatten var forbi, vovede jeg at tage Salen i Besiddelse; ja endog at medbringe min tændte Lampe — Lyset kan jo kun bemærkes fra Soen af.

Jeg sagte at sætte mig selv i den gamle veemobige Stemning — det lykkedes ikke: jeg var altfor adspredt; min

Sjæl var, saa at sige, deelt mellem mangehaande, saare adskillige Følelser. Joseph og Salamiel, Sulamith og min Fader traadte — snart enkelte, snart samlede — op for min Indbildningskraft. Verden heroventil, Graven herneventil drog mig vorevliis til sig: den Sidste grundede sit Krav paa min egen frivillige Beslutning; den Første stræbte at gjøre ældre Rettigheder gjældende. Ak! ere disse ikke forspildte? har jeg ikke for stedse frasagt mig dem, da jeg sluttede mit Testamente? Saaledes maae den Yngling være tilmode, som lukker den tunge Klosterport mellem sig og Verden, som ombytter den vide, skjønne Jord med den snævre skumle Celle, og skjuler sit Hjerte med alle dets søde Følelser i Munkeskappen.

O du yndige, glæderige Jord! skal jeg saaledes skilles fra Dig?

Den 17de November,

Jeg kom for silde — dog ikke for silde; jeg har jo været i menneskeligt Selskab! jeg har jo seet, hørt gamle Bekjendte — O! enhver Bekjendt er mig eenlige Dødsfange en Ven.

Der var allerede affpiist; de havde været sex ved Bordet; Stolene stode der endnu. Lærningen af en Dyrerøg og en Ublekage fik mine Tænder til at løbe i Vand. I mere end fem Maaneder har jeg levet af tørt og koldt Mad — Dampen af den varme vakte en naften ubetvingelig Appetit: nu veed jeg, hvorfor Esau solgte sin Førstefødselsret.

Jeg stod i Begreb med, som en Muus, at springe frem

fra mit Hul, da jeg hørte Stemmer og Fodtrin i Corridorren. Det var Mikkel Skytte og den gamle Else — hende har de nye Herrens folgelig ogsaa beholdt; det er smukt af dem — Ogsaa Bellererine var der. De satte dem. Mikkel gav sig ifærd med Dyreryggen, Else med Ragen; Bellererine sprang op paa en Stoel ved Siden af Skytten. Jeg misundte dem alle Tre; ja, jeg misundte den stakkels Hund de halvgnavede Been, som Mikkel rakte den. „Der“ sagde han, „du har Part i Bukken, du drev galant med ham, gamle Belle! og din Husbond fød ham accurat. Fanden staaer i den Tode; han er næsten ligesaa god Christen som vi Andre, Else! han ryger sin Pibe, drikker sin Dram, og fletter hollandske Eder af sig saa store som pommeriske Bjelker.“

„Jeg kan bedre lide Joseph end Salamiel“ svarede Else, „han er altid mild og venlig, og han smiler endogsaa naar han skjander, som sjelden skeer.“

„Men han kan inte skyde“ sagde Mikkel, „idet han satte en Flaske for Munden, „han er ligesaa dum paa Sagen som du, dit gamle Drgelværk! Giv mig et Stykke Rage!“

Else rækkede ham et Stykke, han gav det strax til Hunden med de Ord: „der Bellererine! det er fordi det er dig.“

„Skam flulbe flaae Ham!“ raabte Else, „jeg troer han gier Hunden Ublekage.“

„Det kommer deraf“ svarte Mikkel, „at salig Tohan — Gud veed, hvor han er — gjorde saa meget af den.“

En underlig Rørelse greb mig; det var førstegang i

fem Maaneder at jeg hørte mit eget Navn. Kjere Mikkel! — tænkte jeg — vidste du, at jeg var dig saa nær, du sad vist ikke saa rolig. Og dog — dog kunde du maaskee ogsaa forraade mig. D, at jeg maatte have, blot et Par Djeblikke, havt Hunden hos mig! hvor vilde jeg klappet den, talt til den, og kjalet for den! den skulde have slikket mine Hænder; dens Dine, dens Hale skulde have sagt mig, at der endnu var et levende Væsen, som havde mig kjær.

„Det blev en dygtig Karl til at skyde, den samme Johan“ fortsatte Mikkel; „alligevel det første han kom her, vidste han ikke enten Krudtet eller Haglene skulde først ned; men jeg lærte ham det. Det var ilde, han skulde saadan tage fejl med disse Penge af Kongens; men disse hersens Indsætere, de har den Teufel i Kroppen.“

Else tog sig en Priis, og sagde: „da spaaede jeg ved mig selv hvordan det vilde gaae; Herren gjorde jo alt for meget af ham, om det saa havde været hans egen Søn, Mikkel —?“ hun saae spørgende og polidst paa Skytten. Han tog sig en Sturk, og skottede fra Glasfen hen paa hende: „Veed hun Noget?“ spurgte han langsomt.

„Hvad skulde jeg vide!“ svarte hun; „men ellers kom han ligesom dumpende ned af Himmelen, og Herren har jo været ubenlands i sin Ungdom — de vare saamænd heller ikke hinanden ulig af Ansigt.“

„Ikke heller af Sind“ sagde Mikkel: „Johan var istand til at give Skjorten bort af Kroppen, og den Gamle gav jo Bønderne for lang Henstand med deres Skatter —

det var maaffee hans Ulykke den; jeg er sommetider nær ved at troe, at Johan endda har været uskyldig."

Men da Herrerne deroverfra kom her for at eftersee Casfen, fandt de jo et Brev der, hvori han angav sig selv. svarede hun.

"Gødt nok!" indvendte Mikkel; "men hvorfor rejste saa den Gamle?"

"Det veed jeg godt" sagde hun: "Den Gamle vilde hen og see om han kunde bjerge Penge, inden Casfen blev efterseet. Kunde han det, saa havde alt været godt: hvis ikke, skulde den Unge tage sig Skylden paa."

"Hille den flemme Løde!" raabte han: "hvorfra veed hun alt det?"

"Det er kun Noget, jeg tænker mig til" svarte hun.

"Paa den Maade" sagde Mikkel, "var den Gamle jo Medvidder? Gm! Fanden veed hvordan det hænger sammen."

"Jeg kan da ellers sige ham" vedblev Else, "at jeg engang usforvarende kom til at høre Noget af deres Discours: Vi maae rejse begge To — sagde den Gamle — Jeg bliver — sagde den Unge —"

"Naa! og hvad saa meer" spurgte Skytten. "Saa horte jeg Intet meer" svarte Else, "for Resten hvidskede de."

"Gm!" sagde han efter nogen Betænkning; "der har hun nok hørt fejl; Johan tog sig vel iagt for at blive — Naa! det skal være hans Skaal! Godtaar, Møsse Johan, og kuf engang ihvor du er!"

Jeg veed ikke, hvorfra jeg fik det forføjne Indfald; men jeg kunde ikke betvinge min Lyst til at blande mig lidt

i Conversationen, og det var sleet, inden jeg selv vidste det: Jeg slog et Blad med Munden, og jeg saa Proppen i Hul-
let. At Else gav et Skriik, Bellecaine et Bjes, at en Stoel
faldt overende, og en Dør blev smækket i — det hørte jeg,
og — ja i Sandhed! jeg loe; men forfærbedes i samme
Øjeblik ved Lyden af min Stemme. Gud! er det muligt, i
en Forsatning, som min, at være saa letsindig? For Opda-
gelse behøver jeg ikke at frygte, dertil ere de Begge for over-
troiske; men at jeg kunde sjenkte, jeg som allerede staaer
med begge Fødder i Graven — dette har mig noget ret
Gyseligt — Spøgelseagtigt. Dog — var det ikke snarere en
dunkel Instinct, at jeg vilde jage dem bort, for at bemæg-
tige mig Noget af Levningerne? — Himmel! hvor det smagte
mig! og alligerel torde jeg ikke spise efter Hjertenslyst; for-
meget kunde have råbet mig arme Stakkel.

Naar jeg ellers overtænker denne Samtale, bliver jeg
ret underlig tilmode. Mit Offer er bragt: men Frugten
synes ikke at ville modnes. Jeg bortslangte min egen Vre
for at frelse en elsket Faders, og see! hans taber sig tillige-
med min. Skulle dette være et Levnis paa, at Sandheden
steds maae følges, om den end er nok saa haard og bitter;
og at endog den adleste Vægn forsejler sin Hensigt?

Hvor vanskeligt er det ikke at dølge eller forvandske
Sandheden? den vil dog altid — heelt eller hatot — snart
eller silbe — for en Dag.

Tør jeg glæde mig over det skaansomme Domsomme,
jeg nyder, sjenndt jeg uden Nytte har søgt at forspilde det?
at Røgtet er mere sandfærdigt end jeg selv? jeg veed ikke?

men det veed jeg, at en ny og vældig Magt vil drage mig op af det Mørke, hvori jeg frivillig, men brodefri, selv har nedslanket mig.

Er Stole! hvem har siddet paa de fire? Coraço! o! hvor svagt — hvor daarligt est du! —

Den 18de November.

Vinteren begynder tidlig og strang. Søen er lagt langt ud; og Isen er bedækket med Sne — maaskee der endogsaa er Spor. Virkelig! jeg seer en Harefod her tæt udenfor — ja! gaae du kun! for mig sidder du frygt i din Busk; jeg skal ikke mere efterstræbe dig, stakkels Morten! Jeg sidder selv og krøller i mit forborgne Leje; jeg er ligesaa bange for Jægerne som du, skøndt mit Udfpring er vanskeligere at udrede. Hvor ganske anderledes var det for gangen Vinter! da vankede jeg fri og sorgløs omkring paa den usfaldne Sne, og Nu! — der kommer Nogen — tryk dig, stakkels Hare! — Det er Salamiel og Mikkel; de gaae virkelig paa Foden; de standse — den har gjort sin Lykke — maaskee sidder den i Flegbusken ved Hjørnet af Bolden? — De gaae forbi — det knalder — Mikkel raaber: Apport! — God Nat, Morten! — O, jeg elendige Daare! skal da Alt hvad jeg seer og hører drage mig tilbage til den Verden, som jeg haver sagt et evigt Farvel?

Evigt? — hvorfor da? Er min Fader død, hvad hindrer mig længere? Frygt for Døden? — er den visere udenfor end her? Ak! værre end selve Døden er den Uvisshed, i hvilken jeg lever. Saa vare det da fast besluttet; endnu

fjorten Dage vil jeg udholde. Hører jeg forinden Intet fra ham, da sprænger jeg mit Fængsel. En Dag i Frihed er kosteligere, end et Aar i Trældom.

Den 19de November.

Det er hende! hun er her — har været her under Dag med mig i flere Maaneber. O! jeg har ahnet det; jeg har følt det, uden at vide det. Var det ellers muligt, at jeg saalænge havde kunnet udholde min piinagtige Forsætning?

Denne Gang kom jeg betids. Brødrene havde nylig sat sig tilbords, tilligemed Josephs Kone og tvende Smaadrenge; den sjette Stool stod endnu ledig. „Hvor bliver Sula mit?“ spurgte Joseph: det skuddrede mig som et electrisk Stød. Da aabnedes Døren; hun traadte ind, og satte sig paa den ledige Plads. Jeg maatte holde mig fast, for ej at rulle ned af Løngangens Trappetrin.

Hvor dejlig var hun, men ogsaa hvor bleg! ak! mon det er Tanken om mig, der har ombyttet Glædens røde Rose med Længselens hvide paa disse yndige Kinder? Og om det var — om ogsaa hun gik over til min Trøst — hvad da? Hvo er jeg? en æreløs, frebløs Forbryder — o Gud! o Gud! nu først fuldbringes det tunge Offer — forbarm dig, og end mine Lidelser, inden min Haand væbner sig imod mit Hjerte!

Den 20de November.

Endnu engang vil jeg see dette himmelske Ansigt, og matte mine Dine med hendes Beskuelse. Endnu engang

inden jeg siger Verden Farvel og gaar hidhen, hvorfra Ingen kommer tilbage, vil jeg sige hende — Formastelige! egenfjertlige Usling! hvad vil du? Rive hende med dig ned i haabløs Kjerlighedens Afgrund? atter aabne et Saar, som Tid og Trøstelse maaskee allerede har tillukket? —
 Nej! ene vil jeg lide; ene vil jeg synke i Forglemmelses Hav; ingen Taare skal være mit usle Støv! —

Den 2de November.

Det er besluttet. — En barmhjertig Gud vil tilgive mig dette sidste forvorne Skridt; han vil lægge sønlig Kjerlighed og et ubesmattet Liv i den opstigende Dagtskaal, og samle mig med den Fader, for hvis Skyld jeg udøser mit unge Blod.

Er jeg ikke allerede Dødsdomt? hvad gjør jeg Andet, end fuldbyrder den uigjenkaldelige Dom? Hvortil nytter, hvorfor udfordres en længere Marter? — naadige Fader! er det ikke nok?

Min Befrier ligger for mig — den er beredt til at oplukke mig Ewighedens Porte. Kun endnu eet Farvel til denne skjønne Jord! Endnu een Time vil jeg beskue det yndige Dagslys — min sidste Dag!

Søen er tillagt. Den flinker, som et Spejl, i Morgen solens Straaler. — Isen synger — der er en Skøjteløber derude. Jeg har ogsaa tilforn med ungdommelig Lyft tumlet mig paa den blanke Flade; dengang var min Sjæl ligesaa rolig og klar som den stille smilende Søe — Lyden nærmer sig — det er ham — det er Salamiel! med

sammenflyngede Arme laverer han i vældige Svævinger. — Farvel, du sidste menneskelige Væsen, mine Dine her faae at see! — Han løber lige hen mod Rørholmens; der er Væld underneben — et farligt Sted for Solhværv er gaaet. Jeg vil raabe til ham gjennem mit Slughul — han har hørt det — han standser, og seer sig om — nej! nu fortsætter han sit Løb — Himmel! han synker —

Den 22de November.

Pennen danser i min Haand — kan den vel Andet, naar Hjertet danser? — O, du naadige Gud og Frelser? hvorledes skal jeg dødelige Menneske bære saamegen Salighed.

Da jeg krynpede mig under Prøvelsen, da min svage Haand formastede sig til at gribe Hold i dit Tugtens Riis; da min Sjæl forkastede Haabet, og vendte sig i Fortvivlelse fra din Himmel — da var den allerede aabnet over mig, og Glædens Sol smilede over mit Fængsel.

Kun endnu et Par Øjeblikke, og det Forsærdelige var skeet — men derfor sendte du mig en frelsende Engel; derfor maatte Salamiel ud paa Søen; derfor maatte Isen bryde under ham — o Gud! hvor underlige ere dine Veje! de ere alle Kjærlighed.

Nu først burde jeg bødes; men du straffer mig med Bel-siguelser — saa vil jeg da paalægge mig selv denne utilstrækkelige Bød: jeg vil løsrive mig fra saamange søde Omfavnelser, og tilbringe denne sidste Nat i mit Fængsel; med Angers og med Glædes Taarer vil jeg suldende denne min Prøvelses Tid. Endnu en Nat vil jeg henleve i det Mørke, hvorfra din a.mægtige Haand udfriede mig.

Jeg rev Lagnerne af min Seng, sprang op gjennem Løngangen ind i Ridder salen, ned af Vinduet. Salamiel kæmpede mod Vandene, der truede at oplugge ham: han brød Isen med sine Hænder, steg og sank. Han raabte om Hjælp; men Ingen hørte ham; de vare alle i den modsatte Fløj, som vender ind til Landet. Isen var svag; jeg kunde ikke komme hen til ham; men jeg bandt Lagnerne sammen, tilkastede ham den ene Ende, og lagde mig sladt ud paa Isen: han greb fat, og jeg slæbte ham efter mig — han var frelst.

„Hvem er De, min dyrebare Rebningsmand?“ spurgte Salamiel, da vi stod paa fast Is. „En Død, som frelst en Levende“ svarte jeg, og drog ham med mig. Han rystede af Kulde og Mæthed; jeg maatte næsten bære ham. Jeg kunde ikke forlade ham, før han var kommen ind.

I Stuen sad Joseph og hans Kone ved Frokostbordet; Sulamith aabnede den modstaaende Dør — da begyndte Alt at løbe rundt med mig: Syn, Bevidsthed forlod mig — jeg bevidnede.

Da jeg vaagne stod de alle Fire bekymrede ved min Seng. Mine Dine faldt først paa Sulamith: hun var bleg som et Bleg. Endnu før jeg vaagne, hørte jeg, at Salamiel sagde: „En Hollander er han; thi han svarte mig strax i dette Sprog; men hvorledes han er kommen her, det maae den Gud vide, der sendte ham til min Frelse.“ „Det synes mig“ sagde Joseph, „at jeg skulde have seet ham før; hvor, kan jeg ikke mindes.“ Da var det, at mit Blik

falbt paa Sulamith; en svag Rødme kom og forsvandt paa hendes Kinder.

„Hvem er De dog, Kjære gode Menneſke?“ ſagde Joſeph's Kone roligt og ømt. Jeg brast i Graad — jeg kunde ikke ſvare. Et Bud traadte ind og bragte et Brev — jeg ſkulte mit Anſigt med Lagenet.

Jeg fornam en Tunge paa min Haand, og en Piben. „Min Gud!“ ſagde en Stemme „Hunden kjender ham.“ Jeg ſlog Lagenet ned — Bellereine ſprang op til mig.

Der var ingen Anden i Bærelſet, end Salamiel og hans Svigerinde.

Han traadte tæt hen til Sengen: „Hvo De endogsaa er,“ ſagde han, „mit Livs Frelſer kan uden Fare betroee ſig til mig. De fryes ikke at ville være kjendt; men ved den Gud, der krugte Dem ſom Redſkab til min Redning! her har De Intet at frygte; og nærer De noget Hnſke, ſom det ſtaaer i menneſkelig Magt at opfylde, da behøver De blot at yttre det.“

Jeg var i den pünligſte Forfatning! jeg ſøgte Trang til at betroee et Medmenneſke min Hemmelighed; men det var ikke min alene. Hvormeget kunde jeg vel aabenbare? Enten min Fader var levende eller død, hans Rygte var mig lige helligt.

Jeg mindes engang at have drømt: at jeg paa et Toug var ſteget op til Spidsen af et meget højt Taarn; foran mig var en uhyre uudgrundelig Dybde; og vende mig, torde jeg ikke — jeg omfavneede Kuppelen; Touget forsvandt under mine Fødder; — jeg hang mellem Himmel og Jord i gruellig

Dødsangest: af! denne Drøm var et Varsel for min nærværende Sindstilstand. Længe torde den ikke vare.

Joseph kom farende ind med Brevet i sin ene Haand; med den anden pegede han til Gulvet og raabte: „et eneste Ord! Kom de dernede fra?“ Jeg sagde Ja; men jeg skjælv som et Espeløv. „Nu saa være Gud højlovet i Evighed!“ sagde han, kastede Brevet, omfavne mig, og trykte et Kys paa min Pande: „Velkommen, Søstersøn!“ jublede han; men hans Stemme bævede, hans Taarer trillede ned paa mit Ansigt.

Hans Kone udstødte et Forundringskrig; Broderen tog Brevet op. „Ja Salamiel!“ sagde han, sættende sig ved Sengen og holdende min Haand i sin, „læs Du os dette Brev, hvis Indhold er os Alle, men især denne elskelige Ben, saa højst gladeligt — det er fra hans Fader!“ Han læste.

„Meget ærede Hr. Svoger!“

„De vil med Rette undres over denne Overtskrift af en Mand, som hidtil kun har været Dem bekendt af Navn. De vil tillade mig med saa Ord at løse Gaaden.“

„Da jeg for nogle og tive Aar siden opholdt mig i Pengeantliggender her i Amsterdam, blev jeg handelsvois bekendt med deres Søster Eva, som dengang var i Huset hos deres Morbroder. Vi fattede Godhed for hverandre, og i et svagt Øjeblik lode vi os henrive af vor gjensidige Tilbøjelighed! At Deres Fader, formedelst sine strange Religionsbegreber, aldrig vilde give sit Minde til vor Forbindelse,

„dette vidste min Kjæreste alt for vel. Men haabende paa
 Fremtiden, stolende paa min taaleliggode Formuessomstæn-
 dighed, og bestormet af min hæftige Eibenskab, foreslog jeg
 hende et hemmeligt Egtteskab og Flugt med mig til mit Fæ-
 deland. Hun indvilgede begge Dele; men Udførelsen maatte
 formedelst væsentlige Hindringer, opsættes. Smidlertid be-
 gyndte hendes Svangerskab at blive synligt. Jeg bortførte
 hende og skjulte hende hos en Ven og Landsmand af mig,
 som var boesiddende i Rotterdam. Der blev hun Moder til
 en Søn, som i dette Øjeblik — Gud give levende — befin-
 der sig paa Hald. Vor Flugt blev forberedt: et dansk
 Skib, som laae i Havnen skulde føre os til mit Hjem.
 Min spæde Søn med sin Amme havde jeg faaet ombord,
 og ventede blot Natten, for at afhente hans Moder. At
 da jeg kom, var hun forsvundet. Alle mine Eftersøgelses-
 vare forgjæves; jeg maatte føre vort Barn tilbage til min
 Ven. Han sørgede for dets Pleje og Opdragelse.“

„At deres Fader havde opdaget sin Datters Opholdssted,
 og overtalt hende til at vende tilbage, kunde jeg formode;
 men at han havde bragt hende til en Slægtning i Antwerpen,
 dette har jeg først nu faaet at vide; saavel som at han havde
 taget det Løfte af hende: at hun aldrig vilde søge nogen Gjen-
 forening med mig saalange hans Dine vare aabne.“

„Efter to Aars frugtlose Søgning efter min forsvundne
 Kjæreste rejste jeg til Danmark. Der underholdt jeg en
 bestandig Brevverling med min Ven i Rotterdam. Han
 døde; men endnu forinden havde han anbragt min Søn paa

„van der Leetes Comptoir i Amsterdam, hvorfra jeg for-
 „gangen har lod ham komme til Falb.“

„Ulykkelige Omstændigheder, hvis nærmere Forklaring
 ikke hører herhvid, forarsagede, at jeg kom i et Par tusinde
 „Dalers Cassemangel. Vel dobbelt saa meget havde jeg til-
 „gode hos et Huus i Amsterdam. Jeg skrev; Huset havde
 „gjort Opbud, og kunde ingen Penge affende; men vilde jeg
 „selv komme, eller skikke en paalidelig Mand, vilde man see
 „at gjøre Udvej.“

„Jeg maatte altsaa affted. Men i det Falb, at Rejsen
 „skulde vorde langvarig — som desværre ogsaa skete — og
 „Cassen imidlertid blive undersøgt, var dog min Tre og
 „mit Embede forloren. Da var det, at min adle Søn til-
 „bød sig at leve skjult og indmuret i en Løngang under Slot-
 „tet, for at bringe Vedkommende paa den høist rimelige For-
 „modning, at han var deserteret med Pengene.“

„Ved min Ankomst hertil, efter en lang og besværlig
 „Sørejse, faldt jeg i en haard Sygdom, der i tre Maa-
 „der berøvede mig Forstandens Brug. Ved min Opvaa-
 „gen finder jeg; at deres Søster, min dyrebare trofaste
 „Eva, er den, som har plejet, og — næst Guds Hjælp —
 „reddet mig.“

„Efter deres Faders Død, forlod hun et Opholdsted,
 „som vistnok ogsaa var ganske skjult for hendes Brødre, og
 „blev igjen modtaget af Morbroderen; denne var Naboe til
 „den Mand, som skulde mig Penge.“

„Skaar blev vort, saa lange udsatte, Ægtekab endeligen
 „fuldbyrdet. Og dette giver jeg mig nu den Frihed at

„tilmelde Dem, haabende: at De med deres Broder ville ikke
 „ugunstig betragte dette Skridt af en Søster, der saa længe
 „har været tabt for Dem, og som i tiue Aar har ved store
 „Sorger bødet for en Brøde, hvortil hendes Hjerte forleble
 „hende.“

„Men ak! vort arme Barn! mon han er endnu ilive?
 „Vi sukke og bede hver Dag til Gud, at dette Brev dog ej
 „maa komme forsilde. Naar De i en Baad sejler om til
 „den østre Fløj, vil de tæt ovenfor Vandet finde et lidet fir-
 „kantet Hul; derigjennem kan De tilraabe ham — Gud i
 „Himmelen give, at han maatte svare Dem! Han vil da
 „selv tilkjendegive Dem, hvor De kunne aabne for hans
 „Fængsel. Svarer han Dem ikke, vil De i det nordøstlige
 „Hjørne af Kjelderens finde en Dvæbersteen betegnet med et
 „Kors; derunderneben skal Muren brydes løs — jeg kan
 „ikke skrive længere for Corrig og Wengstelse.“

„De Penge, som manglede i Kassen, sender jeg med
 „samme Lejlighed. Vilde De behageligen tilstille Dyrigheden
 „Samme, tilligemed ilagte Skrivelse, som ganske retfærdig-
 „gjør min Søn — o! maatte det dog komme ham endnu
 „tilgode!“

„Lever han, da ville De sige ham, med hvilken Smerte
 „baade Fader og Moder længes efter ham.“

„D du naaderige Forsyn!“ raabte jeg, „baade Fader og
 „Moder! ja — jeg vil afsted!“ Jeg sprang op. „Kjere
 „Ven og Frænde!“ raabte Joseph; „vi ville Alle afsted; hav

blot Taalmodighed i nogle Dage, saa følges vi ad. Vi læn-
ges ligesaa meget efter at omfavne en fortabt og gjenfunden
Søster, som De en Moder. Hald er solgt, og hvert Dje-
blif kunne vi vente Kjøberen for at modtage Skjødet. Som
han talede, hørte vi en Vogn rulle ind i Gaarden. „Det er
ham“ sagde Salamiel, og begge Brødrene gik ud for at
modtage ham.

Endnu var mit Blædesbager ikke fuldt. Jeg hørte et
dybt Suk bag ved mig — det var Sulamith: hendes
Djne svømmede i Taarer, et veemodigt Smil bavede om
hendes Læber.

Josephs Røne saae vorelvit paa os Begge. „Min
Søster“ begyndte hun, „har ogsaa en Hemmelighed, hvori
jeg er eneste Medvinder — mon den nu kunde løses?“ Su-
lamith rødmede, og saae bedende paa Søsteren. Jeg ahned
min Lykke: „Al!“ sagde jeg „torde jeg haabe, at De endnu
ikke havde glemmt mig?“ Hun svarede ikke; men Madame
Lima pegte hen til et Vindue — ja i Sandhed! der stod
min soleil brillant; jeg gjenkjendte Vasen paa de to bræn-
dende Hjertes. Jeg greb hendes Haand og trykkede den til
min Barm: „Er jeg da ikke een af Deres nu?“ hvidskede
jeg, og læste strax Svaret i hendes kjerlige Djeskaf. „Dg
mere, end De maaskee troer“ sagde Søsteren; „thi vi ere Alle
bestemte paa at antage en Religion, om hvis Sandhed min
Joseph har overbevist os.“ Jeg sluttede den Elskte i mine
Arme, og trykte det første Kys paa hendes brandende Læber.

Saa frydefuldt løser sig da min Skjæbnes dunkle, for-
viklede Gaade. Alt havde jeg tabt, endogaa Haabet havde

jeg bortkasted, og see! en kjærlig Himmel har givet mig Alt tilbage, og mere dertil: Vre og Frihed, Brud og Frænde, Fader og Moder — en Moder, som for mig ikke havde været til paa Jorden.

Jeg vil slutte mine Lidelsers og Glæders Historie, og henlægge den her, hvor jeg tænkte at berede mig min egen Grav. Imorgen forlader jeg den; den skal tillukkes efter mig.

Skal den engang i Fremtiden gaaes, da ville disse Blade maaskee komme en Mistroetig for Dine, og lære den: at Himmelen har endnu Gælse, selv naar Haabet svigter det fortvivlede Hjerte.

Døsekrammeren

„Den største Sorg i Verden her
 „Er dog at miste den, Man har kjær.“

Stundom, naar jeg har vandret ret ud i den store Alhed, hvor jeg kun har hørt den brune Lyng omkring og den blaa Himmel over mig; naar jeg vankede fjernt fra Menneskene og Mindesmærkerne om deres Puslen hernede, der i Grunden kun er Muldvarpeflugt, som Tiden eller en og anden urolig

Tamerlan engang jeener med Jorden; naar jeg svævede
 hjertelet, frihedstolt som Beduinen, hvem intet Huus, ingen
 snævert begrændset Mark fængsler til Pletten, men som ejer,
 besidder Alt hvad han seer, som — ikke boer — men
 lysterer hvor han vil; naar da mit vidt omsvævende
 Blik i Kimingen skimtede et Huus, og saaledes ubehageligen
 standsedes i sin lette Flugt: stundom opstod da, Gud forlade
 mig denne Flyvetanke; thi Andet var det dog ikke — det
 Dufte, gid denne Menneſkewaaning var borte! der boer ogsaa
 Noje og Kummer; der trattes, der lides de ogsaa om Mit
 og Dit! — Ak! den lykkelige Drken er baade min og din, er
 Alles, er Ingens. — En Forstmand skal have foreslaaet at
 forstyrre hele Colonicanlægget, plante Skov paa Beboernes
 Marker og i deres sløife Byer; mig har stundom den langt
 umenneskeligere Tanke paatrængt sig: hvad om her endnu
 havde været lynchgroet Hede, den Gamme, som for Kartu-
 finder siden, uforstyrret, uomrødet af Menneſkehænder! Men
 som sagt, jeg meente det ikke alvorligt. Thi naar jeg ud-
 mattet, mødig, smægtende af Hede og Torst med smertelig
 Længsel tænkte paa Araberens Telt og Kaffejedel: da tak-
 fede jeg Gud, at et lynchtaft Huus — om end milelangt
 borte — forjattede mig Skygge og Vedervægelse.

Og befandt jeg saaledes for en Deel Nar siden en
 stille, varm Septembertag langt ude i denne samme Hede,
 som jeg i arabisk Forstand kalder min. Ingen Vind bevæ-
 ge den rødmande Lyng; Lusten var lummer og døsig. De
 fjerne Bakker, som begrændsede Synskredsen syntes at svømme
 liig Skyer, omkring den uhyre Slette; og antog mange

vidunderlige Skikkelser af Huse, Taarne, Slotte, Mennesker og Dyr; men alle af dunkle uformede Dmride, ustabile vrelende som Drømmebilleder: snart forvandlede en Hytte til en Kirke, denne igjen til en Pyramide; hist hævede sig et Spiir, her sank et andet; et Menneske blev til en Hest, og denne igjen til en Elephant; her gyngede en Baad, og der et Skib med udspandte Seil. — Længe forlystede sig mit Hje ved Beskuelsen af disse phantastiske Figurer — et Panorama, som kun Søemanden og Drkens Indvaaner har Lejlighed at nyde — da jeg omsider træt og tørstig begyndte at lede om et rigtigt Huus blandt de mange falske; jeg ønskede ret inderligt at bortbytte alle mine prægtige Fæslotte for en eneste menneskelig Hytte. Det lykkedes: jeg opdagede snart en virkelig Gaard uden Spiir og Taarne, hvis Dmride bleve tydeligere og skarpere, jo nærmere jeg kom den, og som, flankeret af Tørvestakke, saae langt større ud, end den virkelig var.

Dens Beboere vare mig ubekjendte. Deres Klædebragt var fattig, deres Huusgeraad tarveligt; men jeg vidste at Hebeboeren tit gjemmer ædelt Metal, i et umalet Skrin eller i et usfelt Hængeskab, og en tyk Tegnebog indenfor en lappet Kofte; da derfor mit Blik ved Indtrædelsen faldt paa en Alkove fuldstoppet med Strømper, formodede jeg ganske rigtig at jeg befandt mig hos en velhavende Hofekammer. (I Parenthes vare det sagt, at jeg ingen fattige kjender.)

En halvgammel, graahardet, men endnu kraftig Mand rejste sig fra Skiven, og bød mig Haanden med de Ord „Velkommen! — med Forlov at spørge, hvor er den gode Ven fra?“ — Man opholde sig ikke over saa usiint og ligefremt et

Spørgsmaal! Hedebonden er ligesaa gjeffrie, men lidt mere nysgjerrig, end de skotske Lairder; og i Grunden kan Man ikke fortænke ham i, at han gjerne vil vide, hvem han bevarter. Da jeg havde fortalt ham, hvo og hvorfra jeg var, kaldte han paa sin Kone, der strax satte frem, hvad Huset formaagede, og nødte mig med godhjertig Venlighed til at spise og drikke; skjøndt min Hunger og Tørst gjorde at Nøden overslødig.

Jeg var midt i Maaltidet og midt i en politisk Samtale med min Bert, da en ung og overmaade dejlig Bondes pige traadte ind, hvem jeg usejlsbarligen vilde have erklæret for en, fra grusomme Forældre og et modbydeligt Ægtekab bortslagtet, forklædt Frøken: hvis ikke hendes rødladne Hænder og usorfalskede Bondemaal havde overbevist mig om, at ingen Travestering fandt Sted. Hun nikkede ventligt, kastede et slygtigt Blik hen under Bordet, gik ud og kom snart igjen med et Fad Melkøgbrod, hvilket hun satte paa Gulvet med de Ord: „Deres Hund kan maaskee ogsaa trænge til Noget.“ Jeg takkede for hendes Opmærksomhed; men denne var ganske henvendt til den store Hund, hvis Graadighed snart gjorde tomt Fad, og som nu paa sin Wiis takkede Giverinden ved at stryge sig ind til hende; og da hun lidt angstelig løstede Armen i Vejret, misforstod Chasseur denne Bevægelse, gjorde adroit, og trængte den skrigende Pige baglands hen mod Alkoven — jeg kaldte Hunden af, og udtvødede hende hans gode Mening. — Ikke skulde jeg have hendraget Lasevens Opmærksomhed til et saa trivielt Optrin, undtagen for at anbringe den Bemærkning: at Alt klæder de

Smukke godt; thi virkelig fremviste denne Bondepige, i Alt hvad hun sagde og foretog sig, en vis naturlig Ynde, som ingenlunde kunde skrives paa Coqvetteriets Regning, undtagen Man saaledes vil benævne en medfødt, witterlig Instinct.

Da hun havde forladt Stuen, spurgte jeg Foralbrene, om det var deres Datter. De bejaede det, med Tillæg, at hun var eneste Barn. „Hende beholde I vist ikke længe,“ sagde jeg. „Gud bevare os! hvorledes mener De det?“, spurgte Faderen; men et selobehageligt Smil viste, at han nok forstod min Mening. „Jeg tænker,“ svarede jeg: „at hun neppe vil mangle Bejlere.“ „Hm!“ brummede han: „Bejlere kan vi faae nok af; men om de due Noget, det var det, vi skulle snakke om. At frøe med et Kommeuhr og en sølvbestagen Pibe, kan ikke gjøre Sagen klar; der vil Mere til at fjøre end at sige Hopp! — Saamænd!“ vedblev han, støttende begge Hænder paa Bordet, og bukkende sig, for at kigge ud af det lave Vindue: „kommer ikke der Een af dem — en Faarebrend, der nys er klavret op af Lyngtoppene — ha, Een af de Rumpener, der rende omkring med et Par Døs Poser i en Tværstak — dum Hund! frier til vor Datter med to Stude og halotredie Roe — jo luur ham! — Stodder!“ Al denne Udgybelse var ikke henvendt til mig, men til den Kommende, paa hvem han fæstede sit formærkede Blik, idet denne ad en Lyngevej vandrede ind mod Gaarden. Han var endnu saa langt borte, at jeg fik Tid til at udsørge min Bert om det unge Menneſke, og erfare: at han var en Søn af nærmeste Naboe — som notabene dog boede over en halv Mil herfra — at Faderen kun ejede et lidet Boel, hvorpaa

han endda fyldte Hofkrammeren to Hundrede Daler; at Sønnen havde nogle Kar gaaet omkring med uldne Vare, og endelig havde povet at bejle til den dejlige Cecil; men faaet et reent Afslag. — Medens jeg anhørte denne Beretning, var hun selv kommen ind; og hendes bekymrede Blik, der verelviis deelte sig imellem Faderen og Vandrereren derude, lod mig gjætte, at hun ikke deelte den Gamles Anskuelse af Sagen. — Saasnart den unge Krammer traadte ind af den ene Dør, gif hun ud af den anden; dog ikke uden et hurtigt, men ømt og smerteligt Djæst.

Min Bert vendte sig om mod den Indtrædende, greb med begge Hænder om Bordbladet, som om han fandt et Støttepunkt fornødent, og besvarede det unge Menneskes: „Guds Fred og Goddag!“ med et tørt „Velkommen!“ — Hiin blev først staaende en Stund, lod sine Hænder løbe omkring i Værelset, udtrak derpaa af Indrelommen en Tobakspibe, af Baglommen en Pung, bankede Piben ud paa Kæledovnen ved sin Side, og stoppede paany. Alt dette skete langsomt, og ligesom i en asmaalt Tact, og min Bert forblev steds ubevægelig i sin antagne Stilling.

Den Fremmede var en meget smuk Karl, en ægte Son af vor nordiske Natur, der driver langsomt, men kraftigt og varigt: lvschaaret, blaaøjet, rødkindet, hvis fiintdunede Hage Nagelkniven endnu ikke havde berørt, skjøndt han vist allerede var sine fulde tive Kar. Han var paa Kræmmerviis klædt fornemmere end en almindelig Bonde, end selv den rige Hofkrammer, i Frakke og vide Beenklæder, rødstribt Vest og blaatblommet Bomuldhalsklæde — han var

ingen uærdig Tilbeder af den skønne Cecilia. Mig behagede han ydermere ved et blidt og aabent Ansigt, der vidnede om taalmodig Udholdenhed — et Hovedtræk i den cimbriske Nationalcaracter.

Det varede en god Stund, inden Nogen af dem vilde bryde Tauscheden. Endelig oplod dog Verten først sin Mund, spørgende langsomt, koldt og ligegyldigt: „hvor gjælder Rejsen idag, Esben?“ Den Tiltalte svarede, medens han i Nag slog Ild til sin Pibe, og tænkte den med lange Drag: „Ikke længere idag; men imorgen vil jeg afgang til Holsteen.“ Herpaa blev atter en Pause, under hvilken Esben tog Stolene i Hjesyn, og valgte een, paa hvilken han satte sig. Imidlertid kom Moder og Datter ind; den unge Kræmmer nikkede ad dem med en saa fuldkommen rolig og uforandret Mine, at jeg fulde have troet, den skønne Cecilia var ham aldeles ligegyldig, hvis jeg ikke havde vidst, at Kjerlighed i et saadant Bryst kan være stærk, hvor stille den end lader; at den ikke er en Lue, som bluser og gnirer; men en Glød, der varmer jævnt og længe. Cecilia satte sig med et Suk ved den nederste Bordende, og begyndte ivrigt at strikke; hendes Moder nedlod sig med et sagte: „velkommen Esben!“ ved Spinderoffen.

„Det skal vel være paa Handelens Vegne?“ tog Verten nu Ordet. „Som det vil byde sig?“ svarte hans Gæst: „Ten faaer at prøve, hvad der kan være at tjene i Sonden. Min Begjæring er ellers, at I ikke vilde jage for stærkt med at gifte Cecil hen, inden jeg kommer tilbage, og vi faaer at see, hvordan min Bykke skal blive.“ Cecil rødmede;

men vedblev at stirre paa sit Arbejde. Moderen standsede Rokkehjulet med den ene Haand, lagde den anden i Skjødets, og saae stift hen paa den Talende; men Faderen sagde, idet han vendte sig om til mig: „Mens Græsset groer, døer Hørfemøer! Hvor kan Du forlange, at Cecil skal bide efter Dig? Du kan blive længe borte — kan hælde sig, Du kommer aldrig meer.“ „Saa er det eders Skyld, Michel Kransen!“ falbt Esben ind: „Men det siger jeg Eder: dersom I tvinger Cecil til nogen Anden, gjør I stor Synd baade mod hende og mig.“ Dermed rejste han sig, rakte begge de Gamle Haanden, og sagde dem et but Farvel. Til sin Kjæreste sagde han, men i en lidt svagere og blødere Tone: „Farvel Cecil! og Tak for alt Godt! tænK paa mig til det Bedste, om Du ellers maae — Gud vare med Dig! — og med Eder Allesammen! Farvel!“ — Han vendte sig mod Døren, gjeinte Pibe, Pung og Fyrstøj, hver Deel i sin behøriges Komme, tog Kjeppen og vandrede bort, uden endog en eneste Gang at see sig tilbage. — Den gamle Mand smilte, som før; hans Kone udstødte et „Na ja!“ og satte Rokken atter igang; men Daare trillede paa Daare ned over Cecilias Kinder.

Jeg havde her den meest indbydende Anledning til at ubvilke de Grundsætninger, der bør lede Forældre med Hensyn til deres Børns Giftermaal. Jeg kunde have erindret dem om, at Rigdom ikke er nok til agtestabelig Lyksalighed, at Hjertet ogsaa maae have sin Stemme: at Klogskab overalt tilraader, at see mere paa Retfærdighed, Flid og Dygtighed, end paa Penge; jeg kunde have foreholdt Faderen

(thi Moderen lod til i det mindste at være neutral) hans Haardhed mod den eneste Datter. Men jeg kjendte Almuen for godt til at spilde unyttige Ord paa denne Materie; jeg vidste, at Formue gaaer for Alt i denne Stand — og — mon det er stort anderledes hos de andre Stænder? Jeg kjendte ydermere Bondens Fasthed, der gaaer lige til Haardnakkethed, i denne Punkt, og at han i Contraverfer af denne Art med sine Overmand ofte siver af, og lader som han gik over til deres Mening; saa Man fristes til at troe ham overbevist og overvunden, naar han just er uroffeligt bestemt paa at følge sit eget Hoved. — Tilmeld er der endnu een Betragtning, som byder mig, ikke ubuden at stikke min Fingert mellem Kniv og Bæg, mellem Dør og Karm, mellem Hammer og Ambolt, denne nemlig: mon ikke Rigdom alligevel er det reelleste af alle jordiske Goder? dem NB. som elsker Epictets Inddeling „ere ikke i vor Magt.“ Er Penge ikke tilstrækkelige Surrogater for alle sublimariske Herligheder? usorkastelige Representativer for Mad og Drikke, Klæder og Huuslye, for Ugtelse og Benstøb, ja for selv en vis Grad af Kjærlighed? Er Formue endelig ikke det, som forskaffer de fleste Nydelser, den største Uafhængighed? som erstatter de allerfleste Mangler? Er Armoden ikke den Klippe, hvorpaa baade Benstøb og selve Kjærlighed ofte monne strande? — „Naar Krybben er tom, bides Hestene“ siger Bonden; og hvad siger de Andre, naar Gifforsrusen er bortdunstet og Hvedebrødsbagene forbi? Vist nok var det ønskeligt, at Amor og Hymen stedse kunde følges ad; men de ville dog helst have Pluto i Ledtog med sig.

Efter saadan Anskuelse af Verden, som den er — meer fornuftig maaskee, end Nogle vente og Andre ønske hos en Romanforfatter — vil Man finde det consequent, at jeg ikke indblandede mig i *Lebens* og *Cecilias* Roman, saameget mindre, som Samme fra den Førstes Side torde have været en ret fornuftig Speculation, beregnet mindre paa Datterens Skjønhed og Hjerte, end paa Faderens fuldpropede Alkove og tunge Hængeskab. Og skjøndt jeg vel vidste, at reen Kjerlighed ikke er en reen poetisk Opsindelse, erkjendte jeg dog allerede dengang, at den fandtes oftere i Bøger, end udenfor dem. — Da altsaa den skjøne *Cecilia* var gaaet ud — formodentlig for useet at give Tølelserne Afløb i en rigere Taarestrøm — henkastede jeg alene den Yttring: at det var Skade, den unge Knøs ikke sad varmere, eftersom det dog lod til, han var et skikkeligt Menneske, og havde Godhed for Pigen. „Derfor“ lagde jeg til, „han engang kunde komme hjem igjen med en Snes gode Sedler —“) — og de saa vare hans egne“ lagde gamle *Michel* polidst til; „ja det var en anden Sag.“

Jeg gik atter ud i min mennesketomme og sorgløse Hebe. Langt borte til Siden saae jeg endnu *Esben* og Røghvirvlerne af hans Pibe: saaledes — tænkte jeg — udsdamper hans Sorg og hans Kjerlighed; men den stakkels *Cecilia*? Jeg kastede endnu et Blik tilbage paa den rige Hofekræmmeres Gaard og sagde ved mig selv, havde denne ikke lagt der, randt saa mange farre Taarer i Verden.

*) Hundreddalerssedler.

Der gik ser Kar hen, inden jeg igjen kom paa denne Kant af Heben; det var et ligebant stille, varmt September-
Vejr som forrige Gang. Tørsten drev mig til Huus, og
det traf sig saa, at Hofstrammerens netop var det nærmeste.
Ved at gjenkjennde den gode Michel Krænsens eensomme
Baaning, kom jeg først i Tanke om den smukke Cecilia
og hendes Kjæreste; og Nysgjerrighed efter at vide, hvad
Udfald denne Hebeidyl havde faaet, drev ligesaa stærkt som
Tørsten. Under slige Omstændigheder er jeg meget tilbøjelig
til at antcipere den virkelige Historie; jeg gjør mine Gis-
ninger, jeg forestiller mig hvorledes det kunde og borde være,
og prøver hvorvidt mit Bestik vil stemme overeens med
Skjæbnens Styrelse. Ak! som oftest ere mine Gjetningers
Udsvigt fra Begivenhedernes rette Cours saare stor! Saa-
ledes ogsaa her: Jeg tænkte mig Esben og Cecilia som
Mand og Kone; hun med en Slut ved Brystet, Bedstefaderen
med en eller to større paa sit Knæ, den unge Kræmmer
selv som en drivtig og lykkelig Bestyrer af den nu udvide-
de Strømpehandel — men, det kom ganske anderledes.

Idet jeg traadte ind i Forstuen, hørte jeg en blød
kvindelig Stemme synge, hvad jeg i Forstningen antog for
en indbysende Buggesang; dog var Tonen saa tungsindig,
at min høje Forventning allerede fik et betydeligt Nebfald.
Jeg blev staaende og lyttede: Wisens Indhold var haabløs
Eskovs Klage. Udtrykket var simpelt, men sandt og rørende;
men min Hukommelse beholdt kun det ved Slutningen af
hvert Vers gjenkommende Omqvæd:

„Den største Sorg i Verden her,
Er dog at miste den, Man har her.“

Med mørke Ahnelse aabnede jeg Stuedøren.

Et middelaldbrende stort og højt Bondekvindfolk, som sad og kartebe, kaldt mig først i Djnene; men det var ikke hende, der sang. Den Syngende vendte Ryggen til, hun sad og rokkede hurtigt frem og tilbage, og bevægede Hænderne, som om hun spandt. Den Første reiste sig, og bød mig Velkommen; men jeg gik frem for at see den Anden i Ansigtet. — Det var Cecilia, bleg, dog smuk endnu; indtil hun hævdede sit Blik til mig; ah! da lyste Banviddet ud af de matglimtende Djne, af hele Ansigtets vammelsøde Smil. Ogsaa bemærkede jeg, at hun ingen Nøe havde for sig; men at den, hun indbildte sig at træde, maatte være af samme Stof som Macbeths Dolk. — Hun standsede boade med Sangen og med sit luftige Spind, og spurgte mig ivrigt: „Er I fra Holsteen? Saa I Esben? Kommer han snart?“ Jeg fornåm, hvorledes jeg var faren; og svarte ligesaa hurtigt: „Jo, nu bier han ikke ret længe, jeg skal hilse Dig fra ham.“ „Saa maae jeg ud at møde ham!“ raabte hun glad, sprang op fra sin lille Palmstol, og hoppede hen mod Døren. „Tøv lidt, Cecil!“ sagde den Anden, og lagde Karterns tilside, „og lad mig komme med!“ Dertil blinkede hun til mig, og virede med Hovedet. — hendes Minespil var overflodigt. „Moer!“ raabte hun høit mod Rjokkendøren, „der er Gen herinde. Kom ind! for nu gaae vi.“ Hun sprang efter den Banvittige, som allerede var ude i Gaarden.

Den Gamle kom ind; jeg gjenkjendte hende ikke; men

formodede dog rigtignok, at hun maatte være den ulykkelige Piges Moder. Sorg og Alverdom havde vel ogsaa taget stærkt paa hende. Ej heller hun erindrede mig fra forrige Gang; men efter et „Velkommen! Sid ned!“ gjorde hun det sædvanlige Spørgsmaal: „Med Forlov, hvor er den gode Mand fra?“ Jeg sagde dette, og minde hende tillige om, at jeg havde været der for nogle Aar siden. „Herre Gud!“ raabte hun, og slog Hænderne sammen, „er det Dem? Var saa god og sæt Dem op for Bordenden, mens jeg skjærer et Stykke Smørbrød — maaſkee De ogsaa er tørstig?“ Uden at oppebie mit Svar ſkyndte hun sig ind i et lidet Sideværelse, og kom snart efter tilbage baade med Spise og Drikke.

Vel var jeg begjærlig efter at erfare det Nærmere angaaende den stakkels Cecilia; men en Forudfølelse af noget særdeles Sørgeligt dæmpede min Nyſgjerrighed, og afholdt mig fra ligefrem at spørge om det, jeg baade ønskede og frygtede at høre. „Er Manden ikke hjemme?“ var min første Tiltale. „Min Mand?“ sagde hun, „ham har vor Herre taget for længe siden; ja saamænd! det bliver nu tre Aar til Mikkeſdag, at jeg har siddet Enke — et Stykke endnu! var saa god! og forſmaa det ikke! det er rigtignok kun Bondeløst!“ „Mange Tak!“ svarede jeg, „jeg er mere tørstig end sulken — saa eders Mand er Eder nu falden fra — det var et stort Tab, en stor Sorg for Eder —“ „Åh ja!“ sukede hun med taarefyldte Øjne; „men det var ikke den eneste — Herre Gud! saae de ikke vor Datter?“ „Jo!“ svarede jeg, „hun forekom mig lidt aparte —“

er reent affindig" sagde hun, bristende i Graad, „vi maae holde et Menneske bare for at passe paa hende, og hun kan heller ikke tage sig stort Andet for; hun skulde rigtig nok fare med at spinde og binde lidt, men det har intet Skrid, for hun maae løbe med hende vel de sexten Gange om Dagen, naar hun kommer i Tanker om Esben —" „Hvor er Esben?" afbrød jeg: „I Guds Rige" svarede hun, „saa De har ikke spurgt det? Ja Gud naade os! han fik en ynkelig Død; saadan en Glendighed har der aldrig Noget hørt — De maae ikke være storagtig: spiis og drikk, mens De lyfter! — ja saamænd! jeg har gaaet Noget igjennem, siden De var her sidst. Tiderne ere ogsaa besværlige: med Hoserne er det forbi, og vi skal holde Fremmede til at see efter Alting." Da jeg mærkede, at hendes Sorg over det Forbigangne, blandet med Omisorg for det Narværende, ikke var større, end at hun jo vel vilde udholde at fortælle mig hendes Gjenvordigheder, bad jeg hende herom. Hun sejede mig villig i min Begjering, og gav mig en Beretning, som jeg — med Udeladelse af uvedkommende Indblandinger — vil levere saa godt jeg formaaer i Fortællerindens egen simple og enfoldige Stiil.

„Vi og Kjeld Esbensen" begyndte hun, efter at have trukket en Stol hen til Bordet, sat sig paa Samme, og lavet sit Strikketøj tilrette — „har været Naboer, siden jeg kom i Gaarden. Kjelds Esben og vores Cecil bleve gode Venner, inden Noget vidste det. Vor Mand var ikke meget glad, og jeg ikke heller, for Esben havde ikke Stort, og hans Fader slet Intet. Men vi tænkte alligevel,

at Tøsen skulde have været klogere, end at lagge sig efter saadan en grøn Dreng. Han løb rigtig nok omkring med lidt Hoser, og tjente et Par Skilling; men hvorlangt skulde det række? Saa kom de og bejlede: vor Mand sagde nej — som ikke snart var — og dermed drog Esben ad Holsteen til. Vi fornåm nok, at Cecil blev lidt tungsindig; men det hjerte vi os ikke efter: „hun glemmer ham vel!“ sa'e vor Mand, „naar den Rette kommer.“ Det varede heller ikke længe inden Mads Egelund — jeg veed ikke, om De kjender ham? han boer ellers et Par Mil herfra, han kom, og bejlede med en gjældfri Gaard og tre tusind Daler paa Rente. Det kunde nok gaae an. Michel sagde strax Ja; men Cecil — Gud bedre! hun sagde Nej. Saa blev Manden vred, og holdt Huus med hende. Jeg syntes nok, han var for haard; men den salig Mand vilde helst raade sig selv; og derfor gik ogsaa han og Madses Fader til Præsten og lob lysse. Det gik godt to Søndage; men den tredie da han sagde: „Haver Noget Noget derimod at sige,“ rejste Cecil sig i Stolen, og raabte: „Det har jeg; der er lyst tre Gange for mig og Esben i Paradiis.“ Jeg tyste paa hende; men det var for silde: ethvert Menneffe i Kirken havde hørt det, og saae hen til vor Stol — vi overgik jo en stor Skam! — Endnu tænkte jeg ikke endda paa, at hun var gaaet fra Forstanden; men inden Præsten var kommen ned af Prækestolen, begyndte hun igjen at remse op om Esben og Paradiis, om Brudekjole og Brudeseng, og hist op og her ned, det Første var det Sidste, og det Sidste det Første. — Vi maatte med hende ud af Kirken.

Salig Michel kjændte vel paa hende, og sagde: at det var hendes Skjælsstykker; ja Gud hjælpe os for Skjælsstykker! Det var hendes ramme Aldor; taabelig var hun og taabelig blev hun."

Her lod Fortællerinden Bindehosen synke i Skjodet, tog Uldnøglet fra den venstre Skulder, drejede det nogle Gange og befiggede det paa alle Sider. Men hendes Tanker vare andensteds henne: efter et Par Minutters Ophold trykkede hun Nøglet ind imod begge Dørene, hang det atter paa sin Hægte, og satte Strikkene i hurtig Bevægelse, idet hun saaledes sammenknyttede den sørgelige Begivenheds afrevne Træad.

"Al hendes Tale gik ud paa, at hun var død og kommen i Paradiis, og der skulde hun givtes med Esben, saasnart han ogsaa var død; og det blev hun ved med baade Nætter og lyse Dage. Salig Michel fornam da, hvordan det hang sammen: "Det er Guds Gjerning" sagde han, "hans Villie kan Ingen modstaae;" men det gik ham nær alligevel, og jeg veed nok, hvormangen god Time jeg har lagt i min Seng og grædt, naar alle de Andre vare til Ro. Sommetider kom det mig for, det havde været bedre, om de to unge Folk vare komne sammen: "kan hende sig" sagde vor Mand; "men det skulde nu ikke være."

"I det første Par Maanedes var hun slem uregjerlig og vi døjede Haardhed med hende; siden faldt hun noget til Rolighed, snakkede kun lidt; men sukke og græd alt imellem. Ingen Ting vilde hun bestille, for "i Himmerig" sagde hun "der er det Helligdag hver Dag."

„Saadan gif der saavel et halvt Aar hen; og det var for det meste dobbelt saa længe siden Esben var draget ud i Sonden, og Ingen havde spurgt Noget fra ham hverken Godt eller Ondt. Da hændte det sig en Dag allerbedst som vi sad her, salig Michel og Cecil og jeg, at Esben treen ind ad Døren. Han var kommen lige fra Rejssen, havde ikke været ved sit eget Hjem, og vidste ikke heller hvordan her stod til, indtil han kastede sine Bline paa Pigen: saa kunde han nok see, at det var ikke rigtigt fat. „Du tøver længe“ sagde hun, „Brudesengen har staaet opredt over Aar og Dag; men siig mig først: er Du død eller levende?“ „Herre Gud, Cecil!“ sagde han, „Du kan jo vel see, at jeg er levende!“ „Det var Skade“ svarte hun. „for saa kan Du ikke komme ind ad Paradisets Dør. Stræb at ligge Dig til at døe saasnart Du kan! thi Madis Egelund gaaer og lurer paa, om han ikke kunde komme først.“ „Det er en maadelig Tilstand“ sagde han: „Michel! Michel! I har gjort stor Ufjæl imod os. Jeg er Mand nu paa fem Tusinde Daler saavel: Min Morbroer ude i Hofsteen er død ugift, og jeg skal arve ham.“ „Hvad for Noget?“ sagde vor Mand „det var Skade, vi ikke vidste det lidt før; men giv Dig Stunder! Pigen kan vel komme sig endnu.“ Esben rystede paa Hovedet, og gif hen til vor Datter, for at give hende Haand: „Cecil!“ sagde han „snaak nu fornuftig! vi ere jo levende begge To, og naar Du vil være rimelig, saa giv dine Forældre deres Minde til at vi maae faae hinanden.“ Men hun smed begge Hænderne om paa Ryggen, og raabte: „Siig bort fra mig!

hvad haver jeg med Dig at gjøre? Du er et Menneſke, og jeg en Guds Engel.¹⁰⁰ Da vendte han ſig om, og ſtrak i at græde ret bitterlig: „Gud forlade Jer, Michel Krænſen!“ ſagde han, „hvad I har gjort imod os to ſyndige Menneſker!“ „Giv Dig tilfreds!“ ſagde vor Mand, „det kan blive godt. Læg Dig nu her i Nat, og lad os ſaa ſee hvad hun ſiger i Morgen.“

„Det var Aften og der traf et ſtrangt Vejr op med Torden og Lynild, det græſſeligſte jeg nogen Tid har kjendt — ret ſom Verden ſkalde forgaae. Saa blev Eſben da tilſinds at ſlaae ſig til Ro hos os, og ſaaſnart Vejret linnede lagde han ſig i Dverſtuen. Vi Andre gik ogſaa tilſengs; men jeg kunde længe høre igjennem Væggen, hvordan han ſukkede og græd; jeg troer ogſaa at han bad til Gud i Himlen. Endelig faldt jeg ogſaa hen. Cecil laae og ſov i den Alkove ligeoverfor Michels og min her.“

„Det kunde vel være en Timestid eller noget mere over Midnat, da jeg vaagne. Det var ſtille udenfor, og Maanen ſkinde ind ad Vinduet. Jeg laae og tænkte paa den Glendighed, ſom var overgaaet os; jeg tænkte mindſt paa, at det var ſteet, ſom jeg nu ſkal fortælle Jer. — Det kom mig for, at det var ſaa roligt henne hos Cecil; jeg kunde ſlet ikke høre, hun drog ſin Aande; ikke heller fornem jeg mere til Eſben. Det bares mig for, at det ikke var rigtig. Jeg liſtede mig ud af min egen Seng og hen til Cecil. Jeg liggede derind, jeg ſolte efter hende; men hun var der ikke. Nu blev jeg urolig i mit Sind, ſprang ud i Kjøkkenet, og tandte Lys, og dermed gik jeg op i Dverſtuen.

Na Gud hjælp os naabelig og vel! hvad saae jeg der? Hun
 sad i Esbens Seng, og havde lagt hans Hoved i sit Skjød;
 men da jeg saae nøjere til, var han saa bleg som et Ligg;
 hans Ansigt, og Lagnerne vare røde af Blod. Jeg gav et
 Skrig af mig, og segnede om paa Jorden; men Cecil vin-
 kebe ad mig med den ene Haand, og klappede hans Kind
 med den anden. „Tys! tys!“ sagde hun „nu sover min
 Kjæreste den søde Sønn. Ligesaa snart som I have begravet
 hans Legeme, bære Englene hans Sjæl til Paradiis, og der
 skal saa vort Bryllup staae med stor Herlighed og Glæde.“
 — „At! at! du milde Gud og Fader! hun havde skaaret
 Halsen over paa ham — den blodige Stagekniv laae paa
 Gulvet udenfor Sengen.“

Her skjulte den uheldige Enke Ansigtet i sine Hænder,
 og græd bitterligen, mens Forfærdelse og Smerte sammen-
 knugede mit Bryst. Endelig kom hun til sin vante Fatning,
 og vedblev som følger:

„Der blev en stor Gnist og Jammer baade her og til
 Esbens; men gjort Gjærning staaer ikke til at ændre. Da
 de kom Hjørende med ham til hans Forældre — de tænkte,
 at han var vel forvaret ude i Hølskeen — ja, da blev der
 en Skrigen og en Straalen, som Gaarden skulde have fal-
 den. Han var en skikkelig Karl, og nu kommen til saa stort
 Middell og Rigtigdom, og maatte alligevel saa ynkelig døe i
 hans unge Alder, og det for hans Kjærestes Haand. — Sa-
 lig Michel kunde heller aldrig glemme det; han blev ikke
 Mand siden. Et Par Maaneder efter blev han liggende syg,
 og saa tog vor Herre ham fra mig.“

„Den selosamme Dag, som han blev jordet saldt Cecil i en dyb Søvn, og sov hun saamand tre Etmaal ud i eet. Da hun vaagne, var hendes Forstand kommen tilbage. Jeg sad ved hendes Seng, og ventede at vor Herre skulde løse op for hende. Men allerbedst som hun laae, drog hun et dybt Suf, kastede sine Dine paa mig, og sagde: „hvoreledes er det fat? hvor har jeg været? jeg var havt en underlig Drøm: det kom mig for, jeg var i Himmerig, og Gæben hos mig. — Herre Gud, Moer! hvor er Gæben? har I ikke hørt fra ham, siden han drog ad Holsteen?“ — Jeg vidste ikke ret, hvad jeg torde svare. Nej — sagde jeg — vi veed ikke Stort om ham. Hun suffede! „Hvor er Faer?“ spurgte hun saa. Din Fader har det godt — svarte jeg — ham har Gud taget til sig — da græd hun. „Moer! lad mig see ham!“ sagde hun. Det kan Du ikke Barn! — svarte jeg — for han er jo i Jorden. „Gud bevare os!“ skreeg hun, „hvortil længe har jeg da sovet?“ — Heraf mærkede jeg, at hun ikke selv vidste, i hvad Tilstand hun havde været. „Har I vækket mig, Moer!“ sagde hun igjen „har I ingen Tjeneste gjort mig: jeg sov saa sødt; jeg drømte saa dejligt; Gæben kom hver Nat og besøgte mig i skinnende hvide Klæder og med en rød Perlekrands om hans Hals!“

Her saldt den Gamle atter hen i tungsindige Tanker, og først efter nogle dybe Hjertesuf tog hun atter ved.

„Det stakkels Barn havde da faaet sin Forstand tilbage; men Gud veed, om det var bedre for hende. Hun var

aldrig glad, men altid stille bedrøvet, talte ikke uden naar hun blev adspurgt, og påseede sit Arbejde meget sligtigt. Hun var hverken syg eller frisk."

"Det spurgtes da snart heromkring i Naboløvet, og et Fjerdingaarstid efter kom Mads Egelund, for at bejle til hende anden Gang. Men hun vilde ikke vide af ham at sige, hverken for Lidt eller for Meget. Da han nu fornam, at hun slet ikke kunde lide ham, blev han stubsig, og fik Dndt isinde. Jeg, og Folkene, og Alled, der kom her, påseede bestandig nøje paa, at vi ikke lod falde det mindste Ord om, hvordan hun selv i hendes Afslidighed havde undlivet den stakkels Esben; og hun tænkte vel ogsaa, at han enten var død eller gift derude i Sønden. — En Dag, som nu Mads er her, og trænger stærkt paa hende, om at give ham Ja, og hun saa svarer, at hun hellere vilde døe, end giftes med ham: siger han reent ud, at han slet ikke var saa høgen for Gen, der havde skaaret Halsen over paa sin første Kjereste; og dermed fortæller han hende det Hele, som det var tilgaaet. Jeg staaer ude i Kjøkkenet og horte det saa halvt om halvt. Jeg slænger hvad jeg har i Haanden, springer ind, og raabte til ham: Mads! Mads! Gud forlade Der! hvad er det, I gjør? Men det var for sild: hun sad paa Bænken saa bleg som en kaltet Væg, og Djnene stode flidt i hendes Hoved. "///" Hvad gjør jeg? "///" sagde han, "///" jeg siger jo ikke Andet, end hvad sandt er; det er bedre hun saarer det at vide, end at holde hende for Nar, og lade hende gaae og vente efter en død Mand hendes hele

Livstid. — Farvel! og Tak for mig!" — Han gik; men hun var igjen falden tilbage, og saaer vel albrig hendes Forstand mere i dette Liv. I seer selv, hvorledes hun er: at den Tid, hun ikke sover, synger hun den Vise, hun selv har digtet, dengang Esben drog til Holsteen, og bilder sig ind, at hun spinder paa Brudelagnerne. Ellers er hun dog rolig — Gud skee Lov! og gjør ikke det mindste Kræ Fortred; men vi tør alligevel ikke slippe hende af Sigte. Gud see i Naade til hende, og løse snart op for os begge To!"

Idet hun talte de sidste Ord, kom den Ulykkelige ind med sin Lebsagereske: „Nej“ sagde hun, „idag er han ikke at see; men imorgen har vi ham vist. Jeg maae skynde mig, om jeg skal blive færdig med Lagnerne.“ Hun satte sig hurtig ned paa sin lille Halmstol, og med Hænder og Fødder i rask Bevægelse, istemte hun atter sin Klagesang. Et langt, dybthentet Gul gik hvergang forud for Omqvæbet: „Den største Sorg i Verden her, er dog at skilles fra den, Man har kjær.“ Hendes skønne blege Ansigt sankede sig da ned mod Barmen, Hænder og Fødder hvilte et Øjeblik; men snart og skyndsomt rettede hun sig atter i Vejret, istemte et andet Vers, og satte Skyggerokken igang.

I tungfindige Tanker vandrede jeg tilbage; min Sjæl havde antaget Drakens Farve. Min Phantasie var ene selsat med Cecilia og hendes rædsomme Skjæbne. I hvert et fjært Luftbillede troede jeg at see Hofstrammerdatteren, hvorlunde hun sad og spandt, og rokkede og slog ud med Armene. I Højens sørgmobige Fløjten, i den eenlige

Hedelærkes censformige Klage-triller hørte jeg kun de sørgelige sande, af saamange tusinde saarede Hjerter dybtfølte Ord:

„Den største Sorg ubi Verden her,
Er dog at stilles fra den, Man har hier.“

Kjeltringliv.

Seg har to Ting at gjøre Undskylding for: Titelen, og Fortællingen. Den første er plat, plump, mobbdelig maafee for en siin delicat Smag; den anden er ligesaa. — Ikke fordi jo Skildringen af store Kjeltringer er den interessanteste Side baade i Historien og Romanen; men Man kalder dem ikke saa — det er Get, og dernæst maae flige piqvante Characterer tilhøre Folk af Stand, i det ringeste Folk af ærlig Stand, og ikke Saadanne, med hvem ingen Bonde spiser af Fab. Hvo kan nægte, at Claudius og Mesalina, Pave Sergius og Marozia, Front de Bœuf og Ulrica levede ret et Kjeltringliv? men vel at mærke, i Palladser og ikke i Gaarehytter. Hvad der klæder fyrstelige Personer, hellige Prælater, normanske Riddere, kan ikke stikke sig for jydsk Natmandsfolk; Nero er et stort Uhyre — Jens Langkniv en lumpen Kjeltring. Det falder aldrig det danneede Menneske ind at moralisere over den tyrkiske Sultans Maneer in puncto sexti; at

han holder tre hundrede Maitresser, naar en christelig Prinds tit lader sig nøje med tre Stykker — det er et stort Galanterie. Men at en rejsende Glarmester har tre Koner, kaldes med Rette et libertigt Levnet. Den moralske Følelse oprøres; naar saadan en Kjeltring kaster Kjøp med den Første den Bedste; men faaer en Konge Lyft til en af sine Undersaatters Koner eller Døttre, siger Man smilende: „han kaster Dørklædet“ Det er ikke Tingen selv, som kommer paa Moralens Bægtstaa; men Hvo, der gjør den, og hvorledes den gjøres: at udsue et fjendtligt Land, kalder Man at brandskatte: at dræbe og lemlæste nogle Tusinde Mennesker, faaer Navn af en glimrende Sejer: at opbrænde en Stad og ødelægge en Provinds, hedder Erobringer; men naar vore jydsk Kjeltringer brandskatte, det er at udsue; naar en Prævaliquant vinder afgjørende Sejr i en Duel paa Tornkæppe eller Føldekniive, det er et Mord; og skulde han affvie en Straahytte (som hderst sjældent torde vare Tilfælde), det er virkelig Mordbrand. At stjæle et Land, veed Enhver, er et stort Foretagende; at stjæle en Griis eller et Faar, er et gemeent Tyverie: Attila og Semiramis faae Plads i Historien — Stoffet Genøje og Lange Margrethe i Wiborg Lugthuus.

Men jeg er nok nær ved, selv at tale som en Kjeltring, og iskedetfor de tilsigtede Undskyldinger at skeje ud til en Slags Apologie for mine gemene Heltes Kjeltringliv; dog dette er ingenslunde mit Djemærke! jeg har fulbt op i at forsvare mig selv, er endog i denne Henseende temmelig

raadvidt, veed ei heller anden Tilflugt end denne! en god Ven har opfordret mig. Man troe ingenlunde, at jeg ogsaa heri skulde lyve, og gjøre mig skyldig i det sædvanlige Snerperie! Nej denneinde taler jeg den rene Sandhed, og kunde gjerne navne min Mand, dersom det ikke var for at compromittere ham. „Skriv os en Kjeltringhistorie!“ har han flere Gange sagt til mig: „den kunde blive snogst nok.“ „Hy!“ har jeg svaret: „det er et gemeent Stof.“ „Hvi saa?“ har han gjen svart: „indtage ikke Zigeunerne en Plads paa Scots, Göthes, Müllers og Fleres Malerier? Natmandsfolk ere jo de danske Zigeunere — giv dem saadant Navn, om Du synes.“ Men dette Sidste synes jeg nu ikke om: Kjeltring er et godt dansk Ord, og det vil jeg beholde.

Men inden jeg slutter min Fortale, bør jeg tilføje nogle ikke unødvendige Bemærkninger ved det omhandlede Ord. Kjeltring er en Benævnelse, som af Almuen tillægges de omvandrende Natmandsfolk i Særdeleshed; men som disse ikke selv vedkjende sig. Det involverer i Bondens Mund, og brugt i denne særegne Betydning, ingen Forbrydelser? saa at det Adjectiv skikkelig gjerne kan forbindes med Substantivet Kjeltring. De ægte Kjeltringer — ikke dem, der findes adspredte over alle de andre Stænder — udgjøre et isoleret Selskab, en Stat i Staten; og derfor sagde hin rejsende Frankmand rigtigere, end han selv vidste: *en Dan-nemarc il y a une nation, qui s'appelle Kjeltrings, elle n'est pas si bien cultivée comme les autres danois.* — Denne Nation da kalder sig selv Rejsende. En træf-fende og ret egentlig Benævnelse! thi Livet er for disse

Mennesker, meer end for noget Andet, en Rejse: De rejse i ordret Forstand, gennem Livet: da de kun sjallden have blivende Sted, men vandre fra Bye og til Bye; da de ikke have Hjem, men kun „Herberge.“ De fødes, giøte sig, og døe — Altsammen paa Rejser. At Man derfor vil kalde dem Dmløbere og Bagabonder, finde de med Rette høist fornærmeligt, Nomader ere de, og det ligesaa fuldt som Kalmukker og Beduiner. De ere Rejsende saavel som Mungo Park, Belzoni og Oberst Sundt; men disse kalder det Ingen ind at characterisere som Dmløbere, fordi deres Omvandring er stæer i det Store — deri stikker det. — Og finder jeg her et kjønt Træk, der udmærke disse smaae Voyageurs fra mange af de store: de vandre incognito, uden Pretensioner og Presentationer, og pine os ikke bagefter med „Rejser,“ der ofte ere mere trættende at læse end at gjøre. Hvor lærerriig er ikke denne Tæusched! Ak! at dog Mange vilde efterligne Samme, istedetfor at fylde hele Bind med falske Efterretninger og skjæve Anskuelser — med skjæve Sideblik til de Stormænd eller til de store Skribentere, som ikke have gjort nok af dem — med end mere uforstammet og næsviis Noes til dem, der høist nødig saae sig paa saadan Maade fremdragne og stillede offentlig til Skue, som om dette skulle være Betaling for et Maaltid Mad eller et Natteleje — med kaleidoscopiske Landskabsmalerier og sværmeriske Paroxysmer, der begge ere lige dunkle og uforstaaelige — eller med Spijsesedler, hvilke stundom dog ere de fedeste Stykker af Bogen, og, da de kunne tjene til at vække Appetiten — tillige de uskyldigste!

Saameget til Indledning.

Tørst — Prævliqvanterne*) — Lakvirum — Kjel-
 tringlatin — Kjeltringveir.

Dagen var lummerhed. En hæftig Sydostvind blæste Varme ned — det var en reen Sirocco. Hvidligrøde Tordenskyer optaarne sig hen over Horizonten i Østen og Vesten. De lignede en Række af fjerne Snebjerge, hvis Kanter Soelen forgylder, afdeelte ved dybe og dunkle Dale. Efterhaanden mistede een Skytop efter den anden sit skarpe Omrids, udtyndede og udvide sig i lettere, lysere Strimer — Tegn til at „Himlens Artillerie“ begyndte at tordne; men Buldret druknede i Blæstens susende Strøm, og Blinkene i Solens Straalehav. — Jeg vandrede frem midt imellem begge de ildsprudende Batterier. Tørsten drev mig; uagtet den stærke Varme tog jeg hurtige Trin, for at naae et Kjør, hvilket jeg med Sikkerhed vidste skulde befinde sig i den Retning, jeg fulgte; hvor langt det var borte, kunde jeg ikke skjønne, da der paa denne flade Hedestreckning ikke fandtes nogen op-
 højet Gjenstand til Mærke; og havde der end været en Saadan, den disige Lufts sittrende Bevægelse vilde dog have forvirret og gjort det ganske utydeligt. Endelig øjned jeg Toppen af nogle Bidiebuske og en blev grøn Stribe i Længden. Min Hund, endnu mere vansmagtet end jeg, vejrede højt og sprang foran mig derhen; jeg misundte ham hans Forspring. Desværre uden Marsag. Jeg saae ham snart skrabe i Jorden, og vidste nu, at Kjøret var udtørret. Alligevel gik jeg did, for med egne Dine at indhente den

*) See rethvelst Lexicon.

sørgelige Erfaring. Her stode vi begge skuffede i vor brændende Forventning. Jeg kastede mig mismodig ned; men min stakfels Ledfager peeb og fantede og strakte ivrig det visne Græs tilside, for at kole det gispende Bryst i den endnu lidt fugtige Engbund. Beklag os ikke, medlidende Kæser! Jeg har kjendt en Mand — et Lykkens Skjodebarn, en Skjæbnens og Menneffenes Kjælebægge, som roste sig af, „at han aldrig i sit Liv havde været rigtig sulten eller tørstig“ — beklager ham! den Ulykkelige vidste ikke, hvorledes Vand smager; vel endnu meget mindre, hvad det er, udmattet af Gang, svinglende af Hede og brændende Tørst at kaste sig i Bølgens kolige styrkende Favn. Denne Lyst ventede mig kun en lille Fjerdingsmiil fra det vandløse Kjør, hvor jeg kjendte en med Lynz og Pors indfattet Hedesøe.

Gjenfødt til nye Anstrængelser, med hiin ubestribelig søde Dirren i alle Nerver, sad jeg lidt ophøjet over Søen i Vindsiden paa en Graahøj — den eneste i Omkredsen saavidt Djet naaede. Hunden laae ved mine Fødder, og deelte de ambrosiiske Kæfferbidstener, Ost og Brød, da en levende Gjenstand tilbrog sig hans Dymærksomhed; thi han rejste Hovedet lidt i Vejret, stød Dyrerne op, trak Djenbrynnene sammen, knurrede og udstødte et Par Smaabjaf. Jeg drejede mig om, og saae et Væsen nærme sig, som vel kunde forbause baade Menneffer og Hunde. Det var nemlig intet mindre, end en Slags Amphibie eller Hermaphrodit, en uhyre lang Holophernes med Skjorter paa, et Væsen altsaa — foroven Mand, forneden Kvinde. Skikkelsen fikred, med en Landse i hver Haand, hen imod mig — min Temmelsfinger

saaldt af sig selv om Hanen paa Geværet. Men snart opdagede jeg, at Landserne ikke vare Andet end Kjepper, og endvidere at Væsenet var en Dobbeltfigur med to Hoveder, fire Arme, fire Stokke og fire Been — med korte og klare Ord: det var en Mand baaren af en Kvinde; een, noget mindre end halvvooren, Dreng fulgte tæt bag efter. Vejen løb nedenunder Højen paa den modsatte Side; men da de Kommande havde Solen lige i Øjnene, kunde de ikke see mig — Hunden taug, enten af Skræk eller af Forundring.

En Mand, som — figurlig talt — med Taalmodighed bærer sit Huuskors gennem Livet, eller af Kjerlighed sin Kone paa Hærderne, er ingen stor Sjældenhed; men en kvindelig Korsdragerinde i bogstavelig Mening — nemlig med sin Mand paa Ryggen, var endnu albrig forekommet mig. Historien om „die Weiber von Weineberg“ har stedse syntes mig lidt fordægtig: „det er langt borte og længe siden“ Sligt tilbrog sig. I al Fald var det kun en kort Spadsere-tour og dermed forbi: „einmahl ist keinmahl.“ Og disse „verruffene Weiber“ ansprogedes jo mægtigen, deels af Frygt for Entestanden, og deels maaskee af Lust til at gjøre Opfigt blandt de fjendtlige Herrer Officierer. Her, paa den store øde Alhede, maatte findes andre Marsager; den første, jeg opdagede, var denne: at Manden manglede begge sine Fødder.

Da det lille Selskab var kommen midt for Højen, gjordes Holdt: Kvinden drejede Ryggen til Skraaningen, bøjede sig tilbage, og aflæste sin Byrde; derpaa rettede og rattede hun sig nogle Gange, pustede ud, og nedløb sig

imellem Manden og Pogen. Den Sidste lagde en lille Pose i hendes Skjød. Der blev fremtaget nogle Fødevarer og spist i al Stilhed. Saasnart det tarvelige Maaltid var endt, begyndtes en kort Samtale, af hvilken jeg kun nævnte enkelte Ord; thi den førtes i et Sprog, hvilket jeg af adskillige Udtryk — saasom „Jup“ „Droll“ „Puffsch“ — snart erkjendte for det saakaldte „romaniske.“ Efter nogle Minutters Forløb var Materien udtømt, og alle Tre lagde sig til at sove.

Jeg rejste mig nu, og gik om paa den anden Side af Højen, for at tage den slumrende Gruppe i Diefen. Manden var en lille, men — paa det nær, at han man lede Fødder — ret velkæbt Figur, med et friskt, brunladent Ansigt; han lod til at være i sin kraftigste Alder. — Kvinden var endnu langt mørkere af Farve; havde store, sorte, sammenløbende Djenbryn, en affumpet Næse, fuldige Kinder, en temmelig bred Mund med tykke Læber, mellem hvilke fremstikkede de misundelsesværdigste snehvide Tænder. Hun var meget før af Bryst og Lemmer, og saae vel ud til at kunne tage sin Mand. — Saavidt havde jeg taget Skue af det syndelige Par; men hvad har Man seet af et Menneske, naar Sjælens Vinduesffodder ere tillukkede? saameget omtrent som Bindet om en Bog.

Jeg havde allerede vendt mig bort, for at gaae videre, da Purken gav sig til at raabe: „Madrum! Padrum! en Høv! en Grønspæt!“ *) Kvinden slog et Par sorte,

*) „Moder! Fader! en Hund! en Læger!“

dybtliggende og alvorlige Dine op, satte sig langsomt overende, og nikkede ad mig paa en Maade, som er disse Mennesker egen, naar de hilse Nogen. I det samme aabnede Manden for tvende store, lyseblaae, muntre og livlige „Deklinger:“ han tog Hatten af, men blev liggende i sin mangelige Stilling. — Jeg taler gjerne fremmede Sprog; ikke for at glimre med mine lingvistiske Kundskaber; men det medfører en søregen Behagelighed, saaledes at familiarisere sig med Ublændige, da Man ellers uden dette Meddelelsesmiddel maatte betragte hverandre som Døvstumme. De magiske Ord løse Tungen, aabne for Sjælens Tankegjemme, og bringe Liv i hün spirituuelle Lusthandel, ved hvilken begge Parter vinde. Tilmed den sødpirrende Overraskelse: naar en Rejsende, der nøjsommeligen slæber sig frem i det uvante Sprog, nu med eet tiltales i sit liflige Modersmaal; da faae Tanker og Tunge Liv og Binger; Talen strømmer i flydende ustandset Løb — den Fremmede er paa eengang hjemme, han er atter iblandt Slægt og Venner.“ —

Ikke af nogen her anført Grund — snarere uden Grund, som vi faa ofte tale og handle — fik jeg det Indsald, ikke at ville satte min rothvelske Praas under en Skjeppe. Jeg nikkede igjen til mine Arabere med et: „Goddais Genter!“ Et let Smil foer over Kvindens asiatiske Ansigt; men Manden havde Overkroppen, støttede sig paa begge Haandflader, og saae med urolige Blik snart paa mig og snart paa Damen. „Er det dinneses Maie?“ vedblev jeg. „Sibe, sibe“ svarede han hurtigt, og gav hende tillige et ret ventligt Djekast. „Det er Manjerie for Dinneses at høre

din Knæspær," sagde jeg til hende. „Nobes" svarede hun kort, og baskede med sin Kjæp i Lyngen. Jeg greb nu i Kommen, gav Drengen et Par Skilling — hvorfor Manden meget høfligt takkede — sagde Farvel, og gif.

Først da jeg var kommen et langt Stykke bort, fortroed jeg, at jeg ikke havde spurgt disse Mennesker lidt nøjere ud. Men saaledes gaaer det: jo nærmere vi ere det Ualmindelige, det Mærkelige, jo mindre vækker det Interessen: En Mand kan boe ti Aar paa Møen, uden at see Klinten; men rejser maastee til Schwejs, for at see Schreckhorn og Staubbach: en Anden har to Gange været ude at see Rhinfaldet; men endnu ikke een Gang ved Vesterhavet, skjøndt han hver Dag kan høre detes vældige Lørd. Da jeg besaa Rosenborg, ffete det i Selskab med fire Kjøbenhavnere — vi vare der alle Fem for første Gang. Den, der havde Penge og Tid, kunde gjerne faae istænde at svippe til Norwood eller Siebenbürgen, for at tage en Zigeunerlejr i Betragtning; men vore danske Pariaer kunne gaae ham dagligen forbi, uden at værdiges et Djæfæst — Hvor synderlig — tænkte jeg siden — er dog ikke denne lille Caravane! Hvor uegennyttig, hvor stærk, trosfast, ja heroisk er ikke denne Kvindes Kjerlighed til en hjælpeløs Krøbling, hvem hun paa sine Skuldre bærer — Gud veed hvor langt og hvor længe! Hvor vældig er dog den usynlige Magt, som har forenet disse tvende Væsner — Drakens, den vilde Naturs vilde Børn! Og dog imod Naturens Generalregler; thi ellers er det Ranken, der snoer sig om Elmén; den svage Kvinde søger Beskyttelse hos Manden — her er det omvendt. — Under saadanne Tanker

vendte jeg om igjen, for at oprette min Forsømmelse, og nærmere at kjende det underlige Par, og dets vist nok beyn- derlige Skjæbne.

Jeg gik over en Fjerdingvej tilbage til Højen; men Caravanen var allerede borte; saalangt som jeg kunde øjne, var intet levende Væsen at see.

Det var henimod Aften — jeg maatte tænke paa Nat- ten. Den Bøe, hvor jeg havde besluttet at tilbringe Samme, var over halvanden Miil borte; og i Mellemrummet fandtes — saavidt jeg vidste — ingen menneffeligg Vaaning.

„Sydostklammer og Kvindeklummer vil gjerne endes med Band,“ siger Tyden. Dette kan slaa fejl, især om Bedkommende beholde Marken og det sidste Ord; men Sig- tigheden af hiint stadfæstede sig paa een for mig saare søelig Maade.

Blæsten havde lagt sig; men Himlen var overtrukket med mørke, lavtdrivende Skyer. Tordendrenet hørtes lyde- ligere og lydeligere, og enkelte Lyn glimtede trindt omkring mig i det Fjerne. Jeg mærkede vel, at jeg ikke kunde und- gaae Vejret; belavede mig derfor paa en vaad Trøje, men tillige paa Nybelsen af det stolteste Naturoptrin, vi hertilands kjende. „Hebe — Nat — Torden og Lynild“ saaledes be- skrives hiin Skueplads, hvorpaa Lears Banvid raser, frygte- ligere end selve Elementerne. Her havde jeg jo samme Skue- plads, samme Decorationer, samme fortrinlige Maskinerie, og — jeg var ene: ustandset, usforstyrret kunde min Phan- tasia nu flyve paa Stormens Binge og ride paa Tordenens Pile. — Frygt ikke adstabile Væser! at jeg her skal rive Dig

ud af din fornustige Sjæls afmaalte, ordentlige Pasgang. Dennesinde skal jeg ikke pine Dig med hvad jeg har tænkt og følt: thi Noget er af den Bestaffenhed, at jeg vil beholde det for mig selv alene. Og Noget er af en Genre, at jeg ikke kunde meddele Dig det, om jeg ogsaa vilde. Derfor som denne Fortælling skulde falde i Hænderne paa Een, som har ladet sig gjennembløde, for at betragte et natligt Dordenvejr — en Saadan veed omtrent hvad jeg mener. Andre maae nøjes med hvad jeg saae og hørte.

Det blev Aften — det blev Nat. Uvejret var om mig, var over mig. Thors Bogn buldrede; Aflene gnistrede; Bukkesødderne klappede op og ned ad Skjernes Bjerge og Dale; Regn og Hagel styrtede drasende ned. Belsørke og blændende Lysglimt verlede med hinanden; snart vandrede jeg i synligt, føleligt Mulm; snart laae Heden foran mig i tvivlsomt Lys, og Himmelen viste mig i hurtige Djeblink sit sønderreone Forhæng. I saadanne Momenter savnede jeg Intet uden Macbeths Herer.

Pennekas — Drallers — Kjeltringbal.

Eni Foran mig viste sig et stillestaaende Lys, som forsvandt hvergang et Lyn udbredte sit stærke Skjær; men kom igjen naar det aften blev mørkt. Jeg vidste, paa hvad Lag i Heden jeg omtrent maatte befinde mig; jeg vidste tillige, at her ikke kunde være — i det mindste for et Par Uger siden ikke havde været — nogen menneskelig Vaaning. Jeg standsebe af og til, for at iagttage, om Lyset bevægede sig —

Nej! det kunde følgerlig hverken være Lygte eller Lygtemand; men vel et af hine hemmelighedsfulde Meteorer, der menes at betegne nedgravede Skatte, eller nedgravede Liig. For disse frygtede jeg ikke, for hine langt mindre: jeg blev da ved at gaae fremad. Skindet blev stedse større og klarere.

Jeg havde atter gjort Holdt, da et vældigt Lynglimt oplyste foran mig en Gjenstand, der saae ud som et Huus uden Tag. Jeg studsede, og tænkte uvilkaarlig paa hine interimistiske Balsale, som Underjordiske siges at oprejse til natlige Drgier. Dog — hvilken fornustig Bjerghmand eller Bjerghmandskone vilde vel i saadant et Vejr bestemme sig til at danse oven paa Jorden? — Himmelens Lys udsluktes; men dette jordiske tændtes paany: jeg stirrede, jeg lyttede — svage Toner, som af et Strenginstrument, stundom tabende sig i Jordenlarmen og Blæstens Susen, kom til mit Ore! Altsaa alligevel en natlig Dans! og det her paa den vilbene Fede, i den vilbene Storm! Skulde jeg blive? gaae tilbage eller frem? Nygjerriigheden raadte til det Sidste; jeg havde jo aldrig tilforn været i Hæreselskab eller Bjerghmandscommerce — (thi hiint mit Eventyr paa Dagbjerg Dos var, arlig talt, hverken meer eller mindre, end en Drøm).

Atter gik jeg et Stykke fremad, fast besluttet at indtrænge saa langt mueligt i denne rædselsfulde Løndom; men hvis jeg her skulde træffe for eet af den forfærlige Morganas Slotte, da at blive smukt udenfor, og flye. — Jeg kom nu saa nær, at Lyset antog en firkantet Figur — det skinnede fra et Vindue i det forherede Castel. Jeg holdt atter stille. Strengeligen hørtes heel grant: det var en Violin og ingen

Harpe. Denne Omstændighed beroligede mig i Henseende til morganiske Fristelser; men satte mig derimod i Tanken hen til hine Piffeniker, hvor Spillemandene ere Gedebukke. Jeg lyttede: Musikken blandedes med Raaben og Latter. Jeg stirrede: dunkle Skikkelser forvandede frem og tilbage derindfor Vinduet — jeg var sølsom tilmode.

Imidlertid havde Uvejret fjernet sig; det holdt op at regne, og en enkelt Stjerne blinkede hist og her med „grædende“ Nje gennem hurtigt drivende Taagefkyer. Det østerlandske Huus stod nu i kjendeligt Omrids: jeg vovede at træde det ganske nær; jeg vovede at udstrække min Haand, for at erfare, om det var af jordisk Stof, eller bygget af saadanne Materialier, som Feer og Hæer bruge. Jeg sølte, jeg saae: Hytten var opmuret af — Hedetørv, saa sandseelige, saa ægte som nogen findes. Her var altsaa en menneskelig Vaaning: ergo kunde her være een, og jeg havde før sluttet falsk, som Man saa tit gjør naar Man slutter fra posse til esse. En Anden, mere fast i sine Principer, end jeg, vilde have sagt: „her er intet Huus, for her kan intet være.“ Jeg derimod, som ikke er stærk i Logica, antog bona fide Huset for et Huus, og undrede mig aleneste over, hvorlunde det var kommen her, og til hvad Ende? —

Jeg maae gjøre en Digression, der hverken er lang eller uforanlediget. Den, der har rigtig Lyft til Dans, er aldrig forlegen for et Locale: da Franskmændene (som ogsaa ere en ret egentlig dansende Nation) med Storm havde indtaget Constantinopel, dansede de i Sophiekirken ligesaa svedige og blodige som de kom fra Murene. Da de med Storm havde

indtaget Thuillerierne, dansede de i de kongelige Sale, hvis Gulve vare malede med blodige Roser: da Bastillen var jevnet med Jorden, dansede de paa Tomten. Dette Sidste huer mig bedst; og sindriig, poetisk, indholdsbriig var hiin korte Indskrift paa den simple Stotte, der betegnede Fangeleets Sted: „her danser Man.“ Her — nemlig — hvor Man før sukede og hylede; her, hvor der var kun Graad og Tandnidsel; hvor Despotismens Offere nedstodtes levende i Graven, her, hvor der borde staaet samme Devise over Porten, som ved Indgangen til Dantes Helvede: „lad Haabet blive udenfor!“ — Naar da: ogsaa her, midt paa Alheden, en Mil fra nærmeste Huus: her, hvor tilforn kun hortes Vindens Suk i Lyngen og Hjstens Hulen, hvor Vandreeen fremstodtes i „natlig Malm“ uden Haab om Huuslye og Aftensmad, smægtende efter en varm Kakelovn og et Fad varm Grød — ogsaa her danser Man — jeg blev veltilmode og traadte hen for Binduet, for at tage Balsalen og de Dansende i Ojeshn.

Hvor skal jeg faae en nederlandsk Pensel til at male denne nederlige Scene? Hvorledes skal jeg skildre den, for slige Decorationer ganske fremmede, Løser denne „hyggelige“ Stue med Loft af Leer, Bægge af Leer, Gulv af Leer? hvortunde skal jeg fremstille ham den adle Simplicitet i Meublementet? uholdede Fyrreranke, blakkede Ege-kister, besatte med sorte Leergrøder og Fæde, med grønne Brandevliinsflaster, og blanke Glas med drejede Træsøbber? hvorledes skal jeg bibringe ham en klar Forestilling om Værelsets *clair-obscur*, en Virkning af fire Tallepraaser, som

vare Klifstred paa Baggene? Og fremfor Alt de levende Figurer; Jeg vil holde mig til disse.

Midt paa Gulvet drejede tvende Par sig i den velbetjente „Schwabischen Wirbeltanz;“ men Rotationerne vare saa volbsomme, at det blev mig umueligt at se flere de Dansendes Ansigter. Paa en Bænk ligesom Vinduet sad tvende andre Par, hvis blussende Kinder tilkjendegav, at de nylig havde forladt Gulvet. Ved den ene Side af dem paa Hjørnet af en flad Kiste sad Spillemanden, og slog Takt med sin Trækstok, og ved den anden stode to pjaltede Børn strabende Gloverne af en sort Grødgrøde. — Nu var Ballefen ude; men i dette Øjeblik fremtraadte en Person, som hidtil havde staaet skjult for mig. Han gik tvært over Gulvet, og forsvandt paa den anden Side. Jeg saae altsaa kun hans Profil, men det var nok for mig til at gjenkjende Herren. Naar jeg siger, at det var en undersætsig Arabat, med nebhængende Arter og et værdig stort Hoved oven paa dem: at han var meget ramskoppet, havde en bred Mund med tykke Læber, smaae Dine, der, naar han talte, vare i uophørlig Bevægelse — omtrent som Man beskriver Bussmandenes — at dette store koparrede Ansigt viste i den hurtigste Afsværling kut Avorlighed og raae Lystrighed: at hele Karlen havde en saa bestemt, fast og ilende Gang, at Man blot behøvede at see ham bag til; for at sige: „Den Knægt er vist Een af dem, der ikke betænke sig længe paa at putte Kniven i Livet paa hvem, der kommer ham for nær — naar jeg saaledes betegner ham: da ere der i det mindste tre Mennesker til, foruden mig, som ville mindes at have seet

ham før; om saa kun Een af disse have profiteret af hans
 r othvelske Privatissima. Jeg behøver vel neppe at for-
 øge Signalementet med den Bemærkning, at han havde den
 Korsfæstedes Billede intattoveret paa sin venstre Arm.

Strax derpaa kom denne vor Profesfor i det rothvelske
 og romaniske Sprog trædende baglands ud paa Gulvet, saae
 om til Spillemanden og nikkede, trampede nogle Gange haardt
 i Gulvet, og slyngebe Armene sammen over Brystet. I
 saadan Etilling ventede han den Dame, han havde været
 henne at engagere, men hvem jeg fra mit nærværende Stand-
 punct endnu ikke kunde see. Musikken begyndte: det var en
 Slags Reel i rask tofjerdedeel Takt.

Som en — ja hvordan Een? som en Furie? nej dertil
 var hun alt for knov — som en Penthesilea Surens, *quæ
 mediis in millibus ardet?* ikke heller; dertil var hun for
 stumpet, for buttet, for simpelt og fredelig costumeret —
 som Madame Schall, i en Zigeunerdans? det var nærmere
 ved Meningen; men ellers, naar jeg maae bruge Signelser
 af min egen Opfindelse og efter min egen Smag; som en
 Top, som en Svissekone, som en Snurrekof foer ud paa
 Gulvet, foran og efter og rundenom den letspringende Pro-
 fesfor — hvem? Ingen Anden end Korsdragerinden, hende
 med Manden paa Ryggen.

Det var en virkelig Zigeunerdans, ved hvilken jeg han-
 delsesviis var bleven Tilskuer. Damens Fodder løb som
 Trommestikke og ramte Leergulvet med rappe Dast; Armene
 vare heller ikke ledige, ligesaalet som Fingrene, der tref-
 fende efter-ignede Castagnetternes Klappren. Med alt dette

var der i hendes Bevægelser og Miner slet Intet af en Bæ-
 naderes eller Demibaschi; tværtimod var hendes Ansigt saa
 kolbt, mut, ja trodsigt, at det udgjorde den fuldkomneste
 Contrast med Professorens. Dennes hele store Fjæs var ud-
 spændt i et uforandret, stadigt, stillestaaende Grin: hans
 småe Dine stode heelt opspilede, Munden halvt; Overlæben
 var heelt oppe ved Næsen; Underlæben halvt nede paa Ha-
 gen; Man saae baade Tænder og Gummer — ustridigt besad
 han under denne Dans et meget aabent Ansigt.

Jeg var ikke den Eneste, der morede mig over de Dan-
 sendes Kunstfærdighed: alle Tilskuerne, der stode i en Halv-
 kreds om dem, gav deres Bisalb baade lydeligt og synligt
 tilkjende ved Forundringsraab og Udbrud af Skoggerlatter,
 ved at skultrre sig, gnie Armene, og klappe i Hænderne (med
 den højre Baghaand i den venstre hule Haand). Tillige
 drejede de, af Svæed og Glæde glindsende Ansigter sig hurtig-
 gen fra den ene Side til den anden — jeg tænkte vilkaar-
 ligen paa Troldene ved Thors Mafferabe: „i deres trofsyl-
 dige Munterhed med Bukkehorn i Panden de gave Stød paa
 Stød.“ Her fattedes virkelig intet Andet, end denne jotum-
 hejmske Hovedpynt, for at gjøre Illusionen fuldstændig; Zi-
 geunerinden kunde i al Fald passere for en ret taalelig Gerba.
 Dgsaa denne Dans fik Ende; Gerba gik tilbage derhen,
 hvorfra hun var udfaret. Jeg flyttede mig hurtigen om til
 den anden Side af Vinduet, for at see hvor hun blev af.
 See! der stod en Kiste og oven paa den sad den fødlose
 Vandrer; hans raske Meddanserinde paa Livets Bei satte
 Ryggen til Risten, Hænderne paa den, og voltigerede

baglands op til ham. — I dette Djeblik horte jeg en Dor
gaac, og ude hos mig stod den lærde Rothweilker. I Lys-
skjæret derinde fra Stuen af saaes vi snart Ansigt til Ansigt, og han — gjenkjendte mig ligesaa hastig, som jeg ham, skjøndt med en endnu større Forundring.

Jeg fortalte ham, at jeg vilde til Dree; men havde i det viltsomme Vejr taget fejl af Vejen, og derfor søgt efter Lyset i dette Huus. Han tilbød sig tjenstvilligen som Vejviser; hvilken Høflighedsbeviisning jeg ogsaa taknemmelig modtog, ikke saa meget for Vejvisningens Skyld, som for at erholde Forklaring over den Scene, jeg nu havde været Tilstuer ved, og fornemmelig Dplysning om det synderlige Ægtepar. Hvad jeg erfarede meddeles herefter, som følger.

Peiter Beenles og Linka Smølem.

Det forunderlige Huus — fortalte mig min Vestsager — var ikke opbygget ved Hjælp af Nabbins Lampe, ej heller efter nogen anden Landebesværgers Ordre; men af Dree Sogns Fattigvæsen og paa Amtets Befaling til den vidtberøiste og vidtbekjendte Johannes Arlesen, som Prædiquanten beskrev mig: 1) som en lærd Mand, da han baade kunde lase og „skribente,“ 2) som en klog Mand, da han hidindtil lykkelig havde undgaaet og trodsset alle Dverstikkeres Efterstræbelser, 3) som en kæmpestærk Slagebroder, da han i Legemskrafter alene veeg for „Jens Munkedal, Chresten Stærk i Hucisel og Chresten Jensen i Dree“ (hvilke trende Athleter — efter Beskrivelsen og højtideligt besvorne

Kjendsgjærninger, sikkert kunde sammenlignes med Milo, Polydama og Cutellus — med Starfodder, Rue Digre og Drim Storoffen — med August den Anden, Marschallen af Saren og Frank).

Denne Materie frembød en meget naturlig Dvergang til Zigeunerinden, der ogsaa maatte besidde en meer end almindelig Styrke, eftersom hun formaede at bære sin Mand fra Bye til Bye.

„Ein ka Smælem“ sagde han, „er stærk som en Ulykke; det kan jeg bevidne; for da jeg engang fik Lyst til at lege en Simule med hende, gav hun mig saa god en Mundbass, at jeg aldrig skal forlange den bedre — men derfor ere vi lige gode Venner.“

„Saa er hun dog sin Krøbling troe?“ spurgte jeg.

„Som Gulb“ svarte han; „vil Noget komme hende fornær paa den Maade, er hun værre end en Vindehund.“

„Hvorledes er det gaaet til“ vedblev jeg, „at disse to Menneffer ere saaledes parrede sammen?“

„Det skal jeg fortælle Dem“ sagde han: „Peiter Beentøs — som vi kalde ham — og jeg ere fødte paa eet Sted —“

„Hvor?“ afbrød jeg.

„Det veed jeg ikke!“ svarte han leende. „Min Moder har sagt, at det var her omkring paa Heden —“

„Det var i et stort Huus“ bemærkede jeg.

„Ja vel, ja vel!“ raabte han nikkende, „der var højt til Loftet og vidt til Væggene. — Jeg og Peiter rejste

sammen til vi blev store; saa fik vi lyst til at see os læn-
gere om i Verden. I Hvidmatini — *)

„Det var et langt Spring“ faldt jeg ind.

„Det er mange tusinde Mile“ sagde han med en berøst
Mands glade Selvfølelse — „Fra Blaamatini**“) af havde vi
været i Selskab med Smælemer.***) Saa traf det sig engang
hverken værre eller bedre, end at vi havde taget Natteleje i en
gruselig stor Skov; og om Morgenen, da vi vaagne, var der
Krig runden om os; det rabadrede paa alle Kanter. Et
godt Stykke borte var en Hule i et Bjerg; det vidste Smæ-
lemerne, og der vilde vi hen at krybe i Ly. Men Krigen
kom nærmere og nærmere, og Kuglerne hvæsende over os; og
hug Grene af Træerne; een faldt ned paa Hovedet af
en halvvoxen Tos — det var justement Linka, Linka
Smælen, vi kalde hende, Peiters Maie — og hun drattede
til Jorden. Alle Smælemer bleve ved at rende, og Ingen
vilde bide efter Linka; for hun hørte Ingen til af dem, men
var stjaalen etsteds langt ude i Sønden. Lad os see, om
hun ogsaa er død! siger Peiter til mig. Lad hende ligge!
siger jeg. Men hun var ikke død; kun slemt forslaaet var
hun, og den ene Arm knækket, og hun bad saa ynkelig, at
vi vilde tage hende med. Saa tog Peiter hende op, og vi afsted
efter de Andre. Da vi kom i Hulen var vi sikke nok, og
der blev Linka efterseet og forbunden; men da Krigen var

*) De østerrigiske Stater.

***) De preussiske.

***) Ligeunere.

draget forbi, og vi igjen begave os paa Rejsen, var der ingen Anden, som vilde bære Linka, end Peiter; gaar kunde hun ikke, og Smalemerne vilde givet hende Lidt at leve af, og saa ladet hende blive tilbage i Hulen. Saaledes blev han da ved at slæbe paa Løsen i mange Dage og langvejs omkring, til hun selv kunde begynde at satte Fod til Jorden. — Det er ikke for Intet, at hun nu bærer ham igjen; Døit er god Betaling.“

„Naa,“ kaldt jeg atter ind, „og den første Deel af Betalingen var da den, at hun giftede sig med ham?“

„Ja, aaja!“ smidkede han, „vist bleve de gifte et Par Aar derefter — paa en Naade — De veed nok hvorledes vi bruge; det er ellers lige saa kraftigt, som Primer og Skraaler*) kan gjøre det. Hvem, der vil ta'e fremmede Guder, eller løbe fra hinanden, for dem kan det være Gæt og Gæt, enten de ere givne sammen paa en Landevej eller i en Siangett.**)

Jeg fandt mig ikke besøjet til at svare Noget paa saa uforstaaet en Skose, jeg fandt det under min Værdighed, at tage honnette Folk i Forsvar mod saadan en Kjeltring. Han vedblev.

Men Peiter og Linka holdt trolig ud sammen. Saa traf det sig engang hoerken værre eller bedre, end at vi bleve tagne tilfange af en Flok Soldater. Hvad der blev af Smalemerne veed jeg ikke; men det veed jeg at Peiter og jeg

*) Præst og Degn.

***) En Kirke.

fik hver en hvid Koffelpøj og en Sneller paa Naffen, og flere Prygl end Penge, inden vi lærte at kriges. Saa kom vi da ogsaa med imod Franskmændene, og Linka fulgte efter vort Regiment med de andre Kvinder og Pakagje. Naar vi ikke vare i Tjenesten, var hun altid hos Peiter, og gjorde ham til gode det bedste hun kunde. Og det var endda strengt nok; for først var hun grumslingslak, og siden fik hun Grumslingen at slæbe paa — den samme lille Klør, de endnu har med dem; men hun gav aldrig et Nuf. — Et Aarstid eller tre gif det os godt nok endda; men saa kom vi en Dag i et stort Slag, og der fik den sølle Peiter begge Fodderne spolerede af en Kanonkugle. Jeg vidste ikke Noget af ham at sige, før om Aftenen, da vi vare komne i Dvarteer; der kom Linka med ham paa Naffen, og ind i Sygestuen til Feldtkareren. Han fik begge Fodderne af ham, og da han saa var cureret, kunde han gaae hvoet han vilde. Sin Afsked havde han — der var intet i Vejen — men Pensionen glemte de. Saa tog Linka ham igjen paa Naffen og Grumslingen ved Haanden og vandrede videre om i Verden. Hua havde det surt nok, kan jeg troe; for hun maatte alene bjerge Føden til dem alle Tre. Men hun er aldrig raadvild — den Karl! hun figgede, og hun dansede, og hun spaaede — for hun kan ogsaa spaae" — lagde han til med megen Mvorlighed — „kaade i Kaffe og i Kort, og af Folks Hænder; og hvad hun siger — det er vist."

„Saaledes havde hun segtet sig igjennem lige fra en Strøm der langt ude, de kalde die Donau og ind til

Bøffelsmatini.*) Der slumpebe jeg til at finde dem igjen, og siden fulgtes vi ad her hjem —“

„— Men,“ afbrød jeg ham, „Du har jo begge dine Fodder, hvorledes fik da Du din Uffked?“

„Den tog jeg selv,“ svarte han grinende; „jeg tyktes den Krig varede mig forlånge, og da jeg saa en Dag stod Skildvagt i en stor Skov — den selvsamme hvor Linka havde faaet Armen flaaet over — fik jeg Lust til at komme til Danmark igjen. Jeg smed derfor Koffelpoj og Sneller og Patronastæke og hele det Ragerie, og Løb min Vej, og det gik prægtigt.“

Under denne Fortælling, som ellers var langt vidtloftigere, mere episk og episodisk, end jeg her finder fornødent at anføre den, havde vi naaet en bedre banet Vej til Ørre. Min berejste Ledsager gik tilbage og jeg frem; skjøndt jeg gjerne endnu engang gad seet og talt med dette trofaste Kjeltringpar. — Jeg har aldrig seet dem enten før eller siden.

Jeg vil ikke forholde, at jo denne Historie besvangrede mig med mangehaande Tanker, Følelser, Gisninger; men de fleste af dem kom ikke til Verden — kommer der heller ikke. Een mindes jeg endnu — en Gisning — om romanesk eller romansk, det veed jeg ikke: Hvad om denne Natmandsmadame, der nu danser i et Tørvehus paa Ørre Hede, er en ungarsk Grevinde eller Baronesse? Hvad om Fødselen havde bestemt hende til at danse ved wienske Hofballe? at see Baroner, Grever og Fyrster for sine Fodder?

*) Møllendorp.

istebedfor at hun nu maae bære en Kjeltring uden Fødder
gjennem Livet! Hendes Bugge stod maaskee i „guldne Sale“
— hendes Grav i Hjernet af en jydsk Landbyttikegaard —
men hendes trofaste Kjerlighed kan maaskee staae anstretet
der, hvor Keiserflotte og Dørvehuse staae Side om Side.

Himmelbjerget.

Danmarks højestte Bjerg havde jeg ofte seet, men hidtil
endnu ikke besteget. Nogle Gange førte min Vej mig i dets
Nærhed, men mine Keisers Meed tillode intet Sidespring,
og jeg maatte lade mig nøje med, i en halv Miils Afstand
at betragte det danske Schwarzwald, og i Forbisarten at kaste
et hurtigt Blik ned gennem Dalene til den yndige Sø, der
bugter sig mellem græs- og løvklædte Der og dybt indskaarne
Landtunger. Omfider fik jeg mig lørebet fra alle Hindringer,
og besluttede, at gjøre Himmelbjerget til det eneste Maal for
en todags Lystrejse. Min Fætter Ludvig, som nylig var
kommen fra Hovedstaden herover, ledsagede mig.

Formiddagen var klar og varm, og lovede os en smuk
Aften, men lidt hen paa Eftermiddagen dannede sig lidt

efter lidt i Sydvest en Række af hvide Skyer med isfar-
 vede Kanter. Fætter endede dem ikke; men jeg, som kyn-
 digere Rejsespaamand, kendte disse Tordenens Værksteder, og
 bebudede ham, „at Aften ej vilde blive Morgen liig.“ Vi
 rede just i den Retning, at vi havde dem lige imod os, og
 kunde derfor stadigen bemærke, hvorledes de stedse hævede
 sig højere og højere, mørkedes ved Roden, og taarnede sig
 som Snefjelde op over Himmelhjerget. Vor Phantasi
 viste os dem som Schweitzeralper, og vi søgte at indbilde
 os selv, at vi befandt os i hiint stolte Klippeland; vi saae
 Schreckhorn og Wetterhorn og den albrig berørte Tomfrue:
 i Skjernes Dale erkjendte vi Gisbraerne; og naar en frem-
 staaende Knop højede sig, sank og sammensmeltede med den
 øvrige Bjergkjæde, var det en Lavine, som begrov Huse og
 Byer i evig Sne. Endnu videre udmalede vi med ret
 barnlig Lyft denne majestatiske Alpescene, og forlystede os
 saa længe med dette Selvbedrag, til det løsbrydende Uvejr
 vakkede os af vore Drømmerier. Tordenen buldrede hørligere,
 heftigere, saa vor Indbildingskraft forgjæves anstrængte sig
 for, i denne Dumbren at høre Snefrid og Bjergfosses Lar-
 men. Allerede strakte den øverste udtyndede Skyrand sig ud
 over vore Hoveder, og Skovstrækningen foran os indhylledes,
 som i en Taage, af den nedstyrtende Regn. Forsilde rede vi
 stærkt til, for at naae den nærmeste Bye — gjenmemblødt
 kom vi til Alling, og søgte Bye i en aaben Port.

Gaardens Ejer en aldrende Bonde, der var for os ganske
 vilde fremmed, tog imod os med gammelbanskt Gjæstfrihed:
 lod vore Heste føre i Stalden, og indbød os selv i sin lune

Stue. Strax saafnart han saae vor vaade Tilstand, tilbød han os sine to Søners Klæder, at drage paa medens vore egne tørredes for den blussende Arne. Begjærligen toge vi mod dette gode Tilbud; og i hans Øverstue — saa kaldes Bestestuen — gjorde vi snart dette forfriskende Skifte, under Spøg og Latter over vor uventede Travestering. Som Bønderkarle i Søndagsstads traadte vi atter ind til Familien. Berten gottede sig hjertelig over den skedte Forandring, og roste vor Gemeenhed; hans tvende Døtre smilte, alt som de skottede til os: „Valkyrierne rødmed, de vendte sig og loe.“ — Kaffebleen stod allerede paa Skiven, omgivet af kinesiske Kopper. Den oplivende Drik, rigelig forsynet med brunt Sukker og uforsalfket Gløde, skænket og ombuden af den ene vakre Datter, bragde atter vort afkølede Blod i det raskeste Omløb; og da først spurgte Faderen om sine Gjæsters Navne, Vilkaar og Hjemstavn.

Imidlertid var Tordenbyggen drevet over. Solen smilede igjen fra det skyrie Vesten. Fjernt i Østen susste og buldrede det; men her var det mildt og stille: Stormens Rander havde sammenfoldet deres vaade Binger, og Regndiamanterne tindrede paa Løv og Straae — Østene torde endnu vordre Morgenens liig. „Op paa Bjerget!“ raabte vi til hverandre. „Men deres Klæder?“ saalt Bonden ind. Vi gik frem i Øverstuen, hvor den anden Datter var beskæftiget med at tørre dem; men al! endnu dampede de, og for om en god Time kunde hun ikke love os dem i brugelig Stand; dog da vilde det maaskee være for sild at nyde Udsigten fra „Kollen,“ saasom Opstigningen herfra vilde

medtage næsten ligesaa lang en Tid. Hvad var her at gøre? — Den flinke Bondemand hjalp os ud af Forlegenheden: „dersom De ikke undsee Dem ved Drengenes Klæder“ sagde han, „kunde De jo beholde dem paa.“ „Det er et godt Tilbud!“ svarte vi begge, talkede ham med hjerteligt Haandslag, og udbad os en Vejviser. „Den skal jeg selv være!“ sagde han, og fremtog af Krogen en Gnebærstok til os hver. Vi tiltraadte øjeblikkelig vor Vandring, og dette endnu muntreere stemte over vores Mafferade; især Fætter, der virkelig tryktes godt om sig selv i den blaae Kofte, der var vel bespækket med store Sølvknapper, de lange Rytterstøvler paa Benene, og den højpullede Hat paa Hovedet. „Jeg vilde ret snffe“ sagde han, „at vi maatte træffe paa andre Rejsende, deroppe! det kunde give kostelige Løjer.“ Føretøren loe, og indvendte at han vel neppe kunde tale „Bondermaal.“ „Ja de ka han tro u“ svarte Fætter; og nu vebblev han at tale jydsk, til den gode Peder Andersens indberlige Moroe. Denne fandt alligevel en væsentlig Mangel ved den fuldkomne Bonde: de fine og hvide Hænder vilde røde ham.“ „A ka put em i e Lomm“ raabte Fætter, der i sit overgigle Lune vidste Raad for Alting.

Smidlertid naaede vi Aaen — Gudenaee — der her allerede er temmelig bred, og har et næsten umærkeligt Løb, da den egentlig er kun et Stræde, som forbinder tvende Seer. — I et Knubskib satte vi over, og vare nu i en ganske anden Egn: her bezynder Lyngen, hvis mørke Farve danner en fuldkommen Modfætning til det muntre Grønne øfter for Aaen. — Endnu havde vi en god Fjerdingmiil at

vandre; og da Lyngen, som næsten rakkede os til Rnæene, var vaad af Regnen, fik vi Marsag til at prise vore lange Støvler.

Vi naaede Skoven — den stolte Bøgeskov, som her synes mig dobbelt skjøn, fordi den staaer paa saa mørk en Grund. Gjennem skraae Dale bugtede Stien sig stedse opad; men det tatte Løv betog os Udsigten. Omfider traadte vi atter ud af Skoven, og stode nu paa Himmelbjerg.

Naar jeg hører en skjøn Musik, eller seer et indtagende Skuespil, maae jeg altid nyde i Tausshed. Intet virker ubehageligere — mere forstyrrende paa min Følelse, end naar nogen da vil gjøre mig opmærksom paa dette eller hiint. Saasnart man siger til mig: „hvor det er skjönt!“ saa bliver det for mig strax mindre skjönt. Disse lydelsige Udbrud af Beundringen ere for mig som Dverøsninger med koldt Vand — de afføle min indvortes Värme. Siden, naar jeg uførmærket er bleven koldere, da bytter jeg gjerne Tanker og Følelser med en Ven — med flere — finder endog saa Trang til at udlade dem — om jeg saa maae sige — fra det overlæssede Sind. Og saaledes er det vel at Digteren kommer til at synge højt: i Undfangelsens søde Djeblikke brænder han, men tier; berefter ma a e han udtømme sig; Tungen eller Pennen maae give det fulde Hjerte Luft. Han er som en Skye, der i Stilhed samler Himmelens Kræfter, og, naar dens Tid er kommen, udøser sin soulmende Forraad, tordner og lyner, og overstrømmer de forbausede Marker. — Uheldig anbragt paa mig var altsaa vor Førers

Tjenstvillighed, der strax begyndte med en Cicerones Kundtalens-
 hed, at udpege og benævne alle de Kirker, som fra dette Stand-
 punkt kunne sees, raabende ved enhver: „Der seer de!“ —
 Jeg overgav da Fatteren til hans Underviisning, og satte
 mig affides, for at see, uden at være nødt til at høre. —
 Naar Stolberg allerbedst har forthydsket sin Homer,
 slænger han Pennen, og raaber mismodig: „Læser! læt græsk
 og brænd min Oversættelse!“ Hvad er en Naturbeskrivelse
 andet end en Oversættelse? Endogsaa den meest vellykkede
 staaer ligeaa langt under Originalen, som Himmelbjerget i
 Sylland under Himmelbjerget i Thibet. Derfor gunstige
 Læser! hav mig undskyldt, naar jeg ikke fortæller Dig alt
 hvad jeg her saae. Hvad jeg saae kunde jeg maaskee sige
 Dig; men hvortedes jeg saae det? Neppes! — Enkel-
 t hederne kunde jeg fremstille Dig een efter en anden, men
 Heelheden — alk paa eengang? — dertil — om „Du end-
 og har Dre, har Tungen ikke Ord.“ — Min Pen er ingen
 Pensel. Rejs! rejs selv til Himmelbjerget, og see! — Men
 Du, som maaskee har staaet paa Toppen af Brocken, eller
 Dolo eller St. Bernhard, smil ikke, fordi jeg gjør saa stort
 Bæsen af bort stakkels lille Himmelbjerg! det er dog det
 største, som jeg og de fleste af mine Læsere have seet —
 hvad for dig er Smaat, er stort for os. —
 Jeg fornam et Klap paa min Skulder —
 det var Fatter, der stod bag ved mig. Han fortalte: at
 Føteren var gaaet hjem for en halv Time siden, og at jeg
 havde sidet en heel uden Bevægelse, og uden Livstegn, paa
 det nær, at jeg nogle Gange havde blinket med Øjnene. Han

betroede mig endvidere: at han begyndte halvojs; at fede sig, og at jeg derfor endelig maatte bryde min dybe Tausheb. „Dg hvad har Du saa egentlig seet?“ lagde han til. „Det samme som Du“ svarte jeg „Luft og Jord og Vand.“ „Men nu“ vedblev han „stirrer Du ganske mekanisk paa den Bilband hist nede i Soen, Du var vist med dine vidtloftige Tanker paa Dover Alint hos den gamle Gloster?“ „Ganske rigtig“ sagde jeg; „denne Fisser i sin Baad laaber virkelig ikke større“ — „Lad ham nu sidde!“ faldt han ind, idet han rakte mig sin Riffert, „og stil den paa hiin Bred! Vil Du troe vi faae Fremmede?“ Jeg feeg derover, og saae nu en Baad lidt ude fra Landet, der syntes at stavne lige herover; den var fuld af Mennecker, og tre gule Hatte lod formode, at der vare Fruentimmer iblandt. Fatter foreslog, at vi skulde oppebie deres Ankomst; skjøndt det vilde blive silde, inden vi kunde naae vort Natteherberg i Ulling. Det dejlige Vejr afstokkede mig let mit Samtykke. Skjønnere kunde vi heller aldrig have ønsket os det; Solen var nær ved sin Nedgang; men syntes os at synke langsommere end sædvanlig — ret som om den tøvede for end længere at beskue Jordens Yndighed, et Bærk af dens almægtige Straaler. Alle Vinde vare tilhøile; intet Blad, intet Straae bevægede sig. Soen var et Spejl, hvori den modliggende Egn fordoblede sine Marker, Lunde og Huse. I Dalene mod Vesten opstige enkelte Røgstakker fra de mellem Trærne skjulte Rutmiler og Baaninger. Men saa stille det var i Luften, saa liveligt var det paa Jorden: Fuglesang i Skoven bag os, og foran os Hedelærkernes velsende Glimstøner, der svarte hinanden fra Gnebærbuskene: fra den sigvroe

Særbred hortes Bildandernes Skrappen, Lommens og Vandhørens Klukke; og længere borte den hjemvendende Fiskers Nareslag og hans Aftenpsalme. Selv fra Markerne hinsides hortes Rvægets Brøsten, Gaardhundredes Gjoen, Møllebækens Susen og Bærkets Klappren.

Nu var Solen dalet; og Bedeklokkernes Klang fra mange Kirker kaldte den tratte Landmand til Søvns og Hvile. Aftenduggen havde sig allerede fra alle Enge og Bunde, og snart skjulte den hele Søen. De fjerne Bakker og Skovenes Toppe svømmede paa Laagen. Men op igjennem den lød en munter og sødt sammensmeltende Musik af blæsende Instrumenter. Den nærmede sig mere og mere, og maatte ufejlbarlig komme fra Baaden, vi havde seet udsejle fra hiint Land. Da Musikken taug, hortes tydeligt de Ankommandes Samtale, og snart derefter den stærkere Larm ved deres Landsættelse. Vi ventede om faae Minutter at see dem komme op ad Bjerget; men mærkede derimod at de fjernede sig; thi svagere og svagere lod deres Stemmer, og tabte sig omsider ganske i Skoven mod Vesten. Naar det ikke havde været for den nymodens Musik; gjerne skulde vi taget det Hele for et Fæventyr, eller for et Tog af Skovens Alfer — et Ellekongebryllup.

Natten faldt paa. Enkelte Stjerner glimtede mat paa den blegblaa Himmels. I Nordvest viste et rødt Segment over Horizonten hvor Dagens Konge vandrede underneden, og nærmede sig Polen. Trindt om var tykt; kun fjernt ude i Heden lod Højens tungsindige Fløjten, og under os over Søen hvinede de forbitrækkende Vandfugles Vingeslag. „Hjem!

raabte Fætter;” „Hjem“ gjentog jeg; men neppe havde vi taget nogle faa Skridt, før vi paa eenzang standsede begge med et „Eys!“ Syden før os, paa den Kant af Skoven, hvor igjennem vi vare komne, lod pludselig en tostemmig Tyrolervise. Der er noget ubeskriveligt i disse Dobbeltoner, der hæver Hjertet let og blideligt, og frembringer en Fornemmelse eller Tilstand, hartad lig den man troer at befinde sig i, naar man flyver i Drømme. Allertilfist lyder den i det Frie og i Bjergegne — disse søde Toner. Hjem — Dg nu, i den stille Aftenstund, hvor det lod som om alle de omliggende Bakker bleve vakte af den nysbegyndte Slum, og glade efterfuldede Sangen — her var den mod al andet menneskelig Kvad hvad Nattergalens er mod de øvrige Dagsangere i Skoven. — Fætteren greb min Haand, og kystede den, som om han vilde bede mig, ikke ved noget Udraab at forstyrre hans Drensløst. Da Sangen var tilende, sukede han dybt. Forundret saae jeg paa den ellers altid muntre Fyr: der stode Laarer i hans Dine. Jeg tilfæredem Musikkens Magt til at blodgjøre og bevæge endog det letteste og fjækfeste Hjerte; og jeg sagde ham det. „Na vel!“ svarede han, „det menneskelige Bryst er en Sangbund, der skjønndt uberørt, dog giver Gjenklang, naar visse Toner anslaaes.“ „Rigtig!“ gjentog jeg, „hvo der veed at angive den rette, er ogsaa vis paa at faae Svar; denne Mening antydes jo aabenbart i Sagnet om Taranteldansen.“ Han sukede atter og vedblev: „men saadanne Toner maae da staae i Sammenhæng med visse Begivenheder, maae vække visse Erindringer — ja —“ her tog han igjen min Haand, og drog mig med

sig ned paa en Vindsælbe — „ja min Ven! denne Sang tilbagekalder et Minde, som jeg forgjæves stræber at udlette — vil du høre?“ „Fortæl kun!“ svarede jeg, „allerede aner jeg Kennet af din Historie.“

„Det var en Aften som denne“ begyndte han „netop for to Aar siden, at jeg med een af mine Venner befandt mig paa en Vistitut ved Gærom Søe. Vi blev siddende til silde paa en Skovpant, før vi kunde beslutte os til Hjemreisen, saa længe sanglesedes vi af Stedets og Aftenens Yndighed. Vi havde endnu ikke forladt vore Sæder, da en Tyrolersang — just den selsomme, vi nu hørte — høist behageligt tildrog sig vor Opmærksomhed. Den kom fra den anden Side af Søen, men nærmede sig lidt efter lidt. Snart hørte vi Klarernes Pladsken, der ordentlig slog Takt til Musikken, og kort derefter fik vi Dje paa Baaden, der stævneede ind imod os. Da Sangen holdt op, begyndte de derude en stærk Commerce, og den blev stedse vildere og vildere jo nærmere de kom Landet. Nu kunde vi tydelig see det lille Fartøj, og dets lystige Besætning. „Lag Klarerne ind! raabte Gen, jeg skal vrække i Land.“ Det skedte. „Jeg veed en nemmere Maade at faae jer allesammen i Land“ raabte en Anden, idet han sprang op, og Fravende fra Røling til Røling satte Baaden i ghyngende Bevægelse. „Lad være! lad være!“ skree Gen, „dit gale Usen, kantrer jo Skibet.“ „J skal ha' Støvet skyllet af jer!“ svarte Galningen, og blev ved at vippe. Man loe, man bandede; men midt i Larmen lod pludseligt en stærkere Røst! „hold op! hold op! Frits kan ikke svømme.“ Det var allerede for silde: Baaden var fyldt med Vand, og

Kantrede. Dette skedte kun nogle faa Gædne fra Strandbred-
den. Da taug paa eengang alle Mand; vi hørte blot de
Svømmendes Nadsken og Pusten, de vare sex. Men nu skreeg
Gen: "Frits! kom her! tag om min Hals!" En anden:
"Frits! kom til mig!" og flere paa eengang: "Frits! Frits!
hvor er du?" Imidlertid kom et Par op paa Land, og
vendte sig, for at see efter dem, der endnu svømmede derude.
Den ene talte højt "tre — fire" med det hastige Udraab:
"der mangler Gen!" sprang han atter ud, den anden fulgte
ham. Nu kunde ej heller min Ven og jeg blive længer orkesløse
Tilskuere; vi kastede Kjolerne og vare i en Hast mellem de
Søgende. At den Søgte maatte være under Baaden, var
troligt! vi omringede den derfor alle, hvor den laae med
Rølen ivojret; de bedste Svømmere dykkede. Forgjæves!
han var ikke der. Men længere borte imellem Rørene fik
Gen omsider Dje paa noget mørkt — det var ham! Han
førtes iland — han var livløs. Vortigt — angsteligt prøvede
man de brugelige Midler; de sloge stedse feil. Der besluttes
des nu at bære ham til nærmeste Huus; man lagde han
paa tvende af de fra Baaden losrevne Doster, og satte sig
igang. Meekantist fulgte vi to efter. Hvilken sørgelig Forfjæl
paa hiin nylige Lystighed og den nu paafulgte skumle Tavsbed!
For Sang og Batter, høiroftet Ungdomsmunterhed, + nu kun
Lyden af Liigbærernes hurtige Fjed! — Toget var ikke kommen
ret langt fra Stedet, da Gen af de Forreste drejede Ansigtet om,
og sagde: "hvor er nu Lund?" Vi saae os alle tilbage, den uhyk-
lige Tusentast — thi det var ham — stod derhenne halofskjult af
en Buss, og samlede Stene i Lommerne. "han vil drukne

sig^{""} lod det ^{""}vi maae have ham med:^{""} Der gjordes Holdt. Min Ven og jeg tilbød os at bære; medens tvende ilede hen til den Fortvovlede. Det skedte. Vi ser gif videre. Vejen til Huset, hvorhen den Druknede skulde bringes, løb igjennem Skoven. Her var det allerede saa dunkelt, at de to forreste Bærere først i en Afstand af en halv Snees Skridt bemærkede tvende hvidklædte Fruentimmer. ^{""}Gud!^{""} sagde han sagte, ^{""}om det var Fritses Kjæreste? han talte om, at hun vilde komme os imøde.^{""} Det var hende. Jeg vil ikke være vidtløftig, du kan selv forestille dig dette hjerterystende Optrin: Først hendes Førfærdelse ved at træffe os med et druknet Menneske, og derefter, da hun fik at vide at denne Ulykkelige var hendes dyrebareste i Verden — thi det kunde intet Øjeblik forboldges, da hun ventede ham tillige med de Dørrige — som hun alle kjendte — hun besvimeede. Hendes Ledfagerinde optog hende i Faldet. Hvad var her at gjøre? Min Ven og jeg slap Liget, for at komme begge Damerne tilhjælp, medens de fire andre fortsatte deres Vej til Huset, der ikke var ret langt borte. Jeg foer ned til Søen, at hente Vand i Hatten. Vi bestaaede hendes Ansigt — hun kom til sig selv igjen. Den Ulykkelige! ^{""}Hvor er han?^{""} skreg hun, ^{""}hvor er han? han er ikke død — jeg vil til ham, jeg vil —^{""} hun arbejdede af alle Kræfter, for at komme løs. ^{""}Slip hende mine Herrer,^{""} sagde Ledfagerinden, idet hun selv med den ene Arm omslyngeede hende, og med den anden pressede hendes Haand ind til sit Bryst, vi slap. ^{""}Tak — tak for deres Bistand!^{""} raabte hun, uleilige dem ikke! jeg veed Vejen.^{""} Begge ilede afsted. Vi bleve staaende, og hørte endnu længe den Snees

heftige Smertesudraab og den andens omme Tiltale — Vi havde ingen Anledning, heller ingen Drist til at følge efter. Vi gif da tilbage til den ventende Vogn, samtalende om den jammerfulde Begivenhed, til hvilken vi saa uformodet vare bleve Vidner.

Ingen af dem alle kjendte vi: erfarede ej heller, hvad der siden var bleven af; og skjøndt vi i nogen Tid nojagtig eftersaae alle Dødsanmeldelser i Aviserne, fandtes dog ikke nogen saadan ulykkelig Hændelse bekjendtgjort, og ligesaalidet omtalt i nogen af vore Omgangskredse. Til sidst gad vi gjerne antaget det Hele for en Spøgelse-scene, hvis vi ikke selv havde spillet vore Roller i samme. — Dog, for mig var det ikke hermed forbi. Du vil finde det underligt — latterligt maaskee — at jeg virkelig paa en Maade blev forelsket; thi Kjerlighed har jo ellers kun een Tilvej til Hjertet — Dine; til mit sneeg den sig ad en Bivej — Dreerne. Det var nemlig saa mørkt, at jeg ikke saa den Skjønnes Ansigt, men hørte blot hendes Stemme — ah! en Stemme saa sød? det siger ingenting — melodiff? ikke heller. Kort sagt: jeg kan ikke beskrive den anderledes, end at den klang som en Tone fra højere Regioner, eller som en lange savnet, en henfaren Vens Røst, eller som en Engels i Drømme. Ogsaa hendes Skikkelse var liig dem, der foregogles den Glumrendes indportes Syn, utydelig, uden bestemte Træk og Omrids, og dog istand til at sætte Hjertet i den sødeste Bevægelse. Er Du nogensinde bleven forelsket i Søvn, saa vil Du omtrent kunne sætte Dig ind i min Tilstand. Jeg saa og ikke saa hende: den ranke, i hvidt indhyllede Skabning,

havde netop ved sin Dunkelhed noget aandeagtigt; og Ansigtet, der hurtigt og matglintende visle sig og forsvandt under Straahattens Skygge, var at ligne ved Nymaanens Skjær bag blege Skyer, naar det er saa svagt, at Vandreren ikke veed om han ^{nu} seer eller blot troer at see det." "Ja i Sandhed! hendes hele Engleskikkelse kom mig for som Didos, da hun i Elysium soevende forbi den endnu i Kjødet vandrende Aeneas" — "Om hvem taler Du?" afbrød jeg ham. "Om Veninden — naturligviis" svarte han, "og ikke om den uspekkelige Entepige — hvis jeg saa tør kalde hende.

"Hvad Du her fortæller mig" sagde jeg "finder jeg aldeles ikke urimeligt: det halvdunkle vækker større Nygerrighed, hastigere Attraae end det heeltklare; de Yndigheder der skimtes gennem Sløret — og D'ri kiggede jo gennem Natens — udmales idealiseret af Phantasien, der just i Mørke har allertravleste. Og nu tilmed Din Stemning, den pludselige Invertning af milde Glæders Haablik med Forstrækkelens Storme og Sorgens dybe Bølgegang — i Sorg som i Glæde er Hjertet svagest og flettest bevoget mod hemmelig Overrumpling af Guds listige Gud. Dit Drama er da tilende?"

"Den første Act kun" svarte han, "nu kommer den anden."

"Sommeren gik. Vinteren kom, og var næsten forlet, da jeg bivaandede en Maskerade i een af Klubberne. En Tidestid havde jeg tumlet mig mellem disse Caricaturer, og moret mig ret godt — ikke just over ret manges gode Spil; thi kun enkelte havde Vid til at gaae ind i den

paatagne Nolle — men ved en Idee, der strax var faldet mig ind, og som jeg anvendte paa alle de forekommende Charactermaasker. Jeg forestillede mig nemlig, at Masketraden var virkelig Sandhed, og det virkelige Liv derimod en Masketrade. Menneskets naturlige Ansigt forekom mig som en Maske, der ofte ligner, og ofte skjuler den sande Character; de almindelige Dragter syntes mig at være falske Costumer, Tale og Bæsen et scenisk Spil. Men her, paa den saakaldte Masketrade, viser Mennesket sig som det er: Narren fremstiller sig arligen i hele sin Narreklædning, Squadronerer aabenlyst med sin Brix, og klinger lystigt med Hælberne: den trædse, dovne, graadige, hænger Munkelappen over: den stolte triner gravitetisk frem som en Grand d'Espagne: den forfængelige prunker med Baand og Stjerner, selvopfundne, selvpaahængte, men netop derfor desto ægttere Tegne paa selvstølt Værd: den vellystige Kvinde, som paa Livets store Masketrade tilhyller sig tugtigen i Ufsylds Klædemon, og seer ud blye, unseelig, hellig som en Cæcilia, hun optræder paa den Lille med et dristigt Bæsen, og drapperet som Cleopatra: Kantippen farer offentlig omkring med det Riis, der ellers kun snertes inden hendes egne lukte Dørre, og moret det store Publikum med sine Scharlagensprækener. Ja, Oprigtigheden, Sandhedens uforbeholdne Erkjendelse gaar endog saavidt, at ej engang det dyriske hos Mennesket forfølges: Grobianen fremviser sig som en virkelig Bjørn: den hoffærdige af tomme Vinde opblæste, spanker omkring som en Kalkunst Hane: den dumstolte Dame valtrer afsted som en naturlig Gaas; og hun, paa hvem Munden løber fra Morgen

til Aften som en Peberkværn, sees her som en uhyre Papegøje. Denne Forestilling blev saa levende, at jeg tilsidst indbildte mig, jeg befandt mig i et Menagerie, og at alle de tobenede Væsner, der hoppede omkring mig, vare Aber, Hunde og andre Slags Dyr, som man havde trukket i Klæder og lært at gaae paa Bagbenene. Da blev jeg paa en faare behagelig Maade udreven af en ikke saa synderlig morsom Illusion: Ind treen nemlig Haand i Haand tolv Languedocske Hyrder med deres Hyrdinder i deres muntre Fødelands smukke Dragt. Orkestret spillede op med en Française, og denne yndige og dog saa sædelige Nationaldans blev af de tre Quadriller udført med en saa fuldkommen Letthed og Bestemthed, at alle de andre Mæsker i Salen med tiltiende Beundring sluttede en tæt Kreds om den skønne Gruppe. Da Dansen var forbi, aabnedes Kredsen, og Hyrder og Hyrdinder blandede sig mellem de Dvørg. En af de sidste, hvis nydelige Figur og yndefulde Bevægelser især havde tildraget sig min Opmærksomhed, drog mig nu med uforklarlig Magt efter sig rundt omkring i Salen, indtil jeg endelig kom hende saa nær, at jeg kunde tiltale hende. „Skønne Hyrdinde!“ sagde jeg paa fransk, „hvoreledes er vort Norden blevet saa lykkelig at faae et Besøg af dem og deres smukke Søstre?“ Hun vendte sig rast lige om imod mig, og taug et par Secunder, i hvilke et par mørke Dine stode stivt hæftede paa mine. „Min Herre!“ svarte hun da ligeledes paa fransk, „vi havde spurgt, at Trostak havde sit rette Hjem i dette Norden.“ „Men de fore jo hver sin Elsker med —“ sagde jeg. „Fordi“ var Svaret, „vi haabede

at Climaet skulde have gavnlig Indflydelse paa deres Bestandighed." „Dejlige Blomst fra Garonnes Bredder!" vedblev jeg, „Hvo kunde være ubeständig mod Dem?" „Den vist nok" gjenmælede hun, „der smigret mig uden at kjende mig. De kalder mig smuk, og har dog ikke seet mit Ansigt, det maae være Masken De mener." „Deres egne Dine sigte det" gjentog jeg, „de maae bære Skylden, hvis jeg skulde fare med Usandhed —" „Her afbrødes jeg ved den begyndende Dans. Jeg opbød Hyrbinden; med et Nik rakte hun mig sin Haand; vi stillede os i Rækken. Nu var det først, jeg ret besindede mig paa, hvor jeg tilforn havde hørt denne søde Stemme, der, fjendt lidt utydelig under Masken, dog lod mig saa bekjendt: det var — det kunde ikke være nogen anden end hende, min Alfe fra Esrom Skov. Dog, herom maatte jeg have Visshed. Det faldt mig tungt at vie til Dansen var forbi; Ingen har enten før eller siden været mig saa behagelig og dog saa lang. Saaledes føres vi undertiden i Drømme vidt omkring fra een Scene til en anden, høre Samtaler, opleve hele Historier vidtomfattende, om endog rhapsodiske; og naar vi da vaagne, og regne efter, har den ganske Drøm kun været et par Minutter." „En saadan Tid" faldt jeg ind, „vilde jeg hellere kalde drøj end lang; men bliv ved! Din Historie er mig endnu ikke for lang." Han vedblev. „Efter Dansen førte jeg hende tilfælde, og nedlod mig ved hendes Side. „Det kommer mig for" sagde jeg paa dans, „at jeg eengang tilforn har hert deres Stemme, ikke ved Garonnes Bredder —" „— Men" snappede hun hurtig Ordet, og vendte sig om imod mig, „ved Bredden

af Esrom Søe maaskee?" En sød Fornemmelse ubvidede og sammenpressede tillige mit Bryst; det var hende, den Uhyrlige! hun havde dengang ogsaa lagt Mærke til min Røst, bevaret den i tro Grindring. „Andengang altsaa" sukkede jeg „at vi mødes, vedtales, uden at see hverandre; dette ligner virkelig et morgenlandsk Eventyr; men desto hæftigere længes jeg efter det Djæblig, da de ikke længere vil skjule Deres Ansyn —" Hun smaaloe — pent, grasiøst, som Pigen hos Skjelmen Flaccus, „naar hun i Blindheulegen knistret dybt inde i Krogen" — gjennem Maskens Mundaabning saae jeg Tandernes skinnende Perlerader, jeg tænkte mig Corallaberne omkring dem, Smilchullerne i de blegrode Kinder — jeg glemte reent hvad jeg vilde sige. Hun tog Ordet: „Hvorfor skulde jeg forstyrre deres Illusion? Lad vort Eventyr — som de kalder det — blive hvad det er! Naar en Gaade er løst, interesserer den ikke meer. Saasnart Masken er borte, seer De et ganske almindeligt Pigeansigt! nu derimod er Deres Indbildingskraft saa galant at gjøre mig til en Fee fra Caucasus eller Ginnistan; lad mig blive det i det mindste til Vægteren raaber tolv, og vækker Dem af Drømmen." „Ikke alle Drømme ere Bedrag" svarte jeg, „de indeholde ofte sandfærdige Spaadomme." „Souvent" sagde hun — som det syntes mig — ligegyldigt, og kiggede hen mellem Maskerne, som om hun savnede Nogen. Jeg følte mig en Smule stødt, og bemærkede, at mange Sandheder rigtignok vare af den Beskaffenhed, at vi maatte ønske, de vare Drømme, og at dette netop var Tilfældet med den uhykelige Tildragelse, der gav

Antebning til vort første Møde. Hun saae igjen om paa mig, og sagde: „ulykkelig? — ah! det er sandt, De veed for-
 modentlig ikke —“ her kom een af Hyrderne farende, og
 rev hende med sig hen i Svadrillen, der paa nye begyndte at
 opstilles. Jeg fulgte Parret med Øjnene, og mærkede ikke,
 at min Søster stod hos mig, før hun gav mig et Smæk
 med Bisten, og lod mig vide, at hun ikke var engageret.
 Jeg gik mekanisk med hende hen til Rækken; vi kom til at
 staae nederst. Mekanisk rykkede jeg op, mekanisk figurerede
 jeg; mine Sandser, mine Tanker vare fængslede til det
 gaadefulde Væsen, der stedse kom nærmere og nærmere. Nu
 faldt det mig til at give hende Haand i Hjeden; jeg trykkede
 hendes — jeg fik intet Svar. Skamfuld eller harmfuld beslut-
 tede jeg, ikke mere at kigge efter hende; jeg saae stadig opad i
 Svadrillen. Endelig begyndte jeg at danse ned med min Dame;
 et Par efter det andet takkede af ligesom vi kom dem forbi;
 Hyrinden var med sin Danser eet af de første. Da Scoo-
 saisen var ude, kunde jeg ikke bære mig for at støtte omkring
 efter hende. Hun var ikke mere i Salen — alle Hyrder og
 Hyrinder vare og — bleve borte. Enten de nu havde for-
 ladt Ballet, eller og — som rimeligere var — havde om-
 klædt sig; jeg saae dem ikke mere. Forgjæves lod jeg ved
 Bordet mine Øjne løbe omkring paa alle Damerne, for om
 mueligt at gjætte, hvo af dem der var den Rette. Til ingen
 Nytte: der vare mange smukke, sorte Øjne og høide Læn-
 der i Mangde; men hvilke tilhørte hende? Kun Stemmen
 vilde lede til den hæftigt forønskede Opdagelse; men jeg kunde
 dog ikke gaae fra den ene til den anden og bede dem snakke

for mig. Kort sagt: den anden Act af mit Drama var til-
 ende — „Dg nu den tredje?“ spurgte jeg nysgjerrig. „Paa
 dens Bezyndelse“ svarte han, „har jeg selv ventet forgjæves
 over Klar og Dag.“ „Men“ spurgte jeg videre „ved Du
 ikke hendes Navn?“ — „Nej“ — „Kjendte heller ingen af de
 øvrige mange Hyrder eller Hyrdinder?“ — „So vel“ sagde
 han, „kom jeg siden efter et par af de første; men hvad
 kunde det nytte mig? jeg var dog ikke istand til at betegne
 min Hyrdinde saaledes, at de kunde skjelne hende fra de
 andre; de opremsede mig tolv ubekjendte Navne at vælge
 imellem — derved kom jeg lige vidt; for mig er hun baade
 unævnelig og usynlig.“ Jeg maatte smile over min ellers
 saa lystige Fætters ukkelige Ansigt. „Du leer ad mig“ siger
 han „det vidste jeg godt iforvejen. At forelske sig i en Pige,
 som man ikke har seet, er ogsaa temmelig naragtigt; men
 seer Du, ret hæftigt har jeg det ikke heller; at jeg skulde bære
 af Kjærlighed, eller selv forkorte mine Dage, behøver Du ikke
 at frygte for; jeg føler allene en vis sød Længsel, liig den
 der blidelig gjennemløber Hjertet ved Grindringen om sund-
 ne Glæder.“

Toxolerne vare nu komne saa nær at vi horte dem
 smaa snakke. Efter et par Secunders Lytten hvidskede Fætte-
 ren til mig: at han kjendte Een af dem paa Røsten, samt paa
 hans hyppigt gjentagne Livsprædikat „uhyre“; og at det var
 en Officeer fra Kjøbenhavn. Strax derpaa traadte de ud
 fra Skoven, tre i Tallet, alle civilklædte; dog forraadte
 den Enes Mundstjæg hans militære Stand. Fætter stødte
 mig paa Armen og hvidskede igjen: „det er rigtig ham —

lad os see, om han kan kjende mig!" Vi rejste os op, og stode stivt med vore Hænder i Hænderne. De hilste igjen, og Officeren lagde høfligen til: "Sat paa Hovedet Børn! — tjene I Kongen?" "Næja!" svarte Fættter. "Vil I tjene en Drikkeskilling?" gjentog hiin, "og hjælpe til at rejse vort Telt?" "Som Løjtnanten befaler" lod Svaret. Nu kom to Karle hibbærende med Telt og Stænger: og paa Officerens Begjæring fulgte vi tilbage med dem, for at hente det øvrige Tilbehør, samt Kapper, Hinder, Madkurv og Flaskefoder; thi Bognen, hvorpaa de kjørte fra Rye, var bleven staaende paa den aabne Banke søndenfor Skoven. — Teltet blev oprejst med Indgangen mod Osten, og, efter Omstændighederne, ret godt indrettet: en Kjavle blev rullet derind, og tjente, belagt med Hinder, til Bænk; en anden blev sat foran paa Enden som Bord. De Rejsende behøvede os nu ikke længere. Den ene betalte Vonderkarlene; Lieutnanten rakte mig en Sølvrigsort, som jeg dog naturligviis ikke vilde modtage. Han bød min Kammerat den, og da denne var ligesaa adelmødig, bandte han højt og dyrt paa, at vi skulde smage hans Flaskefoder. Han skænkede; Fættter greb Domslingen med et Smil. "Hvad griner Du af?" spurgte Officeren; men Fættter sagde, idet han satte for Munden: "Din Skaal, Wilhelm!" Den tilbrukne traadte eller snarere tumlede et par Skridt tilbage; hans to Medrejsende et par frem imod os. Fættter drak og brast i Latter; og Lieutnanten, som nu endelig kjendte ham, raabte i glad Overraskelse: "Lubvig! plager den Dnde Dig! hvad den stemme Syge bestiller Du her i den Forklødning?" Det kom nu til en

fuldstændig Forklaring. Lieutenanten erklærede vort Indsald for uhyre sjønt, og han, tilligemed hans Rejsesæller, trængte saa hjertelig paa at vi skulde blive hos dem Natten over, at vi ikke kunde aflaae det.

Den ene af Lieutenantens Kammerater var en ung, vakker og meget dannet Mand, og tillige uhyre riig, hvorfor han bestandig kaldtes Grossererren, og anderledes vil ikke heller og henævne ham. Den anden forestillede sig selv for os med disse Ord: „Mine Herrer af den agthare Bondestand! mit Navn her i Jylland er Farniente, og jeg har den Lykke at være Ingenting i Verden, undtagen altid uhyre fornøjet, hvilket denne Verdens Vise kalder Daarlighed. Tillad mig nu at forestille dem mine Rejsevenner under deres virkelige Caracteer! Denne her er en meget elskværdig og i alle Henseender en fuldkommen Cavaleer. Han er Herre af forskjellig Lande Guld, for hvilken Fortjeneste han af mig er opøjet til Commandør af det gyldne Blies. Det eneste, der kunde være at udsætte paa ham er dette, at han ikke er saa ganske rigtig i Hovedet; thi han har den fire Idee, at han absolut vil ind i den Daarekiste, jeg talte om. — Den anden Herre der er et Medlem af de røde Munkes Orden. Han er den eneste gale af os tre; thi han bilder sig fast og bestemt ind, at han er en Krigsmand og en stor Helt, og kalder sig selv Lieutenant. Han kan ellers snart vente at blive Prior i et af Klosterne i Sølvgaaden, hvilket han i sit Sprog kalder at faae Compagnie.“ Her foer den Præsenterede med sin højre Haand om til den venstre Høfte, og sagde saa barsk som muligt — dog uden at kunne tvinge sine Latter-

mustler — „Hr. von Farniente! veed De vel at De har
 uhyre fornærmet mig? Hvor og naar behager De?“ „Her“
 svarede den Udfordrede, pegende paa Flaskefoderet, „og paa
 Djebliffet.“ Nu traadte Fætter frem og sagde: „Mine Her-
 ter! førend de skride til det blodige Bænk, saa lad mig og-
 saa forestille mig selv og min Kammerat! som meget ubbede
 os den Gæde at være deres Secundantere. De, Hr. Farni-
 ente! er Ingenting; her — han pegede paa mig — „seer De
 en Mand, som er Altting, ligeledes, det forstaaer sig, i egen Ind-
 bilding. Han troer nemlig om sig selv, at han er Poet, og
 saadanne Folk, veed de, har jo deres Næse allevegne. Han
 har læst en Hov baade Gammelt og Nytt, og gjort et Par
 Rejser med Smakken og Dampfibet mellem dette og Kjø-
 benhavn, og derfor er han nu fast overbevist om, at han
 kjender Verden, Skjøndt han ej engang kjender sig selv, og
 enhver Døsmer kan ride ham tilvands, naar han blot veed
 at stikke ham hans egen Kjøphest mellem Venene. Forresten
 gjør han intet Dndt, naar man blot lader ham snakke og
 tier, og ikke forstyrer ham i hans Drømmerier. Hans Navn er
 ellers Peer Spillemand. — Hvad min egen ringe Person an-
 gaar —“ „Stop lidt!“ afbrød jeg, „Nu falder det mig til
 at præsentere dig Fætter! thi din Beskedenhed vil vist lægge
 Skjul paa dine egne Guldkommenheder. Hr. Procurator Ludvig
 ***! een af den blinde Justitias blinde Tjenere! Som saa-
 dan agter han, at lede Retfærdighedens Gang ved alle Under-
 retter i Jylland. Han nærer to fixe Ideer: den ene, at han
 ikke vil foretage sig andre end retfærdige Sager; den anden
 at alle retfærdige Sager maa vindes. De indseer følgende:

pro primo at han ikke stikker dybt i Jura, pro secundo at han kjender ligesaalidet til Verden som jeg, og pro tertio at hans Præris ikke vil vorde betydelig. Af den Ven, hans naabige Frue giver ham, skal han altsaa ikke blive feed; og dersom han ikke havde privat Formue, kunde han vente at vorde underholdt paa offentlig Bekostning." — Prægtigt, mine Herreer! raabte Lieutenanten, jeg seer, at vi her ere fem Allen af eet Stykke, og at vi slutte uhyre godt; lad os nu ogsaa holde Drik ved Flasken — Giv agt! der skal opmarscheres! En — toe! En — toe! Og saaledes stampede han med korte hurtige Skridt ind i Teltet; vi andre i samme Tempo bagefter.

Hoed vi her bestilte behøver ingen vidtløftig Forklaring; vi aad og drak og vare glade; vi sladdrede, og vi sang til Afsværling. Vi brød os hoerken om Præteritum eller Futurum, men holdt os allene til det lykkelige Præsens, efter vor Præceptor den gale Horatius Lære og Exempel.

Grossererens var den Første, som henimod Midnat mindede om: at en lille Luur vilde gjøre godt, og bewirke, at vi med des større Munterhed kunde hilse den opvaagnende Sol. Dette fandt almindeligt Samtykke. Af Hunder og Kapper redtes snart en Søsterseng, paa hvilken vi fem fidele Brødre indstrakte os. De fire indsov snart Een efter en Anden; kun jeg blev vaagen; og da jeg fornam, at Sovnen ikke vilde indfinde sig, rejste jeg mig saa sagte som muligt, og gik udenfor Teltet.

Det var trindtom tyft. Himlen var skyfri, men af dens Millioner Ljne vare kun enkelte aabne, og selv disse

blinkede langsomt og mat, som om de stred mod Sønnen; thi hiint straalende Kongelns, der snart skulde heelt udslukke deres svage Glimt, klarede allerede for sig i Norden. — Det er ikke Mørket, endmindre Storm eller Uvejr, der gjør Natten saa højtidelig-rædsom; det er dens dybe Røe, denne Dødsstilhed i hele Naturen; dette at vide sig selv ene vaagen midt i en sovende Verden, ene levende i den uhyre Gravhvalving, ene med sine bange svimlende Tanker om Død og Eviighed.

Hvor her er da enhver Lyd, der afbryder den uhyggelige Gensomhed, og minder om Skabningens Gjenopvaagnen, dens daglige Opstandelse til Liv og Sjsjel og Glæde — ja ogsaa til Uroe og Møje. Hvor begjærlig opfangede mit Dre ethvert stærkere Andedrat af de slumrende i Tættet! den neppe hørlige Susen af den fjerne Skovbæk! Hvor ventlig, fortroelig klang mig Hanens Midnatgal fra nærmeste Hytte, der snart besvarede stærkere og svagere her og der. Men ogsaa disse Vensner forstummede, der blev atter Tausched. Dog ikke længe: fjernt bag ude i Skoven lode andre og søde Toner. Jeg lyttede, og lyttede; det var Musik — den blev stedse hørligere — kom nærmere — det var blæsende Instrumenter — Hornene fra iastes. Som en mild Regn, der opliver og hæver det synkende, hængende Blad: saaledes drysede de liflige Toner opmuntrende, styrkende ned i det af Sorg og Bekymringer sammenpressede Bryst. Herlige Triumph for Menneskets uafsladelig virksomme Aand!

At indaande Liv i den døde Materie, gennem Træ og Metaller at tale Hjertets ædleste Sprog, og gjøre det haarde Malm til Organ for Tanker og Følelser, dem Læben ej

engang med Ord magter at udtrykke! Vel fortjent er Musikken kaldet „Sjælens Vin“, men hvorfor ikke ogsaa „Hjertets Lys?“ For mit er den det samme som Morgenlyset for den natlige Vandrer, eller et Solglimt gennem Vinterens Sky. Og velsignede vare Du, salige Weber! for de Strømme af liflige Toner, der udrandt fra dit Bryst som evigt udtørrelige Kilder fra Jordens Barm, til at fryde Menneskets Børn. Hellere vilde jeg være Forfatter af blot denne din sjæleglade Marsch end af alle Byrons sjælefortørrende Digte.

Stykket var forlangst ude; og da jeg ikke hørte videre til Nogen sad jeg og grundede paa, om det alligevel ikke kunde have været aandelig Musik af Skovens eller Bjergets usynlige Beboere, og i dette Fald om da de Smaaalfer havde lært den af Weber, eller han af dem. Da blev jeg Lys væk langt henne paa samme Kandt, men som flyttede sig, forsvandt, kom igjen, og blev atter borte. Jeg gik nu ind i Teltet, hvor de i dybere Søvn hensunkne gennem Nase og Gane gjorde en anden og mindre behagelig Musik. Jeg kaldte: „mine Herrer! — mine Herrer! vi kunne snart vente Fremmede.“ Fatter vaagnebe først, satte sig overende, og spurgte „hvad er der?“ Choret fra iastes“ svarte jeg, „og et formeligt Fakkeltog.“ Han sprang op, og traadte udenfor. Lieutenanten vaagnebe; jeg fortalte ham det samme. Han rusede i de andre to, og raabte: „munter! munter! Nu har vi Damerne.“ „Det kan jeg lide“ sagde Grosserereren, „de komme før de har lovet — Farniente! herop!“ „Farniente, svarte den Anraabte „la'er formæle Damerne sin Hilsen, og be'er jer

Andre gaae Fanden i Vold! Lad mig sove, I Matteredavne!" "Det gaaer ikke an" sagde hiin, "for de skal ind i Teltet." Lieutenanten treen atter ind: "staae nu kjønt op, du Sypsover," sagde han, "paa Djebliffet har vi de kjere Pigebørn: de komme med Fakler og blæsende Instrumenter." "Jeg blæser selv af de kjere Pigebørn" snærrede Farniente" lad dem bie, til jeg faaer Lejlighed — eller kog jeres Kaffe, og hold jeres Gladderads herudenfor — det smager bedst i fri Luft — Godnat igjen!" Hermed kastede han sig omkring. Vi forlod ham for at gaae Toget imøde; Fætter og jeg bag efter de andre, da vi for de Nyankommende ville endnu lidt bevare vor Incognito.

Et Par hundrede Skridt fra Bjerget inde i Skoven traf vi sammen med dem. De vare syv i Tallet! to Fakkeldærere, to Hornblæsere, og tre Fruentimmer. Af de sidste vare de to unge, og den tredie noget ældre. Hornisterne vare neppe fuldvorne Knose, som hørte til det hele Kjøbenhavnske Rejseselskab, og Fakkeldærerne vare Sønnen af den Præst, hvor det havde sit Hovedkvarter. Den ene af de unge Piger saldt Grosfereren saa kjerligt om Halsen, at ingen kunde vare i Tvivl om deres Forhold til hvarandre. Den anden hilfede mildt, men tilbageholdende, og holdt bestandig den tredie ældre, med hvem hun talte sagte og næsten hvidskende, under Armen, Lieutenanten blandede sig af og til i Samtalen, der angik fremmede, os ubekjendte, Ting. Spillemandene satte sig først igjen igang, og mindebe de øvrige ved et muntert Stykke paa Hornene. Medens de marscherede forbi, bleve Fætter og jeg staaende, og gjorde Front imod dem hver paa sin Side af Vejen. Da vi igjen sluttede os

sammen, bemærkede jeg, at den ene af de unge Damer — ikke Grosfererens Kjereste — saae sig om efter os og at den anden spurgte Lieutenanten, hvem vi vare? „Do Landsoldater af mit Compagnie“ svarte han, „de ere her fra nærmeste Bye, og har gaaet os tilhaande med Teltets Lprejsning.“ „Karle!“ sagde han til os i en bydende Tone, „kan I hente os Vand fra nærmeste Bæk, og Brænde til at koge vor Kaffe? Jeg skal selv følge med Jer.“ „Det var en Skam, Hr. Løjtnand!“ svarte Fatter paa jrdsk, „vi skal nok besørge det allene.“ Saasnart vi vare ankomne til Teltet, fik han Kaffejeden, og løb med den hen til en Kilde; jeg gav mig til at plukke Lyng paa den nordlige Side af Bjerget og Lieutenanten bar det did hvor Kaffen skulde koges. Under denne Bestilling fortalte han mig, hvo de Nysankomne vare; og lærte jeg da heraf, at den ældre Dame og den yngre, som gik med hende, vare begge to hans Søstre. Han vilde endnu sagt mere; men blev heri forhindret, da de just kom hen til os, for at see paa vort Arbejde, hvis Hensigt de ikke strax kunde fatte: det var nemlig første Gang i deres Liv, de skulde drikke Kaffe kogt ved Lyng.

Det var imidlertid allerede bleven saa lyst, at Tegslærnes Ekin syntes os overflødigt; og at vi godt kunde see at drikke vor Kaffe ved Dagshjæret. Teltets Ameublement maatte da flyttes udenfor, og Farniente kunde selvfølgelig ikke længere nyde den Hjer Søvn, naar Sengen blev trukken bort under ham. Ved denne Forstyrrelse yttrede han vel strax sit Mishag paa den utvetydigste Maade, det vil sige: med adskillige Geber; men saasnart han var kommen paa

Benene, og havde gnedet Djnene, blev han igjen den samme lystige Fugl som tilforn. Han foer ud mellem Damerne reciterende med flydende Tunge det bekjendte Distichon:

„Quando convenient Catharina Margreta Sibylla.

Colloquium faciunt et ab hoc et ab hac et ab illa.

„Det er paa dansk“ tilføjede han, „saameget som: god Morgen, mine tre Gratter! det glæder mig at see deres dejlige Ansigter og høre deres liffige Stemmer.“ „Det er altfor frit oversat, min Herre!“ sagde den ældste af dem; „det hedder egentlig: Sid Pokker havde jer, I tre Sangklokker! naar I komme sammen, kan man ikke høre Drelyd for jeres Slidderfladder — Lagde I ikke Mærke til“ sagde hun til de to Andre, „at han nævuede os endog ved Navn?“ „Jeg horte din Søsters og mit, men dit ikke“ svarte Grossererens Kjereste. „Ah!“ gjentog hiin „Sibylle! det er mig — det er et Uresnavn, han giver mig.“ Farniente loe, greb hendes Hænder og sagde: „min kloge Sibylle! min lærde Sibylle! for dette Indfald skal De have dem en lille Svingsom i fri Luft.“ Hermed begyndte han at valtsse, og Hornisterne at blæse. Grosserereren og Lieutenanten fulgte Exmplet: hiin tog sin Kjereste, denne sin Søster. Inden jeg tænkte derpaa, havde Fatter mig om Livet; og da han har Bjernekræfter, rev han mig, uagtet al min Modstræben med sig. Nogle Omgange gik det saa som saa; men da Hofstenss Galloppvalts ikke er min Sag, kom vi omsider fra den jævne Bjerghade ud i Lyngen, og boué! der rullede vi begge to. Spillemandene, som først bleve det vaer, kunde ikke blæse længere for Latter, og nu holdt ogsaa de andre op at danse

hjertelig seende ad vores Uheld. Idet vi igjen klavrede op, hørte jeg Sibylle — som jeg nu vil kalde hende — gjøre den Bemærkning: „at for Bønderkarle vare vi temmelig vasse og slet ikke undselige.“ „Det er Musikkens Almagne“ raabte Farniente; „men lad os nu faae vor Kaffe!“

Alle satte sig i en Kreds paa Hønderne og Kapperne omkring Træstribben, der under Dansen af Præstesønnerne var dækket til Kaffebord. „Sæt jer ogsaa ned Børn!“ sagde Lieutenanten til Fætter og mig; „I kunne nok være trætte af Dansen.“ Vi satte os taus i nogen Afstand fra Cirklen. Sibylle skænkede; men baade hun og de to andre Damer skottede imellem hen til os, som det forekom mig, næsten lidt mistroisk; men ingen ostere end Lieutenantens yngste Søster. Fætter hvidskede et par Gange til mig, at hun var uhyre smuk.

Da Herrerne havde drukken en Kop hver, vinkede Farniente naadig ad os, sigende: „Kom, Folkens! og faae Jer en Taar!“ Vi rejste og nærmede os langsomt. Sibylle rakte Fætter først Koppen. Han tog Hatten i den ene Haand, og udstrakte den anden efter Koppen. Da han havde taget den, og trukken sig et par Skridt tilbage, sagde Sibylle med en Mine halv kiømsk og halv spodsk: „Dieser Bauer hat sehr zarte Hände; er hat gewiß den Dreschflegel nicht gar zu lange gehandhabt.“ „Es scheint so,“ sagde hendes Søster, kjendeligt rødmede. Her tabte Fætter Koppen, og blev staaende ubevægelig som eet af Skovens Træer, med Djnene ligesom fasttryllede til hende, der sidst talte; og jo længere han stirrede paa hende, jo stærkere rødmede hun, og

jo mere forlegen og forvirret blev hun. Alle vi andre faldt i taus Forundring; men neppe Nogen anden end jeg anede den rette Sammenhæng. Farniente brød først løs, sigende til Fætter: „min Herre! det er nok paa Tiden, at de aflægger deres Incognito; thi det lader til, at de og denne Dame har seet hverandre før.“ Fætter fik nu sit Måle igjen, traadte hen til hende, og sagde: „Vel har jeg førstegang idag nydt den Lykke at see de Læber, hvis Stemme to Gange har lydt saa behageligt for mit Øre. Men af den kan jeg ikke tage Fejl, saa dybt er den bevaret i min Erindring — tør jeg smigre mig med, at ikke heller min Røst er ganske glemt af dem?“ Catharina — saa hedte hun — svarte med et Smil, hvori der virkelig laae mere end i hendes Ord: „hverken deres Stemme eller deres Ansigt, skjøndt de var en Grand d'Espagne den sidste Gang. De maae nemlig vide, at hele Hyrdeskaren klæbte sig om før Demaskeringen.“ „Det var som Fanden!“ raabte Lieutenanten, „gamle Befjendtskaber! Nye Maskerade!“ „Og nu et virkelig Hyrdeliv!“ faldt Farniente ind; „Kommer, I Naturens Sønner! og slutter eder til vor blide Vennekreds!“ Vi toge efter Indbydelsen Sæde, og efter at vi havde sagt vore Navne, ledte Fætter Samtalen hen paa Begivenhederne ved Esrom Sø; og spurgte Catharina: „hvoreledes gik det deres stakkels Veninde? hvordan fandt hun sig i sin Skjebne?“ „Ret godt — der sidder hun!“ svarte hun smilende, og pegte paa Grossererens Kjereste. Fætter studsede, og sagde noget forlegen: „Det var en sørgelig Ulykke, men —“ — ikke saa meget sørgelig“ faldt Grossereren ind, „for den druknede

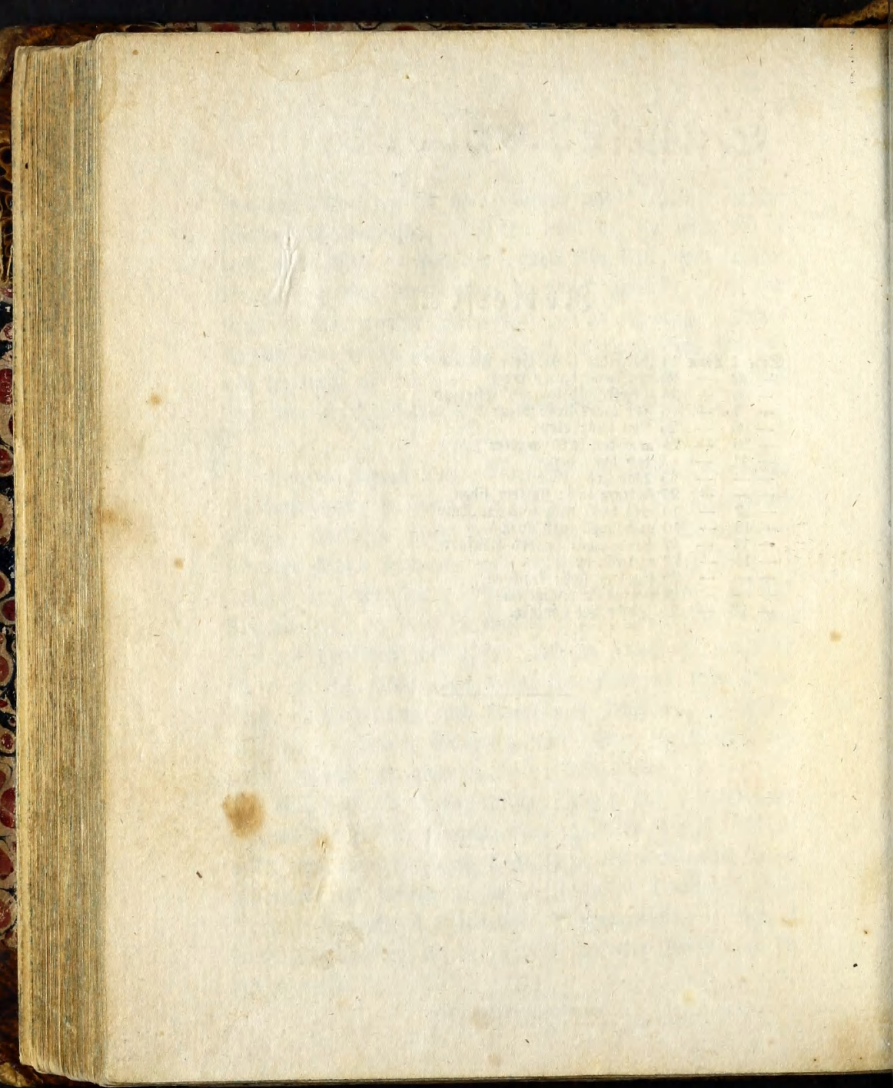
Kom dog tillive, og det var saamænd mig!" „Th!" raabte Fætter glad overrasket, „Gud ske Lov! det var mere end vi dengang haabede — men den stakkels Jusentast, som væltebe Baaden, og vilde have druknet sig selv bagefter?" „Det var saamænd mig" raabte Farniente; „og da jeg dengang kom i Tanker om, at jeg kunde trænge til en Hovmester, saa giftebe jeg mig; og der —" pegende paa Sibylle — „sidder hun, som nu styrer min Baad over Livets farlige Søe."

Det var bleven Dag. Langsomt oprullede i Nordosten Nattens dunkle Forhæng. Lyse og lyse blev Himmels Blaæ. Lærkerne sang deres tusindstemmige Morgenchor. Skovens Fugle begyndte med enkelte korte Fløjtetoner at stemme deres Struber. Gjennem Dalene nedrullede de blege Taagebølger, og lagde sig som et Tæppe paa Søen. Jeg saae hen over den mod Osten med en Følelse — forestiller jeg mig, lig Ubjergens, naar han stuer ud over Livets Nøje og Bekymring mod Evigheds Dagstjær. — Solen stod op. — Ingen Skildring her! See! og tilbed i din Sjæls Glæde! Saadan Glæde er Tilbedelse.

Kun dette til en Beslutning: Aldrig har vel det store Dagens Lys ved sin Dpgang skuet en Kreds af glædere Mennesker paa Himmelbjergets Top; og af alle dem endnu ingen lykkeligere end Ludvig og hans gjenfundne Hvirvde, hvis Ansigter straaledede i Kjerligheds Morgenglands. — Nu, et halvt Aar derefter, ere de forenede for dette Liv og for det som vi vente.

Rettelser.

Side 1	Linie 13	Forældre læs: fiere Forældre
— 2 —	— 24	rev læs: havde revet
— 5 —	— 14	Præstekald læs: Præstetato
— 7 —	— 6	har taget læs: tager
— 9 —	— 26	blev læs: blev
— 10 —	— 24	arrestet læs: arreteret
— 11 —	— 2	deb læs: der
— —	— 15	2de læs: 13de
— —	— 27	stettere læs: stettere siden
— 12 —	— 10	mig læs: mig som en Knto
— 13 —	— 10	med læs: med over
— 14 —	— 25	hende læs: hendes Genfart
— 15 —	— 22	et læs: er
— —	— 25	Kuns er læs: Kuns en
— —	— 26	sigesaa læs: ligesaa
— 16 —	— 15	tydste læs: iydste.

folo 30652

